

Illyjevi pogoji
za privolitev
v ponovno
kandidaturo
za predsednika
Furlanije Julijske
krajine

vpisujemo
abonma
v Gorici

goriški urad 0481 547051
340 8624701

pokrovitelj
goriške sezone KBcenter

Primorski dnevnik

NEDELJA, 18. NOVEMBRA 2007

št. 273 (19.056) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Temne sence nad statutom dežele FJK

DUŠAN UDOVIČ

Kar se je v minulih dneh zgodilo v komisiji za ustavna vprašanja poslanske zbornice med obravnavo predloga novega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine, je izredno zaskrbljujoče. Dejstvo je namreč, da je bila v razpravi na dokaj neverjeten način postavljena pod vprašaj večjezičnost, ki je doslej veljala za enega nosilnih principov naše dežele. Če bi to naredili običajni desničarji, ne bi bilo nič nenormalnega. Človeku pa dobesedno vzame sapo, ko predsednik komisije, član Demokratske stranke Luciano Violante izjavi, da mora biti naziv dežele samo v italijanščini, večjezičnost pa da sploh ni temeljni razlog za avtonomijo naše dežele. Nič boljše niso izzvenele izjave poslanca Gianclaudia Bresse, prav tako iz vrst Demokratske stranke, ki ga imamo sicer v dobrem spominu kot poročevalca našega zaščitnega zakona. Medvedjo uslugo je prispeval še poslanec Demokratske stranke Alessandro Maran s pobudo o referendumu glede Furlanov. Zmeda je popolna in obeta se trajna škoda, če stvari v prihodnjih dneh ne bodo razčiščene.

Naj spomnimo na to, da je naša dežela od svoje ustanovitve dalje, sicer glede na vladajočo politično barvo z različnimi podudarki, vseskozi utemeljevala svoj avtonomni status na prisotnosti manjšin. To dejstvo so različne deželne garniture izpostavljale tudi ob vseh priložnostih, ko je bila avtonomija tako ali drugače ogrožena. Morda kdaj pa kdaj tudi z dobršno mero oportunitizma, status avtonomije namreč nedvomno prinaša vrsto ugodnosti. Čas Illyjeve uprave in Tesinijevega vodstva deželnega sveta z levo-sredinsko večino pa je glede manjšinskega vprašanja prinesel konkretne korake naprej, tudi na ravni tistega statuta, ki ga hoče komisija poslanske zbornice sedaj zminirati z argumenti, ki so od nekdaj bili predznak desnice. Na pročelje dežele je bil pred nedavnim pritrjen tudi večjezični napis kot nedvoumen odraz volje, da se manjšinsko vprašanje ovrednoti, tako kot velevalo ustava in zakoni.

Čemu vse to, ravno v trenutku, ko je dežela sprejela zaščitni zakon za našo skupnost in je na tem, da zakonsko zaščiti tudi Furlane? Ne vemo, kaj vse se neprijetnega dogaja v ozadju parlamentarne razprave o statutu FJK, očitno pa so na delu sile, in to ne le na desnici, ki želijo manjšinsko vprašanje poriniti krepko nazaj. Nad statutom FJK se zbirajo temne sence.

RIM - Na seji komisije poslanske zbornice za ustavna vprašanja

Nasprotovanje poslancev štirijezičnemu nazivu FJK

Naziv črtali iz besedila novega deželnega statuta - Zaskrbljenost manjšine

LJUBLJANA - Protest sindikatov usmerjen proti delodajalcem

Več deset tisoč delavcev glasno zahtevalo višje plače

Po podatkih organizatorjev se je včerajšnjih delavskih demonstracij v Ljubljani udeležilo 70 tisoč ljudi

ANSA

LJUBLJANA - Množica protestnikov se je danes v središču Ljubljane zbrala na demonstracijah za višje plače. Po oceni policije se je shoda udeležilo od

15.000 do 17.000 ljudi, po podatkih organizatorjev je bilo protestnikov okoli 70.000. Protest je bil po navedbah sindikatov uperjen proti delodajalcem. Sin-

dikati zahtevajo dvig vseh osnovnih plač za vsaj 3,5 odstotka in da bi se poleg inflacije upoštevala tudi produktivnost.

Na 16. strani

NOGOMET - Kolo pred koncem kvalifikacij

Z zmago nad Škoti »azzurri« že na EP

La Combustibile S.r.l.
TRST - DOMJO 36 TEL. 040.820331 - 810252

Novost: pečice PELLET!
Nizka poraba in prijazne do narave!

Diezel goriva
Plinsko olje
za ogrevanje
Motorno olje Shell
Peči in štedilniki
na drva in premog

VELIKA IZBIRA -
IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

TRŽAŠKA
KMETIJSKA ZADRUGA

Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

(kopačice, motokultivatorji,
"spaccalegna"- cepilci, traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH MOTORNH
ŽAG JONSERED IN ALPINA
ODVZEM STARIH ZA ODPAD
KOMPOSTER za iztrebitev
organskih odpadkov

Ekstra-deviško olivno olje

Sadne sadike

Vse za kmetijstvo

in enologijo

Semena

Sadke in cvetje

BUKOVA DRVA ZA KURJAVO po ugodni ceni

RIM - Zaskrbljujoča odločitev komisije poslanske zbornice za ustavna vprašanja

Iz besedila novega statuta črtan štirijezični naziv Dežele FJK

Za predsednika komisije Luciana Violanteja posebnost FJK ne temelji na večjezičnosti - Odzivi deželnih politikov

ALESSANDRO
TESINI

KROMA

LUCIANO VIOLANTE

KROMA

RIM, TRST - V prvem členu osnutka novega statuta Dežele Furlanije Julijske krajine ni več štirijezičnega, italijansko-furlansko-slovensko-nemškega naziva Dežele, ampak samo naziv v italijanščini. To izhaja iz temeljnega enotnega besedila, ki ga je na svoji četrtkovi seji odobrila komisija italijanske poslanske zbornice za ustavna vprašanja. Člani komisije so tako sprejeli popravke, ki jih je predlagal predsednik Luciano Violante (Demokratska stranka), ki

se je na četrtkovi seji skliceval na 116. člen italijanske ustave, z namenom da se odpravi vsako nanašanje na jezikovno pluralnost teritorija. Violante se je namreč strinjal s stališči, ki so jih v prejšnjih dneh izrazili nekateri člani komisije, po mnenju katerih jezikovna pluralnost ne more biti razlog za posebno avtonomijo Dežele. S popravki, ki so odpravili večjezični naziv, so se transverzhalno strinjali predstavniki levosredinske večine in desnosredinske opozicije (čeprav je slednja na koncu glasovala proti celotnemu predlaganemu besedilu) npr. s stališči, da se ne sme dovoliti Deželi FJK, da ugotovi nove razloge za utemeljevanje svoje posebnosti, ali pa, da imajo razlogi za posebnost FJK zgodovinski značaj in jih ni mogoče pripisati večjezičnosti.

Novica je včeraj seveda odmevala tudi v naši deželi. Za predsednika deželnega sveta Alessandra Tesinija je bila Violantejeva utemeljitev s pravnega stališča brezhibna, saj je ime FJK v državni ustavi zapisano le v italijanščini. Vendar, nam je še povedal, je interpretacija, češ da Dežela utemeljuje statut samo na podlagi kulturne in jezikovne pluralnosti, pretirana in zavajajoča, saj deželni svet absolutno ni želel ponovno utemeljiti deželne avtonomije in posebnosti, ki jo je določil 116. člen ustave. Res pa je tudi, da deželni statut iz leta 1963 ni mogel upoštevati kasnejših evropskih dokumentov in državnih zakonov o zaščiti manjšin, kot so evropska listina o manjšinskih jezikih ter zaščitna zakona št. 482

Štirijezični napis na pročelju deželne palače na Oberdankovem trgu kar naenkrat predstavlja jabolko spora

KROMA

iz leta 1999 in št. 38 iz leta 2001. Ravno pri slednjih se je deželni svet želel navdihovati za ovrednotenje kulturne in jezikovne pluralnosti Dežele. Po Tesinijevih besedah gre za prvo fazo razprave, ki se bo morala obnoviti in ponovno preveriti v luči soočanj, do katerih bo moralo priti v prihodnjih tednih.

Za načelnika deželne svetniške skupine Občanov za predsednika Bruna Maltio je bila poteza Rima »pravična in dolžnostna«, saj tudi sam meni, da posebnost FJK ne more biti odvisna od večjezičnosti. Načelnik skupine Nacionalnega zavezništva v deželnem svetu Luca Ciriani pa je v izjavi za javnost dejal, da je misel, po ka-

teri naj posebnost Dežele v letu 2007 lahko ponovno temelji na etnično-jezikovnih temeljih, »odkrita politična in zgodovinska mistifikacija.« K sreči, dodaja Ciriani, so ministrica Linda Lanzillotta, predsednik komisije Violante in številni drugi poslanci leve sredine ohranili čut za institucije in državo. (iz)

TISKOVNO SPOROČILO SIK

Zaskrbljujoče vesti glede deželnega statuta

Deželni tajnik Stranke Slovenskih in italijanskih komunistov (SIK) sen. Stojan Spetič in deželna poslanka dr. Bruna Zorzini sta se v petek udeležila seje vsedravnega vodstva stranke, kjer sta se pogovarjala tudi o usodi novega deželnega statuta Furlanije Julijske krajine, ki ga sedaj obravnava ustavna komisija poslanske zbornice.

Vesti iz Rima niso vzpodbudne, saj je komisija že sklenila, da je treba iz prvega člena črtati poimenovanje naše dežele v italijanščini in drugih deželnih jezikih – slovenskem, furlanskem in nemškem, kot je na napisu palače na Oberdankovem trgu, navaja deželni tajnik SIK v tiskovnem sporočilu.

Pri utemeljevanju črtanja uradnega imena dežele v manjšinskih jezikih je predsednik komisije Luciano Violante (DS) razvil svojevrstno tezo, češ da avtonomija in posebni statut naše dežele ne izvirata iz jezikovne pluralnosti, pač pa iz »geopolitičnih« razlogov. Gre, kot znano, za mnenje, da je avtonomija le nadomestek za izgubo Primorske in Istre do Rapalske meje, ki ga dosledno zagovarja tudi Nacionalno zavezništvo, piše v tiskovnem sporočilu.

Sploh se proti pravicam manjšin v našem novem statutu zaganja-

STOJAN SPETIČ

ta nova Demokratska stranka in Finijevo NZ s poslancem Menio na čelu. Tako se že govori, da nameravajo iz statuta črtati tudi druge manjšinske pravice, začenši z zajamčenim zastopstvom za Slovence.

Komunistični poslanci, ki jih v komisiji zastopa posl. Elias Vacca, se bodo kot doslej uprli poskusom zmernih in desničarskih sil, da bi izmakli naš novi statut, ki je bil izdelan s širokim soglasjem političnih in družbenih sil. V ta namen pozivajo vse levičarske in avtonomistične sile, kakor tudi predstavništvo slovenske manjšine, naj dvignejo svoj glas v obrambo pravic, ki s statutom zadobijo ustavno veljavo. In najbrž je prav to trn v peti nacionalistično nastrojenim reformistom in novodobnim fašistom, zaključuje svoje sporočilo deželni tajnik SIK.

ODPRAVA ŠTIRIJEZIČNEGA NAZIVA - Zaskrbljenost SSO in SKGZ

Štoka: Dovolj je pogledati v akte Pavšič upa v poseg Illyja in Tesinija

TRST - Zaskrbljenost in presenečenje ter ugotovitev, da je odločitev poslanske komisije za ustavna vprašanja skregana z dokumenti, na podlagi katerih je bila Deželi FJK podeljena posebna avtonomija. To izhaja iz izjav, ki sta ju včeraj posredovala predsednika krovnih organizacij Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij) in Rudi Pavšič (Slovenska kulturno-gospodarska zveza).

SSO, opozarja njegov predsednik Štoka (slednji drugače izraža tudi zadovoljstvo za povišanje postavke za slovensko manjšino v finančnem zakonu), z veliko zaskrbljenostjo sledi dogajanju v parlamentarni komisiji za ustavna vprašanja, kjer v prvem členu predloga novega deželnega statuta nameravajo črtati štirijezični italijanski, slovenski, furlanski in nemški naziv, češ da naša dežela ni nastala kot samostojno in politično telo zaradi večjezične prisotnosti v njenih mejah, ampak zaradi drugih zgodovinskih dejstev. Prav tako so nekateri politični predstavniki leve sredine izrazili svoje nasprotovanje zajamčenemu zastopstvu slovenske narodnostne skupnosti, kot to predvideva že omenjeni statut. Ob takih čudnih stališčih SSO poudarja dejstvo, da je dovolj pogledati v akte parlamentarne razprave, ki je v zvezi z rojstvom naše dežele kot avtonomne in samostojne politične enote potekala v začetku šestdesetih let, še prej pa med razpravo v sami ustavodajni skup-

DRAGO ŠTOKA

KROMA

RUDI PAVŠIČ

KROMA

ščini, kjer je jasno izpričano, da je dežela Furlanija Julijska krajina nastala kot samostojno, politično in zakonodajno telo prav zaradi prisotnosti slovenske narodne skupnosti v njenih mejah.

Podobno je stališče predsednika SKGZ Pavšiča, ki so ga vesti, ki jih je bral v tisku, presenetile, obenem pa ga skrbi jo mnenja nekaterih članov komisije, ki nekako nižajo ali želijo nižati vsebinsko kakovost statuta, saj za to ni razlogov. SKGZ, nam je povedal Pavšič, stoji na stališčih, ki jih je Dežela oblikovala v svojem statutu, tudi ker je aktivno sodelovala pri

oblikovanju tistega dela statuta, ki je zadeval našo prisotnost v tej deželi. Pavšič upa, da bosta predsednik deželne vlade Illy in predsednik deželnega sveta Tesini v naslednjih dneh odločno nastopila v obrambo statuta, ki po njegovi oceni izraža pozitivne novosti. Kar zadeva slovensko manjšino, pa mora ta specifična priti še bolj do izraza, saj se je pred leti prav država z zakoni odločila priznati to specifiko. Predsednik SKGZ je na koncu izrazil upanje, da je glede komisije za ustavna vprašanja šlo za nekoliko nerodno razpravo s strani nekaterih njenih članov.

SLOV.I.K.

Vljudno vas vabimo na
RAZGOVOR O EVROPI

RAZVOJ SLOVENIJE OD KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE
DO PREDSEDOVANJA EVROPSKI UNIJI

Milan Kučan in Mitja Volčič

Javno srečanje

Petek, 30. novembra 2007, ob 18.00

Kulturni dom Gorica

● ● ● Vstop prost

SLOV.I.K. **SKGZ**

vabita na delavnico

**GENERIRANJE NOVIH IDEJ IN
IZDELAVA POSLOVNEGA NAČRTA**

Dr. Marina Letonja,
profesorica podjetništva na poslovni šoli GEA COLLEGE

Sobota, 24. novembra 2007, ob 9.30
Trst, Narodni dom (ul. Filzi, 14)

Dodatne informacije in prijave: maja.humar@slovik.org

SAPEVA

SAPEVA – Študija, analiza, promocija in ovrednotenje kulturne, zgodovinske in jezikovne dediščine slovenske in italijanske narodnostne skupnosti v obmejnem območju

Projekt financiran iz programa pobude skupnosti Interreg III A Italija - Slovenija

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

KMEČKA ZVEZA - Zasedanje izvršnega odbora

Pozornost aktualnim problemom krajevnega kmetijskega sektorja

Predsednik KZ Alojz Debelis o zahtevnih nalogah zveze zaradi dinamičnega dogajanja v kmetijstvu

V torek, 13. novembra t.l., se je sestal v razstavnici dvorani Zadrúžne kraške banke na Opčinah Izvršni odbor Kmečke zveze. Predsedoval mu je predsednik zveze Alojz Debelis, ki je po uvodnem pozdravu poudaril, da hitrost in raznolikost dogajanja na kmetijskem področju nalagata Kmečki zvezi veliko dinamičnost in zavzetost, da lahko kljubuje izzivom časa. Organizacija uspešno opravlja svojo nalogo, čeprav jo pri tem včasih pogojujejo in omejujejo omejena sredstva in številčno skromna sestava osebja.

Tudi v zadnjih mesecih je zveza uspešno sodelovala pri raznih pobudah. Izstopajo pa prisotnost naših kmetov s tipičnimi izdelki in pridelki 22. septembra na osrednji ljubljanski tržnici, kjer je Kmetijsko – gozdarska zbornica Slovenije priredila promocijsko – prodajno predstavitev teh dobrin.

V svojem iskanju uspešnih načinov promocije in vrednotenje domačih kmetijskih proizvodov je organizirala sodelovanje naših kmetij na prazniku sv. Martina v Miljah in na Proseku. To sodelovanje je bilo še posebej odmevno in uspešno na Proseku, kjer je bila s prisotnostjo kmetijske ponudbe zopet oživiljena pristnost praznika sv. Martina, ki je bil od vsega začetka dogodek, ki je močno zaznamoval kmetijstvo in še posebej vinogradništvo.

V tem duhu in z istim ciljem, je zaključil predsednik Debelis, namera Kmečka zveza sodelovati tudi naslednje leto na prireditvi v Ljubljani, ko bo Slovenija kot predsedujoča država EU priredila osrednji praznik kmetijstva celotnega slovenskega prostora, v katerem ima naše zamejstvo nezamislivo vlogo.

Veliko pozornosti je nato odbor posvetil problemu teritorija, ki je pod vedno večjim pritiskom. O tem je izčrpno spregovoril tajnik zveze Edi Bukavec. Najprej je predložil zaskrbljujoče dejstvo, da je približno 12.000 ha površine tržaške pokrajine vključenih v Območja pod posebnim varstvom (Zone di protezione speciale), kar bo močno negativno pogojevalo uporabo kmetijskih zemljišč tudi pri izvajanju Deželnega načrta za podeželski razvoj,

Predsednik Kmečke zveze Alojz Debelis je spregovoril o aktualnem trenutku v krajevem kmetijskem sektorju

KROMA

ki je bil pred kratkim odobren v Bruslju. Najhuje pa je, glede uporabe teritorija, je podčrtal tajnik, v Devinsko nabrežinski občini, kjer je kljub izboljšanju občinskega regularizacijskega načrta z odobritvijo kmetijske variante stanje izredno zaskrbljujoče predvsem zaradi poostritve Deželnega normativna na območju, ki zajema vasi Devin, Cerovlje in Medjo vas, kjer je kmetijska dejavnost vsled tega skoraj onemogočena. Proti temu namera Kmečka zveza nasloviti priziv na predsednika republike, za kar so se izrekli vsi prisotni člani odbora.

Problem vinkulacij, ki pestijo tržaško kmetijstvo in drugi problemi z njim povezani, je treba izpostaviti in najti primerne rešitve na konferenci o uporabi teritorija, ki bi jo morala, kot se je obvezalo demokratično zaveznitvo, prirediti Dežela. Iz te konference mora iziti protiutež za škodo, ki jo povzročajo razni obremenjujoči ukrepi za uporabo teritorija in za slovensko skupnost, ki na njem živi in se mora z vsemi svojimi komponentami upreti temu početju Dežele. Od omenjenega zaveznitva pa si zveza pričakuje, da bo

izpolnilo sprejeto obvezo.

Istočasno je po besedah tajnika potrebno, da posebno omizje določi normativ ad hoc za uporabo tržaškega teritorija, ki v svoji specifikaciji ni primerljiv z ostalim deželnim ozemljem. Pri tem naj bodo soudeležene manjšinske organizacije. Zahtevati je treba s tem v zvezi tudi financiranje Načrta za razvoj tržaškega kmetijstva iz leta 1995. Načrt, ki ga je izdelala tržaška univerza, predvideva 20 milijonov evrov pomoči in je bil zasnovan kot uravnoteženje pomoči kmetijstvu tržaške pokrajine, z ozirom na videmsko in pordenonsko. Tržaška pokrajina je bila skupno z goriško izključena iz Objektivna 2, ker sta bili smatrani za pretežno industrijski, ter vključeni v območje 5B, za katero niso predvideni posegi v prid primarnega sektorja. Načrt, izdelan in prisvojen s strani Dežele, je ostal mrtva točka, ker ga ta uprava ni nikoli financirala.

Dežela mora priznati, da ima tržaško kmetijstvo omejene danosti, tako strukturne kot naravne, zato mu je treba posvetiti posebno pozornost. Med drugim bi morali imeti vložki tr-

žaških kmetov za pridobivanje deželne pomoči prioriteto pred drugimi, ker so glede na deželne kriterije za dodeljevanje pomoči kmetijam močno zastavljeni.

Člani odbora so izrazili svoje odobravanje v zvezi s tajnikovim izvajanjem. Nato je stekel pogovor strokovnih tečajih, ki jih zveza prireja skupno z Deželnim zavodom za poklicno izobraževanje. Vsi so bili mnenja, da so tečaji učinkovito sredstvo za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje. Čuti pa se potreba, da se poleg tradicionalnih tečajev, ki zadevajo predvsem vodenje obratov, kmetijskih in kmečkih turizmov, priredijo tudi tečaji iz marketinga in drugih nadgradnih oblik obravnavanja kmetijske tematike, kot priprava na vedno zahtevnejše tržne in družbene izzive.

Ob koncu sta predsednik in tajnik podčrtala dobre vezi in plodno sodelovanje z matico, predvsem z Uradom za Slovence po svetu in zamejstvu, Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo in Kmetijsko in gozdarsko zbornico, kar vliva optimizma za bodočnost zveze.

TRŽAŠKI VELESEJEM - Od torka dalje SK Devin ponovno prireja tradicionalni sejem rabljene smučarske in kolesarske opreme

SK Devin prireja tudi letos od 20. do 26. novembra že tradicionalni sejem rabljene športne opreme. Tokrat bo na voljo ne le smučarska, pač pa tudi kolesarska oprema, kot je pravzaprav tudi delovanje tega smučarskega društva.

Kot po navadi pride v poštev vse, kar rabimo tako pri smučanju kot pri kolesarjenju: oblačila: majice - pileji, hlače, kompleti, kape, čelade, rokavice, očala, smučke in smučarski čevlji, oz. kolesarski kombinizoni, trenerke, čelade, čevlji, hlače, kolesa za gorsko ali cestno kolesarstvo. Posebno zanimiv je sejem predvsem za družine, ki imajo majhne otroke, ki kot vemo, iz leta v leto prerasejo in tako je treba poskrbeti za primerno opremo. Ravno sejem rabljenih artiklov zelo prav pride v teh časih, ko si s težavo privoščimo nakup vsega, kar je potrebno za izlet na sneg, ali pa za vožnjo s kolesom.

Po lanskem zelo uspešnem izpeljavi te pobude v obsežnih prostorih Velesejma v Trstu, kjer je bilo na razpolago preko 800 m površine za razstavo vse opreme, smo se tudi letos odločili, da se ponovno vr-

Lučka Susić

Svoboda je res zlata... na DVD-ju

V petek, 23. novembra bo ob 20.30 na kmetiji Parovel predstavitev DVD-ja Svoboda je res zlata... po istoimenski predstavi gledališke skupine Metronom. Predstava, ki je lepljenka poezij iz zbirke Slovensko pesništvo uporaba in prikazuje življenje Primorcev v zgodovinskem obdobju od leta 1920 do 1945, je žela pri občinstvu velik uspeh. Tako je zrasla med mladimi člani skupine zamisel o DVD-ju, ker so bili mnenja, naj naš spomin o polpretekli zgodovini ostane pričujoč v različnih oblikah, zato je v DVD-ju tudi predstava z italijanskimi podnapisi in celotno besedilo v slovenščini in italijanščini. DVD bo predstavila članica Metronoma mag. Dajana Kočevar, o zgodovinskem obdobju bo spregovoril zgodovinar dr. Borut Klabjan.

Posebno počaščeni so člani Metronoma, da je na platnici DVD-ja detajl slike Hum Klavdija Palčiča. Da je zamisel postala realnost gre zahvala pokroviteljem in sponzorjem Zvezi slovenskih kulturnih društev, pokrajinskemu združenju partizanov Italije in Zadrúžni kraški banki.

Dan srca v Devinu-Nabrežini

V okviru vsakoletne kampanje o pre-ventivi pred boleznimi srca in ožilja bo tudi letos skupina prostovoljcev iz Devina-Nabrežine in iz Križa organizirala »dan srca«, in sicer 24. t.m. v Brdarjevi hiši v Devinu (od 8. do 12. ure). Brezplačno bodo opravljali analizo krvi in merili pritisk. Z namenom, da ne bi prihajalo do nepotrebnega čakanja, organizatorji svetujejo rezervacijo (tel. 040-299616 od 16. do 18. ure, in sicer od jutri do četrтка, 22. novembra).

Skupščina o železarni

V tržaški športni palači v Ul. Visinada 7 bo jutri pokrajinska skupščina o železarni, s pričetkom ob 17.30. Skupščino prirejajo krožek Miani, Servola Respira, La Tua Muggia ter koordinacija odborov posameznih četrti.

Danes znanstveni imaginarij

Znanstveni imaginarij v Grljanu (Nabrežje Massimiliano e Carlotta 15) bo danes odprt od 10. do 20. ure. Ob 15.30 bo delavnica za otroke od 4. do 11. leta starosti.

Film M. Antonionija

V ljudskem domu G. Canciani v Poldlonjerju, Ul. Masaccio 24, bodo jutri ob 20.30 predvajali film Michelangela Antonionija »L'avventura.«

OBČINA TRST Priznanje Damianiju

ROBERTO DAMIANI

Jutri bo na tržaški občini še posebej slovesno, tržaška mestna uprava se bo Robertu Damianiju oddolžila s podelitvijo pečata mesta Trst, med sejo občinskega sveta (ob 19.30) mu ga bo podelil župan Roberto Dipiazza. Damiani, univerzitetni profesor in pisatelj, nekdanji podžupan in odbornik za kulturo, predsednik Rossettija in poslanec v rimskem parlamentu, bo namreč jutri odstopil iz občinskega sveta, k temu ga je prisilila huda bolezen.

GLEDALIŠKI VRTILJAK - V Marijinem domu

Male gledalce bo danes obiskala Sapramiška

Radijski oder je za to nedeljo pripravil že tretjo predstavo v okviru svoje abonmajske sezone za otroke in njihove družine. Na Gledališkem vrtiljaku se bo tokrat pripeljala Sapramiška, ena najbolj priljubljenih gledaliških igrice Svetlane Makarovič. Kot dokaz naj navedemo samo podatek, da to predstavo izvajajo že dvajset let (LGL jo je uprizorilo preko tisočkrat). Sapramiška pa ni uspešna samo v lutkovni izvedbi, pač pa tudi, kadar jo izvajajo živi igralci.

Take vrste predstav so pripravili tudi mladi igralci gledališke skupine Mak iz Deskel, ki prihajajo na obisk danes popoldne v Marijin dom pri Svetem Ivanu. V Desklah kulturno društvo Svoboda redno sodeluje s tamkajšnjo osnovno šolo, v kateri večkrat neutrudni režiser Emil Aberšek odkrije in vzgoji mlade igralske talente. Tudi današnja Sapramiška je režiral Emil Aberšek, z njim pa so sodelovali avtor glasbe Matej Petejan, kostumografinja Svetlana Žnidarčič, sceno pa je poslikala Jana Prijatelj. V igri nastopa v vlogah Sapramiške, obeh žabic Regic, Detela, večeric in Strahcev osem mladih igralcev.

Zgodba govori o miški, ki nerodno

ugrizne v lešnik in si pri tem odlomi zobek. Svetlana Makarovič, ki najbolj ceni odrasle, ki so znali ohraniti otroškost, jih opozarja, naj ne pozabijo, kako huda je otroška bolečina, ker je otrok ne zna razumsko omejiti. V nekem intervjuju pa je izjavila tudi, da je Sapramiško napisala po svoji življenjski zgodbi, le da je šlo »za več lešnikov, ne samo tri, tudi več je bilo votlih, ne samo eden«. Ta izjava nam pove, da lahko odrasli razumejo zgodbo o Sapramiški tudi v prenesenem smislu. Vsekakor se bodo otroci, pa tudi odrasli, ki so vsi že doživeli kakšno hudo fizično bolečino, zlahka vživeli v ubogo Sapramiško in navijali zanjo.

Kot vsakokrat bosta tudi danes na sporedu dve predstavi: za abonma Sonček ob 16h, za abonma Zvezda pa ob 17.30. Posamezne vstopnice pa so tudi na razpolago za vse tiste, ki izbirajo ogled le nekaterih predstav. Pred predstavami bo otroke zaposlila animatorka ŠC Melanie Klein, ki priporoča malčkom, naj ne pozabijo doma risbic o Malem ribiču, ki je bil pri nas na obisku pred približno mesecem dni.

POMORSKA POSTAJA - Razstava o znanosti ERA

Spoznajmo vede, ki raziskujejo zemljo

Obiskovalcem na voljo pregled vseh novosti - Prihodnje leto bo razstava stalna

Včerajšnji prvi obiskovalci znanstvene razstave ERA

KROMA

Pomorska postaja gosti od včeraj spet novo razstavo. Center za poljudno znanost Globo divulgazione scientifica v sodelovanju z združenjem Trieste science center FJK in pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo, Dežele FJK, Občine in Pokrajine Trst ter Fundacije CRT prireja namreč v našem mestu že deveto izdajo salona znanosti ERA (Esposizione di ricerca avanzata). Vsako drugo leto se tržaški publiki ponuja priložnost, da poglobi znanje o štirih elementih, od katerih bo letos prišla v poštev zemlja.

V pritličnih prostorih Pomorske postaje bodo v sklopu razvijane razstave prišle na svoj račun znanstvene vede, ki raziskujejo zemljo, od geofizike, botanike, klimatologije, vse do biotehnologije v kmetijstvu, raziskovanja ekstremnih področij (polarne regije, globine oceanov, puščave) in pa marsikatero tematike vezane na paleontologijo, arheologijo, seizmologijo in vulkanologijo. Obiskovalci (predvsem šolska mladina) se bodo lahko med ogledom pogovorili z raziskovalci glavnih državnih raziskovalnih centrov in se seznanili z zadnjimi znanstvenimi dosežki v sklopu zaščite in spoznavanja našega bogatega planeta. Pri manifestaciji sodelujejo letos raziskovalni center Area Science Park, med-

narodni center za genetsko inženirstvo in biotehnologijo (ICGEB), italijanski alpinistični klub - združenje Alpina delle Giulie (CAI), Vsedržavni svet za raziskave (CNR), državno združenje gasilcev, raziskovalna ustanova ENEA, mednarodni center za teoretsko fiziko Abdus Salam (ICTP), Ipanema Prima Rovisa, Oddelčni inšpektorat gozdov dežele FJK, Italijanski inštituti za nuklearno fiziko (INFN), za geofiziko in vulkanologijo (INGV) in za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS), državni muzej Antarktike, tržaški muzej naravoslovja, Overland-World truck expedition, združenje Pianetattera - Le Scienze della Terra in enota za raziskave na Everestu - K2 v sklopu CNR.

Predsednik centra Globo Fulvio Belsasso je na včerajšnjem uradnem odprtju napovedal, da bo razstava s prihodnjim letom postala stalna in bo v prostorih bivšega mehanografskega centra državnih železnic na nabrežju razpolagala z okrog 4500 kvadratnimi metri razstavnih površin; poleg ERE bodo v njem nameščene tudi druge stalne razstave.

Razstava bo na ogled vse do 16. decembra, vsak delavnik od 9. do 13. ure in od 15. do 20. ure, ob vikendih pa od 9. do 20. ure; na voljo bodo tudi brezplačni vodeni obiski. (sas)

FESTIVAL ZNANSTVENE FANTASTIKE

Fantastika ali sanje o prihodnosti

Kdor se spozna na stripe, se je včeraj dopoldne prav gotovo udeležil srečanja v tržaškem hotelu Continentale, kjer je v sklopu Festivala znanstvene fantastike nastopil legendarni francoski avtor stripov Jean Giraud ali Moebius, kot ga mnogi ljubitelji poznajo. Oče najboljšega vestern stripa vseh časov, znamenitega Poročnika Blueberryja, se je včeraj mudil v našem mestu in v sicer pretesni dvorani mladi publiki predstavil svet stripa.

Giraud se je uveljavil na evropskem trgu stripa, z izvrstnimi predstavniki pa se lahko ponašata tudi japonski in ameriški trg; poleg njega sta v svetu zaslovela predvsem vrhunska risarja Manara in Hugo Pratt. Giraud, ki je ustvarjal s psevdonimom Moebius, je začel risati v začetku šestdesetih let, ko ga je njegov oče z branjem revije Fiction uvedel v ta »prekrasen svet stripovskega formata«. Fantastična literatura je izbruhnila pravzaprav šele po vojni, »takrat, ko se je človek prepušal sanjam in si domišljal prihodnost. Vsi smo namreč v tistem trenutku začutili potrebo po zatekanju v neko idealno vizijo jutrišnjega dne,« je povedal. V Franciji si je fantastična literatura s težavo utirala pot, saj ji dominantna klasična literatura tega ni dovoljevala. Žeja po presejanju mej klasične vrste je Girauda privedla do tega, da se je preizkusil v fantastiki in sam ustanovil revijo Metal Hurlant, ki je vsebinsko presegala same stripe in se dotaknila tudi filozofskih, političnih oziroma drugih tematik.

Na začetku se je Moebiusovo ustvarjanje osredotočilo na precej kratke stripe in črpal je od vsepovsod, s časom pa si je ustvaril svoj stil, ki ga še danes označuje (od Arzacha do Incala, od Airtight Garage do Gardens of Aedena). Nje-

JEAN GIRAUD - MOEBIUS

KROMA

gov vpliv je čutiti tudi v nekaterih znamenitih filmih, saj je sodeloval pri ustvarjanju likov v Forbidden Planet, The Abyss, Le cinquième élément (Peti element) in pa v tisti, ki jo sam ocenjuje kot izjemno mojstrovino, t.j. v Alienu.

Festival Scienceplusfiction se bo danes z uradnim nagrajevanjem tudi zaključil. Dopoldne bo ob 11.30 v hotelu Continentale še zadnja okrogla miza o H.P.Lovercraftu, v kompleksu Cinecity v trgovskem centru Torri d'Europa pa bo na voljo še nekaj filmov v sklopu retrospektiv Voyage Fantastique, Neon in sovjetskega Marx Attacks!. Popoldanski spored bodo oblikovali južnokorejski Gwoemul (ob 15.30), Le cinquième élément Luca Bessona (ob 15.15), Los Cronocrimenos Nacha Vigalongo (ob 15.30), avstralski Dr. Plonk Rolfa de Heera (ob 17.30), Gandahar Renéja Lalouxa (ob 17.45), Gorod Zero Karen Shakhnazorove (ob 19.30); v poklon Joeju Danteju pa bodo predvajali The Second Civil War (-ob 20. uri). Za zaključek pa bo poskrbel prvenec Grindhouse Roberta Rodrigueza in Quentina Tarantina (ob 20.30).

Kdo si bo s svojo futuristično tehnologijo in domišljijo zaslužil nagrado Asteroid? Skrivnost bodo razodredneži izvedeli nocoj ob 20.30. (sas)

OBLETNICA Z ZVEZDAMI POSUTE PONUDBE

Kuhan pršut gelsomino RIVA
cena za kg

16.450 €
€8,50

Kava Intermezzo SEGAFREDO
4 x 250 g, 6,59 €/kg

7.726 €
€3,99

Ekstradeviško oljčno olje vrste Frantolio in Delicato CARAPELLI
1 liter

7.358 €
€3,80

Playset Mack Cars
Več kot 60 cm dolg govorilni tovornjak, lahko ga odprete in se vam prikažejo tri v notranjosti skriti sestavi igrice.

106.301 €
€54,90

Mehčalec DEOX, 2 l

2.904 €
€1,50

Whisky BALLANTINE'S 70 d

13.360 €
€6,90

Videoplayer mp4 TELESYSTEM TS1800AV
Omogoča ogled fotografij, poslušanje glasbe in gledanje priljubljenih video posnetkov
• 1,8"-ni osvetljeni barvni zaslon
• 3m radio s spominom za 20 postaj
• funkcija e-book
• polnjava litijeva baterija
• glasovno snemanje • ekvalizator
• 12-jezični meni • 4 igrice

57.894 €
€29,90

DANES ODPRTO OD 9.30 DO 20.00
Od 18. do 20. novembra 2007 - Hipermarket Emisfero
MONFALCONE/TRŽIČ (GO)
Kraj San Polo - Ulica Pocar - Tel. 0481/416740 - ponedeljek 14.30 - 20.30 - od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30

PRESEDNIK DRŽAVE - Napoved

Posthumna zlata kolajna za Ilario Alpi in Mirana Hrovatina

Vest je predsednik Napolitano ustno sporočil predsedniku Emilije-Romagne Vascu Erraniju

Predsednik republike Giorgio Napolitano bo podelil zlato kolajno za civilne zasluge v spomin na televizijsko časninkarko Ilario Alpi in na snemalca Mirana Hrovatina. Vest sicer uradno še nie potrjena, vendar je Napolitano o tem ustno seznanil predsednika Emilije-Romagne Vasca Erranija. Prav Errani se je skupaj s časninkarko in bivšo parlamentarko Mariangelo Gritto Grainer in županom Riccioneja, kjer že več kot desetletje podeljujejo nagrado Ilaria Alpi, zavzel za uradno priznanje, s katerima bi se država oddolžila Alpijevi in Hrovatinu, ki sta bila 20. marca 1994 umorjena v Mogadišu. Kot smo pisali že junija, je Gritta Grainer prav ob letošnji 13. nagradi Ilaria Alpi za televizijsko časnikarstvo v Riccioneju napovedala, da je Vasco Errani prejel sporočilo od predsednika Napolitana, po katerem se je postopek za podelitev priznanja že pričel. Omenila je tudi 18. september kot datum podelitve kolajne na Kvirinalu. Očitno se je postopek nekoliko zavlekel, sedaj pa naj bi vendarle šel h kraju.

Podelitev zlatega odličja naj bi tudi neke pomagala omiliti vso grenkobo, ki je svojce navdala ob zaključkih, do katerih je prišla parlamentarna komisija. Komisija je svoje delo končala v začetku lanskega leta, v napetem in zastrupljenem ozračju. Poročilo so namreč izglasovali samo njeni desnosredinski člani, medtem ko so predstavniki opozicije zaključke, do katerih je prišla večina, označili za nesprejemljive in so predstavili lastno poročilo.

Parlamentarna komisija, ki ji je predsedoval Carlo Taormina, je namreč vztrajala pri stališču, da sta bila Alpijeva in Hrovatin umorjena po naključju, med spodletelim poskusom ugrabitve. Za njuno smrt naj bi bil kriv njun varnostnik, češ da je začel streljati proti ugrabiteljem, kar je povzročilo njihovo reakcijo. Po mnenju članov opozicije v komisiji je bilo poročilo predsednika Taormine povsem nesprejemljivo. Dejansko odpravljaja vsakršen dvom o vzroku umora, medtem ko so se tisti časnikarji, ki so raziskovali primer, osredotočili predvsem na prekupevalce z orožjem in strupenih odpadkov. Poleg tega poročilo ponuja nedokazano resnico in ne nudi odgovora na vprašanja, kdo so bili dejansko morilci in še zlasti, kdo je umor naročil.

Miran Hrovatin in Ilaria Alpi sta bila umorjena 20. marca 1994 v Mogadišu

FOLKLORA - Prihodnjo soboto in nedeljo v Boljuncu

TFS Stu ledi prireja mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin Čez tri gore, čez tri dole...

Ženska pevska skupina Stu ledi na nastopu v Castel Gandolfo v Rimu septembra letos

Tržaška folklorna skupina Stu ledi, v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, prireja v soboto, 24., in v nedeljo, 25. novembra, v občinskem gledališču »France Prešeren« v Boljuncu mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin »Čez tri gore, čez tri dole...« (eno zaplešimo in eno si zapojmo).

Sobota bo posvečena plesu. Ob 20.30 bo srečanje folklornih skupin. Sodelovale bodo: domača Tržaška folklorna skupina Stu ledi, sicer tudi organizatorica celotne prireditve ter gostiteljica, ki bo na odru predstavila goriške in kraške plesse, FS Mandrač iz Kopra, ki se bo predstavila s svojim tipičnim slovensko-istrskim programom, FS Predgrad iz Predgrada v Poljanski dolini pri Kočevju (Občina Kočevje je pobratena z Občino Dolina in gostovanje FS Predgrad spada tudi v kulturne izmenjave med pobratenimi občinama), ki bo prikazala svoje domače predgrajske plesse ter FS Pasi-an di Prato iz Vidma, ki se bo predstavila s spletom furlanskih plesov.

Nedelja pa bo posvečena ljudskemu petju. Ob 17. uri bo na vrsti srečanje ljudskih pevskih skupin. Sodelovale bodo: domača Ženska pevska skupina Stu ledi, Hruški fanti iz Hrušice v Brkinih (Slovenija), Ženska pevska klapa Roč iz Roča v hrvaški Istri ter Mešani pevski zbor Coral di Lucinis iz Ločnika pri Gorici.

Vsaka skupina se bo predstavila z izborom ljudskih pesmi, ki so tipične za lastni domači kraj, tako da bomo lahko prisluhnili tržaškim, brkinskim, istrskim in dalmatinskim ter furlanskim ljudskim napevom.

Koncert bo popestril tudi krajši nastop mlade Otroške folklorne skupine Stu ledi, ki že tretje leto uspešno deluje pod mentorstvom požrtvovalne učiteljice Monike Sulli.

Dva večera posvečena ljudskemu plesu in petju, ki bosta prav gotovo prikazala delček tiste ljudske kulture, ki se je od vedno pretakala ob in preko meje, ki bo čez mesec dni tudi fizično izginila. Kultura nima in ni nikoli imela mej, odslej bo lahko samo potrdila, da je in bo v združenji Evropi pretok kulturnih dogajanj naravna in nujna potreba narodov, ki bodo odslej živeli in delovali pod isto skupno streho.

V PRIJETNEM OKOLJU NA KRASU - Zbralo se jih je trinajst

Nekdanji dijaki klasičnega liceja proslavili petdesetletnico mature

Trinajst nas je bilo, pa z nami - vraževernemu ljudskemu verovanju navkljub - prav nič ni bilo narobe. Praznovali smo 50-letnico mature na klasičnem liceju in zanj izbrali domačijo Šajna v Šepuljah.

Šolske klopi smo gledi še v Ul. Starega lazareta, v ustrezno prilagojenih stanovanjskih prostorih, kjer je leseni pod škripal, da je bilo veselo. Med obujanjem spominov na tista leta, ki so bila posebej vroča, ni bilo mogoče mimo fašistov, ki so nas pri Velikem trgu zmerjali, ko smo se peš vračali iz šole domov. Danes tega ni več, je pa še zmeraj križ s poitalijančenimi imeni in priimki, kar je sošolec, čigar priimek ima pet črk in nima šumnikov, pokomentiral rekoč, da bi se najrajši preimenoval v Šušteršiča in tako birokrate osrečil s štirimi šumniki.

Polstoletna obletnica nam je bila toliko pomenljivejša, ker je sovpadla z 80-letnico našega najmlajšega profesorja Pavleta Merkuja, ki nam ga ni treba posebej predstavljati. Poučeval nas je slovenščino in jo tako ljubil, da je nekomu za sicer neoporečno šolsko nalogo prisolil štiričrko: »Samo zato, ker so stavki predolgi,« je razložil. Pri zadeti mu je še danes hvaljen. Prof. Merku ima še veliko drugih zaslug, npr. to, da nas je prvi seznanil s stvarnostjo v Beneški Sloveniji.

S hvaležnostjo smo se za obloženim omizjem spomnili še drugih: Elze Antonac, ki nam je s svojstveno neposrednostjo razlagala zgodovino in filozofijo, a pozornost

pritegovala tudi s svojimi živobarvnimi nogavicami; Ivana Sosiča, ki je v nas vzbudil ljubezen do kraškega svbuda in naravoslovja sploh, tistega priljubljenega »Suošča«, ki je znal bit šegav, a tudi piker, če si bil zabušant; Jožeta Peterlina, ki nas je popeljal skozi zgodovino umetnosti, še zlasti slovenske arhitekture in slikarstva, pa venomer sanjal o svobodni Sloveniji; Sonje Tominc (matematika), strahu in trepetu vsakogar, ki je bil skregan s številkami; Rudolfa Perhavca, čigar pouka fizike in matematike ni zmotil niti najnemirnejši dijak, ker bi bilo to nespoštljivo zaradi profesorjeve slabovidnosti; ravnateljice Laure Abrami, ki ji gre nemajhna zasluga, da nam je do zadnje pičice razgrnila Dantejevo Božansko komedijo; pa še zadržanega Zorka Hareja (latinščina in grščina), ki je bil med branjem Katulovih verzov, na katere je kak hudomušnež nalašč opozarjal, češ da jih ne razume. Na snidenju smo pogrešali Lucijana Ka-

lužo in Igorja Lasiča, ki sta bila zadržana drugje.

Bivši maturantje Marijan Bajc, Lilijana Benčič, Marija Brajnik, Stanko Budin, Lilijana Čač, Adrijana Černigoj, Drago Gašperlin, Elvira Kalc, Dušan Kerže, Ksenija Levak, Živka Marc, Samo Pahor in Ivan Sancin smo se kajpak spomnili sošolcev, ki žal niso več med nami, to je Helene Košuta, Ferucija Orla, Marka Sosiča, Darija Starca in Jožeta Šonca.

RAZSTAVA - Odprli so jo ob začetku sezone v SSG

Avtoportreti Laure Utmar še danes in jutri v Kulturnem domu

Na večer, ko je Slovensko stalno gledališče začinjalo letošnjo sezono s premiero Erdmanovega Samomorilca, so v fuajerju tržaškega Kulturnega doma odprli tudi umetniško razstavo. Slikarka Laura Utmar, rojena v Trstu leta 1959, je namreč obiskovalcem stavbe na Petronijevi ulici pripravila posebno darilo: sedemindvajset avtoportretov, ki jih je gojenka mojstrov Nina Perizzija in Paola Cervija Kervischerja naslikala v roku enega meseca. »Avtobiografija v

odmerjenem času, ki jo določata barva in „pero«,« kot je pravilno ugotovil umetniški vodja SSG Marko Sosič. Na živobarvnih slikah se tako Laurina podoba spreminja s platna na platno: na njenih obraznih potezah je zaznati zdaj veselje, zdaj žalost, zdaj utrujenost, zdaj zamišljenost. Tudi Laura Utmar kot letošnja sezona Slovenskega stalnega gledališča: z obrazom svojega časa. Ki je nenazadnje zelo podoben tudi tistemu vsakega izmed nas ... (pd)

Društvo slovenskih izobražencev

prireja
jutri, 19. novembra
srečanje na temo

»Govorica
Plečnikove
arhitekture
ob stoletnici
mojstrovega
rojstva«.

Predaval bo
umetnostni zgodovinar
Klemen Košir.

Večer z video projekcijami bo v
Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3
ob 20.30.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 18. novembra 2007
ROMAN

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 16.32
- Dolžina dneva 9.24. Luna vzide ob
13.20 in zatone ob 00.00.

Jutri, PONEDELJEK, 19. novembra 2007
ELIZABETA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 5,3 stopinje C, zračni tlak 1018,1 mb ustaljen, veter 32 km na uro, vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 12,4 stopinje C.

OKLICI: Mokhtar Chahid in Nour El Houda Haggouch, Ljubomir Ratković in Milanka Gotovac, Mauro Cotterle in Gioi Furlan, Bruno Norvedo in Rosa Tonut, Sebastiano Faso in Ljiljana Stepanov, Roberto Matic in Margarita Jugovac, Daniele Gulic in Romina Zamboni, Gianluca Wolf in Elena Marussi, Franco Surdo in Luz Adriana Guevara Serrato, Fabio Giuliani in Roberta Štokovac, Walter Tiziani in Arianna Pezzi, Mario Gregori in Alojzija Sluban, Andrea Roppa in Barbara Crevatin, Roberto Benedetti in Maria Cristina Baccolini, Lucio Leprini in Maria Gherisini, Sergio Zulian in Gordana Begic, Giorgio Nider in Fulvia Fornasaro, Henri Disake Mbella in Irene Zobec.

Lekarne

Nedelja, 18. novembra 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Garibaldi 5, Ul. L. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina.

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**
Trg Garibaldi 5 - 040-368647, Ul. L. Stock 9 - 040-414304, Milje - Beneško

40 SKD TABOR
in ZSKD

OPENSKA GLASBENA SREČANJA
Sezona 2007/2008 - Prosvetni dom Opčine

DANES, 18.11.2007 OB 18. URI BO VIOLINIST

ČRTOMIR ŠIŠKOVIČ

na koncertu izvajal skladbe G. Ph. Telemanna, J. S. Bacha,
G. Tartinija, L. Ferrinija, P. Merkija, N. Paganinija in J. Iberta

Vabljeni!

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE...
(enkrat zaplešimo, eno si zapojmo)

TFS Stu ledi prireja
v občinskem gledališču France Prešeren v Boliuncu
mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin

v soboto, 24. novembra, ob 20.30
mednarodno srečanje folklornih skupin
v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri
srečanje pevskih ljudskih skupin

TOPLO VABLJENI

nabrežje 3 - 040-274998, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Ul. L. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040-364330.

**Od ponedeljka, 19.,
do sobote, 24. novembra 2007**
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Trg sv. Ivana 5 - 040-631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040-828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040-271124, Sesljan - 040-208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**
Trg sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040-208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 - 040-660438.

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,

tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je Ministrstvo za Univerzo in raziskovanje z odlokom št. 137/28. septembra 2007 ter nato z okrožnico z dne 24. oktobra 2007 izdalo nova navodila za dosego habilitacije za natečajne razrede A031 in A032 (glasbena vzgoja na nižji in višji srednji šoli) ter A077 (glasbeni instrument na nižji srednji šoli). Nadaljnje informacije na spletni strani www.miur.it. Obenem obvešča, da je Ministrstvo za šolstvo z okrožnico z dne 2. novembra 2007 določilo, da morajo kandidati, ki so vsaj 360 dni učili na natečajnem razredu A077 (glasbeni instrument na nižji srednji šoli), od katerih vsaj 180 dni med 6. junijem 2004 in 17. oktobrom 2007, in ki želijo pridobiti habilitacijo iz tega predmeta, prošnjo vložiti na Deželni šolski urad (ul. S. Anastasio 12 - TRST) do 20. novembra 2007. Tozadnevni obrazci so na razpolago na posameznih šolah ali na spletni strani www.pubblica.istruzione.it.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

OMV Proseška postaja 35 (Zgonik)
AGIP Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155
SHELL Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4
ESSO Ul. Flavia 120/1, Sesljan center
Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL
Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2
OMV Proseška postaja 35 (Zgonik)
ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - državna cesta 202, Ul. Carnaro - državna cesta 202 km 3+0,67
SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

**Pomagajmo obnoviti
bolnico Franjo!**

**Prispevke lahko nakažete
na posebne račune**
»Za obnovo bolnice Franje«

Zadružna
kraška banka **26359**
Zadružna banka
Doberdob in Sovodnje **700246**
Banca di Cividale
Kmečka banka **404860**
Antonveneta
(agencija 8 - Ul. Filzi) **12970S**

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
vabi na revijo zborov
PESEM JESENI 2007
Občinsko gledališče France Prešeren v Boljuncu
danes, 18. novembra 2007, ob 16. uri

10. GLEDALIŠKI VRTILJAK
MAK DESKLE
SAPRAMIŠKA
dvorana Marijinega doma
pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia, 27
danes, ob 16. uri (RED SONČEK) in ob 17.30 (RED ZVEZDA)
Sodeluje ŠC Melanie Klein
Animacijo je podprla Zadruga kraška banka.

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK
vabi
v petek, 23. novembra 2007, ob 15.30
v Vilfanovo dvorano v ul. Gallina 5 v Trstu
na zgodovinski seminar
**OB 60-LETNICI OBNOVITVE
SAMOSTOJNEGA SLOVENSKEGA POLITIČNEGA NASTOPANJA
V SEDANJIH MEJAH REPUBLIKE ITALIJE**
Govorili bodo: Nevenka Troha, Raoul Pupo,
Nina Lončar, Peter Černic, Ivo Jevnikar,
Vilijem Černo, Erik Dolhar, Gorazd Bajc.

Sklad Mitja Čuk
in VZS-CEO
Mitja Čuk ONLUS
Martina Feri - Izток Cergol
Mini koncert za Sklad
ob odprtju razstave
Predbožični
likovni sejem
V dvorani Zadruga
kraške banke na Opčinah
Sreda, 21.11. ob 20. uri

Čestitke
Danes JULIJA 1 leto slavi, rada se z nami veseli. Vse najboljše ji iz vsega srca voščijo: pranova Veronika, Sonja in Fabio.
Danes bo JULIJA KANTE ugasnila prvo svečo na svoji sladki torti, ob enem bo prejela tudi zakrament Sv. Krsta, da bi še naprej ostala tako pridna deklica in bila v ponos staršem ji želijo nonoti in teta Sara.
Draga JULIJA! Danes se veseliš, ker prvi rojstni dan slaviš! Da bi bila vedno tako pridna in vesela ti iz srca želi tvoj bratranec Gabriel.
50-letnim slavlencem vse naj... naj... in »Bog vas živi« vsi iz Trebč, ki vas imamo radi.
Preko časopisa naj najini noni DRAGICI dosepejo najlepša voščila za njen jutrišnji rojstni dan, z željo da ga bo lepo praznovala. Josette in Marisol.

Izleti
SPDT vabi v nedeljo, 2. decembra na avtobusni izlet v neznano... Vpiso vanje na tel. št.040-220155 (Livio) in 040-2176855 (Vojka). Pohitite!
KRUT vabi v soboto, 15. decembra 2007 na božiči sejem v Zagreb, z ogle dom mesta v dopoldanskih urah. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel.: 040-360072.

Osmice
BERTO TONKIČ na Tržaški cesti, 25 v Doberdobo ima odprto osmico. Toči belo in črno vino ter ponuja domač prigrizek.
OSMICO je odprl Boris Pernarčič. Medjavas 7, tel. št.: 040-208375.

Poslovni oglasi
ZNANA FIRMA POHIŠTVA IŠČE TRI dinamične osebe od 30 do 50 let. Tudi brez izkušnje, za obisk dogovorjenih strank. Pogoji: lastno vozilo in znanje italijanskega jezika. Ponuja se redna zaposlitev in dobre provizije. Za razgovor tel. 00386 5 6641074 od 13. do 19. ure.

Kino
ALCIONE - 15.15, 19.00 »In questo mondo libero«; 17.00, 21.00 »La giusta distanza«.
AMBASCIATORI - 11.00, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »La leggenda di Beowulf«.
ARISTON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il vento fa il suo giro«.
CINECITY - 10.50, 13.00, 15.15 »Ratatouille«; 17.30, 19.45, 22.00 »Lo spaccacuori«; 19.45 »I vicerè«; 11.00, 15.10, 17.30, 22.00 »Come tu mi vuoi«; 10.45, 12.40, 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Matrimonio alle Bahamas«; 11.00, 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »La leggenda di Beowulf«.
EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Elisabeth - The golden age«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.45, 21.15 »Giorni e nuvole«.
FELLINI - 14.45 »Bentornato Pinocchio«; 16.30 »Ratatouille«; 18.45, 20.30, 22.15 »Sleuth - Gli insospettabili«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 11.00, 14.30, 20.20, 22.15 »Ratatouille«; 16.15, 20.15 »I vicerè«.
GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 20.15, 22.10 »Il caso Thomas Crawford«; 18.15 »I vicerè«.
KOPER-KOLOSEJ - 16.00, 17.00, 18.00 »3D manija«; 17.30, 19.40, 21.50 »Jagenjčki in levi«; 16.10, 18.40, 21.10 »Petelinji zajtrk«; 19.00, 21.30 »Ugrabitev«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Matrimonio alle Bahamas«; Dvorana 2: 14.30, 16.30, 18.20, 20.20, 22.20 »Come tu mi vuoi«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lo spaccacuori«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il nascondiglio«; 11.00 »Bentornato Pinocchio«; 11.00, 14.30 »Shrek terzo«.
SUPER - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The bourne ultimatum - il ritorno dello sciacallo«.
TRŽIČ-KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.10, 22.10 »Matrimonio alle Bahamas«; Dvorana 2: 15.20, 17.40, 20.10, 22.15 »Lo spaccacuori«; Dvorana 3: 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; Dvorana 4: 15.40, 17.30, 20.00, 22.00 »Co-

me tu mi vuoi«; Dvorana 5: 16.00 »Ratatouille«; 18.00 »Giorni e nuvole«; 20.10, 22.20 »The bourne ultimatum - il ritorno dello sciacallo«.

Mali oglasi
ČRNO JOPO Guinness sem izgubil v šotoru na Proseku v soboto, 10. novembra. Kdor jo najde prosim naj pokliče na tel. št. 347-2694934 ali 040-200910.
ČRNO-BELA MUCA srednje velikosti, z vidnim znakom operacije na trebuhu, se je izgubila iz Slivnega v petek, 9. novembra. Če bi jo kdo opazil prosimo naj pokliče na tel. št. 335-5313253 ali 335-5491873.
AGRITURIZEM sta odprla Joško in Ljuba Colja v Samatorci. Vljudno vabljeni. Tel.: 040-229326.
DAJEMOVNAJEM prostore primerne za gostilo (za družinsko poslovanje) z licenco na Kontovelu. Resno zainteresirani pokličite na tel. št.: 040-225554 od 20. do 22. ure.
IŠČEM DELO kot negovalka starejše osebe, pokretne ali nepokretne, z večletnimi izkušnjami, z znanjem slovenščine, italijanščine in nemščine. Za menjavo po dogovoru. Tel. na št.: +386 040-187292.
IŠČEM SAMČKA pasme pritlikavega kodra (Toy), bele barve za parjenje. Kličite na tel. št. 338-3260722.
KMEČKI TURIZEM UŠAJ je odprt v Nabrežini 8 do 2. decembra 2007. Tel. 339-4193779.
NA OPČINAH (v pritličju Ul. Alpini) dajem v najem prostore za urade. Tel. na št.: 333-2130947 ali 040-214309.
PODARIMO simpatične psičke, srednje rasi. Tel. na št.: 040-568071.
PRODAJAM avto lancia y, elefantino blu 1.1, november 1999, prevoženih 66.000 km, v dobrem stanju. Zainteresirani pokličite po 18. uri, na tel.: 040-811774.
PRODAM BOX-garažo za 2 avtomobila v bližini komercialnega centra »Il Giulia« - primeren tudi za skladišče - 32 kv. metrov: višina 3,8 m, širina 3 m in 10 m dolžine. Telefonirati ob uri kosila ali večerje na št. 349-8633811.
PRODAM toyota yaris, letnik 2002, 5 vrat, 85.000 prevoženih km, edini lastnik, v dobrem stanju. Tel.: 333-4154687.
RABLJENE IGRAČE Pri študijskem centru Melanie Klein zbiramo rabljene igrače, ki jih bomo prodajali na sejmju v okviru dobrodelne pobude RASTI S PRAVLJICAMI - CRESCERE CON LE FAVOLE. Izkupiček gre za otroško bolnišnico Garofolo. Info na tel. št.: 328-4559414.
VNAJEM dajem opremljeno stanovanje na Greti. Tel. na št.: 340-3963534.
VRUPI (občina Sovodnje) Lojzka prodaja repo v ulici Stanka Vuka 3 (tel. 0481-882453 ali 347-5274119).

V Avstraliji, daleč od rojstnega Križa, nas je za vedno zapustil naš dragi

Ivo Košuta
(Kimkov)

Za njim žalujejo

brat Tojo in sestra Ida
z družinama, teti Nada in Vida
ter bratranci.

Melburn, Križ,
18. novembra 2007

Tiho je odšel naš dragi

Josip Milic (Pepi)

Žalostno vest sporočajo

žena Bruna, hči Sonja
in sin Robi z družinama,
brat Peter z družino
in ostali sorodniki

Pogreb bo v torek, 20. novembra ob 13. uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v Samatorco.

Salež, 18. novembra 2007
Pogrebno podjetje Alabarda - Opčine

Ciao nono, za vedno boš ostal v naših srcih

Katja, Vanja, Nina, Martina
in mali Saša

Pepi bo manjkal tudi nam.
Sočustvujemo z družino, še posebno z ženo Bruno

družini Paulina in Tretiač

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in nonota Pepija izrekajo sojem občuteno sožalje

družine Doljak, Sardoč in Šušteršič

Vsi na DTTZG Žige Zoisa

Ob boleči izgubi dolgoletnega odbornika Pepija Miliča izrekata ženi Bruni, Sonji in Robiju ter vsem ostalim sorodnikom izraze občutene sožalja

odbor
in namiznoteniški odsek
AŠK Kras

Ob boleči izgubi dragega Pepija Miliča izrekamo iskreno sožalje ženi Bruni, hčerki Sonji, sinu Robiju in ostalim svojem

Tamara in Zvonko, Liljana in Ladi,
Anamarija in Dušan, Dragica
in Darko, Pierina in Marjan,
Ani in Miloš, Silvana in Miloš,
Ani in Radojko, Nives in Michele

Ob težki izgubi Pepija Miliča izreka iskreno sožalje ženi Bruni, hčerki Sonji, sinu Robiju ter ostalim sorodnikom

sekcija levih demokratov
"Jus Pegan - Občina Zgonik"

Zadnji pozdrav Pepitu

Xenia z Robijem, Nikolajem
in Petrom

✝ Zapustila nas je naša draga

Angela Sancin
vd. Žerjal

Žalostno vest sporočajo

hčerki Vanja in Sandra, zet Gerry,
Valentina in Sergio, Igor, Jadranka
in Aleš, njena ljubljena Francesco
in Leonardo, brat Danilo
ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v ponedeljek, 19. novembra ob 13. uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v boljunsko cerkev.

Namesto cvetja darujte za Hospice Pineta del Carso ali za društvo Azzurra ricerca malattie rare.

Boljunec, 18. novembra 2007
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Žalovanju se pridružujejo

Mara, Eva, Roberto in Luigi

Ob težki izgubi drage mame in nonne Angele sočustvujejo z družino Žerjal

Yari, David in družina

Žalovanju svojcev se pridružuje družina Gropajc

Vanja in Sandra,
ob izgubi drage mame
iskreno sožalje

prijatelji Neva, Vilma in Giordano

ZAHVALA

Silvester
Križmančič

Ob izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo župniku Žarku, pevcem za občuteno petje v cerkvi, nosilcem sveč in cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga pospremili na zadnji poti.

Svoji

Bazovica, Repen, Poljane,
18. novembra 2007

18.11.2002 18.11.2007

Marija Mahnič
Sedmak (Marica)

Z ljubeznijo si vedno v našem spominu.

Tvoji dragi

Križ, 18. novembra 2007

abonmajska sezona 07/08 www.teaterssg.it

Pier Paolo Pasolini

SVINJAK

Režiser IVICA BULJAN

v četrtek, 22. novembra 19.30 - SSG Trst
(predstava z ital. nadnapisi)

"...predstava, ki je bila proglašena za eno izmed desetih slovenskih najboljših predstav v lanski sezoni"

info brezplačna tel.št. 800 214302

z obrazom svojega časa

abonmajska sezona 07/08 www.teaterssg.it

Nikolaj Erdman komedija

SAMOMORILEC

Priredba Žanina Mirčevska
Režiser EDUARD MILER

jutri, v ponedeljek, 19. novembra 19.30 SSG Trst
(red K, z ital. nadnapisi in varstvom otrok)

z obrazom svojega časa

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji
vabi na predstavitev treh novih knjižnih izdaj na športno tematiko

v petek, 23. novembra 2007
v dvorani Zadrúžne kraške banke na Opčinah ob 18.00

Mali slovar športnih izrazov
Tiskano v okviru projekta "Šport podira meje".
Šifra projekta BAFVG332592, Program pobude skupnosti Interreg IIIA
Italija Slovenija 2000 2006

Zbornik slovenskega športa v Italiji 2007
Avtor Branko Lakovič
Nogometni priročnik
Založba ZTT

Vse tri knjige bo predstavil dr. Miroslav Košuta, ob predstavitvi bodo nagrajeni najboljši prispevki literarnega in likovnega natečaja "Drobci iz športnega sveta"

MLADINSKI KROŽEK 45

Praznovanje 40-letnice ustanovitve Mladinskega krožka Dolina

DANES, 18. NOVEMBRA OB 19. V PROSTORIH MLADINSKEGA KROŽKA

koncert vokalno-instrumentalne skupine **KANTADORE**
(Krajevna skupnost Gradin) in družabnost s skupino Veseljaki

Toplo vabljeni!
(v prostorih Mladinskega krožka bo na ogled razstava fotografij o 40 letih delovanja)

Obvestila

BARKOVLJE CERKEV SV. JERNEJA - danes, 18. novembra, med mašo od 11. ure, bo pel otroški zbor iz Bazovice. Prispevki, ki jih bomo nabrali pri maši bodo za sirotišnico v bližini Dubrovnika. Toplo vabljeni.

DOBRODELNA POBUDA Študijski center Mlanie Klein prireja v sodelovanju z Deželno zbornico kliničnih pedagogov in dobrodelnim društvom Tutela tridnevno dobrodelno pobudo v okviru katere, bomo nabirali sredstva za bolnišnico Burlo Garofalo. Pobuda bo potekala na trgu sv. Antona v petek, 30. novembra in v soboto ter nedeljo, 1. in 2. decembra. Dopoldne bomo od 9.30 do 12. ure prirejali božične ustvarjalne delavnice, popoldne pa bomo otroke vabili na pravljice. V ogretem šotoru bo tudi sejem rabljenih igrač in smučarske opreme. Vse prostovoljne prispevke bomo namenili v dobrodelne namene. Toplo vabljeni!

OBČINA DEVIN NABREŽINA sestavlja seznam kmetijskih podjetij, ki so usposobljena opravljati javna dela v zvezi z vzdrževanjem javnih površin, cest ipd. v smislu zak. odloka št. 228 / 2001. Kmečka zveza vabi zainteresirane kmetije, da se za vpis v omenjeni seznam prijavijo v njenih uradih.

SKD PRIMOREC prireja Božični sejem in vabi vaščane in prijatelje k realizaciji »umetnin«. To so lahko razna ročna dela, piškoti, obeski za božično drevo ... dobrodošle so vse originalne ideje! Izdelki bodo na sejmu dne 14.12.2007 naprodaj po simbolni ceni. Točno uro za dostavo

ročnih del in pričetek sejma vam bomo sporočili naknadno.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse člane na društveno kosilo v nedeljo, 2. decembra, ob 12.45 v restavraciji Sardoč (Prečnik 1/b - Devin - Nabrežina). Prijave sprejemamo v tajništvu na tel./fax: 040-299858 ali po E-pošti do 28-11-07.

JUSTREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 18. novembra 2007, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od M'nče do Labadnic. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče na Fantariče ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekana drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE odvisnosti od alkohola ASTRA (Associazione Trattamento Alcoldipendenze) obvešča spremembo urnika slovenske posvetovalnice v nabrežinskem zdravstvenem okraju, prvo nadstropje, in sicer od četrta, 15. novembra, bo delovala redno vsak četrtek od 11. do 12. ure. Poleg tega ima slovenska skupina Pegaso tedenske sestanke vsak ponedeljek ob 18.30 v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu, slovenska skupina Vega pa vsak ponedeljek ob 19. uri v nabrežinskem zdravstvenem okraju.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA IZOBRAŽEN-CEV prireja v ponedeljek, 19. novembra, srečanje na temo »Govorica Plečnikove arhitekture ob stoletnici mojstrovega rojstva«. Predaval bo umetnostni zgodovinar Klemen Košir. Večer z video projekcijami bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 ob 20.30.

CEO-VZS Devin Nabrežina, Socialna Zadruga »La Quercia« v sodelovanju s Socialnim skrbstvom občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo likovno razstavo od 20. do 23. novembra 2007, od 10. do 12. ure (v sredo tudi od 14. do 16. ure) z naslovom »Ta znak nam pripada«. Razstava bo v Sejni dvorani sedeža I.A.T. (Stavba za Turizem F.J.K.) v Sesljanu (ob začetku Rilkejeve steze). Otvoritev razstave bo v torek 20. novembra, ob 11. uri. Za info.: 040 299771. Toplo vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENCEV miljske občine prireja pod pokroviteljstvom občine Milje, Zveze slovenskih kulturnih društev in Zadrúžne kraške banke, nadaljevalni tečaj slovensčine. Tečaj se bo odvijal ob torkih, od novembra 2007 do konca aprila 2008. Prva lekcija bo v torek, 20. oktobra 2007, ob 20. uri v prostorih osnov-

ne šole Albin Bubnič v Miljah (Ul. D'Annunzio 62), vodila ga bo prof. Tanja Sternad. Za informacije in vpisovanje je na razpolago g.a Ivica (040-274995 v večernih urah, 347-549662).

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2007/2008 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel.: 040-2017371).

SKD SLAVEC Ricmanje - Log prireja v torek, 20. novembra, ob 20. uri v ricmanski Babni hiši »Večer spominov«. O svoji mladosti v partizanih bo spregovoril gospod Zorko Hrvatič. Vljudno vabljeni.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v mesecu decembru nagradila športnike s stalnim bivališčem v občini, ki so v sezoni 2006/2007 dosegli pomembne uspehe na deželni, državni, evropski in mednarodni ravni. Ob tej priliki bodo nagradili tudi športna društva s sedežem v občini, ki so dosegla pomembne rezultate. Društva naj sporočijo imena športnikov Uradu za šolstvo, kulturo, šport in prosti čas po faksu na št.: 040-201307, najkasneje do 20. novembra letos.

SKGZ v sodelovanju s SKD Kraški Dom vljudno vabi v četrtek, 22. novembra 2007, ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu na predstavitve priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka »Pravica do imena in priimka«.

AŠD-SK BRDINA organizira v petek, 23. novembra, ob 20.30, na sedežu društva v Repentaborski ul. 38, v Mercedolu informativni sestanek za tečaje smučanja za vse stopnje, ki bodo tudi letos v Forni di Sopra. Zainteresirani lahko tudi pokličejo na tel. št.: 340-1653533. Vljudno vabljeni vsi lanski tečajniki in novi prijatelji!

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK vabi v petek, 23. novembra, ob 15.30 v Vilfanovo dvorano v Ul. Gallina 5 v Trstu na zgodovinski seminar ob 60-letnici samostojnega političnega nastopanja Slovencev v sedanjih mejah Italije. Na sporedu bo osem krajših referatov.

ŽUPNIJA REPENTABOR sporoča, da so vsi udeleženci romarskega izleta v JORDANIJO vabljeni na srečanje v soboto, 24. novembra, ob 20.30. Srečanje bo v prostorih Marijanišča na Opčinah. Ob tej priliki si bomo ogledali tudi enourni film o Jordaniji, ki ga je pripravil gospod Bedenčič. Vabljeni so tudi vsi, ki želijo obuditi spomine ali na novo spoznati to enkratno deželo.

DRUŠTVOTAČELO organizira tečaj Reiki prve stopnje. Tečaj se bo odvijal v soboto, 24. in nedeljo, 25. novembra na sedežu sklada Mitja Čuk, Proseška 131 na Opčinah. Dodatne informacije: 340 1607908 - Breda.

KROŽEK AUŠER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 24. novembra s pričetkom ob 16.

uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »dopolavoro ferroviario« v Nabrežini-postaja. Za zabavo bo poskrbel »Duo Melody«.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sestavlja seznam kmetijskih podjetij, ki so usposobljena opravljati javna dela v zvezi z vzdrževanjem javnih površin, cest ipd. v smislu zak. odloka št. 228 / 2001. Kmečka zveza vabi zainteresirane kmetije, da se za vpis v omenjeni seznam prijavijo v njenih uradih.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonifata 6), s pokroviteljstvom ZSKD in slovenske prosvete s sodelovanjem zgodovinsko železniškim muzejem iz Trsta, vabi na ogled razstave vlakov, dioram in plovil »Modelarstvo kakor hobby«. Razstava bo na ogled do nedelje, 25. novembra.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šepolaju na ogled razstave »1920-1950« in risb, ki so jih izdelali učenci COŠ. S. Gruden, na temo »Svoboda«. Urnik: nedelja 25. novembra po proslavi, ponedeljek, 26. in torek, 27. novembra od 16. do 18. ure, v sredo, 28. novembra od 16. ob 20.30 predstavitev knjige »V ženskem peklu - Savina zgodba«.

SPDT vabi na predvajanje filma »Potujmo skupaj okoli sveta«. Posnela sta ga Uroš in Kristina Ravbar, ko sta se z avtomobilom podala na enkratno pustolovščino. Predavanje bo v četrtek, 29. novembra 2007 ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Franciška 20.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo tudi letos priredila »Božični sejem 2007«, ki se bo odvijal na glavnem trgu »Gorica« v Boljuncu od 5. do 9. decembra 2007. Namenjen bo domačim proizvajalcem, obrtnikom in amaterjem. Imeli bomo hišice in stojnice. Glede na veliko povpraševanje in omejeno število hišic, imajo prednost občani. Vpisovanje bo potekalo na občini Dolina (urad za kulturo) od 8.30 do 13.30: od ponedeljka, 19. do srede, 21. novembra (samo za občane); od četrta, 22. novembra dalje za vse ostale, ki želijo sodelovati. Vpisovanje je veljavno samo po izvršenem plačilu vsote za »zasedanje javne površine«. Informacije 040 8329 281/280.

REVIJA MLADIKA sporoča, da je samo še ta mesec čas za sodelovanje na 36. nagradnem literarnem natečaju za prozo in poezijo. Natečaj, ki je odprt vsem, ne glede na starost in bivališče, predvideva po tri nagrade za prozo in poezijo ter objavo v prihodnjem letniku revije. Rok za pade neprekidno 1. decembra 2007. Prispevke je treba poslati, kot je objavljeno v razpisu, v zaprti kuverti na naslov: MLADIKA - za literarni natečaj, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst (Italija).

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitve prijav zapade v ponedeljek 10. decembra. Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA razpisuje video natečaj Schengen 21/12 spot, ob razširitvi Schengenskega območja na Slovenijo, 21. decembra 2007. Vabimo vse,

ki se ljubiteljsko ukvarjajo s snemanjem video-filmov, mlade in manj mlade iz Trsta ter s tržaškega in slovenskega Krasa, posameznike in skupine, da izdelajo video spot. Vsebina spota naj bo kakorkoli vezana na dogodek, na padec meje in na prosto gibanje, dolžina videa pa mora biti med 30" in največ 1'30". Video na formatu DVD s podatki o avtorjih je treba poslati ali dostaviti v tajništvo Zadrúžne kraške banke, ul. Ricreatorio 2, Opčine s pripisom: za video natečaj Schengen 21/12 spot, do ponedeljka 10. decembra 2007.

AŠD SK BRDINA organizira zimovanje v Forni di Spora od 22. do 29. decembra 2007. Zainteresirani lahko pokličejo na tel. št.: 347-5292058. Vljudno vabljeni.

Prireditve

RADIJSKI ODER obvešča, da bo danes, 18. novembra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), ob 16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red ZVEZDA), na sporedu predstava Gledališkega vrtiljaka »Sapramiška« v izvedbi Mak Deske.

SKD TABOR IN ZSKD prosvetni dom na Opčinah vabi na openska glasbena srečanja danes, 18. novembra 2007, ob 18. uri na koncert violinista Črtomirja Šiškočiča, ki bo izvajal skladbe: G.Ph. Telemanna, J. S. Bacha, G. Tartinija, L. Ferrinija, P. Merkuja, N. Paganinija, J. Iber-ta. Vabljeni.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na zborovsko revijo PESEM JESENI 2007, ki bo v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu danes, 18. novembra 2007, ob 16. uri.

DRUŠTVO PROMEMORIA prireja v četrtek, 22. novembra 2007, ob 20.30 v prostorih bara-knjigarne Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/A v Trstu) večer »Čemu nacistični pokol po koncu vojne?«. Predstavili bomo dokumentarec »Avasinis, luogo della memoria« ob prisotnosti avtorja Dina Ariisa ter zgodovinarja Piera Stefanuttija.

GLEDALIŠKA SKUPINA METRONOM IN ZSKD vabita na predstavitev Dvd-ja »Svoboda res je zlata...«, ki bo v petek, 23. novembra 2007 ob 20.30 na kmetiji Parovel v Boljuncu. Lepljenka prikazuje zgodovinsko obdobje od leta 1920 do leta 1945 na Primorskem. Dvd bo predstavila mag. Dajana Kočevar, o zgodovinskem obdobju bo spregovoril zgodovinar dr. Borut Klabjan. Izkupičke večera je namenjen obnovi bolnice Franja.

SPD MAČKOLJE vabi v petek, 23. novembra 2007 na »cecilijanko« - srečanje ob godu svete Cecilije, zavetnice glasbenikov. Ob 19.30 bo v mačkolski župnijski cerkvi sveta maša, pri kateri bodo sodelovali MePZ Mačkolje, mladinska skupina in pritrkovalci. Sledil bo družabni del v dvorani Srenjske hiše, z naslovom »O pesmi in petju«. Gost večera bo narečni pesnik Aleksander Furlan.

CZCP IN SLOVENSKA PROSVETA prireja v soboto, 24. novembra 2007, ob 20. uri v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah koncert sakralne glasbe z ansamblom Nomos ensemble, nastopajo: Tea Stegel - sopran, Aldo Žerjal - bas bariton in mešani mladinski pevski zbor Trst, zborovodja Aleksandra Pertot.

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE... (enkrat zaplešimo, eno si zapojmo) TFS Stu ledi prireja mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin v soboto, 24. in v nedeljo 25. novembra v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. V soboto, 24. novembra, ob 20.30 srečanje folklornih skupin: TFS Stu ledi, FS Mandrač iz Kopra, FS Predgrad iz Predgradja pri Kočevju in FS Pasian di Prato iz Vidma. V nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri srečanje ljudskih pevskih skupin: ŽPS Stu ledi, otoška folklorna skupina TFS Stu ledi, Hruški fanti, Ženska pevka klapa Roč iz hrvaške Istre in MePZ Coral di Lucinis iz Ločnika pri Gorici. Vljudno vabljeni.

SKD TABOR vabi v nedeljo, 25. novembra 2007, ob 17.00 v Prosvetni dom na Opčine na glasbeno ljudsko komedijo »Veselica« (Rade Pregarc-Sergej Verč). Nastopa Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu, režija Seregej Verč. Pridite, ne bo Vam žal!

SKD VIGRED IN VZPI - ANPI sekcija Devin Nabrežina vabita v nedeljo, 25. novembra, ob 15. uri na proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika padlim v NOB v Šepolaju. Nastopa TPPZ Pinoko Tomazič, po proslavi sledi partizanski miting v ogrevanem šotoru na šolskem dvorišču.

BODY FASHION
solarium & esthetics

lepota, ki se opazi...

AKCIJA: OBLIKOVANJE NOHTOV!

- Vsakih 10 refilov ti enega podarimo
- Če si študentka imaš pri vsakem refilu 25% popust
- Če imaš pogrizene dobiš pri vsakem drugem refilu 25% popust

...in če s sabo pripelješ prijateljico dobiš pri refilu 25% popust!

Opčine - Narodna ulica 47/1 Tel - Fax: 040 211236

TEČAJ ZA ZAPOSLENE V PODJETJIH

VINOGRADNIŠTVO IN ENOLOGIJA

• trajanje 40 ur • začetek 26. novembra 2007
• dvakrat tedensko v večernih urah • prostih je še nekaj mest

PREDSTAVITEV TEČAJA IN VPISOVANJE
v ponedeljek, 19. novembra 2007 ob 19. uri
na sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72

Informacije 040566360
od 9.00 do 13.00
www.sdzpi-irsig.it

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

SDZPI IRISIP

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Na prefekturi delovno srečanje s predstavniki treh slovenskih občin

S prvim decembrom dvojezične osebne izkaznice

Izdajali jih bodo na županstvih v Doberdobo, Sovodnjah in Števerjanu

TRŽIČ, RONKE, KRMIN - Izkaznice

Matični uradi čakajo na obrazce

Na izdajo dvojezičnih osebnih izkaznic se poleg Doberdoba, Sovodenj in Števerjana pripravljajo tudi ostale občine goriške pokrajine, ki so vključene v območje izvajanja zaščitnega zakona 38 iz leta 2001. »Matični urad trziške občine je že posredoval goriški prefekturi prošnjo za papirnate obrazce, ki so potrebni za izdajo dvojezičnih izkaznic. Delamo na tem, da bi pravčasno zagotovili občanom to storitev, sicer pa je treba upoštevati, da je pri nas položaj nekoliko drugačen kot v doberdobski, sovoDENjski in števerjanski občini in da bodo dvojezične izkaznice izdane na podlagi zakona 38,« je pojasnila Trziška podžupanja Silvia Altran. Prošnjo

za papirnate obrazce so prefekturi že posredovali tudi iz Ronk, kjer so iz matičnega urada potrdili, da bodo takoj po prejemu pošiljke začeli izdajati dvojezične osebne izkaznice. Nekoliko zamujajo v Krminu, kjer po besedah župana Luciana Patata niso še sposobni zagotoviti občanom te storitve, vsekakor pa naj bi zadevo čim prej uredili.

»Pokrajina nima neposrednih pristojnosti pri izdaji dvojezičnih osebnih izkaznic, vendar smo na razpolago občinam za koordinacijo in pomoč,« je ob tem zagotovil pokrajinski odbornik Marko Marinič, ki se je v imenu pokrajine udeležil četrtkovega srečanja na prefekturi. (dr)

»S prvim decembrom bomo začeli izdajati papirnate dvojezične osebne izkaznice.« Župana Sovodenj Igor Petejan in Doberdoba Paolo Vizintin napovedujeta, da bodo sovoDENjski, doberdobski in tudi števerjanski občani čez slaba dva tedna lahko dobili papirnate dvojezične osebne izkaznice. Odločitev so po Petejanovih navedbah sprejeli v četrtek na goriški prefekturi, kjer sta se viceprefek Rita Ilda Riccio in šef prefektovnega kabineta Pietro Giulio Scarabino srečala s predstavniki in funkcionarji omenjenih občin. Sovodnje je na prefekturi zastopal župan Petejan, Doberdob pa občinska odbornica Ester Ferletič; za števerjansko občino na srečanju ni bilo predstavnika uprave, pač pa je bil prisoten občinski tajnik.

Petejan je pojasnil, da so na sovoDENjski občini že pred časom prejeli dvesto petdeset papirnatih obrazcev za izdajo dvojezičnih osebnih izkaznic, v prihodnjih tednih pa naj bi jih dobili še enkrat toliko. Zaenkrat po Petejanovih besedah še ni dokončno določeno, kdo bo pravzaprav lahko dobil novo dvojezično izkaznico. »Po zakonu je namreč dovoljena zamenjava osebnih izkaznic

izključno potem, ko je zapadla njena veljavnost oz. v primeru, da je prišlo do kraje ali izgube dokumenta,« pravi Petejan in pojasnjuje, da se bo prefektura pozanimala pri notranjem ministrstvu, ali bi lahko dvojezično izkaznico dobili tudi občani, ki vsekakor imajo še vedno veljavni osebni dokument.

Doberdobski župan Vizintin razlaga, da ima njegova občina - isto velja tudi za Sovodnje in Števerjan - že na razpolago računalniški program, ki omogoča izdajo dvojezičnih izkaznic. Po njegovih besedah bodo v Doberdobo v prihodnjih dneh dobili še dodatnih dvesto petdeset papirnatih obrazcev, sicer pa pojasnjuje, da bo kontingent papirnatih obrazcev nekoliko nižji od predvidenega. Na srečanju na prefekturi so namreč odločili, da bo nekaj obrazcev na razpolago ostalim občinam goriške pokrajine, ki so vključene v območje izvajanja zaščitnega zakona 38 iz leta 2001. Ob tem bodo morali po Vizintinovih navedbah doberdobski občani še nekaj časa počakati na dvojezične elektronske osebne izkaznice, saj v Doberdobo zaenkrat še nimajo računalniškega programa, ki omogoča njihovo izdajanje. (dr)

SOVODNJE - Travniki

Priziv proti ukrepu

EDI BUKAVEC

KROMA

IGOR PETEJAN

BUMBACA

Obljubljenega posvetovanja z organizacijami kmetov in krajevnimi upravami ni bilo, zato je deželni seznam zgodovinskih travnatih površin, ki je bil odobren, predmet kritik Kmečke zveze, sovoDENjska občinska uprava pa načrtuje priziv. O tem bo odločala po torkovem srečanju župana Igorja Petejana z odvetnikom in botanikom. Ogleдали si bodo nekatera prizadeta območja na ozemlju Sovodenj in preverjali, ali so pravni pogoji za pritožbo proti ukrepu, ki tvega - kot opozarja Petejan - preprečiti razvoj občine za prihodnjih deset ali celo dvajset let.

Edi Bukavec iz Kmečke zveze pojasnjuje, da so bile za stalne travnike proglašene površine, ki so zgodovinsko oz. tradicionalno namenjene košnji ali pašnikom. Kdor ocenjuje, da ukrep za njegovo zemljišče ni upravičen in je tam nameraval izvesti posege ali je celo že pridobil na primer gradbeno dovoljenje, lahko ubere pot priziva, vendar pod pogojem, da dokumentira in dokaže drugačno namembnost travnika. Priziv je treba čim prej vložiti na uradu za kmetijstvo pri pristojni deželni direkciji, ki bo odločala o njegovi utemeljenosti in spremeni-la status zemljišča. »V zakon o travnatih površinah je bila nazadnje vključena ta poenostavljena možnost uveljavitve zahteve po spremembi statusa,« pravi Bukavec in dodaja, da je Kmečka zveza pripravljena po pravni poti nastopiti z drugimi organizacijami kmetov proti ukrepu, če bodo člani pokazali interes. Na njenem seždu v Gorici pa nudijo asistenco posameznikom, ki načrtujejo priziv.

»Problem je že v dokumentaciji, s katero razpolagamo. Prikaz zemljišč na mapah je v tako majhnem merilu, da površine, kjer velja ukrep, niso razvidne,« opozarja župan Petejan.

GORICA - Poslanec Anton Kokalj o slovenskem predsedovanju Evropski uniji

Priložnost tudi za manjšino

Ugled Slovenije v svetu je dober in bližnje predsedovanje Evropski uniji bi utegnulo biti zanj še posebna priložnost za promocijo njene uspešnosti. Posredno lahko to priložnost izkoristijo tudi slovenske narodne skupnosti, ki živijo izven meja domovine, torej tudi mi. To je bila ena glavnih misli Antona Kokalja, slovenskega poslanca in predsednika Odbora Državnega zbora za zadeve EU ki je bil v petek v Kulturnem centru Lojze Bratuz gost Sveta slovenskih organizacij, Slovenske skupnosti in krožka Anton Gregorčič.

Slovenskega politika in ugledne goste večera, med katerimi so bili generalni konzul v Trstu Jože Sušmejl in predsednika obeh krovnih organizacij, Rudi Pavšič in Drago Štoka, je uvodoma pozdravil Marjan Terpin. Nato je srečanje v obliki pogovora vodil Julijan Čavdek. »Vabilo je izraz zaupanja zamejcev,« je povedal Kokalj, ki se je občinstvu zahvalil za spodbudo in ga hkrati poslal za predloge in druge - za slovensko politiko - koristne sugestije, saj smo zamejci državljani članice, ki je že predsedovala uniji. Pristavil je, da je pred leti kot župan imel več stikov z ljudmi. V parlamentu, katerega član je od leta 2004, je težje ovrednotiti opravljeno delo: »Nevarnost, da izgubiš stik z ljudmi in orientacijo, je velika.« Odnosi med vlado in parlamentom so v različnih državah različni, je še povedal. Na splošno ima glavno besedo vlada, vse bolj pa se v zadnjih letih krepki nadzor parlamenta nad izvršilno oblastjo. V Sloveniji je vlada v nekaterih primerih dolžna priti v parlament po stališče, ki je zavezujoče. »Trenutno so odnosi med parlamentom in vlado v Sloveniji dobri,« je dejal poslanec in dodal: »Žal pa medije te zadeve bolj malo zanimajo.«

V nadaljevanju je orisal kompleksni sistem evropskih institucij in njihovih funkcij, nakar je pojasnil, da bo Slovenija kot prva med novimi državami članicami od 1. januarja do 30. junija naslednjega leta predsedovala Svetu EU, t.j. osrednjemu organu političnega odločanja v uniji. Med svojim predsedovanjem EU bo imela opravka z Lizbonsko pogodbo in začetkom njene ratifikacije, z vprašanji energetike, klimatskih sprememb, multikulturalnega dialoga itd. Pomemben izziv bo tudi krepitev policijskega in pravosodnega sodelovanja. Problemov

je namreč veliko (npr. nelegalna imigracija), zato je zaradi večje učinkovitosti potrebno uskladiti in poenotiti postopke. Glede nadaljnje širitve schengenske meje je Kokalj obrazložil, kako Slovenija želi, da bi se druge balkanske države čimprej vključile v EU; Slovenija je posebno zainteresirana, da v EU stopi Hrvaška, čeprav še vedno obstajajo nerešeni problemi. »Nekateri so se že začeli reševati, sicer pa je njen vstop samo stvar časa, saj Hrvaška ima zelo močno podporo nekaterih članic.«

Na vprašanje, ali so Slovenci ponosni na bližnji podvig njihove domovine, je Kokalj povedal, da »ni neke bojazni ne nasprotovanja, pa tudi ne evforije«. Skrbni za zaje-ten logistični zalogaj, saj bo v šestih mesecih predsedovanje potekalo okrog tri tisoč delovnih srečanj na različnih ravneh, kar bo za Slovenijo - in njen promet - brez dvoma zahtevno. Sicer pa bo vse to obenem predstavljalo pomembno priložnost: Slovenija bo v tem času predstavljala EU, zato bo izpostavljena, pod očmi vseh. »Učinki tega bodo posredno padli tudi na vas,« se je slovenski poslanec obrnil na zamejsko javnost in jo spodbudil, naj izkoristi ta čas in se promovira kot slovenska manjšina. »Promocija Slovenije bo ključna zadeva. To zna biti projekt desetletja!« V takem trenutku bi bilo - iz vidika manjšine - vredno skupaj dobro razmisliti, kako na diplomatski ravni predlagati oz. prišepniti kakšne konkretne rešitve različnih manjšinskih vprašanj, kot npr. recipročnost. »Upamo v pozitiven premik v glavih.«

V razpravi je Marjan Terpin izrazil navdušenje nad uspešnostjo Slovenije v EU in nad tem, da bo predsedovala 250-milijonski zvezi. V zadnjih letih je pridobila velik ugled tudi v Rimu, je povedal Livio Semolič, goriški predsednik SKGZ. »To se odraža na zamejce, ki moramo biti na to ponosni.« Kokalj je pripomnil, da je ta ugled sad dela tudi prejšnjih slovenskih vlad, ne le zadnje. Žal pa je zavest o tem ugledu krepkejša izven njenih meja kot znotraj, je dodal Damjan Paulin. Rudi Pavšič je poudaril, da moramo to edinstveno priložnost izkoristiti kot manjšina, tudi v okviru koordinacije Slomak: »To je na nas. Ne moremo čakati Slovenije, ki bo itak imela dovolj dela in skrbi.«

Poslanec Kokalj na goriškem večeru, ob njem Julijan Čavdek

BUMBACA

GORICA - Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti

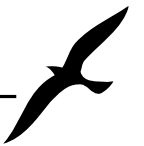
Še naprej samostojni

»Po primarnih volitvah v Demokratski stranki bolj redke omembe Slovencev«

»Ob nastanku Demokratske stranke bi bila prava novost v manjšinskem političnem dogajanju nov samostojen politični subjekt, osnovan na narodni osnovi. Taka stranka bi lahko združevala politično tradicijo SSK in slovenskih levičarskih sil, ki so pristopile v Demokratsko stranko, pri tem pa bi ohranila svojo avtonomijo in narodno reprezentančnost. Z Demokratsko stranko bi lahko vzpostavila federativno povezavo, kar je že preizkušena in uspešna praksa. Žal pa je ostalo vse po starem.« To je ugotovitev, ki je izšla zasedanja pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti, na katerem je bil govor o nadaljnji strategiji delovanja stranke, ki jo je določilo deželno tajništvo. Pri tem so člani goriškega tajništva podprli odločitev, da SSK ohrani svojo samostojnost. Pozorno tudi spremljajo ustanavljanje lokalnih organov Demokratske stranke. »Na srečanjih po primarnih volitvah so bile omembe Slovence bolj redke, kar je nekoliko nerodno za stranko, ki naj bi bila tudi v FJK vodilna

v levosredinskem polu,« menijo pri SSK.

V nadaljevanju je goriško tajništvo SSK negativno ocenilo dejstvo, da je Gorica izgubila osrednji praznik ob vstopu Slovenije v schengensko območje. SSK ugotavlja, da je pešalo skupno nastopanje Gorice in Nove Gorice, zato da bi osrednja slovesnost potekala na Goriškem. Po drugi strani SSK meni, da jo na to negativno vplivalo tudi odmikanje od sodelovanja, ki ga beležijo v zadnjem času s strani goriške občinske uprave. Tajništvo SSK je tudi ocenilo umestitev goriške občinske konzulte za Slovence in prvo pobudo njenega predsednika Iva Cotiča glede slovenskih jasl v Gorici. »Zadeva se je premaknila v pravo smer,« pravijo pri SSK in izražajo zadovoljstvo nad uspešno začetim delom, kar je popotnica za nadaljnje pobude v korist slovenske narodne skupnosti. Prav tako pozitivno je bilo ocenjeno delo istoimenske pokrajinske konzulte, »ki se je aktivno angažirala glede prostorskih težav slovenskih šol.«

DOBERDOB - Čistilna akcija na pobudo občine, društev in civilne zaštite

Na kraški gmajni nabrali za deset tovornjakov odpadkov

Župan Vizintin: »Proti mazačem nameravamo postopati po sodni poti«

Doberdobske mu-
županu
so s posebnim
navdušenjem
priskočili
na pomoč otroci

ALTRAN

GORICA - Loritov odvetnik o aretaciji

»Nesporazum«

Kvestor: »Sem intimno prizadet, saj to doživljamo kot izdajstvo«

Na goriški kvesturi prevladujejo osuplost in deljena čustva, kot se je včeraj izrazil kvestor Claudio Gatti. Petkova aretacija vodje goriških kriminalistov Carla Lorita je močno vznemirila javnost. Naravnost šokirani so Loritovi kolegi, ki jim ne gre v račun, da je visoki in cenjeni policijski funkcionar osumljen korupcije, prikrivanja kaznivih dejavnosti in razkritja uradnih tajnosti v korist združbe razpečevalcev mamil, ki je delovala med Venetom in FJK. Na podlagi indicov, ki naj bi jih tržaški preiskovalci nabrali, naj bi to počel v zameno za kokain.

»Gre za tragične nesporazume,« je včeraj izjavil odvetnik Giorgio Borean, ki bo Lorita branil pred obtožbami s pomočjo tržaškega kolega Riccardo Seibolda. Včeraj naj bi Borean srečal osumljenca v vojaškem zaporu Santa Maria Capua Vetere v Caserti, kamor so ga prepeljali po petkovem prvem zaslišanju, na katerem si je pridržal pravico do molka. »Lorito je med preiskanimi edini, ki je moral v zapor,« je opozoril Borean in dodal: »Ravno on, zaradi poklicnih rezultatov cenjen policijski funkcionar, ki je vzdrževal zaupne stike z informatorji, z njimi imel kompleksne, problematične in pogosto tudi nevarne odnose, ki lahko privedejo do takšnih situacij.« Do tragičnih nesporazumov, namreč. Lorito je pred trinajstimi leti že izšel brez made-

ža iz podobnega položaja, o katerem je Borean povedal, da je bil hujši od sedanjega. Ko je bil Lorito vodja letčnega oddelka tržaške policije, se je moral namreč zagovarjati zaradi upravljanja bivališč, ki so bila namenjena skesanecem, bil pa je oproščen vsake odgovornosti. Borean in Seibold sta že vložila zahtevo po ponovni preučitvi njegovega primera, kar jima bo omogočilo dostop do gradiva, zbranega proti Loritu v preiskavi, ki jo vodi tržaška državna tožilka Raffaele Tito in Lucia Baldovin. Napoveduje se torej dolgotrajna in občutljiva preiskava.

»Z muko doživljamo te trenutke, pod vtisom deljenih čustev,« je včeraj komentiral goriški kvestor Gatti. »Sposobni funkcionar z briljantno poklicno kariero, ki je osumljen, da je stopil na drugo stran okopa, rojeva v nas osuplost in si nikakor ne znamo pojasniti razlogov. Čutim se intimno prizadetega za to, kar doživljamo kot izdajstvo in ki načenja verodostojnost sil javnega reda pred javnostjo. Gre za primer deviantnosti, ki so ga naši kolegi osamili, kar priča v prid zakonitosti. Na tej osnovi si moramo zavihati rokave in si prizadevati, da obnovimo verodostojnost, ki jo dogajanje tega kompromitira. Na novo moramo zaslužiti zaupanje ljudi,« je zaključil goriški kvestor in pritrdil podobnim besedam, ki jih je včeraj izrekel tržaški prefekt Giovanni Balsamo. (ide)

Motorna kolesa, avtomobilske gume, hišno opremo, gradbeni material, ob tem pa tudi baterije in zaboje z motornim oljem; med čistilno akcijo, ki sta jo včeraj v sodelovanju s krajevnimi društvi, z organizacijami in Večstopenjsko šolo priredili doberdobska občina in civilna zaščita, so nabrali za deset tovornjakov odpadkov, ki so jih nesramneži odvrgli v naravnem okolju. Smeti so pobirali ob cestah in stezah, na kupce odpadkov pa so naleteli tudi sredi kraške gmajne in gozda ter v bližini Doberdobskega jezera.

Približno sto udeležencev čistilne akcije se je na delo odpravilo nekaj po osmi uri. Porazdelili so se po skupinah in se napotili v razne predele občine. »Okolje smo čistili pri Sabličih, v Jamljah, Doberdobu, Dolu, na Poljanah, ob jezeru, skratka po vsem občinskem ozemlju,« je pojasnil doberdobski župan Paolo Vizintin. Po njegovih navedbah so bili med udeleženci čistilne akcije prostovoljci civilne zaštite iz Doberdoba in Ronk, člani tržiške sekcije zveze WWF in predstavniki društev iz vse doberdobske občine. Posebno razveseljujoča je bila po besedah župana prisotnost doberdobskih osnovnošolcev in nižješolcev, ki so se v spremstvu učiteljev in profesorjev z veliko vnemo lotili čiščenja naravnega okolja.

Župan - poleg njega sta se akcije udeležila tudi podžupan Nordio Gergo-

let in odbornica Ester Ferletič - je povedal, da so očistili gmajno in gozd ob vseh občinskih cestah. Z nabranimi odpadki so napolnili kontejner, ki so ga nabavili za priložnost, izven zabojnika pa je ostalo še za enkrat toliko smeti. »Nabrali smo res veliko količino odpadkov, na žalost pa je v naravnem okolju ostalo še vedno veliko nesnage,« je povedal Vizintin in pojasnil, da so predvsem ob pokrajinski cesti, ki vodi proti Ronkam, naleteli na številne kupe gradbenega materiala. Med odpadki so našli tudi osebne dokumente, bančne račune in pisma, na katerih je bilo močeno jasno razbrati imena in priimke njihovih lastnikov. Vsem tem osebam bo po besedah Vizintina občina naložila visoke globe, poleg tega pa župan ne izključuje možnosti, da bi jih zaradi nezakonitega odmetavanja odpadkov v naravno okolje prijavili državnemu tožilstvu.

»Množična udeležba na čistilni akciji dokazuje, da si domačini kot tudi prebivalci sosednjih krajev želijo čistega okolja in neokrnjene narave,« je ob zaključku čiščenja poudaril Vizintin in se za sodelovanje zahvalil prav vsem udeležencem, ki so se kljub oblačnemu vremenu in mrzlemu vetru odzvali vabilu prirediteljem. Čistilna akcija se je sklenila z družabnim srečanjem v sprejemnem centru Gradina, kjer so se udeleženci ogreli in okrepčali. (dr)

ŠOLSTVO

Sindikat zahteva doklado

Slovenski učitelji v Italiji še vedno čakajo, da jim bo izplačana doklada za dvojezičnost za predlansko in lansko šolsko leto. Zato je Sindikat slovenske šole na bojni nogi in je pripravljen po pravni poti uveljaviti po delovni pogodbi zagotovljeno pravico. »Denar iz namenskega fonda slovenskim šolam ni bil nakazan,« pojasnjuje goriški tajnik sindikata slovenskih šolnikov Joško Prinčič. »Ne gre za bajne vsote, saj vsak učitelj prejme letno okrog 250 evrov. Vendar se osrednje šolske oblasti požvižgajo na pogodbeno obvezo, saj vsa naša pismo niso zalegla. Zato razmišljamo o pritožbi proti šolski administraciji, če ne bo prišlo do nakazila. Pripravljeni smo počakati še do konca leta,« pravi Prinčič in opozarja, da so še do pred dveh letoma prejemali doklado skupaj s spodbudnim skladom, za šolski leti 2005-06 in 2006-07 pa o njej ni ne duha ne sluha. Prinčiču pa ne gre niti v račun diskriminacija, ki je še bolj očitna z razširitvijo pravice do doklade na pomožno šolsko osebje: »Vzgojiteljem v vrtcih doklada ni bila priznana, kar se nam zdi nerazumljivo.«

Če je doklada še vedno problem, drugačnega predznaka so neuradne vesti, ki prihajajo iz Rima in zadevajo letne sezname učnega osebja. »Seznani smo bili, da je stekel postopek za ločitev organikov, kar glasno zahtevamo že nekaj let. Kontingent učiteljev in profesorjev je bil svojčas že obravnavan ločeno za slovenske in italijanske šole. Potem so sezname združili, kar je prizadelo predvsem naše šole, ki beležijo porast vpisov. Letni kontingent učnega osebja namreč sporoča ministrstvo po junaških vpisih, določa pa ga na podlagi števila razredov. Zaradi neprestanega upada otrok na italijanskih šolah, v Rimu krčijo seznam učnih mest, kar pa škoduje predvsem naše šole, ki doživljajo vzpon vpisov. Organik, ki nam ga priznavajo, ne odgovarja potrebam,« je povedal Prinčič v pričakovanju, da bodo neuradnim vestem o ločitvi seznamov sledila dejanja.

Obeta se še nekaj novosti. Iz Rima prihaja tudi vest, da bo prišlo do ureditve statusa slovenskega šolskega urada na deželi, pot uveljavitve zahteve po uradnem priznanju za Sindikat slovenske šole pa odpira novi deželni zakon za Slovence.

GORICA - Jutri pravljica v Feiglovi knjižnici

Nekega zimskega dne

Luisa Gergolet bo otrokom pripovedovala pravljico o radodarnem in dobrasrčnem ježku

V slovenski knjižnici Damirja Feigla je nastala lepa in številna skupina rednih obiskovalcev pravljicnih uric, ki komaj čakajo na novo pravljico. Vsaka dva tedna se namreč malčki srečujejo v mladinski sobi knjižnice, obdani s policami in živo pisanimi knjigami, ki ustvarjajo toplino in privlačnost tega čarobnega kraja, kjer se otroška domišljija in ustvarjalnost stapljata z njim namenjeno literaturo.

Ob vsaki urici se otrokom predstavi nova pravljica, ki se jim prikupi z drugačnim načinom pripovedovanja. Ena je bolj priljubljena, druga nekoliko manj, otroci pa so edini in najboljši ocenjevalci. Na zadnjem srečanju se je z otroki pogovarjala Martina Humar, ki je zaposlena kot knjižničarka Feiglove knjižnice. Pripovedovala je pravljico z naslovom Ura je..., v kateri se skupina domačih živali dogovori, da bo ponoči opravila vsa kmetova opravila na polju in v hlevih ter mu tako omogočila lepo in brezskrbno praznovanje rojstnega dne. Zaključno pesem Vse najboljše so Martinini poslušalci zapeli iz srca, kot naročena pa je bila tudi pesmica Tam na gričku je kmetija.

Ob vsakem srečanju s pravljico imajo otroci priložnost izposoje knjig, ki jih sami izbirajo. Jutri ob 18. uri bo vodja goriške knjižnice Luisa Gergolet pripovedovala svojim malim prijateljem pravljico o ježku z naslovom Nekega zimskega dne. Prav tako kot sveti Martin, ki je beraču ponudil svoj plašč, bo ježek sredi največjega mraza podaril topla oblačila premraženim živalim, ki jih sreča v gozdu. Radodarnost, torej, kot močna vrednota, ki jo moramo vsi gojiti ne glede na starost in premožnost.

Pravljica v Feiglovi knjižnici

BUMBACA

KD BRIŠKI GRIČ

VABI

NA OTVORITEV MUZEJA KMEČKE KULTURE BRINCELJ

SOBOTA,
1. DECEMBRA 2007
OB 20. URI

KULTURNI DOM ŠTEVERJAN
BUKOVJE 6

PROGRAM OBLIKUJEJO: RECITATORJI IN MOPZ SREČKO KUMAR KOJSKO

Posreg sofinancira P. C. C. Interreg III A Italija - Slovenija 2000 - 2006. - Projekt "PREPLETANJA"

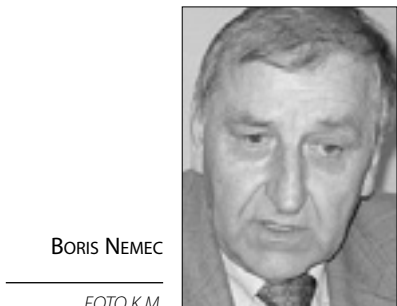
NOVA GORICA - Vlada v celoti sprejela pripombe Forumu za Goriško

Opravljen korak v smeri poimenovanja Goriška pokrajina

»Poleg delitve na Slovence in čezmejne Slovence nihče noče še delitve na Primorce in čezmejne Primorce«

Iz Forumu za Goriško, pri katerem so na začetku oktobra zbrali štiri tisoč podpisov v podporo imenu Goriška pokrajina, so sporočili, da je slovenska vlada pred dnevi v celoti sprejela njihove pripombe glede poimenovanja pokrajin. Kot je pojasnil predsednik Forumu za Goriško Boris Nemec, je vlada pripombe vključila v končni predlog, o katerem bo razpravljala Državni zbor. To sicer še ne pomeni, da je uspeh zagotovljen, dodaja Nemec. »Do tega trenutka je zgodba uspešna, čeprav je pred nami še veliko čeri,« je povedal Nemec in opozoril, da je treba pozorno spremljati nadaljnji postopek sprejemanja pokrajinske zakonodaje, da ne bo presenečen v zaključni fazi. Po njegovi oceni pa imajo veliko zaslug za to, da je slovenska vlada upoštevala pripombe na poimenovanje pokrajin, tudi mediji, ki so o njihovi akciji zbiranja podpisov izčrpno poročali. Dodal je še, da se še vedno dogovarjajo za sprejem in osebno izročitev vseh štiri tisoč podpisov podpore za ime Goriška pokrajina slovenskemu ministru za lokalno samoupravo in regionalno politiko Ivanu Žagarju ter da trenutno poteka iskanje primerne termina za srečanje.

V pismu ministru Žagarju, ki so ga iz Forumu za Goriško poslali pred za njih pozitivno odločitev vlade, so kot nesprejemljivo označili poimenovanje Goriške pokrajine z imenom Severna Primorska. Zapisali so, da se nobena pokra-

BORIS NEMEC

FOTO K.M.

jina ne sme imenovati Primorska, ker so Primorci vsi zahodni Slovenci. Tudi tisti v Gorici, Devinu in Trstu. Poudarili so tudi, da poleg delitve na Slovence in čezmejne Slovence nihče noče še delitve na Primorce in čezmejne Primorce. To so utemeljili z razlago, da je Primorska enoten kulturni prostor, ki ga predstavljajo pojmi, ki niso omejeni na fizične meje pokrajin in države ter povezujejo vse zahodne Slovence, še zlasti po skorajšnji odpravi vseh mejnih omejitev.

V omenjenem pismu so ministra za lokalno samoupravo in regionalno politiko seznanili tudi z zahtevo po tem, da mora biti Goriška iz zgodovinskih razlogov obvezno ena od slovenskih pokrajin, tako kot morata biti to Koroška in Celjska. Pa tudi z množično podporo prebivalcev pri zbiranju podpisov, od katerih so jih več tristo prispevali tudi zamejski Slovenci.

Nace Novak

NOVA GORICA - Geodeti na posvetu S koordinatami v Evropi

Geodeti na novogoriškem shodu

FOTO N.N.

S 1. januarjem 2008 bo v Sloveniji na področju geodezije stopil v veljavo nov, evropski koordinatni sistem. Po prehodnem obdobju sočasne uporabe bo zamenjal obstoječega, ki ne izpolnjuje več zahtev po kakovosti prostorskih podatkov, in ga nadgradil s sodobnimi tehnologijami za določanje položaja. Uvedba evropskega koordinatnega sistema v Sloveniji je bila glavna tema letošnjega, že 37. Geodetskega dne, ki ga je Zveza geodetov Slovenije v petek in včeraj organizirala v novogoriški Perli. Na posvetu z naslovom »S koordinatami v Evropi«, ki se ga je udeležilo skoraj 300 geodetov z vseh koncev Slovenije, pa tudi iz tujine, so bile poleg predstavitev vzpostavljanja novega koordinatnega sistema predstavljene tudi izkušnje, ki jih je imela s tem Norveška, ter trenutne dejavnosti, ki potekajo na tem področju v Avstriji in na Hrvaškem.

V državnem koordinatnem sistemu so zapisani vsi tehnični prostorski podatki o objektih, pojavih in stanjih v prostoru. Pri svojem delu ga uporabljajo geode-

ti, gradbeniki, prometniki, prostorski načrtovalci, navigatorji, geoinformatiki in drugi, vse pogosteje pa tudi fizične osebe. Po besedah predsednika Primorskega geodetskega društva Tomislava Kvaternika bo evropski koordinatni sistem omogočil hitrejši in bolj natančno izvajanje geodetskih storitev. Zaradi tega pričakujejo geodeti zmanjšanje števila sporov in nesporazumov, povezanih z lastništvom zemljišč. Prednost novega sistema je tudi usklajenost z ostalimi sistemi v Evropi, kar omogoča mednarodne izmenjave podatkov.

V okviru posveta geodetov je bil v petek podpisan sporazum med Geodetsko upravo Republike Slovenije in avstrijsko državno upravo za meroslovje o povezavi omrežij za globalno satelitsko navigacijo, včerajšnji dan pa je minil v znamenju delavnice na temo »Vzpostavitev koordinacijskih sistemov za države Zahodnega Balkana«, na kateri je sodelovalo 30 udeležencev iz vseh držav nekdanje Jugoslavije z izjemo Črne gore. (nn)

NOVA GORICA

Stik že imajo, iščejo zamisel

Na Ljudski univerzi Nova Gorica (-LUNG) se je v petek zaključil teden vseživljenjskega učenja, ki je potekal pod geslom Enake možnosti za vse. Vsa predavanja in vse predstavitve so potekale brezplačno, organizatorji pa so bili z obiskom tako zadovoljni, da nameravajo tovrstne dejavnosti v bodoče še okrepiti.

Teden vseživljenjskega učenja se je začel s ponedeljkovimi predstavitvami Svetovalnega središča ISIO, Centra za informiranje in poklicno svetovanje in Središča za samostojno učenje, ki delujejo v okviru LUNG-a. V torek je bilo na sporedu dobro obiskano predavanje psihiatra Slavka Ziherla z naslovom Partnerski odnosi. Še več, okrog devetdeset ljudi se je udeležilo sredinega predavanja z naslovom Prebujanje ljubezni v sebi, ki je potekalo pod vodstvom Roya Goreye, slovenskega motivacijskega trenerja in avtorja več knjig. Sledila je še slavnostna podelitev certifikatov o dosežkih v vseživljenjskem učenju, ki so jih letos podelili prvič. »Ko govorimo o dosežkih imamo običajno v mislih doktorate, znanstvene nazive, mi pa smo se odločili, da damo tokrat težo ljudem, o katerih se ponavadi ne govori. Ljudem, ki so kot odrasli kljub službi, družini ipd. prišli do svojega prvega ali drugega poklica, osvojnostske ali srednješolske izobrazbe,« je povedala direktorica LUNG-a Nada Uršič Debeljak in poudarila, da gre za velike dosežke, ki so premalo cenjeni. Pojasnila je še, da so podelili 35 certifikatov in da bodo s tem nadaljevali tudi v prihodnje.

Četrtek je minil v znamenju informativnega dne, namenjenega dijakom. Mladim, ki se še odločajo za nadaljnje izobraževanje, so predstavniki štirinajstih fakultet predstavili svoje študijske programe. Sledilo je še predavanje z naslovom Poslovni svet potrebuje več optimizma, na katerem je Danie-la Brečko, direktorica Planet GV, govorila o vplivu pozitivne klime na uspešnost organizacije in zadovoljstvo ljudi. Zadnje, petkovo predavanje o sindromu izgorevanja in depresiji pa je imela Jasna Milič iz idrijske psihiatrične bolnišnice.

Kot je še povedala direktorica LUNG-a, čutijo zaradi dobrega obiska dolžnost organiziranja novih podobnih delavnic in predavanj na tovrstne teme, ker ljudje to potrebujejo. Dodala je, da obiskuje njihove tečaje, izobraževanja in tematske tedne, ki jih organizirajo trikrat na leto, kar nekaj zamejcev, in da so že navezali stike z goriško podružnico sorodne organizacije IAL v Italiji. »Zaenkrat še iščemo tisti pravi projekt, pri katerem bi lahko sodelovali. Dejstvo je, da meje kmalu ne bo več, da imamo zanimive programe in smo odprti za vse,« je zaključila. (nn)

MIREN - Simpozij, koncert in maša

Z obeh strani meje pričevanja o Marku Vuku

Pričevanja o Marku Vuku (1947-2004) je naslov simpozija, ki ga Goriški muzej, Pokrajinski arhiv v Novi Gorici, Goriška Mohorjeva družba, krajevna skupnost Miren, kulturno društvo Stanko Vuk in župnija Miren prirejajo v spomin na domačina, ki je za sabo pustil trajno sled na obeh straneh goriške meje.

Potekal bo 24. novembra z začetkom ob 14. uri na mirenskem gradu. Uvedla bo glasbena točka, spregovoril bo Tomaž Pavšič, zvrstila se bodo predavanja Tri desetletja Markovega predanega dela v Goriškem muzeju (Branko Marušič, Nelida Nemec, Slavica Plahuta, Andrej Malnič), Markovo izjemno poznavanje »primorskih reči« (Stane Granda, Egon Pelikan), Markova srčna predanost umetnostni zgodovini (Ferdinand Šerbelj, Silvester Gabršček, Saša Quinzi, Verena Koršič Zorn), Marko - vnet pristaš slovenstva in demokracije (Peter Stres, Martin Breclj), Markove melodije pri orglah in zvonovih (Terezika Paljk, Štefan Mauri), Markovi plodni stiki z zamejstvom (Marija Česčut, Dorica Makuc, Drago Legiša, Jurij Paljk), Markovo prizadevanje za dom in rod: v župniji in domačem kraju (Efrem Mozetič, Ciril Cej, Anton Pust), Arhivska zapuščina Marka Vuka (Ivanka Uršič). Sledila bosta glasbeni poklon in spominska maša. V župnijski cerkev sv. Jurija v Mirnu pa bo 21. novembra, na Markov rojstni dan, ob 18. uri maša.

GORICA - Prihodnjo soboto in nedeljo

49. Cecilijanka

Letošnjo revijo posvečajo Lojzetu Bratužu in Pavletu Merkuju

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice prireja 49. revijo goriških pevskih zborov - Cecilijanko. Na reviji sodelujejo poleg goriških, tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter s Koroške in iz Slovenije. Ker je letošnja Cecilijanka posvečena Lojzetu Bratužu ob 70-letnici smrti in Pavletu Merkuju ob 80. življenjskem jubileju, bodo zbori izvedli tudi skladbe omenjenih skladateljev.

Tradicionalna revija bo na sporedu v soboto, 24. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. V soboto bodo nastopili mešani pevski zbor Srce iz Dobrle vasi (zborovodja Peter Gril-liz), moški pevski zbor Fantje izpod Grmade iz Devina (zborovodja Ivo Kralj), mešani pevski zbor Mačkolje (zborovodja Andreja Štucin), moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna (zborovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Vrtojba (zboro-

vodja Zdravko Leban), moški pevski zbor Štmaver (zborovodja Nadja Kovic), moški pevski zbor Matujur iz Klenja (zborovodja David Kladič) in mešani pevski zbor Mi iz Nove Gorice (zborovodja Matej Petejan). V nedeljo se bodo predstavili mešani pevski zbor Štandrež (zborovodja David Bandelj), mladinska vokalna skupina Vrh Sv. Mihaela (vodi Mateja Černic), moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice (zborovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zborovodja Mirko Ferlan), mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborovodja Zulejka Devetak), mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj), ženska vokalna skupina Danica iz Vrha Sv. Mihaela (vodi Patricija Rutar Valič), mešani pevski zbor San Ignazio iz Gorice (zborovodja Liviano Brumatti) in mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba (zborovodja Hilarij Lavrenčič).

ŠMARTNO - Med nastopajočimi tudi vokalna skupina Sraka

Martin »zasedek« vas

Ponujali domače dobrote in kulturne točke, med njimi tudi projekcijo dokumentarnega filma Niso letele ptice

Slikovita vasica Šmartno v Goriških Brdih postaja v zadnjih letih prizorišče številnih prireditev, ki priključijo veliko ljudi od vsepovsod. K temu prispeva tudi raznolik ponudba, ki zaobjema kulturna, umetniška, študijska, družabna in gastronomska srečanja in prireditve, katerim nudi prelepo okolje starodavne vasi edinstven okvir.

Veliko ljudi se je v briški lepotic zbralo tudi med Martinovim vikendom, ko so domači prireditelji pripravili tradicionalno martinovanje in številnim gostom ponudili marsikaj zanimivega, v prvi vrsti seveda odlično domačo kapljico, ki je eden glavnih razpoznavnih simbolov Goriških Brd. Ni manjkalo niti drugih dobrot, od okusne jote pa do klobas in zelja ter dišečega golaža s polento. Ob tem je bilo poskrbljeno tudi za kulturno-zabavni program z nastopom pevskih skupin in glasbenih ansamblov. Med temi so gostje Šmartnega prisluhnili tudi vokalni skupini Sraka iz goriškega zamejstva; pod vodstvom dirigenta Bogdana Kralja je v raznih kottičkih vasi zapela celo vrsto slovenskih narodnih in ljudskih pesmi, ki se priležejo ubranim glasovom goriških fantov. Njihov premikajoči se koncert je trajal pozno v noč in navdušil obiskovalce. Kot so nam dan kasneje povedali pevci, se je pesem nadaljevala do zgodnjih jutranjih ur na podobnem prazniku v starem gradu v Vipolžah. Omeniti velja tudi, da so v nedeljo v Šmartnem predvajali Kinoateljjeve dokumentarne filme Niso letele ptice avtoric Anje Medved in Nadje Velušček. (vip)

S Srakami je vedno veselo

FOTO VIP

ŠTEVERJAN - Na pobudo Briškega griča predstavili Vogričevo knjigo

Običaji imajo globoke korenine in jih modne muhe ne načenjajo

Prvega decembra bodo odprli stalno razstavo starega kmečkega orodja

V okviru pobud, ki jih slovenska društva, vaše skupnosti in druge organizacije prirejajo za Martinovo, so v Števerjanu pripravili kulturno-družabni večer, ki se ga je udeležilo lepo število domačinov. Večer v domu na Bukovju je priredilo kulturno društvo Briški grič in je bil namenjen predstavitvi knjige Drobtnice iz goriških šeg in navad, ki jo je napisal veliki poznavalec krajevnih običajev Zdenko Vogrič in prinaša ob besedilu tudi zgovorne fotografije. Knjiga je izšla junija letos in je naletele na dober sprejem pri prebivalcih Gorice in njene širše okolice, dobrodošla pa je bila tudi v Števerjanu, kjer pripravljajo odprtje muzejske zbirke kmečkega orodja.

V večer je uvedel moški pevski zbor Skala iz Gabrij, ki je pod vodstvom dirigente Jasmine Gorjanc zapel nekaj priložnostnih pesmi iz bogate slovenske zakladnice skladb, ki zadevajo prav življenje na vasi in v skupnostih, ki so povezane s kmečkimi opravili ter zahvalami za dobro letino in obilen pridelek. O zamisli, pripravi in pisanju knjige sta spregovorila novinarka in kulturna delavka Erika Jazbar, ki je publi-

kacijo uredila, ter avtor dragocenega dela Zdenko Vogrič. Oba sta izpostavila pomen narodnega izročila z običaji in navadami, ki se prenašajo iz roda v rod. Veliko ljudskih šeg izhaja še iz poganskih časov, z nasprotom krščanstva pa so dobile drugačno zasnovno s korenitimi spremembami v njihovem pojmovanju. Pojasnila sta tudi, da veliko običajev izhaja iz novejših časov in da so mestoma sad trenutnih modnih muh, ki jih diktira tržišče. Mnoge navade so ohranile dokaj pristno osnovo ter jih v desetletjih in stoletjih niso načeli zunanji vplivi. Med te sodijo ravno zahvalne nedelje za dober pridelek in martinovanja, ki so posvečena zorenju vina.

Ob zaključku večera je bilo napovedano skorajšnje odprtje stalne razstave starega kmečkega orodja in kuhinjskih pripomočkov, ki so bili še pred nekaj desetletji prisotni v domala vsaki hiši na goriškem podeželju. Razstavo na Bukovju bodo slovesno odprli v soboto, 1. decembra. Večer je povezovala Daniela Štekar, moški zbor Skala in družabnost pa sta zaključila prijeten števerjanski večer. (vip)

Zdenko Vogrič
in Erika Jazbar,
za njima zbor Skala

FOTO VIP

Valo-PT v Bruslju

Na sedežu odbora regij v Bruslju bodo v torek predstavili zaključke projektov Valo-PT in Transland, ki so ju razvili z evropskimi sredstvi in katerih nosilec na italijanski strani je goriška pokrajina, na slovenski pa novogoriški zavod za kmetijsko in gozdarstvo oz. agencija ICRA iz Idrije. Projekta bo predstavil pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ob njem pa se v Bruselj odpravljajo še deželni odbornik Franco Iacop, podpredsednica pokrajinske uprave Roberta Demartin, novogoriški župan Mirko Brulc in direktor novogoriškega zavoda za kmetijsko in gozdarstvo Branimir Radikon.

Večer z onkologi iz Aviana

SKPD F.B. Sedej in kulturno društvo Briški grič prirejata pod pokroviteljstvom občine Števerjan jutri dobrodelni večer na pobudo Sonje Marassi Bednarich in njene družine; potekal bo z začetkom ob 20.30 v dvorani Sedejevega doma v Števerjanu, na njem pa bodo sodelovali zdravniki iz onkološkega centra (CRO) v Avianu Giovanni Boz, Roberto Sorio in Simon Spazzapan, ki bodo spregovorili o novih zdravlilih in najnovejših tehnikah radioterapije v boju proti raku. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni raziskavam rakastih obolenj.

Konzulta s konzorcijem

Slovenska konzulta pri goriški pokrajini se bo jutri ob 17.30 sestala na sedežu Tržiškega kulturnega konzorcija v vili Vicentini Miniussi v Ronkah; člani konzulte se bodo srečali z upravnim odborom konzorcija.

Zelenjava za dijaški dom

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič iz Gorice je bil tudi letos deležen daru mladinskega odseka kulturnega društva Sovodnje in štandrediških kmetov; ob praznovanju sv. Martina so od darovalcev prejeli zelenjavo, za kar se jim iskreno zahvaljujejo.

Prostovoljci o Afriki

Afriki bo posvečeno srečanje, ki bo jutri ob 17.30 potekalo na goriški pokrajini v okviru Meseca miru. O mednarodnih projektih, ki jih organizacije prostovoljcev vodijo v Afriki, bo spregovoril Federico Coan; ob zaključku srečanja, ki bo odprto javnosti in ga bo vodil pokrajinski odbornik Marko Marinčič, bodo predvajali dokumentarce o življenju v predmestju Nairobi in o mednarodnih projektih.

Dragojevič v Novi Gorici

Letošnji november bo na Goriškem mesec nadvse kvalitetnih koncertov. Naj omenimo kitarista Vlatka Stefanovskega in skupino Putokazi v goriškem Kulturnem domu ter Alfija Nipiča v Trzinu; k le-tem gre dodati še tradicionalni decembrski koncert Oliverja Dragojeviča s skupino Dupini. Nastopil bo v novogoriškem Kulturnem domu v petek, 30. novembra, in soboto, 1. decembra, ob 20.15. Osrednji prireditelj je Kulturni dom Nova Gorica, pri pobudi pa sodeluje tudi goriški Kulturni dom. Povpraševanje po vstopnicah je že veliko, na prodaj so pri blagajni novogoriškega Kulturnega doma (15 evrov). (ik)

SOVODNJE - Uspeh v ribolovu na postrv

Vipavina prvaka

Rudi Petejan in Vlado Gergolet sta osvojila prvo mesto med dvojicami

Rudi Petejan (levo) in Vlado Gergolet se veselita zmage

FOTO R.P.

Rudi Petejan in Vlado Gergolet, ribiča društva Vipava, sta pokrajinska prvaka v ribolovu na postrv med dvojicami. Prvo mesto sta si zagotovila z zmago obeh predvidenih tekem, med katerima sta iz umetnega jezera pri Romansu na suho potegnili skupno 62 postrvi. S prvim mestom sta si v prihodnjem letu zagotovila pravico do nastopanja na meddeželni ravni za pokal Triveneta. Na tekmah za pokrajinsko prvenstvo je bilo društvo Vipava prisotno z največ ribiči, saj so poleg Petejana in Gergoleta nastopile še dvojice Lorenzon-Cotič, Boschini-Marusig, Devetak-Olivo, Villani-Culot in Bin-Caudek.

Društvo Vipava je bilo v letošnji sezoni uspešno tudi med posamezniki. V najbolj elitni kategoriji je Fabio Devetak zasedel 11. mesto; v ribiški »promocijski ligi« je Rudi Petejan osvojil najvišjo stopničko, Giovanni Villani je bil peti, Giovanni Cotič deveti, Vlado Gergolet deseti, od 12. do 15. mesta pa so se uvrstili Loredana De Fraia, Mauro Mucci in Stefano Pausig, Andrea Bin. Z zmago se sovođenjski ribiči pohvalijo tudi v kategoriji »master«, v kateri nastopajo tekmovalci nad 55. letom starosti; prvo mesto je zasedel Giovanni Boschini, Silvano Culot je bil peti, Silvio Lorenzon pa deveti. Uspehom bodo ribiči Vipave nazdravili na prazniku, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah 15. decembra; vpisovanje poteka v gostilnah Rubijski grad in Francet.

GORICA - Šole Abram, Gradnik in Voranc

»Jej in teci«

Debelost med otroki vedno bolj razširjen pojav - Pri projektu sodeluje tudi ZŠŠDI

KROŽEK ŠČEK Na seminarju tudi o Goriški

Politika, enotnost in razkoli

V prvih povojnih letih je bila slika političnih skupin, v katerih so se zbirali in prepoznavali takratni Slovenci, nadvse pestra, kar ima svoje posledice tudi danes, po šestdesetih letih. Reorganizacija povojnega političnega življenja, nastanek novih strank, gibanj in stranic, vplivi zunanjih faktorjev, in primis resolucija Kominforma; skratka, živahno politično obdobje, ki je imelo svoje specifične v vsaki pokrajini, kjer so zgodovinsko prisotni Slovenci. Seminar, ki ga prireja krožek Virgil Šček v Trstu 23. novembra od 15.30 dalje (v Vilfanovi dvorani v ulici Gallina 5/III), bo zajel politično sliko dogajanja vzdolž takratne nove meje med Italijo in Jugoslavijo; o Goriški bo govoril Peter Černic, o Benečiji Viljem Černo. Seminar bo obenem nudil vpogled v širši okvir takratnega družbenega dogajanja. Govor bo o organiziranosti in programih, voditeljih in kampanjah, enotnosti in razkoli, pa tudi o nasilju in bojkotih.

Na osnovnih šolah Abram, Gradnik in Voranc je pred dnevi stekla akcija zbiranja podatkov o prehrabnih in gibalnih navadah otrok, starši pa so se srečali s kadiologinjo Ireno Tavčar. Pobuda sodi v širši projekt, ki nosi naslov »Jej in teci« in ki ga prirejajo ZŠŠDI in ustanove za promocijo športa v FJK v sodelovanju z deželnim odborštvom za šport. Tavčarjeva je s pomočjo računalnika in raznih fotografij učencem 3., 4. in 5. razreda omenjenih osnovnih šol prikazala na zelo enostaven način prehrabno piramido ter kategorizacijo in kilokalorični doprinos raznih živil. Otroci so spoznali tudi primerne in uravnotežene količine hrane, ki jo je treba zaužiti ob raznih obrokih. Na srečanju so učenci aktivno sodelovali z raznimi vprašanji o zdravi prehrani in gibanju nasploh. Debelost je pri otrocih danes zelo razširjen pojav, o katerem je potrebno razpravljati in ki ga je treba spoznati, da se mu lahko preventivno zoperstavimo. Od tu se je porodila zamisel o projektu, ki poleg omenjene informativne kampanje po raznih šolah iz vse dežele zaobjema tudi tri večje psvete. Prvi je ob veliki udeležbi vseh študentov visoke šole za šport potekal 15. novembra v Huminu. Ostala dva posveta bosta na vrsti 1. in 3. decembra v Pordenonu in na srednji športni šoli v Tavagnacu. Na pordenonskem posvetu bodo ustanove za promocijo športa predstavile tudi rezultate izvedene raziskave. (it)

z obrazi svojega časa

abonmajska sezona 07/08

Gorica

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO

SNG

Nikolaj Erdman
SAMOMORILEC
komedija
Režiser EDUARD MILER
Produkcija SSG Trst
V torek, 27. novembra 2007
gledališče Verdi

Maksim Gorki
LETOVIŠČARJI
melodrama
Režiser PAOLO MAGELLI
Produkcija SNG Nova Gorica
V soboto, 22. decembra 2007
gledališče Verdi

Nagradna predstava v **SSG Trst** ali v **SNG Nova Gorica**

J. B. P. Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK ali
komedija
Režiser JANUSZ KICA
Produkcija SSG Trst
Aprila v SSG Trst

Edward Albee
KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF?
drama
Režiserka NENNI DELMESTRE
Produkcija SSG Trst
V ponedeljek, 28. januarja 2008
Kulturni center Lojze Bratuž

Quentin Tarantino
STEKLIPSI
srhljivka
Režiser VITO TAUFER
Produkcija SNG Nova Gorica
V ponedeljek, 10. marca 2008
Kulturni dom

Brata Presnjakov
V VLOGI ŽRTVE
teater absurda
Režiser DINO MUSTAFIĆ
Produkcija SNG Nova Gorica
Aprila v SNG Nova Gorica

Marius Ivaškevičius
MESTO TAKO BLIZU
sodobna drama
Režiser ALEKSANDAR POPOVSKI
Produkcija SSG Trst
V ponedeljek, 7. aprila 2008
Kulturni center Lojze Bratuž

Iztok Mlakar
DUOHTAR POD MUS!
burka s petjem in streljanjem
Režiser VITO TAUFER
Produkcija SNG Nova Gorica
V ponedeljek, 5. maja 2008
Kulturni dom

pokrovitelj
goriške sezone

KBcenter

Info:
Goriški urad
KB Center / Korzo Verdi 51
Tel. 0481 547051
Urniki:
pon / čet 16.30-18.30
tor 8.00-12.30
14.00-16.30
sre / pet 8.00-12.30

GORICA - Ekstremni smučar Davo Krničar gost goriške sekcije CAI

V gore greš zase, ne pa za slavo in denar

»Če se bom prepričal, da ga je mogoče presmučati, se bom na K2 odpravil leta 2009«

Nabito polna dvorana goriškega Kinemaxa je pred dnevi navdušeno sprejela Dava Karničarja, svetovno priznanega slovenskega ekstremnega smučarja in alpinista z Zgornjega Jezerkega, ki smučarsko tehniko obvlada kot malokdo. Srečanje s Karničarjem je bilo vključeno v pobudo »Monti film 2007«, ki jo v teh tednih v Hiši filma prireja goriška sekcija CAI v sodelovanju s tržaškim kulturnim društvom Monteanalogo in z družbo Transmedia. Dobrodošlico je prisotnim v imenu organizatorjev izrekel Marco Masetti, oblikovalec glasila goriške sekcije CAI »Alpinismo Goriziano«, ki je predstavil kratko zgodovino doslej uspešnih in neuspešnih poskusov smučanja s himalajske gore Čhomolungma ali Sagarmatha, bolje poznane kot Everest. Sledila je projekcija šestminutnega filma »Lauberhornrennen im Sommer«, med katerim švicarski umetnik Daniel Zimmermann na svo-

jevrsten način išče popolno in dovršeno, človeku še nedosegljivo linijo spusta po svetovno znani smukaški progi v Wengnu. Avtor je vzdolž celotne proge postavil preko deset tisoč lesenih letvic, ki so označevale idealno smer, po kateri bi smučar lahko progo presmučal v še nedoseženem rekordnem času.

»Smučanje s sedmih vrhov« pa se glasi projekt Dava Karničarja, ki je osnovan na neprekinjenem smučanju s sedmih najvišjih vrhov vseh celin. Iz te dolge pustolovščine, ki jo je Karničar uspešno zaokrožil pred letom dni, je nastal istoimenski dokumentarni film, avtor katerega je Boštjan Virč. Film je Davo posvetil v gorah umrliemu bratu Luku Karničarju in prijatelju Radu Markiču. Po zaključenem predvajanju filma se je Karničar prepustil odgovarjanju na vprašanja, ki mu jih je radovedna publika zastavila. Za prevajanje je poskrbel Beni Kosič.

Davo Krničar (levo) in Beni Kosič

BUMBACA

Aconcagua, Triglav, Eiger, Kilimandžaro, Elbrus, Mt. Kosciusko, Denali, Mt. Winson, Anapurna, Dolgi hrbet, Matterhorn, Grintovec, Mont Blanc, Storžič. Z vseh teh vrhov, kot še z marsikatero zakotne gore, je risal zavoje v zasnežene strmine slovenski alpinist Davo Karničar, s katerim smo se pogovorili ob robu večera v goriškem Kinemaxu.

Koliko let že traja vaša zgodba z gorami? Kaj vas je pritegnilo vanjo?

Zares lepo vprašanje. Nisem se sam odločil, da bi z gorami vzpostavil kontakt. Enostravno, v hribih sem rojen. Nisem se moral posebej odločati o izbiri športa, s katerim naj bi se ukvarjal, pa tudi staršem se ni bilo treba odločati, kaj bodo meni kot otroku ponudili. Moj oče je bil učitelj smučanja in obenem oskrbnik Česke koče pod Grintovcem. Čisto naravno je bilo, da sem svoje otroštvo preživel tako, da sem preko zime do zadnjih poletnih jezikov snega ob tisti koči smučal. Pohodništvo, plezanje, planinarjenje so bila zame povsem spontana. Kot pravim, nisem se zavestno odločil, da bom hodil v hribe, pač pa mi je to narava ponudila in s časom sem to vzljubil. Ni pa nujno, da se vsakdo, ki je rojen v takem okolju, začne s temi dejavnostmi ukvarjati. Meni je bilo to k sreči vseč.

Če izpustimo dejstvo, da je Everest najvišja gora sveta, kaj vam ta osebnost pomeni in kaj vas je izučil?

Gora je ogromno in marsikatera gora je takšna, da se jo da presmučati. Toda Everest

je bil zame izziv prav zaradi tega, ker je pač najvišji. To moram priznati. Hotel sem storiti nekaj, kar še ni nihče prej storil. Ob prvem poskusu na Everestu sem se mogoče več naučil kot ob drugem, uspelem. Prvi poskus leta 1996 sem plačal z izgubo dveh prstov na levi roki. Tam sem se najbolje prepričal, da je treba za dosego takega cilja, kakršnega sem si ga jaz zastavil, odpravo temeljito organizirati. Ob sebi moraš imeti ekipo, ki te podpira, vate verjame in ti pomaga premagati težave, ki nastopijo, še preden se sploh odpraviš na pot.

Ko sem prvič poskusil na Everestu, sem spoznal, da želja po uspehu ne sme biti samo moja, ampak moram zanj pridobiti vse druge člane tima. Lepo je, da so tudi ljudje, s katerimi si vse pripravil in izpeljal ponosni, da je stvar uspela. Bila je res dobra šola, kar se organizacije tiče. Ko sem bil mlajši, sem mislil, da zadostuje, da si kupiš letalsko karto, nabaviš nekaj hrane, greš v steno in si tam do konca trmast, vzdržljiv in vztrajen. Sedaj vem, da se kvalitetnih projektov tako ne da izpeljati, ker je dela preprosto preveč. Imel sem veliko sreče, da mi je neprekinjen smuk z Everesta uspel. Obenem pa si ne smem pričakovati, da mi bo sreča vedno naklonjena. Sem pač privilegirana oseba, ki je v pravem trenutku naletela na dobre vremenske razmere in dobro telesno pripravo; splet teh okoliščin je omogočil takšno smučanje.

Je za dosego ciljev, ki si jih zastavlja, potrebna določena mera egoizma ali individualizma?

Zagovarjam tezo, da moraš bit egoist. Če ne zadostiš svojim pričakovanjem, tako v hribih kot v vsakdanjem življenju, če sam nisi zadovoljen, ker nisi zmogel tistega, kar si načrtoval, potem tudi drugim ne moreš pomagati. Tisti, ki živijo ob tebi nimajo ob sebi srečne osebe, sproščenega, navdušenega človeka. V tej smeri jaz egoizem nedvomno zagovarjam. Da dosežeš nekaj, kar v zgodovini nihče še ni naredil, mislim, da moraš biti še celo izpostavljeno egoističen. Sem egoist tudi zato, ker ob pripravah na take odprave zapostavljam družino, kar gotovo ni moja pravica. Prav skozi moj ritem priprav in oddaljenosti od družine jemljem svojim otrokom dneve, ki bi jih sicer preživel z menoj. Zakonskemu partnerju, ženi, vsiljujem tak ritem življenja, ki ni normalen. Ni tistega vsakdana, ki ga po službenih obveznostih družina skupaj preživlja doma. Mojega egoizma torej nikakor ne morem zanikati.

Vzponi na osemtisočake so postali komercialno blago. Alpinizem ohranja svoj ustvarjalni naboj?

Gotovo lahko z izbiro cilja in načina vzpona na goro ohranimo prvinski vzgib alpinizma, ki ga ta ima v sebi. Mislim, da si še lahko »raziskovalec nekoristnega sveta«, moraš pa se oddaljiti od tistih vrhov in območij, kjer se številne komercialne odprave zadržujejo. V naši družbi pa je vedno manj prostora za iskren, ne od medijev in komercialne pokvarjen alpinizem. Mislim, da zase lahko še vedno greš v hribe. V hribih je hlastanje po slavi,

opaznosti in denarju prenevarno. S takimi motivacijami te gora lahko kaj kmalu pokoplje. Najvišja vrednota pa je vedno življenje samo. Mislim, da se jaz tega tudi držim, čeprav bi se lahko zdel nedosleden, saj sem tudi jaz finančno delno odvisen od svojih uspehov. Zavedam pa se tega mehanizma in od njega držim pravo distanco. Vem, da ne smem postati odvisen od uspeha na gori.

Drži, da se nameravate s smučmi spustiti z vrha K2?

Ravnokar se v mojem življenju končuje neko specifično obdobje, ki sem ga posvetil izgradnji hiše. Tri leta nisem bil v Himalaji. Naslednje leto pa nameravam v Karakorum na goro Broad Peak predvsem zato, da bom preizkusil svoje stanje, koliko sem fizično in psihično pripravljen. Na odpravi bom imel možnost, da bom lahko opazoval in raziskoval sosednjo goro K2. Skušal bom poiskati smer, po kateri bi bilo mogoče neprekinjeno smučati od njenega vrha do vnožja. Sicer sem na K2-ju do višine osem tisoč metrov že bil po smeri prvopristopnikov. Takrat sem spoznal, da je na grebenu Abruzzi dobrih petnajst metrov skoraj navpičnega skalnatega kamina, ki ga po mojem mnenju ni mogoče presmučati. Pot bom moral poiskati kje drugje, morda v centralnem delu stene. Če se bom prepričal, da je z gore mogoče smučati, se bom na K2 odpravil s svojo ekipo spremljevalcev leta 2009. To bi rad naredil še pred svojim petdesetim letom.

Vanja Sossou

GORIŠKI LOK Brezigar, zaščita in dialog v manjšini

V prostorih KB centra v Gorici bo v petek, 23. novembra, ob 18.30 klepet z Bojanom Brezigarjem, ki bo odgovarjal na vprašanje: Ali smo globalno zaščiteni? Klepet bo seveda odprt čim širši javnosti in sodi v niz večerov, ki jih bo novoustanovljeni Goriški lok prirejal z namenom, da spodbudi dialog in dialektiko znotraj slovenske narodne skupnosti.

Zamisel združenja Goriški lok je nastala v osemdesetih letih prejšnjega stoletja na pobudo Darka Bratine. Smisel je bil že od samega začetka približevanje ljudi k problematikam vsakdanjega življenja tako na socialnem kot na gospodarskem in političnem področju. Že takrat se je pobuda lahko ponašala z inovativnim in participativnim pristopom, ki je slonel na neformalnih srečanjih z goriškimi akterji slovenske manjšine. Dvajset let pozneje se takšen pristop ponovno uresničuje z namenom, da se vzpostavi boljši dialog med različnimi slovenskimi komponentami na Goriškem in da se doseže aktivno sodelovanje občanov v posebnem zgodovinskem in socialnem trenutku vstopanja Slovenije v schengenski prostor. V sklopu tematskih večerov se bomo tako lahko seznanjali s perspektivami goriškega prostora, poslušali razne soustvarjalce in z njimi neposredno interagirali. Ob vsakem srečanju bomo lahko pridobili informacije in vzpostavili aktivno dialektiko, ki naj bi delovala tudi kot sredstvo za premagovanje določene ravnin apatije, ki se vedno bolj širi med posamezniki.

Srečanja bodo potekala dvakrat mesečno, vsak drugi petek, ob 18.30 v prostorih KB centra na goriškem korzu Verdi in jih bodo vodili različni povezovalci. Na večere bodo med drugimi povabljeni podtajniki na italijanskem ministrstvu za zunanjo trgovino Miloš Budin, župan občine Gorica Ettore Romoli in njegov novogoriški kolega Mirko Brulc, dalje predsednika krovnih organizacij SSO in SKGZ, podjetniki, kulturniki in seveda mladi soustvarjalci goriškega prostora. In ravno mlademu Goricanu je poverjena naloga koordinacije Goriškega loka; to je Aljoša Sosol, sicer član Mladinske iniciative, ki bo skušal spodbuditi čim bolj plodna sočnanja in seveda tudi predloge za kakovostno sožitje.

DOBERDOB - Tridesetletniki nazdravili jubileju

Spet skupaj

Zadnjič so se zbrali ob praznovanju osemnajstega rojstnega dne

Dobersdobski tridesetletniki

Tridesetletniki iz doberdobske občine so pred nekaj dnevi skupaj nazdravili jubileju, potem ko so zadnje praznovanje priredili pred dvanajstimi leti, ko so postali polnoletni. V vrhovski gostilni Devetak se je zbralo deset jubilarcev, sicer pa jih je bilo na praznik vabljenih vsega skupaj enainvajset, vključno s tridesetletniki, ki so zapustili Dobersdob in so si dom uredili drugje. »V do-

berdobsko občino se je preselilo šest novih tridesetletnikov, osem pa se jih je izselilo drugam,« je pojasnila Romina Ferfoglia, glavna pobudnica družabnega srečanja, ki je povedala, da so udeleženci praznika, sploh pa tisti, ki zaradi drugih obveznosti niso uspeli biti prisotni, izrazili željo po novih skupnih večerih v družbi starih prijateljev in bivših sošolcev.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV - Praznovanje sv. Martina

Vesелje sodi v tradicijo

Mnoge so zasrbele pete, zato so se predali plesu ob glasbi in prepevanju

Društvo upokojencev na letošnjem martinovanju

Tradicionalno martinovanje so upokojenci z Goriškega priredili 3. novembra v restavraciji Kapriol v Dolu. V veliki dvorani se je zbralo nad 60 udeležencev z željo, da bi obudili spomine na stare navade in na pomen praznovanja, ko se ljudje z zahvalnimi obredi čutijo hvalne Bogu za prejete sadove zemlje in svojega dela. Srečanje upokojencev in znancev je kaj kmalu zaživelo ob prijetni glasbi prijatelja Silva. Sledila je večerja, primer-

na za Martinovo, z račjim mesom in ajdovo polento. Mnoge so zasrbele pete, zato so se predali plesu ob veselih zvokih in petju znanih pesmi. Organizatorji DSU so priredili tudi bogat srečelov, ki je marsikoga osrečil.

Vodstvo Društva upokojencev za Goriško sporoča, da bo prihodnje praznično srečanje, t.j. silvestrovanje, 28. decembra v Novi Gorici; prijave bodo sprejemali po objavi v časopisu. (ED)

GORIŠKA MOHORJEVA

DRUŽBA

vabi na predstavitev

Knjižne zbirke za leto 2008

Koledar 2008

Marjanka Rebula,

► Vas na jasi in druge
čudne zgodbe

► Življenjska pot

Rafka Premrla

(1906-1983)

Milan Pasarit,

► Pravljice za moje malčke

JUTRI,

19. novembra, ob 17. uri

Galerija Ars - Travnik 25, GO

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU

LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Čestitke

Danes praznuje v Doberdobu 50. rojstni dan MARINA. Veliko zdravja, sreče in veselja ji vošči sin Jari

Novo pevko slavimo, saj mala EVA veselo vriska in pripeva. Tanji in Valentinu čestita MePZ Rupa-Peč.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 15.40-17.45-20.00-22.10 »Lo spaccacuori«; dvorana 2: 15.20-17.40 »Ratatouille«; 20.10-22.10 »Il nascondiglio«; dvorana 3: 17.40 »I vicerè«; 15.40-20.00-22.00 »L'abbuffata«.

CORSO Rdeča dvorana: 15.30-17.45-20.15-22.15 »Matrimonio alle Bahamas«; modra dvorana: 15.15-17.30-20.00-22.15 »Come tu mi vuoi«; rumena dvorana: 15.15-17.30-20.00-22.15 »La leggenda di Beowulf«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 15.30-17.30-20.10-22.10 »Matrimonio alle Bahamas«; dvorana 2: 15.20-17.40-20.10-22.15 »Lo spaccacuori«; dvorana 3: 15.30-17.45-20.00-22.15 »La leggenda di Beowulf«; dvorana 4: 15.40-17.30-20.00-22.00 »Come tu mi vuoi«; dvorana 5: 16.00 »Ratatouille«; 18.00

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

SHELL - Ul. Trieste 22

AGIP - Ul. Don Bosco 108

AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23

ESSO - Ul. I Maggio 59

IP - Ul. Boito 57

OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN

AGIP - Ul. Redipuglia 42

ROMANS

API - Ul. XXV Maggio 3/A

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

CECILIJANKA 2007

49. REVUIA GORIŠKIH
PEVSKIH ZBOROV

*Sodelujejo tudi zbori iz
tržaške in videmske pokrajine
ter Koroške in Slovenije.*

POSVEČENA JE SKLADATELJEMA
LOJZETU BRATUŽU OB 70-LETNICI SMRTI
PAVLETU MERKU-JU OB 80. ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

GORICA KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

SOBOTA, 24. NOVOBRA 2007, ob 20.30

NEDELJA, 25. NOVOBRA 2007, ob 17. uri

»Giorni e nuvole«; 20.10-22.20 »The Bourne Ultimatum - Il ritorno dello sciacallo«.

NOVA GORICA: 19.00 »Ful gas 3«; 21.00 »Petelinji zajtrk«.

Šolske vesti

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da se bo v četrtek, 22. novembra, začel osnovni tečaj informatike Priprava na ECDL core start (uporaba računalnika in upravljanje datotek, obdelava besedil, preglednice in internet - 72 ur) in bo potekal ob četrtkih med 18. in 21. uro. Tečaj je namenjen zaposlenim v zasebnih podjetjih, ki delujejo v FJK. Vpisnina znaša 1 evro za vsako uro tečaja, oproščeni so delavci v dopolnilni blagajni in mobilnosti. Na razpolago je še nekaj mest, zato naj se zainteresirani čim prej zglasijo na sedežu zavoda v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@sdzpi-irisp.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da sta od ponedeljka 12. novembra, na posameznih šolah vseh vrst in stopenj goriške pokrajine objavljena 2. in 3. pas začasnih zavodskih lestvic. Pritožbe so možne v roku desetih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na posamezne šole, ki so preverile prošnje.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je ministrstvo za univerzo in raziskovanje z odlokom st. 137/28. septembra 2007 ter nato z okrožnico z dne 24. oktobra 2007 izdalo nova navodila za dosego habilitacije za natečajne razrede A031 in A032 (glasbena vzgoja na nižji in višji srednji šoli) ter A077 (glasbeni instrument na nižji srednji šoli); informacije na spletni strani www.miur.it. Obenem obvešča, da je ministrstvo za šolstvo z okrožnico z dne 2. novembra 2007 določilo, da morajo kandidati, ki so vsaj 360 dni učili na natečajnem razredu A077 (glasbeni instrument na nižji srednji šoli), od katerih vsaj 180 dni med 6. junijem 2004 in 17. oktobrom 2007 in, ki želijo pridobiti habilitacijo iz tega predmeta, prošnjo vložiti na deželni šolski urad (ul. S. Anastasio 12 - Trst) do 20. novembra 2007; obrazci so na razpolago na posameznih šolah ali na spletni strani www.pubblica.istruzione.it.

Izleti

KD SOVODNJE organizira 15. in 16. decembra izlet v Munchen na Bavarskem. Odhod iz Sovodnj v soboto ob 6. uri. Postanek v Oberndorfu za ogled cerkve, kjer je bila prvič zagrana svetovno znana božična pesem »Stille nacht«. Prihod v Munchen in kosilo prosto, ogled mesta in tržnic. Skupna večerja v sloviti pivnici HB v centru mesta. V nedeljo zjutraj ogled mestnega središča z vodičem, kosilo prosto in ogled tržnic. Povratak v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisovanje na tel. 349-3666161 (Erik v popoldanskih in večernih urah) do 25. novembra.

Obvestila

DRUŠTVO SOŠKA FRONTA NOVA GORICA prireja 18. novembra med 9.

*Ali smo globalno zaščiteni?
ĹKaj pa sedaj?*

gost Bojan Brezigar,
predsednik Paritetnega odbora

KBcenter

petek, 23. novembra 2007, ob 18.30

in 13. uro v Športnem centru HIT v Šempetru pri Gorici tretje Srečanje s preteklostjo; na ogled in na prodaj bodo stari vojaški predmeti in druge starine 100 razstavljavcev in prodajalcev iz Slovenije, Italije, Hrvaške, Avstrije, Srbije, Češke, Poljske.

IRIS, ISOGAS IN IRISACQUA sporočajo, da bodo v ponedeljek, 19. novembra, uradi zaprti zaradi aurniranja informativnega sistema.

MONTIFILM 2007 v Kinemaxu na Travniku v Gorici: 20. novembra ob 18. uri »Extremement votre«, ob 21. uri »Set in Stone« in »First Ascent«; 27. novembra ob 18. uri »Primavera in Kurdistan«, ob 21. uri »Assassinio sull'Eiger«.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinska uprava razpisala javni natečaj na podlagi izpitov za mesto vodilnega uslužbenca na področju računovodstva (kat. D.E.P.D1) za nedoločen čas in s polnim urnikom namenjenega kandidatom, ki imajo fakultetno diplomo iz ekonomije ali specialistično diplomu, ki ustreza razredom CLS-64/S ali CLS-84/S in poznajo slovenski jezik (pisno in ustno). Rok za predložitev prošenj zapade 7. decembra ob 12. uri; informacije na tel. 0481-78108.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo v ponedeljek, 19. novembra, zaprta.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v ponedeljek, 19. novembra, ob 18. uri na predavanje o trekingu v Ladakhu in o alpinistični odpravi na Satopanth (7075 m) v prostorih Goriške knjižnice F. Bevka v Novi Gorici. Vtise bosta predstavila Vanja Nastran in Mitja Gleščič. Vstop prost.

PRIJAVE VINA 2007: Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitev prijav bo zapadel 10. decembra. Člani naj čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040-362941), Gorici (tel. 0481-82570) in Čedadu (tel. 0432-703119) so na razpolago za dodatna pojasnila.

V GABRJAH je v teku 60-urni tečaj šivanja. Prostih je še nekaj mest; informacije na tel. 329-4006925.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine ho-lesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska ob 9. do 11. ure v četrtek, 22. novembra, v župnijski dvorani na Placuti v Gorici.

SPDG obvešča, da bo avtobus za martinovanje, v nedeljo, 18. novembra, odpeljal ob 13. uri iz Rožne doline (slovenska stran).

Prireditve

DRAMSKI ODESK PD ŠTANDREŽ prireja danes ob 17. uri v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v okviru revije ljubiteljskih gledaliških skupin predstavo Zadreg v bolnišnici dr. Egidiya Sršena.

SSG IN SNG NOVA GORICA ponujata goriškemu prostoru skupno abonmajsko sezono: v torek, 27. novembra, v gledališču Verdi v Gorici komedija Nikolaja Erdmana Samomorielec v produkciji SSG; v soboto, 22. decembra, v gledališču Verdi melodrama Maksima Gorkija Letoviščarji v produkciji SNG Nova Gorica; v ponedeljek, 28. januarja, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici drama Edwarda Albeeja Kdo se boji Virginie Woolf?; v ponedeljek, 10. marca, v Kulturnem domu v Gorici shriljivka Quentina Tarantina Stekli psi; v ponedeljek, 7. aprila, v Kulturnem centru Lojze Bratuž sodobna drama Mariusa Ivaškevičusa Mesta tako blizu; v ponedeljek, 5. maja, v Kulturnem

domu burka s petjem in streljanjem Duohtar pod mus. Abonenti si bodo v aprilu ogledali še nagradno predstavo in bodo izbirali med Molièrovim Namišljenim bolnikom, ki bo uprizorjen Trstu, in burko bratov Presnjakov V vlogi žrtve, ki bo na sporedu v Novi Gorici; predstave bodo ob 20.30. Zaradi združitve dveh abonmajskih redov pri SSG-ju vabijo abonente, da na novo izberejo svoj sedež; informacije na tel. 0481-547051 (goriški urad SSG v KB Centru, na korzu Verdi 51) ali na tel. 340-8624701 (Vesna Tomsič).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU bo 22. novembra prizorišče predstave »La variante di Lüneburg - Fabula in musica« (Milva, Walter Mramor, Franca Drioli in zbor ArsAtelier); informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU Proza: 19. novembra ob 20.45 »Miserabili. Io e Margaret Thatcher« (Marco Paolini). Glasba: 20. novembra, ob 20.45 koncert violinista Nikolaja Znaiderja in pianista Roberta Kuleka; informacije in vpisovanja v blagajni občinskega gledališča v Trziču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

GORICA KINEMA - Kinoatlejejeva sezona filmov v izvirniku z italijanskimi podnapisi: 29. novembra »The magic flute« (Kenneth Branagh), 6. decembra »Yasamin kiysisinda« (Fatih Akin). Filme vrtijo v goriškem Kinemaxu na Travniku ob 17.45 in 20.45.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA prireja predstavitev knjižne zbirke za leto 2008 jutri ob 17. uri v Galeriji Ars na Travniku 25 v Gorici.

OBČINSKA GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI v Trziču vabi na ogled razstave »Voci dalla luna: omaggio a Federico Fellini« v nedeljo, 18. novembra, med 21. in 24. uro, ob 19. uri bo brezplačen vodeni ogled.

OBMEJNA GLASBENA SREČANJA 2007 bodo v nedeljo, 25. novembra, ob 18. uri v župnijski dvorani cerkve v Podturnu v Gorici. Nastopila bosta Dušan Sodja (klarinet) in Giulio Chiandetti (kitara). Vstop prost.

PRAZNIK KULTURE DIŚ_ORIENTI: danes, 18. novembra, v prostorih UGG ob 10. uri Olistična masaža in samozdravljenje s Francesco Fornasier; ob 11.30 Od telesa do duše: ples spremembe v sistemu Ria Abierta s Susanno Beira; v Hiši Morassi v grajskem naselju ob 11. uri »Controsterzi« v kuhinji z Michelo Fabbro in v vna Livia Felluge; v Pokrajinskih muzejih ob 11. uri predstavitev publikacije »ElderlyPoetry/Aetas Poetica« v organizaciji združenja Iniziativa Europea, ob 15. uri srečanje s pisateljico Ai Ling Cai z naslovom »Io, Oriente«, uvodna misel Francesca Tomade in ob 16. uri predstavitev knjige Gabrieleja Nissima »Una bambina contro Stalin. L'italiana che lottò per la verità su suo padre«, uvodna misel Roberta Covaza, prebiral bo Mariolina De Feo; v deželnem avditoriju ob 17. uri nastop pianista Aleksandra Rojca (»Erik Satie e dintorni«) in filozofska pokušnja Massima Donàja z naslovom »Ebbrezza e verità«, ob 19. uri plesni nastop Eleonore Zenero z naslovom »Sorriso della pietra« in ob 21. uri srečanje z Valeriom Massimom Manfredijem o knjigi »L'armata perduta«, prebiral bo Mariolina De Feo. V sklopu pobud je v grajskem naselju v Gorici na ogled razstava umetnika Nica Di Stasia in bo na ogled do 2. decembra vsak dan, razen ponedeljkov, med 16. in 19. uro; v deželnem avditoriju je na ogled fotografska razstava Daria Costantinija »Kashgar Kashgar«, ki bo na ogled do 25. novembra in projekcija fotografske reportaže Roberta Kusterleta »Tempi sacri in Oriente«. Več informacij na »www.disorienti.it«.

SKPD F.B. SEDEJ IN KD BRIŠKI GRIČ pod pokroviteljstvom občine Števerjan prireja dobrodelni večer jutri, 19. novembra, ob 20.30 v dvorani Sedejevega doma v Števerjanu. Na temo novih zdravil in najnovejših tehnik radioterapije v boju proti raku bodo govorili zdravniki iz onkološkega centra (CRO) v Avianu Giovanni Boz, Roberto Sorio in Simon Spazzapan.

SOZVOČENJA 2007 je naslov regijskega koncerta zborov s tematskimi

sporedi, ki bo danes ob 18. uri na Gradu Dobrovo. Nastopili bodo komorni zbor Musica viva iz Poljubinja, ženski pevski zbor Vesna iz Križa, komorni zbor Iskra iz Bovca, ženski pevski zbor Znamenje iz Volč, vokalna skupina Vinika iz Brd in deklški pevski zbor Radost iz Godoviča.

V CERKVI V ŠTANDREŽU bo 28. novembra ob 20.30 koncertni večer z naslovom Poglejte!. Iz Argentine prihajajo Ani Rode (solo), Luka Debevec Mayer (solo) in Diego Licciardi (orgle). Koncert prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in župnija sv. Andreja apostola.

V GALERIJ FRNAŽA se do 7. decembra predstavlja likovni ustvarjalec Romeo Stubelj z razstavo Pop flirt 2. Galerija se nahaja v stavbi novogoriške krajevne skupnosti na Erjavčevi 4.

V GOSTILNI AITRE AMICI v ul. Oberdan v Gorici bo do konca novembra na ogled fotografska razstava z naslovom »Landscape« slovenskega fotografa Mirka Bijukliča.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo 21. novembra ob 20.15 prireditve Poezija z glasbo in zvničnimi efekti z naslovom Čutnost - smeh - duhovnost. Nastopili bodo Vida Mokrin-Pauer (pesmi, recitatorka), Peter Jan (avtor glasbe, kitara), Vladimir Hmeljak (zvočni efekti); informacije v Kulturnem domu Nova Gorica, tel. 00386-3354013.

V MUŠIČEVI GALERIJ V GRADU DOBROVO bo še danes med 12. in 16. uro na ogled razstava akvarelov Andreja Kosiča.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) bo v petek, 23. novembra, ob 18. uri predstavitev publikacije Monete; informacije na tel. 0481-533485.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici bo danes ob 16. uri in ob 17.30 brezplačen vodeni ogled razstave Od Alp do Jadrana po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906).

V ŠTARANCANU bo v razstavnih prostorih županstva (ul. F. Zambon) danes ob 17. uri odprtje stalne razstave sodobne umetnosti.

VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDRUŽENJA LIPIZER: v deželnem avditoriju v Gorici ob 20.45: 19. novembra »Il Giocatore« Luigija Cherubinja in »L'Orso - The Bear« Villama Waltona v izvedbi vokalne skupine in orkestra »Opera Giocosa« FJK; informacije v turistični agenciji IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), v Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) in v uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica 2007-08«: v soboto, 24. novembra, ob 17.30 v palači Attems-Petzenstein v Gorici koncert z naslovom »Il corno, la voce della montagna«; vstop prost.

KD SOVODNJE vabi 23. novembra ob 20. uri v domači Kulturni dom na folklorni večer. Nastopili bodo odrasla in otroška skupina folklornega društva Gartrož iz Nove Gorice ter pevska skupina Sovodenjska dekleta.

Mali oglasi

DVA DVOMESEČNA PSIČKA mešančka, majhne rasti, svetlo rjave barve iščeta dobrega gospodarja. Tel. 347-1243400 ali 0481-78154.

PRODAJAMO sveža čreva za koline: danke za salame, kožarice, klobase in vse vrste suhih črev. Tel. 0481-32121.

V GORICI, v ul. Duse 28 dajemo v najem stanovanje. Tel. 338-1797566 ali 0481-961121.

Prispevki

Ob 26. obletnici smrti dragega moža in očeta Franca Devetaka daruje žena Milenka z otroki 50 evrov za krvodajalce iz Doberdoba.

Namesto cvetja na grob Vilka Gergoleta daruje Vilma Gergolet 25 evrov za kotalkarsko društvo Vipava.

Pogrebi

JUTRI V FOLJANU: 11.00, Rita Gordan por. Feresin (iz bolnišnice v Trziču) v cerkvi in na pokopališču.

VIDEM - Na včerajšnjem zborovanju stranke Občani za predsednika

Pogoji Riccarda Illyja za ponovno kandidaturo

Do konca izpeljati koalicijski program, država pa mora priznati soudeležbo Dežele pri prispevkih upokoјencev

VIDEM - Riccarda Illy še ni napovedal ponovne kandidature za vodenje Dežele Furlanije Julijske krajine glede deželnih volitev, ki bodo prihodnje leto, saj opozarja, da je ta kandidatura odvisna tako od Trsta kot od Rima. Na to je Illy opozoril v poldrugo uro trajajočem govoru na včerajšnjem zborovanju »njegove« stranke Občani za predsednika, ki je potekalo v Vidmu.

Na srečanju, na katerem je odbornica za proračun Michela Del Piero orisala uspehe Illyjeve deželne uprave, kot npr. porast izvoza in bruto domačega proizvoda ter znižanje brezposelnosti in zadolžitve, načelnik svetniške skupine Občanov Bruno Malattia pa je Illyja označil za najboljšega kandidata za Demokratično zavezo in celotno FJK, je predsednik deželne vlade opozoril, da bo zato, da bo kandidiral na prihodnjih deželnih volitvah, potrebno izpolniti dva pogoja.

Prvi pogoj sestoji v dokončni izpeljavi programa koalicije: treba je namreč še odobriti nekatere pomembne zakone, kot sta tista o lovu in gradbeništvu. Zato Illy od deželnega parlamenta zahteva dodatno obremenitev za izognitev nevarnosti, da svetniki zbežijo v svoja volilna okrožja iskati glasove za ponovno izvolitev.

Drugi pogoj morata izpolniti italijanska vlada in parlament. V finančnem zakonu mora priti do priznanja soudeležbe Dežele v zvezi s prispevki, ki jih plačujejo upokoјenci (gre za ne ravno neznanljivo vsoto okoli 200 ali 300 milijonov evrov letno). Italijanska vlada je sicer to že odobrila, če pa ne pride do priznanja v finančnem zakonu, bo Illy to tolmačil kot politično neolikanost, ki bo vplivala na njegovo kandidaturo.

Illy je govoril tudi o volilnem programu za leto 2008, ki bo po njegovih besedah moral biti še boljši od tistega, ki ga je levosredinska koalicija uresničila. Prioritete Demokratične zaveze morajo biti področja usposabljanja, šolstva, infrastrukture, dela, okolja, predvsem pa inovacij: »Če stvari gredo dobro, ni rečeno, da se bo tako nadaljevalo, zato bo potrebno ukrepati. Program bo tudi obvezujoč za koalicijo, slednjo pa bodo sestavljale samo tiste stranke, ki ga bodo podpisale,« je dejal predsednik deželne vlade.

Riccardo Illy torej pušča tudi svoje najzvestejše podpornike v negotovosti glede ponovne kandidature, za privolitev v katero postavlja tudi zelo jasne pogoje. Dokončno se bo o kandidaturi izrekel v prvih mesecih prihodnjega leta.

Predsednik Dežele Riccarda Illy se še ni dokončno odločil o kandidaturi na deželnih volitvah prihodnje leto

KROMA

PIRAN - Razstava v Mestni galeriji

Mimo Rotella (1918 - 2006): Dekolaž

Obalne galerije pripravile razstavo plakatov italijanskega umetnika - Ogled možen samo še danes in v torek

PIRAN - Po lanskim predstaviti del Joana Miroja so letos Obalne galerije Piran, v sodelovanju z Galerijo Franco Bertaccini iz Marine di Ravenna, pripravile razstavo plakatov Mimma Rotelle. Italijanski umetnik, ki se je rodil leta 1918 v Catanzaru, ima zaslugo, da je v sredini dvajsetega stoletja spremenil pogled na tehniko kolaža ter vzpostavil samosvoj jezik znotraj tako italijanske kot tudi svetovne moderne umetnosti. Ta uspeh ga uvršča med najpomembnejše predstavnike sodobne umetnosti.

Po izobraževanju na umetnostni akademiji v Neaplju se je Rotelli, kot dobitnik Fullbrightove štipendije, ponudila priložnost, da je v letih 1951 in 1952 odšel v ZDA, v Kansas City. Izkušnja v tujini ga je spodbudila, da se je usmeril v eksperimentiranje in raziskovanje. Po vrnitvi v domovino se je preselil v Rim, kjer se je okoli leta 1954 začel ukvarjati s tehniko dekolaža, ki predstavlja nasprotje kolažu, in sicer tehniki, ki kombinira podobe, časopisne strani, fotografije in tudi slikarske znake v bidimenzionalno kompozicijo.

Na začetku petdesetih let devetnajstega stoletja se je v italijanskem umet-

nostnem okviru uveljavila neformalna umetnost, ki je v slikarstvu zagovarjala spontano ustvarjanje. Takšen pristop je odklanjal vero, da je vse predvideno vnaprej, in podpiral težnjo, da v življenju ni končnega smisla, vzroka ali usode. Kot izraz življenja se je umetnost usmerila v preprosto izražanje, kjer material, znaki in geste so nadomestili kompozicijo, oblikovanje in načrtovanje.

V obdobju ko se je slikarstvo dvajsetega stoletja znašlo v precepu in je slikarska smer action painting poudarjala spontanost slikarske geste, se je Rotella, sklicujoč se na nepričakovano in naključno ustvarjanje, odločil za nenačrtovano trgiranje plakatov. Neformalni duh je vsa dela, ki so nastala v petdesetih letih, zaznamoval kot poudarjanje čiste materije in barve. V šestdesetih letih pa se je nasilni in uničujoči odnos do plakatov usmeril v ponovno odkritje pomena celotne podobe. To je predvidevalo kompozicijski in nenaključen izdelek, kjer se je za vsakim trganjem skrivala umetnikova zavednost. Podobe, ki so se na plakatih porajale kot ikone in sredstvo za ustvarjanje pravih mitov, so za umetnika predstavljale izziv. Rotella je tako desetletje pred pop

artom izkoristil obraze znanih filmskih osebnosti, nekoliko redkeje pa cirkuških, in poudaril popularni aspekt.

Raztrgane in necelovite podobe, kjer je vendarle mogoče prepoznati na primer obraz Johna Wayna, Ingrid Bergman v objemu Humphreyja Bogarta iz filma Casablanca, Paula Newmana in Elizabeth Taylor iz filma Mačka na vroči strehi, se na videz predstavljajo kot prijetne. Kljub temu pa se za silovitim polnjenjem z nepričakovanimi predstavami svetlobnih bliskov, črt, diagonalnih zarez in kičastih vijug, zamazanih robov in podobe se skriva namigovanje na trpljenje. Prijetna in mična teatralnost vabljivih plakatov, na katerih se porajajo senzualne podobe, upodablajoče seksualne simbole, ki izžarevajo ljubezen, so v resnici pričevanja občutja potrošništva in uničenja, ne na zadnje sled smrti. Ne smemo namreč spregledati, da so podobe le papir ter krhke in zaslepljujoče. Zato Rotellejevi dekolaži niso nič drugega kot čutne aluzije in želja po njihovem uničenju, ki pa ne zanika iskanje užitkov in uživanje v brezčasnosti.

Na začetku razstave dekolaž na platnu iz prvega informalnega obdobja nudi obiskovalcu primer začetne točke nadaljnjega umetnikovega razvoja. Ostali eksponati, in sicer tiskani mnogokratni dekolaži, pa segajo v drugo obdobje. Pred nami se tako razgrne svet čudovitih filmskih sanj in mitov, ki pa

nas molče opozarja, da se sanje od zori razblinijo in moderni miti so pa edini, ki so nam preostali.

Razstavo si je mogoče ogledati v Mestni galeriji Piran še danes in v torek. Danes je ogled mogoč med 11. in 13. uro, v torek pa od 11. in 17. ure.

Štefan Turk

V Bruslju na pokušnji slovenska vina, olja, tartufi in pršut

BRUSELJ - Slovenija se ta konec tedna kot častna gostja predstavlja na sejmu kulinarčne knjige v Bruslju s svojimi najboljšimi vini, soljo in solnim cvetom, bučnim in oljčnim oljem, tartufi ter pršutom. Obiskovalce je ob odprtju sejma v petek zvečer nagovoril tudi veleposlanik Slovenije v Belgiji Borut Trekmann, ki je izrazil upanje, da bo okus po Sloveniji v Bruslju spodbudil k obisku države. Na sejmu kulinarčne knjige v Bruslju se od petka do nedelje predstavlja 15 različnih slovenskih podjetij s proizvodi, na katere smo ponosni in ki so zanimivi za izvoz v Belgijo in druge države, je včeraj pojasnil vodja Slovenskega turističnega urada za Beneluks v Bruslju Rok Klančnik, ki poleg ministrstva za kmetijstvo pripravlja predstavitev Slovenije na sejmu. "Slovenija se predstavlja kot dežela, v kateri se pije vrhunsko vino, na vinih je poudarek," je povedal Klančnik. V slovenskem razstavnem prostoru je mogoče poskusiti tudi čokolado z okusom po soli, avtohtono oljčno olje z okusom po pomaranči ali limoni ter bučno olje, ki ga Slovenija tudi poskuša zaščititi z geografskim poreklom. "Slovenija se predstavlja tudi kot dežela vrhunskih tartufov ter seveda pršuta in drugih mesnin, pri čemer poudarjam kranjsko klobaso, ki jo imajo Belgijci zelo radi," je poudaril Klančnik.

Uradnega odprtja sejma v petek zvečer, na katerem so predstavljene tudi slovenske kulinarčne knjige, so se udeležili vrhunski kuharji, lastniki restavracij, predstavniki turističnih organizacij ter vodilni bruseljski politiki, pri čemer so prvi odzivi "odlični", je pojasnil Klančnik. Slovenija je ob odprtju sejma v Bruslju tudi prvič uradno predstavila svojo novo celostno podobo I feel Slovenia, s katero se država, ki bo sicer z novim letom za šest mesecev prevzela krmilo Evropske unije, predstavlja kot privlačen turistični cilj.

Plakate Mimma Rotelle si je mogoče v Obalnih galerijah v Piranu ogledati še danes in v torek

VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ V GRADNJI ŠTEDILNIKOV

La Fagagnese
DI DANIELE FURLANO

KUHNJE IN ŠTEDILNIKI S KOTLOM ZA OGREVANJE

TRADICIONALNI, VGRADNI, STOLPNI V INOX JEKLU, EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA
PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHNJE, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK, POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

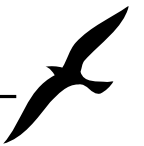
CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

SCHENGEN 21/12 SPOT
Natečaj **Zadružne kraške banke** za najboljši video spot ob priliki razširitve Schengenskega območja na Slovenijo

Žirija, ki jo bodo sestavljali filmski in televizijski ustvarjalci, bo podelila tri nagrade:

- 1.000,00 € za prvo mesto;
- 750,00 € za drugo mesto;
- 500,00 € za tretje mesto.

Za dodatne informacije: www.zkb.it
040/21491

LJUBLJANA - Demonstracije sindikatov za višje plače

Več deset tisoč delavcev preplavilo mestno središče

Med udeleženci tudi novi predsednik Danilo Türk in ministrica za delo Marjeta Cotman - Evropske sindikate zastopal Roberto Treu

LJUBLJANA - Množica protestnikov se je včeraj v središču Ljubljane zbrala na demonstracijah za višje plače. Šest sindikalnih central od delodajalcev pričakujejo resna pogajanja o sindikalnih zahtevah, sicer so odločene pripraviti splošno stavko. Po oceni policije se je shoda udeležilo od 15.000 do 17.000 ljudi, po podatkih organizatorjev je bilo protestnikov okoli 70.000. Sindikati so oceno policije o številu udeležencev zavrnil. Kot je za STA povedal sekretar Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Milan Utroša, so samo v njihovem sindikatu razdelili prek 50.000 telovnikov, ki so jih nosili protestniki, posebej pa so jih delili še drugi sindikati.

Tiskovna predstavica Policijske uprave Ljubljana Martina Gramec je na vprašanje, zakaj takšno odstopanje pri podatkih o številu udeležencev, odgovorila, da je policija o navedenem podatku sklepala na podlagi udeležencev, ki so se na shod pripeljali z organiziranimi avtobusnimi prevozi, odstopanja pa ni želela komentirati. Shod je sicer razen enega primera nedostojnega vedenja na javnem kraju potekal mirno.

Protestniki, ki so se zbrali pri Gospodarskem razstavišču, nato pa krenili do Kongresnega trga, so s transparenti ter glasnim žvižganjem in vzklikanjem zahtev po višjih plačah izražali nezadovoljstvo zaradi vse nižjih vrednosti plač. "Siti smo vsega, le kruha ne," je nezadovoljstvo izražal eden od množice transparentov. Na drugem je pisalo: "Ti, direktor, kakšen je bankovec za 100 evrov?". Protestniki so spraševali še, "Kako, da je kruh tako drag, naša meso in kri pa tako poceni," in delodajalcem sporočali: "Tvoja sejnina je večja kot moja plača".

Sindikalni voditelji so v govorih pred zbrano množico poudarili zahteve sindikatov, in sicer dvig plač zaradi vse višjih življenjskih stroškov, udeležbo delavcev pri dobičku ter zmanjševanje razlik med bogatimi in revnimi. Predstavnik Evropske konfederacije sindikatov, ki združuje več kot 60 milijonov delavcev, Roberto Treu je v govoru izrazil podporo zahtevam slovenskih sindikatov po dvigu plač zaradi rasti življenjskih stroškov. Po njegovih besedah je dozorel čas, da se rast dobičkov odrazi tudi v rasti plač. "Vaši cilji so enaki ciljem vseh sindikatov Evrope," je dejal.

Protestnega shoda se je, kot je napovedala v petek, udeležila tudi ministrica za delo Marjeta Cotman. Protest razume kot odločen in upravičen poziv delodajalcem in lastnikom kapitala k razmisleku o povišanju plač v tistih panogah, kjer so rezultati dela dobri. Po njenem mnenju so zah-

teve delavcev po višjih plačah upravičene.

Novoizvoljeni predsednik Danilo Türk je z udeležbo na shodu izpolnil predvolilno obljubo. Dejal je, da se zavzema za pogajanja in da je sedaj je dobra priložnost, da se ponovno sede za mizo in da se poišče rešitev.

Protest je bil po navedbah sindikatov uperjen proti delodajalcem, spodbudila pa so ga neuspešna pogajanja o spremembi načina usklajevanja plač. Način usklajevanja plač za letos bi sindikati spremenili zaradi visoke inflacije in manjšanje kupne moči. Menijo, da je sedaj, v času gospodarske rasti in visokih dobičkov, pravi čas za zahtevo po višjih plačah. Sindikati predlagajo, da bi se dvignile vse osnovne plače (trenutno velja dvig samo za izhodiščne plače), da bi bil ta dvig vsaj 3,5-odstoten (za letos bi se plače z avgustom dvignile za 2,5 odstotka), da bi se uskladev z inflacijo v letošnjem letu naredila že februarja prihodnje leto (in ne avgusta, kot je sedaj dogovorjeno) in da bi se poleg inflacije upošteval tudi del produktivnosti na ravni dejavnosti. (STA)

Po podatkih organizatorjev se je včerajšnjih demonstracij v Ljubljani udeležilo približno 70 tisoč ljudi

ANSA

STRANKE - Volilni kongres SLS

Novi predsednik Šrot zagotovil podporo Janši

LJUBLJANA - Na včerajšnjem volilnem kongresu Slovenske ljudske stranke (SLS) v Ljubljani je bil za novega predsednika stranke izvoljen celjski župan Bojan Šrot. Zanj je glasovalo 211 od 212 delegatov. Za podpredsednika sta bila izvoljena nekdanji predsednik stranke Janez Podobnik in Irena Majcen. Predsednik sveta SLS je postal Jakob Presečnik, predsednik glavnega odbora stranke pa Aleš Primc.

Šrot je po izvolitvi delegatom na kongresu obljubil, da bo v predsednikovanje vložil vse svoje znanje, sposobnosti. Verjame, da na dosedanjih temeljih, ob novi vodstveni ekipi ter posodobljenem programu, predvsem pa izkušnjah in pripravljenosti za politično delo v dobrobit vseh državljanov, uspeh ne more izostati.

Novi predsednik je v izjavi novinarjem odgovarjal tudi na vprašanje, ali sedaj v SLS v večji meri vstopa kapital. SLS in tudi primerljive evropske ljudske stranke so stranke kapitala, nenazadnje so tudi kmetje lastniki kapitala, je dejal in dodal, da je povsod po svetu tako. Na ugibanja o večji urbanizaciji SLS pa je odgovoril, da

ima stranka največ mestnih županov in ne vidi potrebe po dodatni urbanizaciji.

Šrot je komentiral tudi aktualno zahtevo predsednika vlade Janeza Janše, da državni zbor glasuje o zaupnici vladi. Povedal je, da bo jutri sestanek vodstva s poslanci stranke, kjer se bo zavzel za podporo vladi. Meni pa, da so se poslanci tako ali tako že odločili za glasovanje v podporo vladi. "Gospodarsko in še kakšno stanje v državi je dobro in to je rezultat dobrega dela te vlade. Morda so trenutne razmere res malce pregrete, ampak modrost politike in tudi iskrenost politikov se kaže tudi v tem, da v takih razmerah znajo umiriti žogo, se uvesti in pogovoriti, zlasti ker je pred Slovenijo praktično eden največjih projektov po osamosvojitvi, predsedovanje EU, je dejal novi predsednik ljudske stranke. Poudaril je, da ni vseeno, kako se bo Slovenija v tej luči prikazala ter da ne more nobena politična stranka ali vlada nabirati točk, "vsi pa lahko veliko izgubimo". Janša je po njegovih besedah dober premier, zato bodo vlado tudi podprli. (STA)

IN MEMORIAM

Partizanski zdravnici Pavli v slovo

Med nami ni več znamenite slovenske partizanske zdravnice Pavle Jerine Lah.

Njeno ime je za vedno zapisano v slovenski zgodovini narodnoosvobodilnega boja in tesno povezano s partizansko saniteto in seveda predvsem s partizansko bolnišnico Pavlo v Trnovskem gozdu. Prav gotovo je zanimiv podatek, da sta obe glavni partizanski bolnišnici na Primorskem poimenovani in povezani z imenom dveh zdravnic: Pavla Jerina Lah (Partizanska bolnišnica Pavla) in Franja Bojc Bidovec (Partizanska bolnišnica Franja).

Pavla Jerina Lah se je rodila leta 1915 v Borovnici. Mladost je preživela v Logatcu. Za doktorico medicine je promovirala leta 1940 v Zagrebu. Do vstopa v slovensko narodnoosvobodilno vojsko jeseni 1943 je opravljala prostovoljno prakso v ljubljanski bolnišnici. Že od leta 1941 je aktivno sodelovala z Osvobodilno fronto slovenskega naroda, in sicer v Zdravniškem matičnem odboru OF. Njeno legalno in ilegalno delo so prekinjale aretacije in krajše zaporne kazni. Med transportom ujetnikov iz Ljubljane v Trst sta se skupaj z zdravnico Franjo (Bojc Bidovec) rešili. Zdravniški odbor OF je obe zdravnici poslal na Primorsko. Dr. Pavla je tako od januarja 1944 do osvoboditve v maju 1945 bila zdravnica in upravnica Slovenske vojaške bolnišnice Pavle. Partizanski zdravnici dr. Pavla in dr. Franja sta bili dobri kolegi že v študentskih letih, še bolj pa ju je združilo delo v OF in nato nekakšna skupna usoda na sanitetnem delu med narodnoosvobodilnim bojem. Dr. Bogdan Breclj, inštruktor Glavnega štaba NOV in PO Slovenije, je za bolnišnici nad Cerknim in v Trnovskem gozdu uporabljal imeni Franja in Pavla. Imeni sta se prijeli med ljudmi in sta se ohranili vse do danes, ko se jih uporablja v zvezi z obema slavnima in znamenitima slovenskima partizanskima bolnišnicama na Primorskem. Obe sta postali že mednarodni pojem in sta poznani širom Evrope.

Pavla Jerina Lah je kot zdravnica po osvoboditvi dosegla velike zasluge na področju transfuzije krvi in širitve mreže transfuzijskih ustanov v Sloveniji in Jugoslaviji. Po upokojitvi je Pavla vodila Sekcijo za partizansko saniteto v Slovenskem zdravniškem društvu. Njena zasluga je, da sta delovanje in pomen partizanske sanitete dobro dokumentirana. Tako je popolnoma logično, da je soavtorica obširnega dela Gradivo o zdrav-

nikih, medicincih in pomožnem zdravstvenem osebju v NOV; sodelovala pa je tudi pri Zborniku dokumentov partizanske sanitete na Slovenskem.

Partizanska bolnišnica Franja se je ohranila do danes (čeprav jo je pred kratkim silovito neurje skoraj uničilo) in je postala pojem-spomenik v skupni evropski zgodovini in kulturi. SVPB Pavla pa se ni ohranila, ker je bila posejana na več točkah po Trnovskem gozdu. Nanjo spominjajo le posamezna obeležja. Zdravnica Pavla pa je poskrbela, da se spomin na bolnišnico Pavlo ohranja v knjižni obliki. Leta 1994 je prav Pavla Jerina Lah napisal knjigo z naslovom: Partizanska bolnišnica Pavla v Trnovskem gozdu. Tudi zaradi tega ji moramo ostati hvaležni.

Moj osebni spomin nanjo pa sega v zadnja leta našega prejšnjega tisočletja. Nanaša pa se na predstavitev njene knjige o partizanski bolnišnici Pavli pri nas v Trstu in Gorici.

Poleg tega pa nam je pomagala pri iskanju originalnega gradiva o Narodnem domu v Trstu, ko je Narodna in študijska knjižnica (oziroma njen Odsek za zgodovino) iskala gradivo po Sloveniji. Tudi takrat se je izkazala in smo po njeni zaslugi prišli do zanimivega predmeta o Narodnem domu: kovinska tablica o hotelu Balkan v Narodnem domu, ki jo je naročil hotelir Dolničar. Zadnji utrinek se nanaša na njen obisk v prostorih Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu v Ulici Petronio, kjer nam je v trajen spomin pustila izvod njene knjige o bolnišnici Pavli.

Neizbrisno nam bo ostala v res lepem spominu kot izreden ženski lik v slovenski zgodovini.

Milan Pahor

TV KOPER - V ponedeljek v kulturnem magazinu Artevisione

Soočanje med kulturnima realnostma

Protagonista jutrišnje oddaje kulturnega magazina Artevisione (TV Koper ob 20.30) bosta predstavnik dveh kulturnih realnosti: ravnateljica reškega gledališča Laura Marchig in umetniški vodja Slovenskega stalnega gledališča Marko Sosič. Predstavila bosta delovanje, pričakovanja in težave, s katerimi se njuni ustanovi vsakodnevno soočata

N

EDELJSKE

T E M E

Pred nekaj tedni so mnogi že bili plat zvona, pa dec vlade in konec mandatne dobe so napovedovali mnogi komentatorji, ki so bili prepričani, da je Silviu Berlusconi uspelo »kupiti« nekaj senatorjev in jih prepričati, naj skočijo čez plot in glasujejo z desno sredino. Samo premier Romano Prodi in njegovi najzvestejši prijatelji so bili takrat prepričani, da bo vlada še ostala v sedlu in bo dosegla, da parlament odobri finančni zakon. Njihova trmoglavost in moč optimizma sta obrodila sadove: v četrtek je senat izglasoval finančni zakon in ga predal v razpravo poslanski zbornici, kjer ima vlada – za razliko od zgornjega doma – številčno trdno večino.

Pot do končne odobritve proračuna je sicer še dolga in posuta z ovirami, vendar po je četrtkovem glasovanju v senatu najhujše najbrž mimo. Izid četrtkovega glasovanja v senatu ima poleg vseh vsebinskih vidikov, ki zadevajo predlog proračuna, tudi zelo velik politični pomen in bo nedvomno vplival na dogajanje in ravnanje na italijanski politični sceni. Poudariti velja, da je Prodi dosegel ta uspeh, ne da bi vezal na glasovanje o finančnem zakonu zaupnico, ki je lahko varovala mreža za vsako vlado v hudih težavah. Zato je izid glasovanja predvsem dokaz, da je leva sredina uspešno opravila pomemben izpit, čeprav so vidne tudi rane in podplutbe, posledice ostre bitke.

Veliki zmagovalec je nedvomno premier Romano Prodi, ki je skupaj z gospodarskim ministrom Tommasom Padoo Schioppo zasnoval načrt proračuna, predvsem pa je v tem poldrugem mesecu znal braniti ta svoj projekt in obenem s stalnim posredovanjem in usklajevanjem ohranil pri življenju Unijo navzlic vsem sredobežnim silam in dejstvu, da so skrajna levica na eni strani in manjše sredinske komponente na drugi silovito vlekli vrv vsaka na svojo stran, veliko bolj pozorne na lastno medijsko odmevnost kot na perspektivo vlade in vladnega zavezništva.

Dejstvo, da je vlada dovolj uspešno opravila izpit v senatu bo tudi v pomoč Demokrski stranki, ki je komaj shodila. Čeprav so mnogi videli v Prodiu pravo coklo za nastajajočo stranko in so bili prepričani, da bi tudi novemu političnemu subjektu koristil hiter konec mandatne dobe in predčasne volitve, je izglasovanje finančnega zakona v senatu dalo novi stranki kisika, predvsem pa možnost krepitve, saj je po ostrem čelnem trčenju med poloma zopet nekaj prostora za politiko. A o tem kasneje.

Pred tem je treba spregovoriti tudi o poraženih, pravzaprav o velikem poražencu. Nobenega dvoma ni, da je tokratni poraženec Silvio Berlusconi. Voditelj Doma svoboščin je bil glavni zagovornik čelnega spopada z vlado in z levo sredino v prepričanju, da bo za Prodi finančni zakon nepremostljiva ovira. Voditelj leve sredine je od poletja napovedoval implozijo Unije in konec vlade, napovedal je celo, da bo »usodni dan« 14. november, ko je bilo predvideno končno glasovanje v senatu. V taktiki ostre konfrontacije je skušal privabiti na svojo stran nekaj senatorjev leve sredine in jim obljubil zopetno izvolitev ter pomembne (predvsem pa donosne) zadolžitve v prihodnji mandatni dobi. Prepričan v lastno

zmago je tudi osorno zavrnil vsakršno možnost pogajanja z levo sredino glede reforme volilnega zakona, pa čeprav je k reformi volilnih pravil stalno spodbujal tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. A milanski vitez dela je bil gluh za te in druge pozive, zavrnil je vsakršno možnost soočenja z levo sredino, svojo taktiko je vsilil tudi Pierferdinandu Casiniju in Gianfrancu Finiju, čeprav sta ga tako vodja UDC kot prvi mož Nacionalnega zavezništva svarila pred nevarnostjo take politike. V zadnjih dneh, ko je

bilo jasno, da je vlada dovolj trdna, se je Berlusconi nekoliko umaknil, dejal je, da vlada morda ne bo padla, predvsem pa je zanikal, da bi bil zagovornik politike sunkovitega udarca. Zagotovil je, da je vselej govoril samo o imploziji leve sredine.

S tem sramežljivim zasukcem zadnjih dni pa voditelj desne sredine ni mogel prikriti svojega poraza. Njegova strategija je bila poražena, kot mu je med drugim že nekaj ur po glasovanju v senatu v odprtem pismu v milanskem Il Corriere della sera jasno in glasno očital Gian-

franco Fini, ki se je obenem tudi zavzel za obnovev dialoga z levo sredino glede volilnega zakona in najnужnejših institucionalnih reform. Desna sredina je torej po četrtkovem glasovanju še bolj razdeljena kot prej. Fini in Casini bi rada imela proste roke in šla svojo pot, Severna liga pa je že pred časom napovedala, da bo vodila svojo politiko, če vlada ne bo padla pri glasovanju o finančnem zakonu. To seveda še ne pomeni, da je Berlusconi že povsem iz igre, njegov ugled in vpliv pa sta bila znatno omejena.

A vrnimo se sedaj k levi sredini, ki je zmaga in dokazala, da je še živa, čeprav so posledice ostre bitke vidne. Nekdanji premier Lamberto Dini, ki je bil sicer izvoljen na listi Marjetice, vendar ni pristopil k Demokrski stranki, je s peščico so-mišljenikov do zadnjega dvigoval napetost in se ni hotel izjasniti, ali bo podprl finančni zakon. S takim nastopom je pritegnil nase pozornost medijev, v četrtek je bil v urah pred zaključnim glasovanjem v središču politične in medijske pozornosti. Nazadnje je glasoval za finančni zakon. Proračun mu sicer ni všeč in meni, da bi v sedanjih razmerah država potrebovala drugače zasnovan finančni zakon. Pojasnil je, da ga je podprl samo »iz čuta odgovornosti« in dodal, da se bo v prihodnje zavzemal zato, da bi sedanja politična ravnovesja presežena. Prav tako sta finančni zakon podprla senatorja Willer Bordon in Roberto Manzione, čeprav sta tudi ona dva prepričana, da je Unija na koncu svoje poti.

Kaj pravzaprav želi Dini (isto velja za Bordona in Manzioneja), ni še povsem jasno. Zlobni jeziki pravijo, da je njegov cilj mesto v vladni ekipi, kot naj bi med drugim nazorno dokazovalo dejstvo, da je v zadnjih časih stalno sedel v vladnih klopeh (v senatu je to možno, ker senatorji nimajo določene svoje klopi, ampak lahko sedijo, kamor želijo), manj zlobni pa Diniju pripisujejo bolj načelen pristop in poudarjajo, da se počuti nelagodno v zavezništvu, kjer ima skrajna levica po njegovi oceni odločno preveliko težo in vsiljuje rešitve, ki državni skupnosti niso v korist. Naj imajo prav zlobni ali manj zlobni jeziki, očitno je, da bosta morala Prodi in novizvoljeni sekretar Demokrške stranke Walter Veltroni v prihodnje ta stališča upoštevati. Vezi v Uniji so neizpodbitno zrahljane, vlada lahko ohrani krmilo, če bo sposobna voditi zelo prožno politiko, ki bo imela dovolj posluha tako za centriste kot tudi za levico Prodijeve Unije, predsednik vlade bo moral pokazati še veliko večjo sposobnost posredovanja, usklajevanja in združevanja kot doslej, če bo hotel ostati v sedlu. Vendar dosedanja izkušnja kaže, da je Prodi sposoben tudi pravih akrobatskih političnih podvigov, veliko prožnost pa ima tudi sekretar Demokrške stranke.

Problem je seveda, kaj name-rava na drugi strani desna sredina. Ali bo znala pokazati več dovezetnosti za soočenje in dialog z levo sredino? Ali bo Silvio Berlusconi znal začrtati drugačno politiko, predvsem pa ali bosta, tudi mimo Berlusconi, pokazala večjo pripravljenost na tvorno soočenje Fini in Casini? Vsakršno ugibanje je v tem trenutku zelo tvegano. Najbrž pa je mogoče trditi, da je končano obdobje ostrega, čelnega skorajda fundamentalističnega spopada med poloma in da se odpira prostor za politiko. Kakšni bodo lahko sadovi novih razmer pa je v veliki meri odvisno od čuta odgovornosti in politične zrelosti vseh dejavnikov, ki nastopajo na italijanski politični sceni. Slika bo jasnejša po dokončni odobritvi finančnega zakona, uspeh ali neuspeh soočenja o volilnih pravilih in institucionalnih reformah pa bo eden od glavnih pokazateljev, ali veje drugačen veter in ali je drugi republiki usojeno, da zapluje v bolj mirne vode, kar bo nedvomno koristilo predvsem državi in državljanom.

Vojmir Tavčar

PO ODOBRTVI PRORAČUNA V SENATU

Leva sredina opravila pomemben izpit

VOJMIR TAVČAR

POGLED NA FURLANE IN FURLANSKI JEZIK OB RAZPRAVI O ZAŠČITNEM ZAKONU V DEŽ

O ce bjel cjeso

Začelo se je že spomladi, vleklo se je skozi poletje vse do jeseni, in to predvsem v Trstu: polemike okrog deželnega zakona o furlanskem jeziku namreč. Vsebinsa in toni polemik tudi s strani vidnih tržaških osebnosti proti zaščiti furlanskega jezika so me prizadeli. To pa ne samo zaradi družinskih in prijateljskih vezi s Furlani, pač pa tudi ker sem v protifurlanskih stališčih občutil marsikaj, kar pravzaprav sovpa-da s tradicionalnimi protislovenskimi izpadi, izrazi bolj ali manj prikritega tržaškega rasizma, ki ima tudi navidezno demokratično oz. levičarsko varianto.

Trsta se izvajanje zakona ne tiče, čeprav ima za župana Furlana Roberta Dipiazza, kot je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja že imel na čelu občine furlanskega župana Maria Franzila. Vendar so prav v Trstu najglasnejši nasprotniki uvedbe furlanskega jezika v šolah na Furlanskem. Argumentacije so v glavnem neutemeljene in sad nepoznavanja, kot n.pr. trditev, da furlanščina ni jezik, pač pa narečje, včasih pa so kar nespodobne, kot izjave, da je treba zagovarjati italijansko nacionalno enotnost, ki naj bi jo furlanščina načenjala. Zastopniki civilizirane družbe, njeni politični predstavniki in intelektualci, bi se morali predvsem izjasniti glede vprašanja, če je zakone treba izvajati ali pa jih prebrisano preigravati: furlansko narodnostno skupnost namreč štiti vsedržavni zakon in kritiki zakonskega predloga v bistvu zagovarjajo neizvajanje določil veljavne zakonodaje.

Sedaj, ko je v deželnem svetu v prihodnjih dneh na dnevnem redu zaključni del razprave o zaščiti furlanskega jezika in kulture, pa naj se izteče tako ali drugače, poglejmo nekoliko pobliže, kako je pravzaprav s furlanščino.

Jeziki alpskega loka

Območje alpskega loka zaznamuje ne samo krajinska, rastlinska in živalska pestrost, ki je posledica geoloških in klimatskih dejavnikov, pač pa tudi velika kulturna raznovrstnost. Jezikovna raznolikost alpskega območja sega od slovanske oz. slovenske prisotnosti na vzhodnem obrobju preko romanske jezikovne skupine, v katero spadajo švicarska romanščina, južnotirolska ladinščina in tukajšnja furlanščina, preko nemške jezikovne skupine, v katero so zajete alemanščina, bavarščina in walsersko narečje, vse do galsko-romanske oz. francoske skupine; ob vznožju Alp pa se razteza italijanska jezikovna skupina s svojimi različnimi narečji. Žal nekateri od številčno manjših jezikov izumirajo, kljub prizadevanjem, da bi jih ohranili pri življenju: v tej perspektivi je ključnega pomena predvsem uvedba krajevnih jezikov v šolah, v radijskih in televizijskih oddajah in v časopisih.

Če si javnost po vsem svetu prizadeva za ohranitev biološke pestrosti, zakaj ne bi priznali kot vrednoto tudi ohranjanje kulturne in jezikovne raznolikosti?

Furlanščina: jezik ali narečje?

O enotnosti retoromanskih jezikov in o razlikah v primerjavi z italijanskim jezikom in njegovimi narečji je pisal že v 19. stoletju pomembni italijanski jezikoslovec Graziadio Isaia Ascoli iz Gorice. Danes so vsi resni jezikoslovci mnenja, da je furlanščina jezik. Točneje, gre za enega od romanskih jezikov, ki so se razvili iz latinščine. To so francoščina z valonščino in korzijsčino, provansalsčino, španščina, portugalsčino, katalonščino, italijanščina, sardščina, romunščina in skupina treh retoromanskih jezikov - romanščina v Švici, ladinščina na Južnem Tirolskem in na Tridentskem ter furlanščina v Furlaniji, ki so med seboj zelo podobni.

Retoromanski jeziki izvirajo iz skupne alpske variante latinskega jezika z močnimi vplivi predrimске keltske in karnijske prisotnosti na alpskem območju. Tako so n.pr. keltskega izvora krajevna imena v Furlaniji s končnico na -acco in -icco kot Premariacco, Leonacco ali Ciconicco. Furlanščina se je verjetno začela ločevati od latinščine že v začetnem obdobju oglejskega patriarhata in na novi jezik so vplivali tako številčnejši sosedje - Nemci na severu in Slovani na vzhodu - kot druge skupine v času preseljevanja narodov. Vsekakor so prvi zapisi v jeziku, ki je prepoznaven kot furlanščina, iz 12. in 13. stoletja, prva tiskana knjiga v furlanščini pa je iz leta 1742.

Nekoč se je retoromanska jezikovna skupina raztezala neprekinjeno od istrskih obronkov Tržaškega zaliva do Švice, zaradi dogajanj v zgodnjem srednjem veku pa se je enotnost razdrobila in so nastali trije jezikovni otoki. Z razliko od furlanskega sta švicarska romanščina in južnotirolska ladinščina občutili večji vpliv močnega nemškega sosesa, fur-

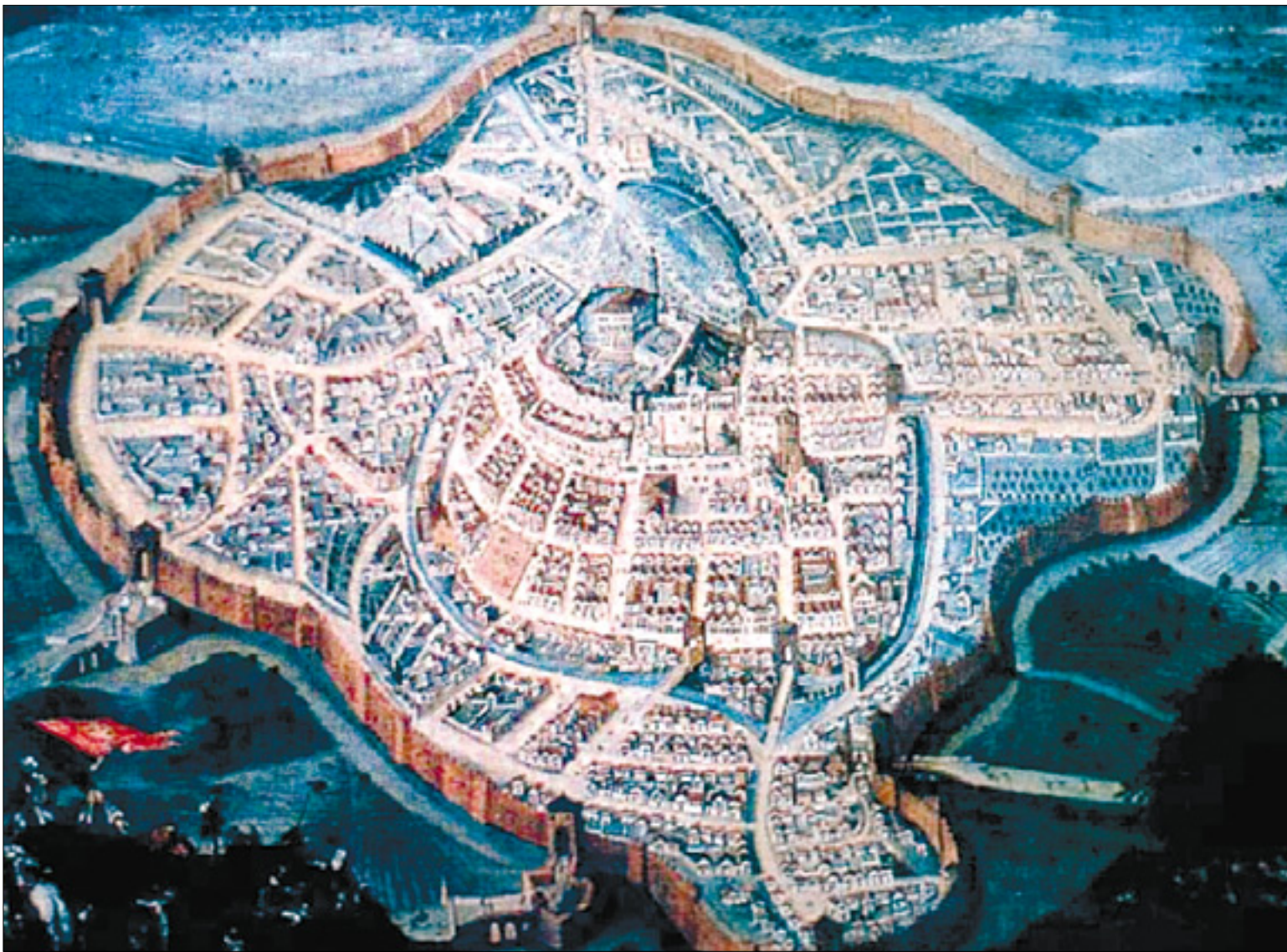
Značilnosti furlanskega jezika

Kot vsak jezik ima tudi furlanščina toliko značilnosti, da jih je nemogoče strniti v nekaj stavkih. Podčrtal bi samo nekaj posebnosti jezika naših sosedov.

skušal niti amatersko utemeljevati številnih drugih razlogov, na podlagi katerih po vsem svetu priznavajo furlanščini status samostojnega jezika. Dejstvo je, da poučujejo furlanski jezik in kulturo na univerzah v Vidmu, Trstu, Ljubljani, Pragi in Moskvi. Tudi Cerkev je uradno prevedla Sveto pismo in knjigo mašnih beril, pa tudi maše darujejo v furlanščini.

namuje jo končnica besed na -e; - pordenonska furlanščina, ki je imenovana tudi furlanščina iz Concordie, pa tudi zahodne Karnije: končnice so na -a in kaže na vpliv beneškega narečja; - furlanščina osrednje Karnije s končnico na -o; - goriška furlanščina razširjena tudi na ob-

Na fotografiji desno srednjeveška ponazoritev Vidma, spodaj stebrišče pod Lionellovo ložo, v ozadju pa videmski grad, ki sta simbolno središče furlanskega naroda

lanščina pa poleg nemškega vpliva kaže tudi na bližino slovenskega sosesa.

Glede tega naj omenim še osebno izkušnjo. Ko sem pred več kot 30 leti začel spoznavati furlanščino, me je presenetilo, da imamo kar precej skupnih izrazov. Palici na vrtu pravijo predci kot naši prekli, okrog katere se ovija fižol, hudiču pravijo cudic, kolaču colaç, košu cos, raci pa raçe. S Furlani smo Slovenci sosedje že več kot tisoč let in očitno je prišlo do pretakanja.

Z razliko od italijanščine so v furlanskem jeziku izginili končni samoglasniki (pàs namesto pace za mir), množinska oblika je ohranila končnico -s, ki je italijanska narečja nimajo (omp za moškega, omps za moške, fiemine za žensko, fieminis za ženske), ženska oblika prehaja v -e (Cjarniel za moškega iz Karnije, Cjarniele za žensko iz Karnije), kar je neobičajno za druge govornice na italijanskem polotoku, kjer ženska oblika prehaja v -a (Carnico, Carnica).

Ker še zdaleč nisem jezikoslovec, ne bom

Katera je prava furlanščina?

Tisti, ki oporekajo uvedbi furlanskega jezika v šolah, se spotikajo ob dejstvo, da so na Furlanskem različne furlanske govornice. Furlanščina se še ni popolnoma standardizirala z enotnim jezikovnim modelom, na furlanskem območju pa so prisotna štiri glavna narečja, ki so medsebojno povsem razumljiva. To so:

- furlanščina srednje Furlanije in gričevnatega območja vse do vzhodne Karnije: zaz-

močju furlanske nižine in Čedadada s končnico na -a.

Torej beseda cerkev se v prvem in zadnjem primeru glasi glesie, v drugem glesia, v tretjem pa glesio. Furlanščina, ki se uveljavlja kot standardna in ki je tudi najbolj razširjena, je z območja ravnine in gričevja severno od Vidma, ki odigravata podobno vlogo kot Toskana za knjižno italijanščino, medtem ko knjižna slovenščina temelji predvsem na domačem jeziku Dolenjske in Gorenjske.

Jezik a Udin...

Te furlanščine se v svojih dokumentih poslužuje deželna uprava, ki je tudi sprejela novo standardno pisavo. Do pred nekaj leti je namreč bil v rabi sistem, ki je med drugim vseboval črke čšž, novi sistem pa je odpravil šumnike in vnesel č kot edino neitalijansko črko.

Koliko je Furlanov?

Kdo pa sploh pripada nekemu narodu na jezikovno mešanem območju? Razčistiti si je treba pojme glede materne- ga jezika. Materinščina je jezik, ki se ga naučimo kot prvega in se v njem najlažje izražamo, piše internetna enciklopedija Wikipedia, drugi jezik ali jezik okolja je tisti,

okolja, vendar so v glavnem nepismeni v maternem jeziku in prav zato se kot osrednji problem zaščite furlanskega jezika in kulture postavlja vprašanje poučevanja furlanščine na šolah in uporabe v radiotelevizijskih oddajah in drugih medijih. Brez poznavanja knjižnega jezika ostaja raba materne jezika na primitivni ravni.

Vsekakor je raziskava Euromosaic iz leta 1996 pokazala, da furlanščino govori 526 tisoč prebivalcev FJK, ki jim gre prištetih skoraj 400 tisoč izseljencev. Te številke je okvirno potrdila tudi raziskava Leclerc iz leta 2002. Realistična ocena kaže, da je furlansko govorečih prebivalcev v naši deželi okrog 600 tisoč, to je približno polovica vseh prebivalcev Furlanije - Julijske krajine.

razumejo tudi v Saurisu, kjer je prisotna staronemška manjšina, kot tudi v Reziji in v občinah Benečije.

Dežela Furlanija - Julijska krajina je določila uradni seznam občin, v katerih je v rabi furlanščina. Teh je 153 v videmski pokrajini, 37 v pordenonski in 14 v goriški pokrajini.

Na spletnih straneh deželne uprave piše: »Kar zadeva posamezne jezikovne skupnosti gre poudariti, da je furlanski jezik ustaljen na celotnem ozemlju Furlanije. Furlanščino uporabljajo do današnjih dni pretežno za ustno rabo, jezik pa ima kljub temu svojo samostojnost in identiteto že od srednjega veka. Furlanščina spada med romanske jezike skupaj z ostalimi jeziki Zahodne Evrope, kot so katalonščina, okcitanščina in latinščina, na območju, ki iz Katalonije preko alpskega gorovja prihaja v Furlanijo.«

Tržaška furlanščina

Tržaškim »melonarjem« se bo zdelo bogokletno, dejstvo pa je, da se je v Trstu govorilo furlansko narečje vse do konca 18. stoletja. Plemiške družine, ki so gospodarile v mestecu pred razcvetom pristanišča, so se imele za »lis tre dis fameis«, to je za trinajst vodilnih družin, uradni mestni zapiski so bili poleg latinščine večkrat tudi v tržaškem furlanskem narečju, kot piše zgodovinar Elio Apih v svoji knjigi o nastajanju sodobnega Trsta. Še leta 1828 je izšel Mainatijev knjižni zapis o tukajšnjem furlanskem narečju, ki je takrat že izginjalo: nastajajoče pristanišče je namreč privlačilo ljudi iz

je leta 1889 umrl neki Giuseppe de Jurco, zadnji Miljčan, ki je še govoril krajevni furlanski dialekt – muglisian.

Jezik in narod brez države

Neutemeljen je v Trstu uveljavljeni ugovor, češ da furlanščina ni jezik in da je ne velja zaščititi, ker nima za seboj samostojnega nacionalnega teritorija matične države, kot n.pr. zamejski Slovenci, južnotirolski Nemci ali Francozi iz Doline Aoste. Trditev je plehka, saj tudi Katalonci nimajo samostojne države, pa niti Baski, Bretonci ali Valičani, kot niti Kurdi ali Tamili na Ceylonu: pa vendar imajo svoj jezik. Narodnost in državnost sta nekaj popolnoma ločenega; sicer Italijani razlike pravzaprav ne poznajo, in v marsikateri polji je treba zapisati svojo narodnost, ko pa v resnici sprašujejo po državljanstvu.

Narod in narodnost se ne razvijeta, vsaj v sodobnem pomenu besede ne, brez kulture in književnosti, predpostavka katerih je poznavanje jezika. In jezik se poenoti in uveljavi samo z množičnim poučevanjem na šolah, z redno prisotnostjo v občilih in v javnosti, ne pa s prostovoljnim pošolskim poukom ali v plesnih skupinah na vaških šagrah, kot bi hoteli zagovorniki priznavanja nacionalnih pravic samo posameznikom in ne skupnosti kot taki.

Šola in jezikovni modeli

Pri osnovnošolskih predvpih za leto 2002/2003 se je na območju videmske pokra-

niki so bili poslanci iz naše dežele Arnaldo Baracetti, Mario Lizzero, Loris Fortuna in Antonino Cuffaro: pravi velikani v primerjavi z današnjimi politiki, saj so še delovali na podlagi načel in idealov! Zakon o obnovitvi potresnega območja iz leta 1977 je prvič formalno priznal furlansko skupnost. V prvem členu je namreč pisalo, da »Republika, za izvajanje ustavnih, civilnih in demokratičnih pravic štiti jezikovno in kulturno bogastvo ljudi v Furlaniji.«

Za stvarno udejanjenje načel so kmalu predstavili zakonske predloge tako s strani Krščanske demokracije kot komunistov, pa jih niso odobrili. Ponovno so jih vložili v naslednjih zakonodajnih dobah, svoj predlog je predstavil tudi socialist Loris Fortuna. Leta 1985 je ustavodajna komisija poslanske zbornice odobrila zaščitno zakonodajo (za so glasovali predstavniki Krščanske demokracije, Socialistične stranke in Komunistične partije, proti republikanci, liberalci in misovci), vendar se je postopek zataknil pred dokončno odobritvijo. Leta 1991 je poslanska zbornica odobrila zakonsko besedilo za zaščito jezikovnih manjšin, predvsem na pobudo poslancev Silvine Facchin Schiavi in Danila Bertolija, vendar se je tudi ta zakonodajna doba končala, preden bi dokončno odobrili zakonski predlog. Podobno se je zgodilo tudi v naslednjem parlamentarnem obdobju. Končno je v prenovljenem parlamentu zakon 482 za zaščito manjšin vključno s furlansko bil odobren 25. novembra 1999, in sicer s podporo Levih demokratov, SKP, Ljudske stranke, Zelenih in SDI, proti so glasovali Nacionalno zavezništvo, Krščansko-demokratski center in Rinnovamento italiano, medtem ko sta se Forza Italia in Severna liga vzdržali. Zakon 482 je v glavnem neizpolnjen, kot je običaj v Italiji, kjer zakonov ne izvajajo, pač pa jih interpretirajo oz. držijo v hladilniku.

Za uveljavitev zakonskih določil so leta 2002 v Vidimu ustanovili Comitât 482, torej odbor za izvajanje zakona 482, v katerem je vključenih 30 furlanskih ustanov, pa tudi predstavniki sorodnih slovenskih in nemških deželnih organizacij.

Protifurlanska naveza

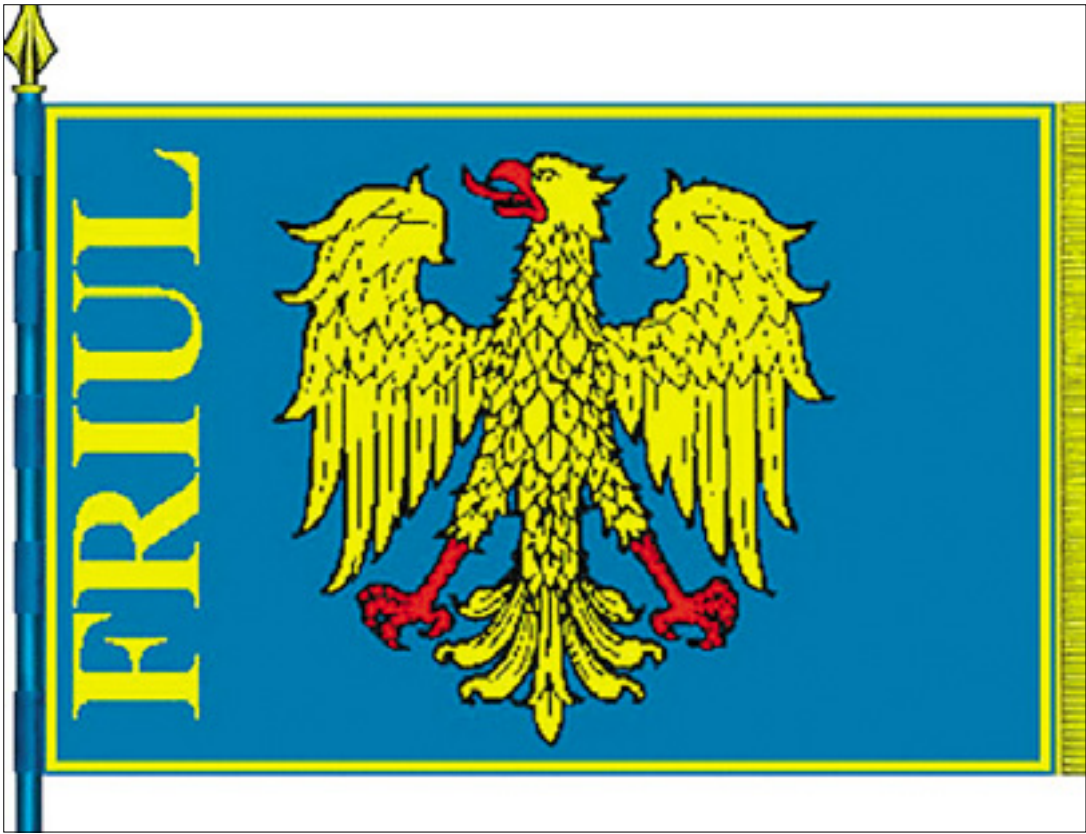
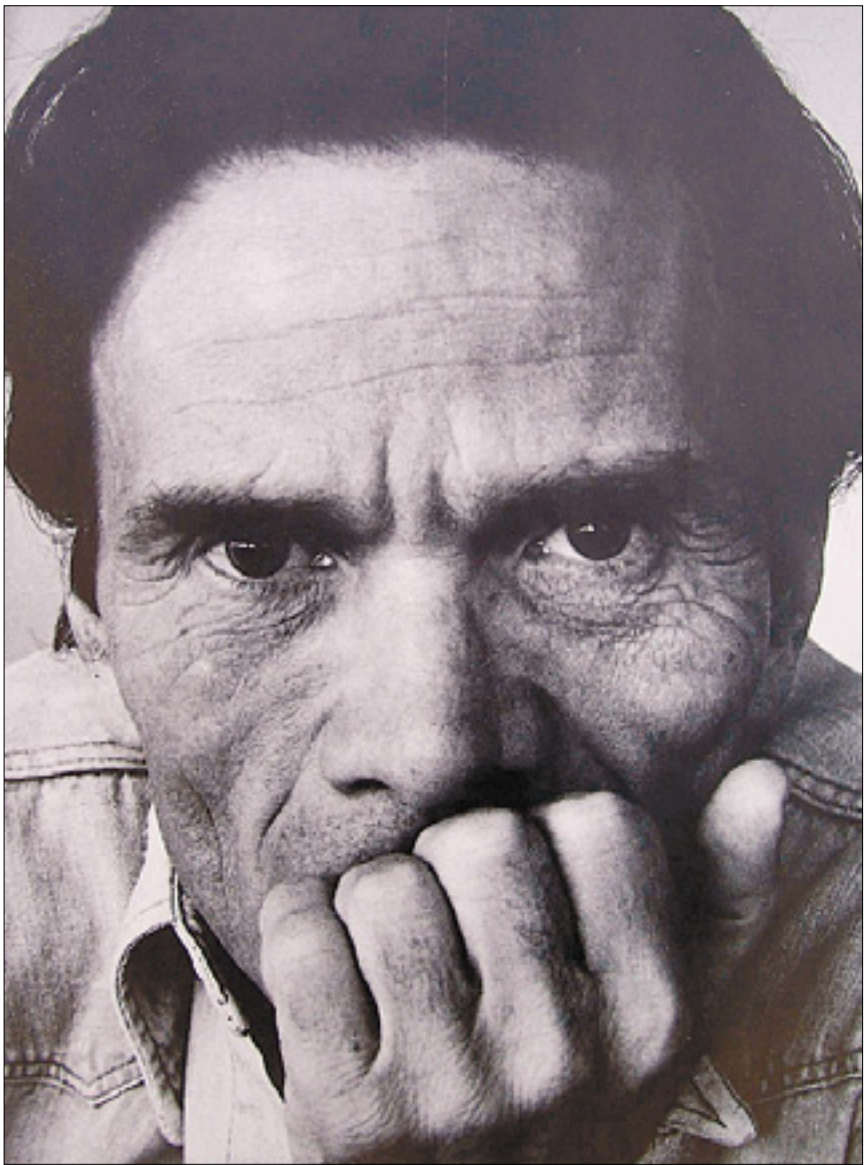
Proti furlanščini je nastala tranzverzalna koalicija, v kateri so številni predstavniki strank opozicije in večinske koalicije. Če je razumljivo in povsem logično, da so fašisti, postfašisti in desnica nasploh proti zaščiti vsake manjšine – furlanske kot slovenske – je bolj vprašljivo, zakaj n.pr. poslanec Oljke Alessandro Maran skupaj z radikalcem Gianfrancem Lenarduzzijem grozi celo z referendumom za ukinitve nekatere oblike zaščite furlanščine, ki bi jih lahko uvedel deželni svet.

Proti furlanščini so se v Trstu med drugimi opredelili vidni voditelji Levih demokratov Stelio Spadaro, in sicer z istimi nacionalističnimi predsodki, ki smo jih bili deležni Slovenci med hajko proti »slovanskim infojborjem«, tajnik sindikata CGIL Franco Belci, ki je med drugim izrazil tudi zaskrbljenost zaradi težav, ki bi jih s »furlanizacijo« šole dijaki imeli na univerzi (številni slovenski dijaki smo diplomirali na univerzi, in to tudi briljantno, kljub neitalijanskemu učnemu jeziku na šoli), pa tudi pomembni intelektualci Giampaolo Valdevit, ki je kot prosvetljeni meščan Trsta označil furlansko kulturo kot nekakšno kmečko podzvrst.

Osebnostem mnenja, da je pomisleke teh nefašističnih predstavnikov treba pripisati predvsem dvema globljima vzrokoma, ki sta verjetno ista kot pri polemikah okrog fojb in slovenskega ekspanzionizma. Pri enih gre za stališča zapoznelih iredentistov, ki se jim je na stara leta preblisnil odrešilni poznoromantični nacionalizem, pri drugih pa za konkretno in utilitaristično stališče politične garniture, ki uveljavlja svojo stranko tudi skozi utrjevanje koncepta državnosti na račun drugih. Če pustimo pri strani običajne fašiste in postfašiste, bi sedanja protifurlansko navezo lahko opredelili v bistvu nacionalistično-institucionalne narave.

Vsekakor, ko bi vse očitke, nasprotovanja in predsodke proti furlanščini spravili v računalnik in bi zamenjali besedo »furlanščina« s »slovenščina«, bi novo besedilo teklo povsem logično in se brez nadaljnega vključilo v zgodovino odnosov do našega jezika in kulture s strani tržaškega protislovenskega tabora. Novost torej ni v vsebini, pač pa v tem, da so tokrat na udaru naši furlanski sosedi.

Sergij Premru

Slika levo zgoraj pesnik Pier Paolo Pasloni, ki je pisal pesmi tudi v furlanskem jeziku; desno zgoraj delo običajnih mazačev na sedežu Radio Onde Furlane, spodaj zastava Furlanije, ki se zgleduje po heraldiki oglejskega patriarhata.

ki sicer ni naš materni jezik, a se ga naučimo zaradi stika z okoljem, tuji jezik pa je tisti, ki se ga naučimo na tečajih oz. pri študiju. Za veliko večino Furlanov in Furlank, kar jih poznam, je nedvomno furlanščina materin jezik in italijanščina jezik

Kje govorijo furlansko?

Furlanščino govorijo na skoraj celotnem območju videmske in pordenonske pokrajine ter delno v goriški pokrajini, pa tudi v občinah Portogruaro in Sappada v Venetu. Furlanščino

vseh koncev cesarstva in še od dlje, uveljavilo se je novo skupno narečje beneškega izvora, ker je to bila »lingua franca« pomorščakov in trgovcev po vsem Sredozemlju.

V Miljah se je furlansko narečje obdržalo skoraj do konca 19. stoletja in v arhivih piše, da

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Milka Mankoč (1866 - 1954), socialna in narodna delavka

Kmalu po prvi svetovni vojni se je z italijansko zasledbo Trsta za tržaške Slovence začelo marsikaj spreminjati. Posebno občutne so bile te spremembe po požigu Narodnega doma l. 1920. Gledališče je izgubilo dvorano in poklicni igralci so začeli odhajati. Za njimi tudi marsikatera družina, ki v novih razmerah ni videla možnosti obstoja. Vztrajali so le najpogumnejši, med njimi so bile tudi nekatere žene. Antonija Slavikova je začela razmišljati o novem ženskem društvu. Oporo je našla v Marici Bartolovi, Milki Mankočevi in Milki Martelančevi. Odločile so se za žensko dobrodelno udruženje in takoj pritegnile vanj še tri učiteljice Rozo Ribičičevo, Malko Hartmanovo in Pavlo Hočevanjevo. Komaj dva meseca po občnem zboru je 15. januarja l. 1923 izšla prva številka nove revije Ženski svet. Sedem se jih je z vso vne- mo in pogumom ter brez denarnih sredstev pognalo na delo.

Ko danes gledamo nazaj v tisti odmaknjeni čas na začetku 20. stoletja, si skušamo najprej obuditi spomin na teh sedem imen, ki so zapisane med ustanoviteljicami udruženja. Z nekaterimi smo se srečevali že ob drugih priložnostih in dejavnostih, nekatere so nam manj znane. Ne zato, ker so bile manj delavne, ampak bolj zaradi njihove skromnosti. Priznati moram, da sem najmanj vedela o Milki Mankočevi, čeprav sem morala kmalu ugotoviti, da izhaja iz zelo bogate tržaške družine, celo med vsemi najbogatejših. Njen oče Jakob Mankoč je svojo trgovino z lesom kmalu razširil in postal v Trstu eden najpodjetnejših veletrgovcev z lesom. Nakupil je celo vrsto nepremičnin. Imel je deset otrok, ki so vsi ostali zavedni Slovenci. Hodili so sicer v italijanske in nemške šole, ker slovenskih takrat še ni bilo, vendar so doma govorili samo slovensko. Mankoč je denarno podpiral slovenska društva, posebno Družbo sv. Cirila in Metoda. Po pričevanju arh. Marka Pozzetta so Mankočevi celo sofinancirali gradnjo Narodnega doma. Oče Jakob je sicer umrl že 16. dec. 1900, vendar se tudi po njegovi smrti ni nič spremenilo, otroci so ostali podporniki društev in potrebnih posameznikov. Mankočeva družinska grobnica pri Sv. Ani ima najstarejši spomenik s slovenskim napisom. Zavedni Slovenci so ostali tudi potomci Mankočevih v naslednjih generacijah. Zasledujemo lahko kar pet rodov in pridemo celo do umetnostnega zgodovinarja Janeza Mesesneta v Ljubljani.

Vsi otroci so bili tudi aktivno vključeni v delo raznih društev in ustanov. Na vodilnih odborniških mestih jih srečujemo pri Slovenski čitalnici, pri političnem društvu Edinost, pri Sokolu, pri Tržaški posojilnici in hranilnici, pri Jadranski banki in pri Družbi sv. Cirila in Metoda. Najmlajša med njimi je bila Milka in ker se ni poročila, je bila dolga leta tudi najagilnejša v društvih, posebno ko je šlo za narodnoobrambno in karitativno delo.

Milka (uradno Ljudmila, pod Italijo pa Emilia) Mankoč se je rodila 2. junija 1866. leta v Trstu, očetu Jakobu in materi Mariji Obersnu (Obersnel). Italijansko osnovno šolo je obiskovala v Trstu, srednjo nemško pa pri uršulinkah v Ljubljani. Ob koncu šolanja je govorila že tri jezike, slovensko, italijansko in nemško, pozneje pa se je sama naučila še rusko, francosko in angleško. L. 1887 so v Trstu ustanovili žensko podružnico CMD. Bila je to prva ženska podružnica na vsem slovenskem ozemlju, štelja je ob ustanovitvi že 110 članic. Milka Mankočeva je bila med soustanoviteljicami te podružnice, zato so jo na občnem zboru izbrali za blagajničarko, čeprav je imela komaj 21 let. Blagajniško funkcijo je opravljala 15 let, medtem je bila eno leto (1888-89) celo predsednica.

Že od mladih let je bila prijateljsko intimno povezana z Marico Nadlišek, pozneje poročeno Bartol. Sama se ni poročila, ker so jo bratje prosili, tako pravi

družinsko izročilo, naj se ne poroči, ker so tri njene sestre umrle zelo mlade že po drugem porodu. Res je ostala sama, kar pa ji je omogočalo, da je lahko veliko potovala. Obiskala je severno Evropo in nordijske države. Potovala je po Španiji in preko Balkana v Turčijo, pozneje pa še v Egipt. Denarnih težav ni imela, zato se ji zaradi potovanja ni bilo treba ničesar odpovedati, v nasprotju z učiteljico Marico Štepančič, ki je povedala Mari Samsovi, da se je morala odpovedati marsikateremu klobuku in obleki, da je zbrala denar za potovanja. Potovanj botrice Man-

jo je čakala v Žalcu pri Celju, obiskati Kersnika na Brdu. Že šest let ga ni videla in prav na tej poti je izvedela za njegovo smrt, ki jo je močno potrla. Konec počitnic je šla na njegov grob. Bartol je še zapisal, da je bila Mankočeva botrica vsem njegovim bratom in sestram, vendar se je mama z njo dogovorila, da je to botrovanje ne sme obremenjevati. »Morda bi si bili otroci želeli tudi drugačne botrice« je zapisal Bartol, ki se mu je zdela Mankočeva svojevrstna osebnost, a tudi do konca zagonetna. »Toda pokazalo se je,« končuje Bartol svoje razmišljanje o botrici, »da je osta-

večkrat menjale svoje službe, zato jih je bilo težko najti in pobrati članarino. Mankočeva je vztrajno povpraševala in iskala nove naslove, da ne bi izgubila katere izmed članic. Po občnem zboru, ki je bil vsako leto že v prvih mesecih, je začela pobirati članarino, ki je bila pobrana do maleda srpana (julija). Za god sv. apostolov je nabirala CM dar, od kimavca (septembra) naprej pa je bilo treba že misliti na božičnico. Dobro je vedela, da je treba nabiranje prispevkov časovno porazdeliti, saj ni mogoče pričakovati, da bodo ljudje pripravljeni dati večjo vsoto hkrati. »In ko ro-

danjih poročilih 45 gospa in gospodičen. Članic je bilo že 110. Navzoče ženstvo se je vedlo nekam boječe: bilo je tiho, plaho, a med seboj je govorilo večinoma - italijansko izvemši par učiteljic in t. č. blagajničarko Milko Mankočevno, ki je z glasnim globokim altom govorila sedaj na desno, sedaj na levo, sedaj stopila k tej, sedaj k oni družabnici in vse s prijaznim nasmehom nagovarjala s svojo lepo notranjsko slovenščino.«

Vse drugače pa je bilo pozneje, ko je delo steklo: »Pred božičem postaja njeno stanovanje izdelovalnica otroških oblek; tu se striže, meri, šiva, izbira, nabira, da se o božiču oblečejo ubogi slovenski otroci«, piše Bartolova.

Od l. 1900 do 1906 je bila odbornica ženske podružnice DCM tudi Milki- na dve leti starejša sestra Karla, po domače Lotica. O tistem času poroča Bartolova: »Pred božičnico je bilo v Mankočevi hiši živo gibanje. Gospodična Milka je znašala blago od raznih tvrdk, gospa Lotica je krojila, par šivilj je šivalo... Del Mankočevega stanovanja je bil od meseca septembra do novega leta spremenjen v skladišče, kamor so se k oblekam in čevljem pridružili pred Božičem še celi zaboji pomaranč, fig, datljev in drugega južnega sadja, s katerim so obdarovali vse otroke na šoli DCM.«

Ob petindvajsetletnici ženske podružnice DCM so pripravile članice slavnostni občni zbor, s katerim so želele počastiti petindvajsetletno delo Milke Mankočeve za Družbo. Vzneseo je govorila gospa Zinka Rybar, ki je »ob živahnem odobravanju navzočih slavila delovanje gospice Milke Mankočeve« poroča Edinost 12. maja 1912. Izročili so ji »dva krasna šopka in krasno diplomo, obenem pa tudi potrdilo za deset kamnov za obrambeni sklad«. Slavljenko je nagovoril tudi predsednik osrednjega vodstva DCM iz Ljubljane svetnik Andrej Senekovič. Sledili so še govori in pozdravne brzojavke slavljenci. Na častni diplomi je bilo zapisano:

»Blagorodni, velečislani Milki Mankočevi, veliki narodni dobrotnici, vzorni rodoljubki, neumorni, vneti in velezaslužni odbornici podružnice DCM v majhen znak priznanja za neštete zasluge poklanjajo ob 25-letnici neprekinjenega rodoljubnega dela in odborništvu tržaške Slovenke«. Sledi vrsta podpisov. (Edinost 12. maj 1912).

Na slavnostnem občnem zboru je bil ponovno potrjen prejšnji odbor, ki je potem delal dokler ni moral zaradi fašizma prenehati. In takrat je nastalo Žensko podporno udruženje. Med soustanoviteljicami 1922. leta še srečamo Milko Mankočevno. Kmalu potem se je začela počasi seliti v Ljubljano, kot že mnogi pred njo. V Ljubljani se ni vključila v javno narodno delo, pač pa je njen dom na Dunajski cesti št. 65 postal zbirališče Primorcev, ki so se zatekli v Ljubljano. L. 1922 je v Mariboru kupila dvonadstropno stanovanjsko hišo na vogalu Cankarjeve in poznejše Maistrove ulice št. 17, ki je po generalu dobila ime. Hišo je dala na razpolago nečakinji, hčerki sestre Antonije, ki je umrla po drugem porodu, Mariji (Meri) Sterger, pozneje Strgar. S svojo družino, z možem generalom Rudolfom Maistrom in dvema sinovoma Hrvojem in Borutom, se je proti koncu leta preselila tja v prvo nadstropje. Marija se je namreč že l. 1905 komaj dvajsetletna poročila z enajst let starejšim pesnikom in častnikom Maistrom, poznejšim »osvoboditeljem« Maribora. V Mariboru se je uveljavila kot zglebna narodna delavka v raznih društvih in tako nadaljevala družinsko tradicijo.

Njena teta Milka Mankoč je preživelja svoje brate, sestre in več nečakov, Marijo za šestnajst, Maistra pa celo za dvajset let. Umrli so v Ljubljani 23. oktobra 1954. Pokopana je v Maistrovi grobnici v Mariboru.

Op.: V knjigi B. Hartman: R. Maister - Partizanska knjiga 1889, zbirka Znameniti Slovenci, je napačna letnica smrti l. 1951.

Lelja Rehar Sancin

kočeve se kot otrok spominja tudi Vladimir Bartol v svoji knjigi Mladost pri Svetem Ivanu, kjer je zapisal, da je njegova mama prejemale njena pisma in razglednice od vsepovsod. »Ko sem začel hoditi v šolo,« je zapisal, »sem pretaknil to mamino korespondenco in potrgal z nje vse znamke, v škodo pisem in nikogar korist«. Bartol se spominja tudi, kako je Mankočeva z nekega potovanja v Egipt prinesla mami v dar košato nojevo pero, ki so bila takrat v modi kot okras za ženske klobuke. Mama ga sicer ni nosila, ker si ni mogla privoščiti tako razkošnih klobukov, vendar ga je hranila in čuvala, dokler ni pozneje nekoč v Ljubljani postalo plen moljev.

»Gospodična Mankoč, je bila, kot je razvidno iz maminih spominov, zaupnica njenih mladih let in tudi njene idealne ljubezni do Janka Kersnika«, piše Bartol. In res iz spominov Nadlišekove Iz mojega življenja, ki so izhajali l. 1948 v Razgledih, izvemo nekaj o tej ljubezni in tudi to, da je hotela l. 1897 skupaj z Mankočevno, ki

la gospodična Mankoč mami zvesta tudi preko groba in se je do smrti zanimala za usodo nas, Maričinih otrok.«.

Teh nekaj iztrganih stavkov in misli iz Bartolovih spominov na Mankočevno nam omogoča vpogled v zasebno življenje te, v Trstu zelo ugledne in cenjene javne delavke, ki je namesto svoji družini posvečala vso skrb otrokom svoje prijateljice ter nečakom in nečakinjam. Dočakala je 88 let, ko so bili vsi ti otroci že zdavnaj odrasli ljudje s svojimi družinami, ona pa jim je še vedno posvečala svojo skrb in misli.

Kljub velikemu bogastvu se ni nikdar silila v ospredje, zato je tudi odklanjala predsedniške funkcije. Po petnajstih letih skrbnega vodenja blagajne pri ženski podružnici DCM, je odložila tudi to delo in ostala samo še pregledovalka računov. Pobirati članarino v velikem mestu, kakršen je Trst, je pomenilo ure in ure dela. Iz zapisa Marice Bartolove ob 25-letnici ženske podružnice DCM izvemo, da so bile med članicami tudi služkinje, ki so

ma pred božičnimi prazniki od hiše do hiše radostnega lica,« piše Bartolova, »jo sprejemajo z veseljem vsi in vsi ji radi plačajo svoj narodni davek. Seveda je ona in njena rodbina vedno med prvimi in najdarežljivejšimi darovatelji ob vsaki priliki. Mnogo so Mankočevi darovali za Družbo bodisi v denarju bodisi v drugih dragocenih darovih za razne dobitke.«

V svoji denarnici je imela Mankočeva vedno tudi že izpolnjena potrdila o plačani članarini in nekaj praznih obrazcev, če bi se ji spotoma posrečilo pridobiti novo članico. Ko je po petnajstih letih odložila blagajniško funkcijo, je še vedno nosila s seboj potrdila in obrazce, da je, če je bilo le mogoče, prihranila novi blagajničarki težko in zamudno delo.

Iz istega poročila Marice Bartolove, ki je izšlo v koledarju DCM za leto 1913 pa izvemo tudi, da prvi začetki ženske podružnice niso bili najbolj rožnati. »Dame, ki so bile voljene začasni odbor, so sklicale redni občni zbor na dan 13. sušca (marca) 1887. Zbora se je udeležilo po te-

TEDEN V ZNAMENJU NESTRPNOSTI IN NORENJA ULTRASOV

TV smetnjak in nasilje: Italija potrebuje kamilice

V sredo sem pozno zvečer odprl televizor in z daljinskim upravljalnikom iskal kaj pametnega. Prvi se je na ekranu pojavil Bruno Vespa s svojimi bolj ali manj običajnimi gosti, ki se radi kažejo javnosti in veliko govorijo, ne da bi imeli veliko povedati. Tokrat pretežno nekoliko starejši, ker je bila poneumlja-joča in vsak večer bolj prazna oddaja Porta a porta posvečena ostarelim, ki zgle- dajo mlajši in bodo v prihodnje zgleda- li še mlajši, saj naj bi se starostna meja dvignila na 103 leta. Odlična perspekti- va in za Vespa seveda odlična priložnost, da razkaže „mlade“ starostnike in predsvem starostnice, kako sloka so jim telesca in lica sveža in kako človek, ki bo sledil njihovemu zgledu, lahko krepko preseže prag stoletja. Žal veliko milijonov otrok v Afriki, Aziji in drugih revnih krajih sigurno ne bo doseglo pe- tega leta starosti, kot kažejo statistike raz- nih organizacij Združenih narodov. A to seveda ni bila tema oddaje. To dodaja- mo mi. Vespa nam je zadovoljen po- stregel z obrazi zrelih lepotic in lepotcev brez odvečnih gub, da bi kot po navadi odvrnil radovednost mnogih od bolj re- snih in dramatičnih problemov tega sve- ta.

Kot običajno me je takoj odvrnil od nadaljnega gledanja in sem pritisnil na gumb drugega kanala. Obrazi na ekra- nu z eksotično pokrajino v ozadju, so bi- li tokrat za spoznanje nekoliko bolj zde- lani in skoraj trpeči, a takoj se je dalo ra- zumeti, da bodo za svoje „trpljenje“ ma- stno poplačani, pa še sloves v praznem izumetničenem svetu televizijske vi- dnosti se jim bo povečal, saj so se zato odločili za odhod na samotni „otok slav- nih“. Glavno je, da si vedno v ospredju te- levizijskega „smetišča“ oddaj, ob katerih ni treba veliko razmišljati o velikih pro- blemih tega sveta.

Seveda sem tudi ta kanal hitro od- pravil in prešel na tretjega. In glej, pri- kazalo se je smetišče. Ne eno tistih vir- tualnih, brezpredmetnih „smetišč“ z be- sedičenjem starih mladcev ali lažnih trpi- nov, ki jih upravljajo razni Vespe in Si- mone Venture z denarjem davko- plačevalcev, temveč čisto resnično sme- tišče pod milim nebom. Ogromno sme- tišče ob robu Mabuta v Mozambiku, po katerem so se med roji muh in v nezno- snem smradu podile trume moških, žensk in otrok. Vsak tovrnjak, ki je pri- peljal smeti iz bogatejših mestnih četrti, so izpraznili še preden se je ustavil. Iz te nesnage je vsakdo izbrskal nekaj za pod zob. Močnejši so si izborili izdatnejše porcije, šibkejši so se morali zadovoljiti z ogabnimi ostanki ostankov, manjšim otrokom niso ostali niti ostanki in so ne- strpno čakali na naslednji tovor.

Smetišča so za ogromne ljudske množice afriških predmestij edino upan- je za preživetje. Smetišča so menze rev- nih, podvržene vsemogočim okužbam in hkrati delavnice nasilja, kajti skrajna revščina proizvaja tudi nenehno bitko za vsak grizljaj in torej nasilje, kakor je na- zorno prikazala oddaja po tretjem ka- nalu, ki so jo seveda predvajali v nemo- gočih nočnih urah, da pogled na človeška bitja, ki tekmujejo s podganami za gni- jočo piščančjo glavo ne bi ogrozilo mir- nega spanja sitih in preobračalo njihovih želodcev, vajenih na dobrote v izobilju in preobilju. Tako pretresljive televizijske oddaje še nisem gledal. Vendar kot vse takšne oddaje tudi ta najbrž ni bila za- nimiva za „tiho večino“ veleproizvajalcev odpadkov sitega dela sveta.

Ta siti del nam te dni v Italiji po- nuja klavarno podobo samega sebe. Ob bolj ali manj spodobnih oddajah, igran in običajnih hollywoodskih filmskih paštetah nas je televizija in z njo časo- pišje ves teden hranilo z ognemirljivo zgodbo o uboju mladega Gabrieleja Sandrija ter o njenih vzrokih in posledicah. O njej je bilo veliko več besed kot o finančnem zakonu in vseh političnih ho- matijah in vragolijah, ki so spremljale nje-

govo naporno parlamentarno pot. Kar- koli si ob tem lahko mislimo in karkoli nam skušajo vtepti v glavo, ni mogoče mimo grozljivega podatka, da je posta- la tragična in sicer vse obsodbe vredna smrt Laziovega privrženca običajna vžigalica, ki je zapalila hudo vnetljivo mešanico nestrpnosti in nasilja. Nikoli prej v povojni zgodovini se divji srd mla- dih psevdonavijačev, ki so iz praporov nogometnih klubov naredili zastave fašističnega nihilizma, ni tako brutalno znesel nad samimi policijskimi komisa- riaty, ki so hočeš nočeš in mimo napak,

dijo logikam sveta, v katerem živimo in ki ga označujejo nepravilnost, nerazu- mevanje, izkoriščanje, tekmovalnost, vojne in še bi lahko naštevali. Ob vsem tem se ljudem kaj rado pripleli na kožo nelagodje, ki zastruplja kri in sprošča naj- bolj nizkotne instinkte, ob katerih bi ve- liki ameriški pisatelj Mark Twain dejal: „Vsi smo človeška bitja, nemogoče je bi- ti kaj hujšega.“

Primerov nestrpnosti, ki silijo v na- silje, je vse več. Njihovo fašistoidno zmes z rasističnim in ksenofobim priokusom okušamo vsako soboto in nedeljo (in tu-

o vsem in o nasprotju vsega marsikdaj prispevajo k še večji zmedy in nelagod- ju. V vsakem primeru pa so verno ogle- dalo družbe v težavah, namesto da bi bi- li v prvi vrsti njena kritična vest. Sproščajo strupene hlape dvomov in na- migovanj, ki povečujejo napetost, na- mesto da bi prilivali kamilico zaupanja, ki bi prenapeto in živčno družbo po- mirjala. Na pogrebu umrlega Sandrija se je namreč pojavil napis „Maščevanje. V mrko grožnjo, ki vzbuja novo tesno- bo.

Da italijanska družba potrebuje ka-

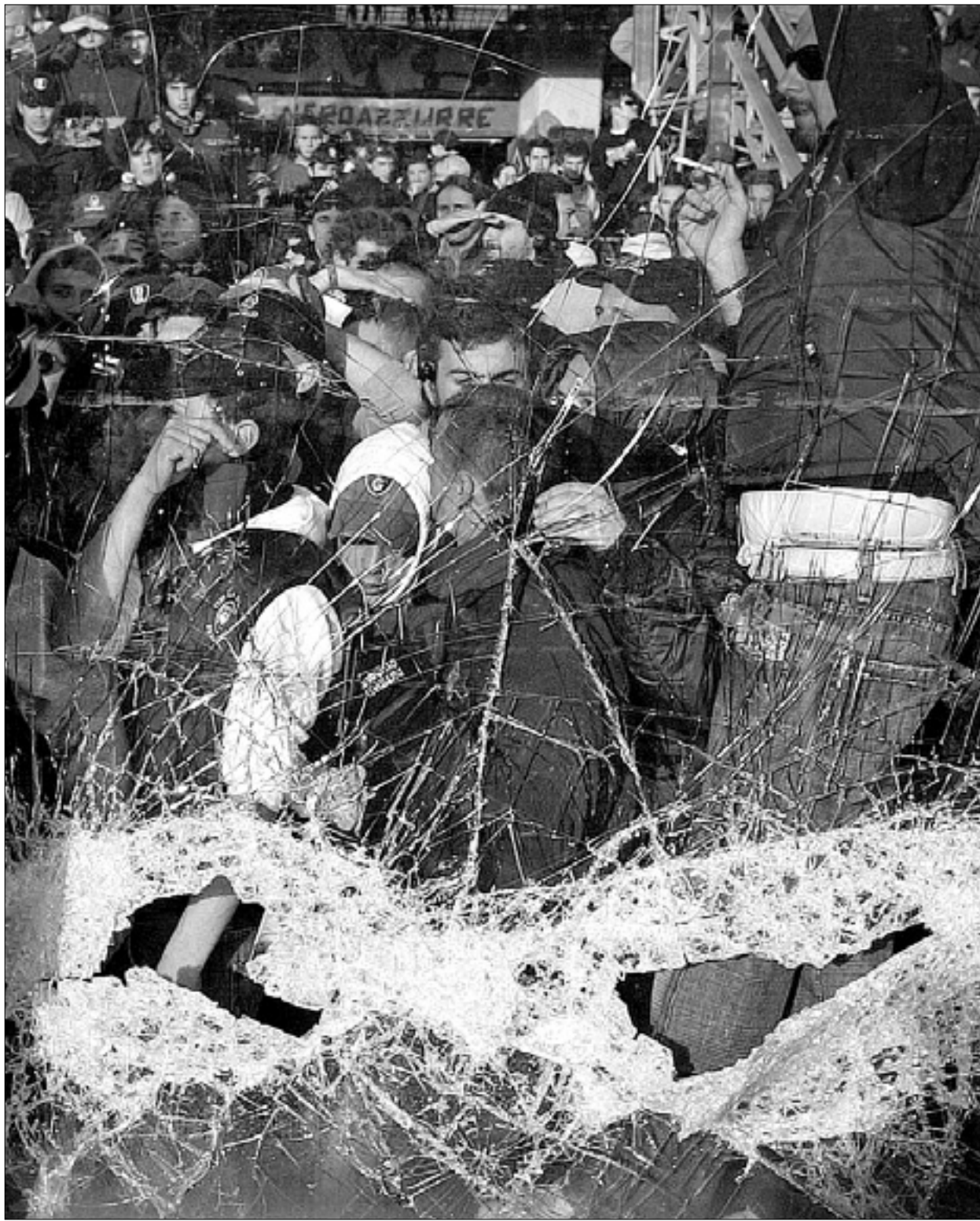
tisti zmernejši in po duhu in kulturi bližji človeku v potrebi, ne glede na njegov je- zik, vero in barvo kože, so se splašili ob silovitem trobljenju rogov, ki so ga me- diji že spet krepko ojačili, in pristali na takojšnje ukrepe. Bili smo priča res niz- kotnemu ravnanju. V bistvu so vsi v en glas sprejeli načelo „gnilega jabolka“, ven- dar ne v smislu, da ga je treba odstrani- ti, da ne okuži ostalih sadežev, temveč v smislu, da je treba odstraniti vsa ja- bolka, ker so potencialno vsa podvržena gnibli. Torej ne le Romulus Mailat, vsi Romuni in zlasti Romi so sokrivi, kot ni le policist Spaccarotella kriv za Sandri- jevo smrt, temveč vsa policija in z njo vse državne oblasti.

Zmagala je torej logika tistih, ki se oklepajo plotov svojih vrtičkov in se bo- jijo, da bi kdo stopil vanje in zmotil nji- hovo blagostanje, vero, (ne)kulturo in račune. Logika tistih, ki se niso še rešili prikazni preteklosti in se bojijo prihod- nosti. Vendar ta logika je kratkovidna, ker rojeva nove prikazni in nova sovražstva. Po krvavem rimskem dogodku in „po- vračilnih“ ukrepih o izgonu se je na pri- mer bistveno zmanjšalo število potnikov med Italijo in Romunijo, medtem ko živi kar 3500 italijanskih podjetnikov v Ro- muniji v strahu pred neprijetnimi po- sledicami zaostrovanja odnosov. Sicer pa vsa ta nestrpnost do romskega in ro- munskega življa zastruplja odnose že pri najmlajših. Združenje romunskih pri- seljencev iz Veneta je namreč sporočilo, da je prišlo v nekaterih osnovnih šolah v pokrajinah Treviso in Vicenza do hu- dih nadlegovanj romunskih otrok s stra- ni italijanskih vrstnikov, češ da „pripadajo narodu zločincev“. Povsem jasno je, da takšno vzdušje napetosti, negotovosti in nezaupanja ne prispeva k sožitju, k in- tegracijskim procesom in sploh k boljši in pravičnejši prihodnosti.

Med brskanjem po spletnih straneh računalnika sem ugotovil, da je prvi člen splošne deklaracije o človekovih pravi- cah med vsemi besedili preveden v naj- več jezikov. Menda več kot 350. V našem jeziku se glasi: „Vsi ljudje se rodijo svo- bodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice. Obdarjeni so z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z dru- gim kakor bratje.“ Kljub naporom mno- gih, da bi se te plemenite misli ure- sničevale, so za premnoge še vedno sen. Sen so za vse, ki upajo, da se bo človeška narava otresla kamenodobnih instinktov po prevladovanju človeka nad človekom, ki rojevajo nestrpnost in nasilje vseh vrst, od nasilja v družini, do nasilja na sta- dionih in nasilja na bojnih poljih. Sen za milijone romunskih in drugih priseljen- cev in beguncev, ki bežijo pred revščino, vojnami, preganjanjem. Sen za milijone otrok in odraslih, ki so prisiljeni brskati po smetiščih med bednimi odpadki, in za milijone tistih, ki nimajo niti te možnosti.

Predvčerajšnjim, 16. novembra, je potekal Mednarodni dan strpnosti, ki ga je pred dvanajstimi leti na ta dan pro- glasila Generalna konferenca UNESCO, da bi vidno izrazila svojo skrb zaradi po- javov povečanja nestrpnosti, nasilja, te- rorizma, ksenofobije, agresivnega na- cionalizma, antisemitizma, diskrimina- cij do nacionalnih, etničnih, verskih in je- zikovnih manjšin, beguncev, delavcev, ki se seslijo, imigrantov in do preostalih ranljivih skupin v družbi. V tem sklopu smo tudi mi kot slovenska manjšinska skupnost v Italiji, vendar z globalizacijo postaja svet ena sama skupnost, ki jo po- vezujejo hudi problemi prenaseljenosti, usihajočih naravnih virov, ogroženosti planeta in še marsikaj drugega. Do vse- ga tega ne moremo biti ravnodušni in vsakdo izmed nas je poklican, da pri- speva svoj delež odgovornosti in soli- darnosti. V duhu strpnosti pač, ki po- meni v prvi vrsti spoštovanje bližnjega. „Lahko se umakneš spričo trpljenja člo- veštva“, je nekje zapisal Franz Kafka, „vendar prav ta umik je edino trpljenje, ki bi se mu morda lahko izognil.“

Dušan Kalc

ki jim niso imuni, prvi branik državnih institucij in varuh širše družbe. Iracio- nalni protest se je dvignil kot uničujoč ognjeni vihar in sredstva javnega ob- veščanja seveda niso zamudila priložnosti, da iz plamenov skujejo spektakel, ki bo čim dlje in čim podrobneje osredotočal pozornost javnosti na do- gajanje, ki ima dovolj moči, da vzburi du- hove in dvigne temperaturo družbe v krizi.

Veliko se govori o moralni in družbeno institucionalni krizi, ki naj bi z vseh strani kot preša stiskala ta naš za- padni svet. Če pa bi morali zanjo iskati dokazov, bi ne mogli najti boljšega od omenjenih reakcij ob Gabrielejevi smrti. Nestrpnost in nasilje sta odgovor na na- raščajoče nepočutje, zlasti mlajših rodov. V primežu vse večje negotovosti in strahu pred jutrišnjem dnem, omamljeni od uplahnjevanja vrednot, zbegani od lažnih in varljivih modelov, po katerih vi- dijo v svojem bližnjem zgolj tekmeča ali sovražnika, s katerim se je treba pome- riti in ga premagati, se z lahkoto podre-

di nekaterih drugih dneh) na nogomet- nih stadionih. Prej kot priložnost za zdra- vo športno razvedrilo je nogometna tek- ma pretveza za vzklíkanje rasističnih pa- rol, za dvigovanje transparentov z neo- nacističnimi gesli, za žaljenje črnopolnih igralcev in razkazovanje mišic ter, če se da, za njihovo uporabo proti navijačem nasprotnih ekipe in silam javnega reda. Računajo, da je v Italiji okrog 300 orga- niziranih skupin pretežno fašističnih ultrasov s skupno okrog 60 tisoč člani, kar predstavlja več kot deset odstotkov vseh obiskovalcev stadionov. Gre za pravcato armado, nad katero mora vsa- ko nedeljo bedeti prav tako številna ar- mada pripadnikov sil javnega reda, kar, če drugega ne, kar precej bremeni držav- no blagajno. Del te huliganske armade je seveda takoj izkoristil tragično napako policijskega agenta in sprožil ofenzivo, ki straši in zaskrblja.

Vzporedno pa po svoje zaskrblja tudi hrupna kampanja medijev, ki v ne- spodobnih naporih, da bi povečali vi- dljivost in prodajo, s svojim poročanjem

milico, ali „mirno kri“, kot je večkrat v svoji pridigi na pogrebu nesrečnega romskega fanta poudaril župnik don Tammi, dokazuje tudi krvavi rimski do- godek z začetka tega meseca, ko sta po- silstvo in umor Marie Reggiani postavi- la na zatožno klop en cel narod oziroma dva - romskega in romunskega. Podlo dejanje posameznika – kriminalca je sprožilo nespodoben lov na čarovnice, ki bolj spominja na srednji vek kot na „raz- svetljeno“ novo tisočletje. Razlika je že spet morda samo v tem, da so se vesti včasih prenašale veliko počasneje kot da- nes, ko na Jugu v istem trenutku zvedo, kar se je zgodilo na Severu. Skrajneži so nemudoma poskrbeli za „povračilne ukrepe“ in napadli nekatera romska na- selja. Manj skrajni a že po politični izbi- ri skrajno nenaklonjeni beguncem in pri- seljencem, ki jih radi enačijo z viri zla in nevarnosti za „težko pridobljeno blago- stanje“, so takoj zatrobili v vse svoje kse- nofobne rogeve in zahtevali zgledne ukrepe proti romunskim tujcem, „v žilah katerih se pretaka kriminalna kri“. Celo

KULTURNI Stiki

osebna izkaznica

Rozajanski dum

Leto ustanovitve: 1983

Predsednica: Luigia Negro

Naslov: Tu-W Varkoti 1 (Via Varcota 1)
33010 Ravanca (Prato di Resia)

Telefon in fax: 0433 53428

E-mail: rozajanskidum@libero.it

Dejavnost: razstave, tečaji rezijanščine, publikacije

Luigia Negro, predsednica društva Rozajanski dum, edine kulturne organizacije iz Rezije, ki je včlanjena v Zvezo slovenskih kulturnih društev, ne dvomi: skupina Rezijanov, ki je v minulih tednih pritegnila pozornost javnosti s svojim nasprotovanjem deželnemu zakonu za Slovence, predstavlja le delček Rezije. »Obstaja namreč tudi drugačna Rezija, ki ni protestirala v Trstu in Vidmu, Rezija, ki je s številnimi društvi in skupinami aktivna na kulturnem področju in se s takim obnašanjem ne strinja.« O tej Reziji se le poredkoma govori, večina Italijanov v deželi je najbrž ne pozna, in resnici na ljubo se tudi velik del goriških in tržaških Slovencev ne zmeni preveč z njo. Pa vendar: »ta rozajanski kulturni čirkolo Rozajanski dum« je že skoraj petindvajset let aktiven v dolini pod Kaninom. Predvsem po za-

koledarju besedila prvič pisana tudi v slovenščini (ob italijanščini in rezijanščini). »V Gorici ali Trstu se to

»Kdor kriči, ima pozornost, kdor molči in dela pa ...«

morda čudno sliši, pri nas pa so posledice hladne vojne še vedno vidne. Predolgo je pri nas prevladoval občutek, da je vse, kar je za Kaninom, slabo in po možnosti tudi vezano na Tita in komuniste.« Luigia je tudi prepričana, da je tako mišljenje pri nekaterih še vedno aktualno, ker v Reziji primanjkuje informacij in ustreznih vzgoje, tudi take, ki bi otroke

vzgajala »v slovenskem duhu«, kar nenazadnje počnejo slovenske šole v ostalih pokrajinah. Slovenskih ali dvojezičnih šol v dolini ni, v italijanskih pa se o rezijanskih koreninah še vedno ne govori dovolj. Če so otroci kaj slišali na ta račun, je bilo to predvsem po zaslugi društva Rozajanski dum, ki je petnajst let vodil tečaje po šolah: tisti dve uri tedensko pa seveda nista dovolj. In zato je društvo izdalo tudi nekatere publikacije o rezijanski kulturi in zgodovini, knjige otroških pravljic in drugo gradivo (ob bližnji petindvajsetletnici bo na primer izšla knjiga Tri doline, tri kulture, v kateri bosta ob dolini Rezije predstavljeni še dolini Sarmento in Amendolea v Južni Italiji, v katerih prebivata grška in albanska skupnost). Iz istega razloga prirejajo vsakoletni izlet v Slovenijo (tudi v sodelovanju z ostalimi rezijanskimi društvi), leta 2005 pa so začeli izdajati tudi društveno glasilo. »Naš glas izhaja vsakih šest mesecev, v njem pa najdejo prostor članki o delovanju društva, a tudi o jezikovni in manjšinski problematiki. V številki, ki bo izšla decembra, bomo na primer objavili intervju s Pavletom Merkujem in prispevke nekaterih priznanih jezikoslovcev.«

Koledar za leto 2008 bo posvečen plesu in glasbi, saj bo rezijanska folklorna skupina prihodnje leto slavila sto sedemdesetletnico delovanja. Skupina deluje v Kulturnem domu, ki so ga na Ravanci odprli leta 1981, in v katerem ima sedež tudi društvo Rozajanski dum. V domu ali na sedežu rezijanskega naravnega parka večkrat gostijo tudi skupine turistov. »Kultur-

ni turizem se zelo razvija, trend stalno raste. Samo letos nas je že obiskalo preko sto skupin pretežno slovenskih obiskovalcev.« Rezija je torej s svojo arhaično narečno govorico zanimiva za zunanje slovenske obiskovalce (a žal ne za nekatere svoje domačine). Luigia pa je prepričana, da bo se bo s časom situacija izboljšala, predvsem takrat, ko bo po dolini in šolah krožilo več informacij o tem, da je rezijanščina slovensko narečje. In bodo strahovi iz preteklosti pozabljeni.

iz oči v oči

Ime in priimek: Sandro Quaglia
Kraj in datum rojstva: Videm, 14.07.1977

Zodiakalno znamenje: rak

Kraj bivanja: Rezija

E-mail: s.quaglia77@libero.it

Poklic: uradnik v Naravnem Parku Juljskih Predalp

Najboljša in najslabša lastnost: velikodušen in trmast

Nikoli ne bom pozabil: svoje družine

Hobiji: kmetovnje

Knjiga na nočni omarici: otroške knjige, ki jih berem svojemu sinu

Najljubša risanka: Heidi

Najljubši filmski igralec/ igralka: Roberto Benigni

Najljubši glasbenik: Goran Bregović

Kulturnik/ osebnost stoletja: Pappež Janez Pavel II

Ko bom velik, bom... moder

Moje društvo: Kulturno Društvo Rozajanski Dum

Moja vloga v njem: odbornik

Svojemu društvu želim: da bi še nadalje prispevalo k kulturni rasti rezijanske doline

Moj življenjski moto: več znaš, več veljaš

Moje sporočilo svetu: vse vabim, da pridejo živet v dolino rezije, v dolino, kjer ni onesnaženja in kjer ne poznamo stresa

slugi njegovega delovanja (in nenazadnje ZSKD, ki ima na Solbici svoj urad, ki ga vodi prav Luigia Negro) se je del domačega prebivalstva približal rezijanskemu narečju in se prepričal, da spada v družino slovenskih narečij. S svojimi razstavami, tečaji rezijanščine, izdajo nekaterih knjig, vsakoletnega koledarja in šestmesečnika Naš glas je to stvarnost postopoma približal ljudem: letos se ni na primer nihče hudoval nad dejstvom, da so bila na društvenem stenskem

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

SKUPAJ ZA BOLNICO FRANJO

ZSKD OBVEŠČA ČLANICE,
DA JE ŠE V TEKU SOLIDARNOSTNA
AKCIJA ZA OBNOVITEV
BOLNICE FRANJA.

NADALJEVALNI TEČAJ SLOVENŠČINE

bo potekal v prostorih osnovne šole Albin Bubnič v Miljah. Odvijal se bo vsak torek od novembra 2007 do aprila 2008.

14. REVUIJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB

30. novembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnice.

PRIMORSKA POJE 2008

21. decembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnic. Prijavnice so na voljo v izpostavah ZSKD ali na spletni strani www.zpzp.si.

TEČAJI ZA PEVOVODJE

v priredbi USCI se bodo odvijali od januarja do maja 2008 v Spilimbergu, Pordenonu in Vidmu. Teme predavanj: dirigiranje in zborovska interpretacija, vodenje vaj, osnovna tehnika dirigiranja, vokalna tehnika in telesno izražanje. Rok prijave zapade 22. decembra 2007.

»ROŠEVI DNEVI« – literarni natečaj za mlade ustvarjalce

JSKD razpisuje literarni natečaj za mlade ustvarjalce, ki je namenjen pesnikom in pisateljem do 15. leta starosti.

sti. Rok za prijavo literarnih del zapade 26.11.2007.

»ALPI GIULIE CINEMA«

v okviru istoimenskega natečaja bodo 7. decembra 2007 ob 20.30 v gledališču Miela predvajali slovenski film »Skiing seven summit, Rezija«. Več na spletni strani www.monteanalogo.net

NAGRADA DARKO BRATINA

V četrtek, 22. novembra ob 20. uri v goriškem Kinemaxu predvajanje filma Edi Šelhaus "Bil sem zraven", režiser Jurij Gruđen, sledi podelitev nagrade režiserki Adeli Peeva.

V petek, 23. novembra 2007 ob 17.30 v Gledališču Miela v Trstu odprtje razstave Edi Šelhaus "Fotogodbe". Ob 18.00 predvajanje filma Edi Šelhaus "Bil sem zraven".

ZA ZBORE, GODBE, DRAMSKE IN PLESNE SKUPINE

31.12.2007

ZAPADE ROK ZA ODDAJO OBRAZCEV ZA REDNO DELOVANJE. ZAMUDNE PRIJAVE BODO ZAVRNJENE.

ZAPADE ROK ZA PRIJAVO REDNIH PROJEKTOV V LETU 2008

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

NEKAJ KORISTNIH STROKOVNIH NAPOTKOV

Od jeseni do pomladi sadimo sadno drevje

Pri nas so strnjeni sadni nasadi, sicer redkost, so pa zelo razširjeni sadni vrtovi. Zato je zanimanje za sadno drevje, pa čeprav na ljubiteljskem nivoju, precej veliko. Vsled tega smatramo, da bodo v nadaljevanju navedena strokovna navodila za sajenje sadnega drevja lahko zanimala in koristila tistim, ki se bodo odločili za to opravilo.

Sadno drevje lahko sadimo od jeseni, ko odpade listje, do pomladi, ko začne listje brsteti. Pogoj za uspešno sajenje je, da temperaturi zraka in zemlje ne padeta pod ničlo, vendar je primernejše sajenje v tem obdobju, pozno jeseni, ker se korenin čez zimo oprime zemlja, tako da začno spomladni normalno rasti. Samo na zelo hladnih območjih, kjer so možne zimske pozebe, je primernejše saditi spomladi.

Uspeh sajenja je v dobri meri odvisen od sadilnega materiala. Sorta in podlaga sadike morata biti označena na etiketi, kar nam omogoči, da izberemo sorto, ki jo želimo gojiti in podlago, ki je primerna za naša tla. Korenine sadike naj bodo zdrave, lepe, gosto razraščene in ne polomljene. Pazimo, da korenine niso okužene z rakom, ušmi ali kaparjem. Dober in izkušen sadjar raje sadi enoletne sadike, ker jih lahko oblikuje po svoji želji. Začetnik naj kupi dvoletne rastline, ki imajo že oblikovano krošnjo in določeno višino stebala.

Paziti moramo, da se sadike med prevozom iz drevesnice mehanično ne poškodujejo, ne izsušijo, predvsem pa,

da niso izpostavljene prenizkim temperaturam. Korenine so namreč mnogo bolj občutljive na nizke temperature kot nadzemni deli, zato jih med prevozom zavarujemo. Pred sajenjem sadike ponovno pregledamo. Korenine pustimo čim daljše, porežemo le poškodovane ali polomljene. Pri kopanju jame mečemo gornjo plast do globine 20 centimetrov na eno stran jame, medtem ko spodnjo plast, do globine 50 cm, mečemo na drugo stran jame. V tako izkopano jamo stresemo približno 250 gr umetnega gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij in ga z lopato zakopljemo do globine 50 ali več cm. S tem smo dali drevesu gnojila za zalogo in opravili založno gnojenje.

Jama naj bo čim večja, široka najmanj en meter, globoka pa 50 - 60 cm. Optimalna velikost pa je 1 meter za 1 meter. Če je jama dovolj velika, se korenine normalno razraščajo in drevo lepo raste. Če pa je sadilna jama preozka, ter zemlja v okolici korenin slaba in nezrahljana, bosta rast in razvoj korenin ovirana in bo drevo slabo raslo.

Kup zemlje, ki je bil izkopan iz zgornjega dela jame (zgornja plasti 20 cm globoka), pomešano z eno tretjino pripravljene rudninskega gnojila (približno pol kg gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij) in šote. Razmerje med zemljo (tudi z dodatkom komposta) in šoto naj bo 3:1. S to mešanico zasujemo dno jame, ki smo jo predhodno že prelopatili in založno gnojili. Drugi kup zemlje, ki smo ga izkopali iz globljega dela jame (do 50 cm), pa lahko pomešamo s približno polovico kg gnojila fosforja in kalija in šoto ter zasujemo jamo do roba.

Pri založnem gnojenju smo uporabili samo fosforna in kalijeva gnojila, ker se v zemlji zelo počasi pomikajo, približno 1 cm letno. Zato morajo biti koreninam takoj dostopna. Z dušikom gnojimo površinsko, ker ga zemlja ne zadržuje in se hitro pomika v nižje plasti.

Navedene količine gnojil so samo okvirne, ker so odvisne od zahtev sorte, od založenosti tal, ter posebnosti posameznih rudninskih elementov v gnojilu. Pravilne odmerke naj določi strokovnjak, ki pa mora razpolagati s podatki talne analize.

V tako pripravljeno jamo, izkopano in zasuto, navozimo mešanico zemlje in šote v že navedenem razmerju. Na ta navožen kupček postavimo namočeno in obrezano sadiko, tako da ji korenine lepo enakomerno razporedimo na vse strani in zagrnemo z mešanico zemlje in šote. Med zagrinjanjem sadiko potresemo, da zemlja izpolni vsa prazna mesta, med koreninami. Na to namečemo še dodatno plast zemlje in jo z nogo dobro potlačimo, da se zemlja in korenine sprimejo in da ni vmesnih praznih mest.

Posebno pozornost moramo posvetiti globini sajenja. Najbolje je, če sadiko sadimo do iste globine kot je bila sajena v drevesnici, kar lahko ugotovimo po barvi lubja. Če razlike v barvi lubja ni mogoče ugotoviti, pazimo, da je cepljeno mesto približno 10 cm nad površino zemlje.

Če so sadike šibke, namestimo ob njih kol. Vsaki sadiki dodamo (če z njim razpolagamo) tudi malo gnojila, ki ga razporedimo po obodu jame. Med koreninami in hlevskim gnojem mora biti plast zemlje, da gnoj ne pride v dotik s koreninami, sicer jih lahko poškoduje. Hlevski gnoj prekrijemo še s preostalno zemljo, da se iz gnojja ne izgubi dušik. Po vsakem urejenem kolobarju na koncu potrošimo še približno 200 g dušičnega gnojila v obliki amonijevega nitrata ali uree.

Če je zemlja v sajenju suha, moramo drevesa po sajenju dobro zaliti, kar je še posebej pomembno, če sadimo spomladi.

Svetovalna služba Kmečke zveze

PREDEN NASTOPI ZIMA

Opravila po pobiranju oljk in hranjenje oljčnega olja

S pobiranjem oljk smo na koncu, saj je letošnja letina veliko bolj zgodnja, kot po navadi. Takoj po pobiranju oljk je nekaj opravil, ki jih moramo storiti v oljčnem nasadu, preden nastopi zima.

Če ni prehladno, takoj po pobiranju škropimo oljke z bakrovimi pripravki. To ima dvojni učinek. Najvažnejši je ta, da s tem omejimo oljčno kozavost, ki se pogostokrat pojavi v naših oljčnih nasadih. Škropimo, če smo opazili bolezenske znake. Slednji se pojavijo v obliki 10 milimetrov velikih okroglih sivkastih madežev, ki so obrobjeni s črno barvo. Listi kmalu nato porumenijo in odpadejo. Ob hujših primerih in če bolezen zanemarimo, se lahko cele veje posušijo. Bakrove pripravke uporabljamo v odmerku 100 gramov na 10 litrov vode. Drugi učinek škropljenja z bakrom je, da slednji pospeši olesenitev vej, kar poveča odpornost mrazu. Obenem z bakrom razkužimo morebitne rane, ki smo jih lahko naredili med pobiranjem oljk.

V tem času lahko gnojimo oljčni nasad s fosforjevimi in kalijevimi gnojili, da se gnojila do spomladi bolje razporedijo do korenin. V primeru večjega nasada je priporočljiva vsakih nekaj let kemična analiza zemlje, ki jo praviloma izvedemo v tem času, to se pravi po pobiranju in pred gnojenjem. Fosforna in kalijeva gnojila spravimo v globlje plasti zemlje, saj je fosfor zelo težko topljiv, kalij tudi, a vendar bolj topljiv, kot fosfor. Zelo okvirno naj povemo, da za 10 kg pridelanih oljk porabi drevo na leto 20 gr čistega fosforja in 100 gr čistega kalija. V manjših oljčnih nasadih je najbolj pogosto in praktično, da gnojimo z mešanimi gnojili, ki jih na splošno označimo kot NPK, saj vsebujejo vse tri glavne elemente. Pogostokrat mešana gnojila vsebujejo tudi magnezij in mikroelemente. Če gnojimo z mešanimi gnojili, to po navadi raje storimo spomladi.

Če imamo namen saditi nove oljke prihodnjemu pomlad, sedaj lahko pripravimo zemljišče. Pred založnim gnojenjem je priporočljiva kemijska analiza tal.

Jesen je tudi najprimernejši čas za obdelavo zemlje, ki jo drugače lahko opravimo tudi spomladi.

Pogosto se zgodi, da naše oljke obiščejo srne. To se zgodi poseb-

no, če imamo oljčni nasad v bližini gozda in v zimskem času, saj v tem obdobju primanjkuje sveža trava kot njihova glavna jed. Srne začnejo zato iskati druge vire hrane. Ker je oljka zimzelena rastlina, je za prehranjevanje srn primerna. Najbolj so jim všeč mladi vršički na nižje ležečih vejah, kjer jih zlahka dosežejo. Ko slednji zmanjkajo, jim gredo prav tudi starejši listi, ki pa so po navadi bolj grenki in trdi. Ogledane mlade sadike spomladi le s težavo poženejo in počasneje rastejo, saj mora poškodovana mlada rastlina nadomestiti izgubljeno listno maso, ki je za rastlino bistvenega pomena.

Da preprečimo škodo, ki jo delajo srne, je najbolje, da ukrepamo na začetku zime, to se pravi v tem času. Lahko na primer »oblečemo« sadike v mrežaste vreče, ki jih zlahka dobimo v kmetijskih trgovinah. Take vreče so prepustne na zrak in svetlobo, zato na rast ne vplivajo. Postavitev mrež je enostavna in za to opravilo potrebujemo malo časa. Z mrežasto vrečo dobro pokrijemo vse zelene dele rastline in zavežemo na spodnji strani. Če so mlade rastlinice nekoliko večje, uporabimo dve mrežasti vreči ali pa večjo mrežo. Lahko uporabljamo tudi pajčevinasto vlakno, ki obenem brani mlade krošnje pred pozebami. Ko trava spomladi spet začne rasti, mreže snamemo, saj srne po navadi raje imajo svežo travo. Mreže snamemo tudi, ker bi drugače nova vegetacija rasla ukrivljena zaradi pomanjkanja prostora. V prodaji obstajajo tudi odvratača, to so sredstva, ki odvratajo divjad od debla. Strokovna literatura navaja, da so dobro odvratača tudi človeški lasje, ki jih obesimo ob deblu. Dobro je tudi, da okrog oljčnega nasada postavimo zaščitno ograjo, ki brani rastlinice proti srnam vse mesece v letu. Oljčni nasad ostane na ta način izoliran tudi proti drugi divjadi.

Med vsemi gojenimi drevesnicami pri nas je oljka najbolj občutljiva na zimske pozebe. Daljši je čas trajanja pozebe in večja je vlažnost zraka, manj je oljka odporna. Če pozeba nastopi postopoma, jo oljka bolje prenaša. Proti nizkim temperaturam lahko že pred sajenjem vplivamo tako, da izbiramo južno lego, izbiramo sorte odporne na nizke temperature, obenem naj bo orientacija nasada v smeri sever-jug. Na od-

pornost mraza precej vpliva tudi dobro zdravstveno stanje dreves in pravilno gnojenje. Še najbolj občutljiva na pozebe so komaj sajena ali mlada oljčna drevesa. Pred mrazom jih lahko zaščitimo s pajčevinastim vlaknom. Če predvidevamo zelo nizke temperature, posebno tudi ob prisotnosti burje ali dežja, lahko zaščitimo rastline z mrežo, nato vse skupaj zavijemo s pajčevinastim vlaknom, ki ga na vrhu spnemo skupaj. Prostor med rastlino in mrežo lahko napolnimo s suhim listjem.

Za konec še dve besedi o pravilnem shranjevanju oljčnega olja, saj je kakovost tega pri nas pomembnega pridelka odvisna poleg ostalih faktorjev tudi od pravilnega shranjevanja. Najbolje je, da olje hranimo v posodah iz nerjavečega jekla (inox), ki naj bodo vedno polne. Olje lahko hranimo tudi v posodah iz inertnih polietilenskih smol, v temnih steklenih posodah ali v temnih steklenicah. Steklenice so primerne za manjše količine. Če steklene posode ali steklenice niso temne, jih moramo nujno pokriti, da v nje ne prodira svetlobo. Olje je namreč zelo občutljivo na svetlobo in se ob njeni prisotnosti zelo hitro pokvari. Če steklenice niso popolnoma temne, naj bo prostor temen (npr. zaprte omare). Posode naj bodo vedno polne, saj se olje ob dotiku s kisikom oksidira, kar privede do žarivosti in torej do naglega poslabšanja kakovosti olja. V prostoru, kjer hranimo olje, naj ne bo močnih vonjev. Olje namreč hitro vsrka tuje vonje. Sveže oljčno olje vsebuje veliko primesi, ki se sčasoma sesedajo in olje se počasi zbistri. Zato ga moramo po približno enem mesecu pretočiti in odstraniti primesi. To naredimo ob čim manjšem stiku z zrakom in svetlobo.

Temperatura prostora, kjer hranimo olje, naj bo čim bolj enakomerna. Idealna naj se vrtili okrog 15 °C. Zelo moramo paziti, da temperatura v prostoru ne pade pod ničlo, ker bi sicer olje kristaliziralo. Obenem bi prenizka temperatura ovirala naravno čiščenje olja. Mlado olje je večkrat zelene barve, ker vsebuje klorofil. Slednji sčasoma izgine. Mlado olje vsebuje tudi oleuropein, kar daje svežim oljkam in olju grenak okus. To je naravna snov, ki tudi sčasoma izgine.

Magda Šturman

GORICA

Glavni svet KZ

Vsi odborniki so vljudno vabljeni na sejo glavnega sveta Kmečke zveze, ki bo v ponedeljek 19. novembra ob 20. uri v sejni dvorani Kmečke zveze v Gorici, na Verdijevej korzi št. 51. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju stanovske organizacije v zadnjem obdobju, v ospredju razprave pa bo tudi podeželski razvojni načrt 2007 - 2013. Seja glavnega sveta se bo zaključila s točko razno. Predsednik Stanko Radikon zaradi pomena seje poziva k polnoštevilni udeležbi.

DO 10. 12.

Prijave proizvodnje vina

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitve prijav zapade v ponedeljek 10. decembra.

Proizvedeno vino morajo prijaviti vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in ali tudi če obdelujejo manj kot 1.000 metrov vinograda, a pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, ne glede na to ali je vino namenjeno prodaji ali ne.

Za korektno izpolnjenje prijave je nujno potrebna veljavna osebna izkaznica.

Kmečka zveza poziva člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi stanovske organizacije v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

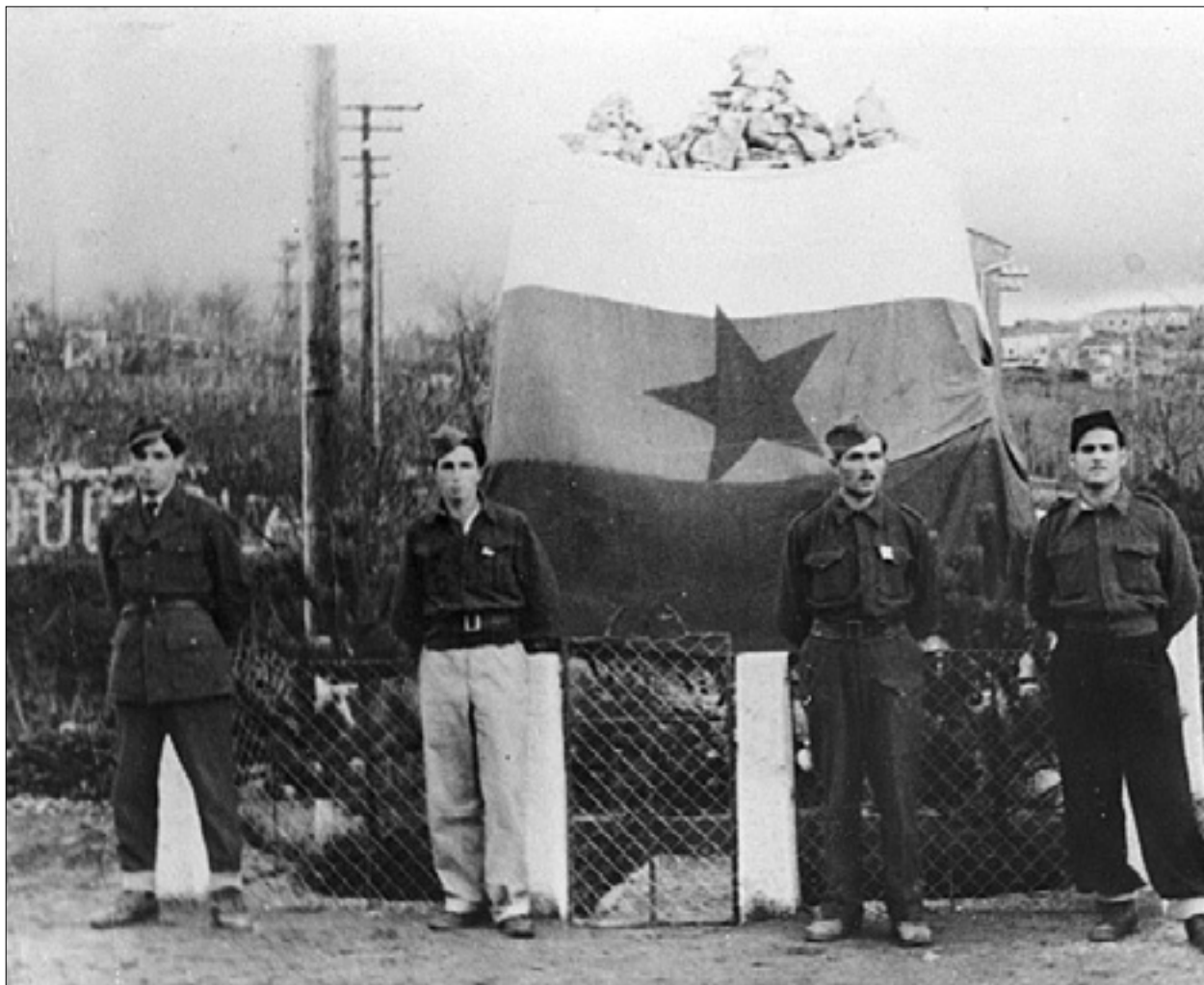

PRIHODNJO NEDELJO V ŠEMPOLAJU 60. OBLETNICA POSTAVITVE SPOMENIKA PADLIM

Zrasel kot kamen na kamnu iz bližnjih kraških ograd

Prihodnjo nedeljo, 25. novembra, bodo ob 15. uri Šempolajci proslavili 60. obletnico postavitve domačega spomenika padlim v NOB; za režijo slavnostnega dogodka bosta poskrbela domače Slovensko kulturno društvo Vigred in Vsedrjavno združenje partizanov Italije (devinsko-nabrežinska sekcija). Po polaganju vencev bo pozdravni nagovor podal pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Giorgio Marzi, za njim pa bo besedo prevzel slavnostni govornik, zgodovinar Milan Pahor; nedeljsko slavo bo obogatila tudi občutena uporiška pesem Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič pod taktirko Pie Cah. Praznovanje se bo po zaključku proslave pomaknilo na dvorišče šempolajske osnovne šole, kjer bo poskrbljeno za partizanski miting pod ogrevanim šotorom (v primeru slabega vremena pa bo seveda celotna proslava potekala pod njim).

V društvenih prostorih, v domači Štali, bo obenem na ogled razstava, ki nosi naslov »1920-1950« in razobešene bodo risbe učencev osnovne šole Stanko Gruden iz Šempolaja na temo svobode. Razstavo si bo mogoče ogledati v nedeljo, 25. novembra, po proslavi, v ponedeljek, 26. in torek, 27. novembra, od 16. do 18. ure; v sredo, 28. novembra, pa od 16. do 20.30, ko so društveni člani poskrbeli za predstavitev knjige »V ženskem peklu - Savina zgodba«. V nedeljo bodo istočasno predvajali dvd »Svoboda res je zlata«, lepljenko pesmi iz zbirke Slovensko pesništvo upora, v kateri 20 nastopajočih predstavlja naše kraje v obdobju fašizma, druge svetovne vojne in slovenskega upora, se pravi zgodovinsko obdobje od leta 1920 do

SEZNAM

Padli za svobodo

Stanislav Gruden, rojen 5. maja 1926; od 8. septembra v istrskem odredu IX. korpusa, padel 10. januarja 1945 v Borštu. Franc Gruden, rojen 7. januarja 1905; zajet septembra 1943 je umrl v Nemčiji, 13. junija 1944. Ivan Kosmina, rojen 9. januarja 1909; od 12. septembra 1943 v VII. brigadi »F. Prešeren«, 26. septembra 1943, padel na Stari Gori pri Gorici. Ana Šušteršič Milič, rojena 15. decembra 1911; od 13. septembra 1943 v I. kraškem bataljonu, padla 18. septembra 1943 v Gabrovici pri Komnu. Vladimir Perčič, rojen 16. marca 1909; od 11. januarja 1944 v II. bataljonu brigade »I. Gradnik«, padel 20. marca 1944 na Črnem vrhu.

Pogrešan:

Bogomil Teofil Peric, rojen 22. julija 1904; od 11. septembra 1943 v II. bataljonu VII. brigade »F. Prešeren«, umrl 17. februarja 1945 v Neumarktu.

Zrtev nacifašizma:

Mirko Rebula, rojen 21. septembra 1911; od 24. aprila 1944 v XIX. brigadi »S. Kosovel«, 27. septembra 1944 usmrčen na Križani gori.

Na fotografiji zgoraj ob odkritju spomenika novembra 1947, drugi in tretji z leve sta Franc Trampuž in Vido Knez, druga dva sta garibaldinca, za katera nimamo podatkov. Na fotografiji levo je slovesnost ob petdesetletnici, desno spomenik danes

KROMA

1945 na Primorskem, v izvedbi gledališke skupine Metronom.

V sklopu praznika bodo zbirali tudi prostovoljne prispevke za obnovo Bolnice Franje. ***

Pred šestdesetimi leti, se je 30. novembra 1947 na šempolajskem trgu zbrala velika množica vaščanov in prebivalcev sosednjih vasi, ob njih pa še tisoč petsto partizanov v uniformi, ki so strumno prikorakali iz Nabrežine. V središču vasi, kakih 50 metrov od cerkve, so namreč mladi fantje z neutrudnim udarniškim delom postavili lep spomenik iz naravnega kraškega kamna v spomin na sedmerico padlih domačinov, mladih borcev, ki so darovali svoje življenje v boju proti fašističnim in nacističnim zatiralcem, ki so razdejali naše ozemlje in ponižali njegovo prebivalstvo.

Med mladimi pobudniki spomenika padlim v Šempolaju je bil tudi Julko Kosmina. Kot 23-letni mladenič je s sovaščani Vilkom Rebulo, Milanom Stubljem, Frančkom

Legišo, Ladijem Rebulo, Jožetom Pipanom in Pepijem Kosmino dvignil mogočno kamnito stvaritev na trgu sredi vasi v trajen spomin na mlade padle za svobodo in dostojanstvo v narodnoosvobodilnem boju.

»Spominjam se, da smo bili »ta mladi« zadolženi za iskanje kamena po bližnjih ogradah; najlepšega smo prav gotovo našli »pr Strugu«, tam dol proti Nabrežini, proti avtocesti. Z vozom smo ga nato prepeljali do trga, kjer so ga starejši fantje sortirali po velikosti in lepoti. Neuporabno oziroma neprimerno kamene smo znosili za bližnjo hišo »od Ilje«, kjer smo nameravali urediti čitalnico, pa nam ni uspelo,« se spominja danes 83-letni Kosmina. Ko smo ga obiskali na njegovem domu, se mu je spomin živo povrnil k tistim časom in težkim razmeram, ki so takrat terjale tolikšno žrtev. »Zelo smo bili ponosni na naše delo. No, pravzaprav ga je vsa vas srčno in navdušeno spremljala, predvsem seveda družine padlih domačinov. Takrat je bila vas bolj enotna kot danes...«

Najprej so mladeniči odstranili odvečno zemljo na prostoru, kjer so nameravali postaviti spomenik, nato pa se lotili njegove gradnje, pod večšim vodstvom mladega zidarja Vilka Rebule. Po spominih Julka Kosmine je delo teklo precej hitro, vsak je prispeval po svojih zmožnostih in močeh. Ob delu so fantje seveda poskrbeli tudi za »marendo«, saj je vsak pri hiši prideloval vino, v kleti pa se je vselej staknilo kako klobaso ali salamo. Med delom se jim je marsikdo približal, iz radovednosti ali pa samo zato, da mu je bilo pri srcu topleje ob misli na rojstvo pomembnega poklona padlim. Tudi otroci so se podili tam okrog, »če niso gnali krav na pašo, so se rade volje zadrževali okrog nas in z zanimanjem gledali, kaj ustvarjamo; večkrat smo jih sicer spodili, saj je bilo tam čepeti precej nevarno.«

Ko je bil spomenik nared, je Vilko Kralj iz Slivnega (po poroki se je preselil v Šempolaj) poskrbel za obeležje, na katerem so vklesana imena sedmerice padlih oziroma po-

grešanih, kovač Pepo Mihalič iz Nabrežine pa je uredil ograjo in zvezdo, simbol boja za svobodo, na njej.

V teku let se je maščevalna ihta večkrat znesla na spomenik; poražene desničarske sile so namreč z mazaškimi akcijami in oskrnitvami vselej izpričevale svojo prisotnost. Pred tridesetimi leti so na primer neznanci razbili kamnita stebriča in vaze pred spomenikom ter razmetali postavljene vence ob njem. Reakcija celotne skupnosti je bila takojšnja in odločna: ogorčeni protesti in obsojbe huliganske geste so si sledili eden za drugim. V Primorskem dnevniku z dne 13. decembra 1977 je I. Pertot zapisal, da »sile, ki za kulisami z nevidnimi nitmi upravljajo mladostne objestneže in jih usmerjajo v tej načrtovani akciji sramotnega znašanja nad našim najsvetlejšim - nad imeni naših padlih borcev - so dobro vedele, kam in kako bodo udarile. Sodeč po odzivu na to vandalstvo, so te sile dosegle prav nasprotno: niso nas ne prestrašile ne razedinile, nasprotno, strnile so nas

v še bolj homogeno in enotno fronto borcev proti tem mračnim silam.«

Danes je spomenik v Šempolaju še vedno na svojem mestu, v neomajen, trden opomin na pogum in vrednote, ki so gnale mlade fante v boj proti sovražniku. Čas se ga je sicer lotil in tamkajšnjih mogočnih orehov, pod katerimi se je skozi leta zbirala vas ob prijetnem druženju in kramljanju, danes ni več. Ravno pred kratkim pa je ponovno zaživel: člani domačega društva Vigred (kateremu so bivši šempolajski borci in aktivisti poverili nalogo, da ta pristen simbol upora proti nacifašizmu vzdržuje) so namreč v sodelovanju z šempolajskimi jusrji spomenik nekoliko uredili in obnovili podobo tamkajšnje okolice. Gre za dodaten dokaz, da ljudje še danes cenimo žrtev mladih in vrednote, za katere so padli in da si prizadevamo, da bi mladim rodovom posredovali spomin na dogodke iz preteklosti in jih vzgajali v svetle vrednote strpnosti, sožitja, bratstva in miru. Slava padlim junakom!

Sara Sternad

MANJŠINE - Poročilo o izvajanju Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih

Listina se uveljavlja v mednarodnih institucijah

Generalni sekretar Sveta Evrope Terry Davies

IZVAJANJE EVROPSKE LISTINE IMA TUDI VRSTO PRAKTIČNIH UČINKOV

Na osnovi listine boljša zaščita manjšin

Poročilo generalnega sekretarja Sveta Evrope Terryja Daviesa o izvajanju Evropske listine o manjšinskih oziroma regionalnih jezikih ni le akademska razprava o pomenu listine in o vlogi, ki jo ta dokument zadobiva v mednarodnih organizacijah, ampak vsebuje tudi praktičen pregled dela, ki je bilo opravljeno v zadnjih dveh letih. Tako Davies ugotavlja, da je imela monitoraža izvajanja listine v številnih državah za posledico povečanje zavesti o pomenu manjšin in izboljšanje standardov manjšinskih pravic.

Tako je bila prva posledica ratifikacije listine priznanje nekaterih jezikovnih manjšin, na primer na Nizozemskem in v Veliki Britaniji. Nekatere države so se tudi odločile, da bodo uveljavile zelo zahtevnih državah za posledico povečanje zavesti o pomenu manjšin in izboljšanje standardov manjšinskih pravic.

Tudi sedanja jezikovna politika Švedske je v veliki meri posledica izvajanja listine. Po njeni ratifikaciji je Švedska leta 1999 odobrila prvo zakonodajo o pravicah do rabe jezika Samijev v javni upravi in na sodišču ter o enakih jezikovnih pravicah za finski jezik in tudi za finsko narečno obliko meänkieli.

Prav tako je nemška zvezna država Schleswig Holstein sprejela novo zakonodajo o promociji severne frizijsčine v javnem življenju z utemeljitvijo, da je ta zakon potreben za zapolnitev pomanjkljivosti v zvezi z izvajanjem evropske listine. Ta zakon o frizijskem jeziku, ki so ga sprejeli leta 2004, med drugim določa pravico do rabe severne frizijsčine v odnosu z upravnimi oblastmi in najemanje uradnikov z znanjem tega jezika. Šelem po odobritvi tega zakona so nemške oblasti lahko sporočile, da glede rabe jezika v odnosu z oblastmi izpolnjuje Nemčija obveze sprejete z ratifikacijo Evropske listine.

Finska je leta 2004 odobrila zakon o Samijih, s katerim je Samijem zagotovila pravico do rabe jezika, vključno z odnosi s sodnimi in upravnimi oblastmi. Po sprejemu tega zakona so finske oblasti sprejele ukrepe, da izboljšajo znanje jezika Samijev med javnimi uslužbenci. V zvezi s Finsko je treba še povedati, da so kot posledico priporočila po obisku strokovnjakov Sveta Evrope uvedli pouk jezika jidiš v nekaterih šolah. V zadnjih letih je zanimanje za ta jezik močno naraslo in ob-

lasti do tudi finančno podprle številne pobude.

Leta 2001 je Avstrija spremenila svojo zakonodajo o radiotelevizijski družbi ORF in v zakon vključila tudi oddaje v jezikih manjšin. Predstavniki manjšin zagotavljajo, da je do tega prišlo prav z namenom, da Avstrija zagotovi izvajanje listine, ki jo je ratificirala.

Hrvaške oblasti so sporočile, da so leta 2000 pospešile odobritev zakona o manjšinah prav zaradi obvez, ki jih je Hrvaška sprejela z ratifikacijo Evropske listine.

Nemška manjšina na Danskem je prepričana, da so danske oblasti leta 2004 pri sestavi reforme administrativnih storitev prav po zaslugi Sveta Evrope, ki je v okviru izvajanja Evropske listine opozoril Dansko na nujnost upoštevanja problemov nemške manjšine, spremenile nekatera prvotno načrtovana določila, ki bi bila za manjšino še posebno škodljiva. Država je tudi ohranila isto raven subvencij za manjšino in povečala sredstva za radiotelevizijske oddaje v jezikih manjšin.

Na Norveškem v preteklosti jezika Samijev na sodiščih niso uporabljali zaradi pomanjkanja ustrezne terminologije in tudi zaradi pomanjkanja prevajalcev. Odbor ministrov Sveta Evrope pa je leta 2001 Norveški priporočil, naj vzpostavi pogoje, da omogoči rabo tega jezika na sodiščih. Na osnovi te zahteve so ustanovili prvo dvojezično sodišče, na katerem v jezi-

ku Samijev vodijo približno četrtino vseh postopkov.

Priporočilo odbora ministrov Veliki Britaniji, naj na Severnem Irskem omogoči oddajanje v irščini, je privedlo do izdaje petletne licence za zasebni radio v irskem jeziku.

Madžarski je Svet Evrope priporočil, naj spremeni tri jezike, da odpravi vsakršno negotovost glede rabe manjšinskih jezikov v odnosu do sodnih in upravnih oblasti. Po tem priporočilu so madžarske oblasti spremenile zakonodajo in pojasnile, da pripadniki vseh manjšin lahko uporabljajo manjšinske jezike; sklenile so tudi, da bodo na zainteresiranih upravnih telesih namestile prevajalce oziroma tolmače na državne stroške.

Leta 2001 je Svet Evrope pozval nizozemske oblasti, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da se na uradnih dokumentih omogoči raba lastnih imen v frizijskem jeziku. Leta 2003 je začel veljati nov odlok, ki omogoča rabo frizijskih priimkov. Svet Evrope je tudi opozoril na nujnost ustreznega osebeja z znanjem frizijsčine na sodiščih in oblasti so uvedle obvezne tečaje frizijsčine za nove uslužbence sodišč.

To je samo nekaj primerov, ki jih navaja poročilo generalnega sekretarja Sveta Evrope. Že ti primeri pa kažejo, da Evropska listina ni samo načelni dokument, ampak ima njeno izvajanje tudi vrsto praktičnih posledic na izboljšanje stanja posameznih manjšin. (bbr)

Generalni sekretar Sveta Evrope Terry Davies je objavil poročilo o izvajanju Evropske listine za manjšinske ali regionalne jezike. Gre za četrto poročilo: listina je stopila v veljavo leta 1998, prvo poročilo je bilo objavljeno leta 2000, drugo poročilo leta 2002, tretje poročilo pa leta 2005. Sedanje poročilo, ki ga je Davies poslal v obravnavo parlamentarni skupščini Sveta Evrope, pa obravnava obdobje od leta 2005 do leta 2007.

Prva ugotovitev, ki izhaja iz poročila, je, da monitoraža, ki jo opravlja poseben odbor strokovnjakov, zelo dobro deluje. Kljub težavam, ki so povezane z zamudo, s katero nekatere države podpisnice dostavljajo poročilo in pomanjkanje osebeja se preverjanje izvajanja listine uspešno nadaljuje.

Doslej je odbor sprejel 35 poročil o izvajanju listine v posameznih državah, od teh kar 15 v zadnjih dveh letih. Za pet držav podpisnic, Armenijo, Avstrijo, Ciper, Slovaško in Španijo, so doslej sprejeli le eno poročilo. Za šest držav, Dansko, Nemčijo, Nizozemsko, Slovenijo, Švedsko in Veliko Britanijo, so opravili drugi cikel monitoraže, za nadaljnjih šest držav, in sicer Hrvaško, Finsko, Madžarsko, Liechtenstein, Norveško in Švico, pa so zaključili tretji krog monitoraže. Vsakokrat so izdali ustrezno poročilo, ki je objavljeno na spletnih straneh Sveta Evrope.

Razen v primeru Liechtensteina, v katerem ni manjšin in je zato poročilo zelo splošno, je za vse ostale države Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel priporočila, ki so jih poslali posameznim vladam. Tudi ta priporočila so objavljena na spletnih straneh Sveta Evrope. Poudariti je treba, da je odbor ministrov Sveta Evrope spoštoval strokovno mnenje odbora strokovnjakov.

Davies je v svojem poročilu ugotovil, da deset let potem, ko je listina stopila v veljavo, postaja ta dokument v čedalje večji meri mednarodna referenčna točka za uveljavljanje pravic jezikovnih manjšin. Za listino se zanima tudi druge mednarodne organizacije, ki ta dokument Sveta Evrope ocenjujejo kot splošno zavezujočo listino v zvezi z jezikovnimi pravicami sploh. Tako se na listino sklicujejo institucije Evropske unije v okviru svoje dejavnosti v zvezi z večjezičnostjo. Evropski parlament je v resoluciji, ki jo je odobril leta 2003, to listino ocenil za ključni referenčni evropski pravni dokument na tem področju. Pred kratkim, to je novembra 2006, pa je Evropski parlament pozval evropske institucije, naj v zvezi z jezikovno različnostjo tesneje sodelujejo s Svetom Evrope, pri čemer se je izrecno skliceval prav na izvajanje te listine.

Generalni sekretar Sveta Evrope v svojem poročilu poudarja, da kon-

cept te listine, po katerem priznanje jezikovne različnosti zmanjšuje napetost, ki se včasih pojavlja pri obravnavanju manjšinskih vprašanj, pri čemer izrecno omenja poročila začasne uprave na Kosovu, ki je pri sestavljanju seznama jezikovnih pravic povzemala prav določila Evropske listine.

Tudi Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi OVSE kaže čedalje večje zanimanje za to listino in tako se krepi sodelovanje med Svetom Evrope in OVSE na področju zaščite manjšin. Visoki komisar za manjšine pri OVSE in sekretariat listine v Svetu Evrope sta leta 2006 organizirala skupni seminar o postopku za ratifikacijo listine, udeležili pa so se ga predstavniki sedmih držav. Obe organizaciji sta skupaj organizirali tudi šest seminarjev v tedanji Srbiji in Črni gori z namenom, da seznanijo politike in predstavnike civilne družbe ter manjšin z vsebino listine. OVSE in Svet Evrope sta letos tudi skupaj objavila pregled standardov zaščite manjšin v Evropi, ki temelji prav na določenih listine. Sicer pa so pri listini navezali stike tudi z organizacijo ZN za kulturo UNESCO, ki prav tako ocenjuje, da je Evropska listina referenčni dokument za pripravo mednarodne konvencije o jezikih domorodcev in ogroženih jezikih.

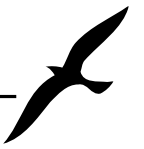
Vendar vsebuje poročilo generalnega sekretarja Sveta Evrope tudi zaskrbljujočo noto: Število držav, ki so ratificirale listino, je še vedno dokaj majhno, najhuje pa je, da je v zadnjih letih število ratifikacij znatno upadlo. Doslej je listino ratificiralo 22 držav članic Sveta Evrope, torej manj kot polovica, podpisalo pa jo je dodatnih 11 članic. Ratifikacijski postopki v teh državah, med katerimi je tudi Italija, so v zastoju, pa tudi novih podpisnic ni veliko. V obdobju, na katero se nanaša zadnje poročilo, je listino podpisala samo Bosna in Hercegovina, ratificirale pa so jo Ukrajina, Srbija in Črna gora (v februarju 2006, ko je bila to še skupna država) in Češka republika. Sicer pa je obžalovanje glede dokaj majhnega števila ratifikacij izhajalo že iz prejšnjih poročil Generalnega sekretarja Sveta Evrope.

Tu pa Generalni sekretar Sveta Evrope ugotavlja, da jezikovna raznolikost povsod v Evropi dejansko upada; nikakor ne drži, da države tega ne potrebujejo, ker že izpolnjujejo pogoje, kot se številni predstavniki posameznih držav tudi izgovarjajo. Resnica je povsem drugačna: manjši jezikli postopoma izgubljajo vlogo, ki so jo imeli, ter izginjajo iz javnega in celo iz zasebnega življenja. To je splošen pojav, ki je opazen v številnih državah. Morali bi se mu upreti, vendar vlade in parlamenti temu vprašanju namenja-jo premajhno pozornost.

B.Br.

Plenarno zasedanje parlamentarne skupščine Sveta Evrope

ITALIJA - Razhajanja v desni sredini po izglasovanju finančnega zakona

Casini: Propagandi naj sledi politika Fini: Oblikovati nov politični projekt

Berlusconi zavrnil kritike zaveznikov - Za Prodija ni alternative za sedanjo vlado

RIM - Dejstvo, da je levosredinska vlada Romana Prodija prestala preizkušnjo sprejetja finančnega zakona v senatu, je povzročilo precejšnja razhajanja v desnosredinski opoziciji. Ne gre samo za različne poglede na dialog glede reform, ki ga je ponudil voditelj nastajajoče Demokratske stranke Walter Veltroni, ampak tudi za nesoglasja glede načina političnega boja kot takega. Tako sta voditelja Nacionalnega zavezništva in Krščansko demokratske unije, Gianfranco Fini in Pierferdinando Casini, precej kritično ocenila zadržanje vodje stranke Forza Italia in opozicije Silvia Berlusconi, ki je začel s kampanjo zbiranja podpisov v podporo zahtevi po predčnih volitvah in kateremu očitata pretirano propagando.

Zbiranje podpisov je lepa propagandna pobuda, vendar je potem potrebna tudi lepa politična pobuda, je ironično menil Casini, ki ga dejstvo, da Prodijska vlada ni padla pri glasovanju o finančnem zakonu, ne čudi, saj je

strategija desne sredine močno pomagala premieru, da se je izognil čerem. Za padec levosredinske vlade je po mnenju voditelja UDC potrebno inteligentnejše delo, razlikovati pa je treba med propagando in politikom.

Podobna stališča je izrazil Fini, za katerega je treba razmisliti, zakaj Prodijska vlada ni padla. Voditelj AN se ne strinja z izdajanjem »spricheval« o tem, kdo je bil boljši oz. slabši v borbi proti Prodiu, potrebni sta tudi ponižnost in samokritika, je dejal Fini, za katerega mora desna sredina izoblikovati nov politični projekt.

Te pomisleke pa je Berlusconi zavrgel, rekoč da je povzročil »implozijo« levosredinske večine, ki je zdaj zelo zaskrbljena. Sam ne bo spremenil strategije, saj ima ljudi na svoji strani. Bivši premier je tudi zavrnil možnost oblikovanja tehnične vlade, ki ga ne zanima.

Tehnično vlado je predlagal bivši zunanji minister Lamberto Dini, sicer predstavnik leve sredine, ki pa zdaj

Pierferdinando Casini se zavzema za pogovore z vladno večino o potrebnih reformah

ANSA

meni, da Prodijska vlada na tak način ne more iti več naprej in da so potrebni novi politični okviri. A ga je včeraj zavrnil ravno Prodi, rekoč da ni alternativ sedanji vladi in da je zdaj del opo-

zicije pripravljen na dialog o ustavni in volilni reformi. Predsednik senata Franco Marini, ki ga je bil Dini označil za možnega predsednika tehnične vlade, pa je to možnost zavrnil.

GENOVA - Demonstracije minile brez incidentov

Zahtevali resnico o G8

Demonstranti so prišli iz vse Italije in so terjali ustanovitev parlamentarne komisije - Ostre besede proti policiji

GENOVA - Šotor, ki so ga postavili na ploščadi pred cerkvijo sv. Martina in ki je bil namenjen sprejemu morebitnih oseb, ki bi imele težave zaradi solzilca, je sameval. Tokrat po genovskih ulicah ni bilo solzivca, temveč le umirjena množica, tudi uniform sil javnega reda ni bilo skoraj nikjer. Večtisočglava reka je zahtevala ustanovitev parlamentarne komisije o nasilju in odgovornostih za javni red med G8 leta 2001 ter je protestirala proti zahtevam javnega tožilstva proti 25 demonstrantom, ki jih obtožujejo hudih kaznivih dejanj, razdejanja in ropanja.

Demonstranti, po trditvah organizatorjev jih je bilo 50 tisoč, po trditvah kvesture od 25 do 30 tisoč, so prišli iz vse Italije. Na čelu spreveda je bil transparent z napisom »Mi smo zgodovina«, nosili so ga mladi iz skupnosti San Benedetto al porto, ki jo je ustanovil duhovnik Andrea Gallo. V sprevodu ni bilo nobene politične zastave, po zidovih ob ulicah, po katerih se je vil sprevod, pa so se pojavili napisi, ki niso bili nič kaj prizanesljivi do policije. Slišati je bilo tudi psovke, po pričevanju očividcev so prihajale iz tistega dela spreveda, v katerem so bili anarhisti in predstavniki socialnih centrov.

Duhovnik Andrea Gallo je udeležence pozival, naj ne nasadejo morebitnim provokacijam ter je prebral sporočilo duhovnika Alexa Zanotellija, v katerem je zapisano: »Hudo je, če krivdo za dogodke v Genovi naprtijo 25 grešnim kozlom, medtem ko so tisti, ki so resnično odgovorni, napredovali na visoke državne funkcije. To ni demokracija«.

Demonstracij sta se udeležila tudi oče in mati Carla Giuliani, ki je življenje izgubil med spopadi pred šestimi leti. Oče je položil šopek cvetja na Trgu Alimonda, kjer je bil njegov sin ubit, mati, senatorka Skp, pa je dejala: »Tu sem v imenu demokracije, ki je ni bilo pred šestimi leti in ki tudi sedaj občasno manjka.«

Na koncu spreveda so bili predstavniki Fiom, Skp in Sik. Tajnik Skp Franco Giordano je menil, da bi bil pravi paradoks, če bi račun za to, kar se je dogajalo v Genovi, plačali samo demonstranti. Tudi kazni, ki jo na sodišču zahtevajo za petindvajseterico, je po njegovem mnenju pretirana.

V Genovo je s posebnim vlakom iz Padove prišlo tudi preko 400 zastopnikov No Global iz Veneta in Furlanije-Juljske krajine. Iz Trsta in Gorice jih je prišlo 50, iz Benetk in Mester 150, ostali so bili iz Padove, Trevisa in Vicenze.

Protestnega shoda se je udeležilo več deset tisoč oseb

ANSA

KOSOVO - Včeraj parlamentarne in lokalne volitve

Volitve v znamenju nizke udeležbe

Kosovski Srbi glasovanje v glavnem bojkotirali - Prvi neuradni rezultati jutri - Obeta se tesna zmaga PDK Hashima Thacija

PRIŠTINA - Na Kosovu so včeraj, slab mesec pred predvidenim koncem pogajanj o prihodnjem statusu Kosova, kjer dogovora med Prištino in Beogradom še ni na obzorju, potekale parlamentarne in lokalne volitve. Te je zaznamovala predvsem nizka volilna udeležba, saj se je volitev po prvih ocenah udeležilo le okoli 50 odstotkov volilnih upravičencev. Na tokratnih, tretjih volitvah od junija 1999, odkar je pokrajina pod upravo ZN, je več kot 1,5 milijona volilnih upravičencev volilo nov parlament, člane občinskih skupščin in predsednike občin. Med volilnimi upravičenci je tudi okoli 110.000 kosovskih Srbov, ki pa so večinoma sledili pozivu Beograda in volitve bojkotirali. Delne izide je pričakovati jutri, prve uradne rezultate pa naj bi predstavili šele v torek.

Beograd, ki meni, da tokratne volitve pomenijo vmešavanje v pogajanja, je sporočil, da bodo lokalne volitve v pretežno srbskih občinah na severu Kosovu v začetku leta 2008, sočasno z lokalnimi volitvami v Srbiji. Misija ZN na Kosovu (Unmik) je Beograd večkrat opozorila na nesprejemljivost teh pozivov. Na včerajšnjih volitvah je sicer kandidiralo osem manjših srbskih strank, od katerih se jih je nekaj po pozivu Beograda odločilo, da na njih ne bodo sodelovale.

Volivci so izbirali med 7921 kandidati 25 strank in zvez, od tega devetih albanskih, dveh neodvisnih in 14 manjšin. Volili so 120 poslancev kosovske skupščine, v

kateri 20 poslanskih mest pripada nealbanskim skupnostim, od tega deset srbski. Po zadnjih javnomnenjskih raziskavah se z majhno prednostjo zmaga obeta Demokratski stranki Kosova (PDK) Hashima Thacija pred Demokrasko zvezo Kosova (LDK). Ta si je do zdaj delila oblast v Prištini z Zvezo za prihodnost Kosova (AAK) premiera Agima Ceku, ki pa ne kandidira. Thaciju se obeta tudi premierski položaj, saj v LDK ni dovolj vidne osebnosti, ki bi mu lahko konkurirala. PDK naj bi dobil 31, LDK pa 29 odstotkov glasov, tako da nihče ne bo mogel sam oblikovati vlade. PDK po volitvah leta 2004 ni želela v vlado z LDK in je kot druga najmočnejša stranka raje odšla v opozicijo.

Volitve so potekale brez težav, bilo je le nekaj zapletov pri odpiranju volišč, ker na nekatera volišča niso prišle volilne komisije. Te so zato zamenjale druge ekipe. Ponekod volivci tudi niso mogli do volišč; zanje so organizirali mobilna volišča - tovornjake z vidnim napisom OVSE. Volitve je spremljalo 69 lokalnih in mednarodnih organizacij z okoli 25.000 opazovalci.

Nato je pred volitvami okrepil navzočnost na Kosovu, tako da je sile Kfor, ki štejejo 16.000 vojakov, v minulem tednu okrepil s 530 nemškimi vojaki. Napetosti so bile največje na pretežno srbskem severu Kosova, kjer se je Unmik bal, da bi Srbi, ki so bojkotirali volitve, skušali preprečiti izvajanje volitev.(STA)

Sandri je bil žrtev
neodpustljive
nepremišljenosti

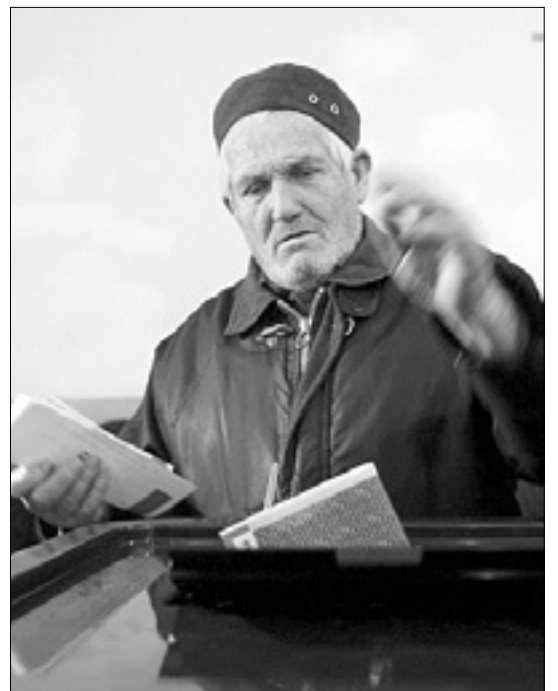
BOLOGNA - Smrt 28-letnega navijača nogometne ekipe Lazio Gabrieleja Sandrija še vedno buri duhove. Na mladeniča je namreč preteklo nedeljo na avtocestnem postajališču v bližini Arezza streljal agent prometne policije in ga ubil. Tragična novica je nemudoma obšla državo in reakcije so si sledile ena za drugo, od ogorčene obsodbe vse do huliganskih, nasilnih izgrediv na stadionih in pa do napadov na policijo oziroma njihove vojašnice. V preteklih dneh so časopisi poročali o tem, da je imel Sandri v žepih kamne, kar naj bi dokazovalo, da se je želel spraviti na navijače Juventusa. Poveljnik policije Antonio Manganelli pa je včeraj poudaril, da je bil mladenič, kamnom navkljub, nedolžna žrtev neodpustljive nepremišljenosti, in da je treba najti čim prej pravičen odgovor in ugotoviti, kdo je za to odgovoren.

Meredith Kercher:
potrebna nova ekspertiza

PERUGIA - Najbrž bo treba izkopati truplo mlade študentke Meredith Kercher, ki je bila ubita v Perugii 1. novembra zvečer. Nova ekspertiza naj bi namreč točneje določila uro in okoliščine smrti dekleta, potem ko so na dan prišli novi elementi o prisotnosti domnevnega četrtega soudeleženca pri umoru. Še vedno pa ostajajo za zapahi študentkina stanovanjka Amanda Knox, njen (sedaj bivši) zaročenec Raffaele Sollecito in upravitelj nočnega bara Patrick Lumumba iz Zaira.

Poljska bo konec leta 2008
odpoklicala vojake iz Iraka

VARŠAVA - Poljska bo svojo misijo v Iraku, v kateri trenutno sodeluje 900 vojakov, konec prihodnjega leta končala, je včeraj v Varšavi povedal poljski minister za obrambo Bogdan Klich. Podrobnosti o odpoklicu poljskih vojakov iz Iraka bodo po Klichovih besedah predstavili v petek, ko bo premier Donald Tusk v parlamentu predstavil prednostne naloge svoje vlade. Varšava je sicer veljala za eno tesnejših zaveznic ZDA v Iraku. Poljske čete so se udeležile invazije leta 2003, nakar se je začel grenak besedni boj s članicami Evropske unije, ki vojni nasprotujejo. Tuskova stranka Državlanska platforma, ki je zmagala na volitvah minuli mesec, je pozivala k umiku poljskih oboroženih sil iz Iraka. V Iraku je življenje izgubilo 22 poljskih vojakov.

Albanci so včeraj izbirali svoje nove voditelje

ANSA

NOGOMET - Kvalifikacije za Euro 2008

Italija se je v sklepno fazo uvrstila že krog pred koncem

Odločilen zadetek Panuccija v zadnji minuti - Italijani boljši v igri, Škoti pa po prekinitvah

Škotska - Italija 1:2 (0:1)

STRELCI: Toni v 2., Ferguson v 30. in Panucci v 90. min.

ŠKOTSKA: (4-5-1): Gordon 6.5, Hutton 5, McManus 5, Weir 5, Naysmith 5, Hartley 5.5, Fletcher 6, Brown 6 (29' dp Miller 6), Ferguson 6.5, McCulloch 6 (45. dp Boyd), McFadden 5.5.

ITALIJA (4-3-2-1): Buffon 6, Panucci 7, Barzagli 6.5, Cannavaro 6.5, Zambrotta 6.5, Gattuso 6.5 (42. dp De Rossi), Pirlo 6.5, Ambrosini 6.5, Camoranesi 6 (38. dp Chiellini 6), Di Natale 6.5 (23. dp Iaquinta), Toni 7

Sodnik: Mejuto Gonzalez (Špa) 5. Koti: 7:4 za Škotsko.

GLASGOW - Naj sedi na klopi Lippi ali Donadoni, Italija je v vsakem primeru nogometna velesila, zaradi česar uvrstitev v sklepno fazo evropskega prvenstva v nobenem primeru ne more biti problematična, še manj presenetljiva. Tehnična premoč »azzurrov« v odločilni tekmi proti Škotski je bila očitna. Da so do zmage in kvalifikacije prišli šele v zadnji minuti, je treba morda pripisati težkemu igrišču, sodniškim odločitvam (v dobrem in slabem) in borbenosti Škotov, zagotovo pa tudi običajni utilitaristični igri moštva. Gol, ki ga je Toni dosegel, že po minuti 10 sekundah, je v tem pogledu deloval na Italijo prej negativno kot pozitivno. »Azzurri« so namreč računali, da jim skromnejši gostitelji ne bodo prišli do živega, zato niso igrali dovolj napadalno, čeprav sta bila Toni in Di Natale za počasne domače branilce preprosto premočna, a tega ekipa ni izkoristila. S pomočjo Camoranesija sta v prvem delu tudi dosegla drugi zadetek, ki pa ga je sodnik razveljavil.

Po drugi strani se je pokazalo, da Škotska sicer res ni sposobna sestaviti akcije z več kot tremi dobrimi podajami, toda po prekinitvah je bila zelo nevarna. Že v prvem polčasu so bili trikrat izjemno nevarni po udarcih s kota. Enkrat je šel strel Huttona z glavo tik mimo vratnice, enkrat je strel v vrata McCullocha z roko, nemarar res namerano, preusmeril Zambrotta, prav v zadnji minuti pa je Pirlo strel Weira z glavo odbil od golove črte. Tudi izenačujoči zadetek v drugem polčasu je bil posledica prostega strela. V tem delu so se »azzurri« pod pritiskom energičnih in požrtvovalnih nasprotnikov še nekoliko bolj odpovedali napadalnosti (če pa so le

Italijani so imeli težave s Škoti predvsem na visokih žogah po prostih udarcih ali kotih

ANSA

napadali, so bili vsakič tudi nevarni), kazeno za to pa je bil škotski 1:1. Tekma se je tedaj razvnela, pravih težav za Italijo ni bilo, priložnosti pa tudi ne. Vse je kazalo, da se bo tekma končala brez zmagovalca in da bodo morali »azzurri« za uvrstitev na EP, ki bo prihodnje leto v Švici in Avstriji, počakati še do sredine tekme proti Ferskim otokom, nazadnje pa je Pannucci po prostem udarcu z glavo le zadel in Italija se je tako lahko veselila uspeha.

Sodnik - Španski delivec pravice si je privoščil obilico napak. Drugi gol Di Nataleja v prvem polčasu je bil povsem regularen, izenačujoči gol Škotske pa dosežen iz nedovoljenega položaja. Nazadnje je Pannucci zadel po prostem udarcu, ki ga je sodnik dosodil Italiji po pomoti, saj je prekršek v resnici storil Chiellini.

Lekcija - 50.000 gledalcev je na stadionu Tartan Armv v Hampden Parku glasno in lepo navijalo za svoje moštvo, med njimi je bilo 3.000 Italijanov, ki jih nihče ni ogrozil. Navijači obe taborov so s pivom prijateljevali tudi pred tekmo. V Italiji bi se morali na d tem zamisliti.

Izrael razveselil Angleže

TEL AVIV - Za veliko preseenečenje je včeraj poskrbel Izrael, ki je z 2:1 premagal Rusijo. Tega rezultata se zelo veselijo Angleži, ki jim zdaj za uvrstitev v sklepno fazo EP zadostuje, da v sredo na Wembleyju igrajo neodločeno proti že kvalificirani Hrvaški.

SKUPINA E		včeraj		Makedonija	
Hrvaška 2:0, Izrael - Rusija 2:1, Andora - Estonija 0:2					
Hrvaška	11	8	2	1	25:6 26
Anglija	11	7	2	2	22:4 23
Rusija	11	5	3	2	17:7 21
Izrael	11	6	2	3	19:12 20
Makedonija	11	4	2	5	12:11 14
Estonija	12	2	1	9	3:18 7
Andora	11	0	0	11	2:41 0

PRIHODNI KROG (21.11.): Izrael - Makedonija, Andora - Rusija, Anglija - Hrvaška

SKUPINA C

Grčija	11	9	1	1	23:9	28
Turčija	11	6	3	2	24:10	21
Norveška	11	6	2	3	23:10	20
BiH	11	4	1	6	16:21	13
Moldavija	12	3	3	6	12:19	12
Madžarska	11	4	0	7	10:20	12
Malta	11	1	2	8	9:26	5

PRIHODNI KROG (21.11.): Madžarska - Grčija, Turčija - BiH, Malta - Norveška

SKUPINA F

Španija	11	8	1	2	22:8	25
Švedska	11	7	2	2	21:8	23
S. Irska	11	6	2	3	17:13	20
Danska	11	5	2	4	18:11	17
Latvija	11	4	0	7	14:15	12
Islandija	11	2	2	7	10:24	8
Liechtenstein	12	2	1	9	9:32	7

PRIHODNI KROG (17.11.): Španija - Sev. Irsko, Švedska - Latvija, Danska - Islandija

SKUPINA A

Kazahstan danes, Finska - Azerbajdžan 2:1,					
Portugalska - Armenija, 1:0 Poljska - Belgija 2:0					
Poljska	13	8	3	2	22:10 27
Portugalska	13	7	5	1	24:10 26
Finska	13	6	2	2	13:7 23
Srbija	12	5	5	2	19:9 20
Belgija	13	4	3	6	13:16 15
Armenija	11	2	3	6	4:12 9
Kazahstan	12	1	4	7	10:20 7
Azerbajdžan	11	1	2	8	6:27 5

PRIHODNI KROG (21.11.): Azerbajdžan - Belgija, Srbija - Poljska, Portugalska - Finska, Armenija - Kazahstan

SKUPINA B

Ukrajina 2:0, Škotska - Italija 1:2						
Italija	11	8	2	1	19:8	26
Francija	11	8	1	2	23:3	25
Škotska	12	8	0	4	21:12	24
Ukrajina	11	5	1	5	16:14	16
Litva	11	4	1	6	9:13	13
Gruzija	11	3	1	7	16:17	10
Ferski otoki	11	0	0	11	3:40	0

PRIHODNI KROG (21.11.): Italija - Ferski otoki, Gruzija - Litva, Ukrajina - Francija

SKUPINA D

2:2, Češka - Slovaška 3:1, Nemčija - Ciper 4:0.						
Nemčija	11	8	2	1	35:7	26
Češka	11	8	2	1	25:5	26
Irsko	12	4	5	3	17:14	17
Slovaška	11	4	2	5	28:23	13
Ciper	11	4	2	5	17:22	14
Wales	11	4	2	5	18:20	14
San Marino	11	0	0	11	2:52	0

PRIHODNI KROG (21.11.): San Marino - Slovaška, Ciper - Češka, Nemčija - Wales

SKUPINA G

Romunija 1:0, Albanija - Belorusija 2:4,					
Nizozemska - Luksemburg 1:0					
Romunija	11	8	2	1	20:6 26
Nizozemska	11	8	2	1	14:4 26
Bolgarija	11	6	4	1	16:7 22
Slovenija	11	3	2	6	9:14 11
Albanija	11	2	5	4	11:12 11
Belorusija	11	3	1	7	15:22:10
Luksemburg	12	1	0	11	2:26 3

PRIHODNI KROG (21.11.): Belorusija - Nizozemska, Romunija - Albanija, Slovenija - Bolgarija

KOŠARKA - NBA Bagnani in Bellinelli brez točk

NEW YORK - V košarkarski ligi NBA je Sacramento premagal New York 110:101 (Udrih 10 točk in 5 podaj). Nachbarjev New Jersey je proti Orlando visoko izgubil s 70:95 (Nachbar 13 točk). Toronto je premagal Indiano s 110:101 (Bagnani brez koša). Golden State je prebil led in osvojili prvo zmago proti Los Angelesu s 122:105 (Bellinelli brez točk).

LIGA NLB - Izidi: Domžale - Zadar 83:90, Geoplin Slovan - Hemofarm 80:97, Vojvodina - Široki Brijeg 77:69, Partizan - Budućnost 85:80, FMP - Crvena zvezda 83:86. **1. SKL:** Elektra - Kraški zidar 91:77. **A-LIGA:** Pesaro - Fortitudo Bologna 78:84.

HOKEJ - Liga Ebel: Jesenice - Vienna 0:5, Celovec - Olimpija 6:2. Vrstni red: Vienna 34, Jesenice 31, Innsbruck 29, Linz 29, Salzburg 24, Beljak 24, Graz 22, Celovec 21, Olimpija 18, Alba Volan 7. **A liga:** Alleghe - Aquile FVG 3:4.

Federer in Ferrer finalista

ŠANGHAI - Švicar Federer in Španec Ferrer (edini še neporaženi tenisač na turnirju) sta se na zaključnem teniškem turnirju v letu 2007 brez težav uvrstila v finale. Federer je z Nadalom opravil v samo 59 minutah, kar je njegova najhitrejša zmaga v njunih medsebojnih dvobojih. Izid je bil izenačen do 4:4, potem pa je Federer osvojil 20 od naslednjih 21 točk. Španec se je v drugem nizu osvojil le častno igro. V medsebojnih dvobojih z 8:6 pa še vedno vodi Nadal. David Ferrer, novinec na turnirju, je premagal Roddicka s 6:3 in 6:1. Od spodbojanju španskih navijačev je povsem prevladal, Američan pa mu je nudil v dobri uri skromen odpor. Federer in Ferrer sta se v medsebojnih dvobojih pomerila sedemkrat, vsakič pa je bil boljši Švicar. Prvič pa se bosta pomerila v finalu: Federer bo danes lovil osmo letošnjo zmago, Ferrer pa četrto.

ROKOMET - Visoka zmaga Tržačanov

Tudi slovenska četverica rešetala

Pall. Trieste – Eppan 41:15 (17:8)

PALLAMANO TS: Mestriner (2 obrambi), Scavone (5), Benvenuti (5); Varesamo 2, Visintin 8, Fanelli 1, Tokič 8, Carpanese 5, Lo Duca 2, Nadoh 8, Sardoč 2, Sedmak 2, Leone 1. Trener: Radojkovič.

Tržačani so tekmo začeli z običajno postavjo, to se pravi Mestrinerjem, Visintinom, Carpanesejem, Tokičem, Sedmakom, Nadohom in Lo Ducu na desnem krilu. Začetek srečanja je kazal na izenačeno tekmo, saj so gostje z Južne tirolske po štirih minutah celo vodili s 3:1, a šlo je le za kratkotrajno prednost in iluzijo. Tržačani so namreč po dveh minutah že izenačili, nadaljevali z visokim tempom igre in z delnim izidom 10:0 v desetih minutah popolnoma zagospodarili na igrišču. V štirinajsti minuti je bilo torej 11:3 za domače in začela se je tudi serija običajnih menjav trenerja Radojkoviča. Obramba 6:0 Lo Duce in ostalih je bila za tehnično dokaj skromne nasprotnike nerešljiva uganka, večino strelav pa je prestregel kar obrambni zid, tako da je bil vratar Mestriner bolj malo zaposlen. Po

skromnih dvajsetih minutah igre je bilo za izkušenega vratarja tekme konec in njegovo mesto je prevzel mladi in z igralnega vidika še nezrel zvezanec. Do konca polčasa se je prednost Tržačanov večala, edini omembe vreden dogodek pa je izključitev Obberaucha v 23. minuti, ko je z grobim prekrškom preprečil Carpaneseju zadetek. Izključitev je bila torej povsem oopravičena. Drugi polčas se je začel v znamenju Visintina, ki je v dveh minutah trikrat zadel iz protinapada, publiko pa bi skorajda na noge spravili tržaški rokometaši s trojnim cepelinom, ki le za las ni uspel, drugače bi šlo za posnetek, ki bi bil vreden objave na spletni strani youtube... Med drugim sta v tem polčasu zadela tudi Kerpan in Sedmak, tako da so bili sinoči vsaj enkrat uspešni vsi štirje slovenski rokometaši v tržaških vrstah, to se pravi Nadoh, Sedmak, Sardoč in Kerpan. (I.F.)

LIGA PRVAKOV - Izidi: Gorenje - Pick Szeged 23:30. Velenjčani so se kljub porazu uvrstili v drugi del.

POKAL EHF - Izidi: Aragon - Gold Club 34:28, Cimos KP - ABC Braga 34:25.

HOKEJ NA ROLERJIH - Tržaški derbi A1-lige

V pravem derbiju Edera upravičila vlogo favorita

Mraz, agresivna igra, ZKB Kwins pa je zdržal le en polčas

Polet ZKB Kwins – Officine Belletti Edera 0:5 (0:1)

ZKB KWINS: Petronijević, Kokorovec Mi., Mo. in S., Poloni, Ferjanič, Battisti, Cavalieri S. in G., Lončar, Fajdiga, Sila, De Iaco, Montenesi. TRENER: Ferjanič.

EDERA: Riva, Pizzarello, Simšič (1), Kos (2), Fracarossi, Corradin, Coren, Etrineti, Nabergoj, Rodela, Sočlar (1), Vellar (1), Marton, Basso-Bondini. TRENER: Rusanov.

Občuten derbi med Kwinsi in tržaško Edero se je zaključil z zmago gostov, ki so upravičili vlogo favoritov. Kljub temu so se domači hokejisti dobro upirali v obeh polčasih, a ustvarjene priložnosti nikakor niso konkretizirali.

V prvem polčasu se je igra odvijala večinoma na Poletovem delu igrišča, tako da sta bila protagonista obramba in Poletov vratar Petronijević, ki je imel kar veliko dela. Učinkovita obramba openskih konjev je dobro zadrževala Tržačane, ki so prvič zatresli mrežo v 13. minuti z golom Vellarja. Gol je predramil poletovce, ki so v zadnjih minutah prvega polčasa skušali izenačiti. Drugi gol je le nekaj sekund po začetku drugega polčasa zadel Kos: Petronijević je sicer ploščico zaustavil z roko, a se je nato zakotalila v mrežo. Mrežo je Edera tretjič zatresla v 23. minuti s Simšičem. Kljub razliki v golih se varovanci trenerja Ferjaniča niso predali: če je v prvem polčasu prevladovala obramba igra, so si v drugem poletovci v napadu upali kaj več. Aleš Fajdiga in Anže Lončar sta v napadu zrezirala kar nekaj napadov, a brez zadetka. Pet minut pred koncem srečanja sta se dva uspešna protinapada Edere prelevila v dva gola: tokrat sta bila uspešna prvič Kos s polovice igrišča, drugič pa Sočlar iz leve. Zadnje minute derbija so skazile grobe napake in sporne sodniške odločitve.

»Na tekmo smo se dobro pripravili. Zadovoljen sem predvsem s prvim polčasom. Res je, da smo igrali preveč obrambno, a smo uspešno zaustavljali goste. V drugem polčasu pa so številne izključitve podrle ritem, obenem pa priložnosti nismo uspeli zaključiti. Mogoče smo bili vseskozi preveč dopustljivi,« je po tekmi povedal trener Ferjanič, Aleš Fajdiga, glavni napadalec pa: »Mogoče smo si pričakovali nižji rezultat, a kljub temu so gostje upravičili vlogo favorita. Predvsem v napadu so se ostali igralci premalo vključevali, tako da je bilo preigravanje nasprotnikov težje.«

Ostali izidi: Civitavecchia - Milano 24 Quanta 3:8, Empoli - Asiago 4:5, SAI Invicta - Draghi Torino 3:3.

Veronika Sossa

Vratar Poleta Petronijević je v prvem polčasu ubranil veliko strelav

KROMA

OPČINE - Sprejem ŠD Polet za Tanjo Romano

Predstavljalja bo 100. obletnico ZKB Dipiazza jo želi s s sabo ob padcu meje

Tržaški župan Roberto Dipiazza je Tanji Romano podaril zlato ogrlico

KROMA

TENIS

Paola Cigui v Barceloni čez prvo oviro

Paola Cigui je včeraj odigrala prvi dvoboj kvalifikacijskega ITF turnirja v Barceloni (nagradni sklad 10.000 dolarjev). Proti Brazilki Yasmine Guimaraes (brez točk na svetovni jakostni lestvici) je zmagala s 6:2 in 6:3. Danes bo v drugem krogu kvalifikacij igrala proti Bolgarki Yordanovi (št. 1031). 18-letno tenisačico gropajsko-padriške Gaje čakata v kvalifikacijah še dva kroga: če bo uspešno odigrala oba dvoboja (današnjega in jutrišnjega) bo nastopila na glavnem turnirju.

Milje: Brata Plesničar izločena

Na Memorialu Faganel v Miljah za dvojice sta brata Plesničar, Aleš in Borut izgubila proti dvojici Serena/Gabelli s 6:2 in 6:3. Druga nosilca turnirja sta zaigrala zelo solidno. Brata Plesničar sta svoje nastope na memorialu zaključila v polfinalu kot že lani, predlanskem sta klonila v finalu, na treh izvedbah pa sta stopila na najvišjo stopničko. Tenisača Gaje sta z včerajšnjim nastopom zaključila letošnje nastope.

odstopili naši kotalkarici svoji pokriti dvorani. Predsednik ZKB Sergij Stančič je med drugim sporočil, da bo podoba Tanje Romano prihodnje leto zaščitni znak proslav ob 100. obletnici openskega bančnega zavoda, župan Roberto Dipiazza, ki je Tanji podaril zlato ogrlico (»plaket si dobila že nič koliko,« je odločitev za nenavadno a zagotovo lep alternativo nagrado utemeljil prvi mož tržaške Občine), pa je našo kotalkarico povabil na slavnost, ki bo 20. decembra na mejnem prehodu Škofije ob padcu meje med Italijo in Slovenije. Predsednik ZSSDI Jure Kufersin je med drugim napovedal, da bo Združenje še podprlo Tanjo in predsednika deželnega odbora CONI Fellugo spomnil na obljubo, ki jo je izrekel že lani, da bi Romanovi z vključitvijo v enega od vojaških ali policijskih rodov omogočili, da bi lahko brez skrbi za svojo bodočnost še vztrajala v svojem športu, ki je sicer amaterski. Kot zgled za športnike in mladino sta Tanjo označili svetnici Tamara Blažina v imenu Dežele in Marina Guglielmi za tržaško Pokrajino, pozdravili pa so tudi konzulka Republike Slovenije Tanja Mlajč, predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, Igor Gabrovec za SKGZ, Drago Štoka za SSO, Augusto Re David za deželni odbor združenja italijanskih športnih novinarjev ter predstavnik olimpijskega odbora in kotalkarske zveze FIHP Emilio Felluga, Stelio Borri, Marcella Skabar, Fabio Holland in David Bogatec.

Polet: dve zmagi med najmlajšimi

Pred dnevi je bila na sedežu društva Gioni v Trstu deželna tekma »Trofeo Aquile«. Na tekmi so sodelovali kotalkarji, ki so tekmovali na deželnih ravni v prejšnji sezoni in so se vrstili od četrtega mesta dalje. Tekmovanja so se udeležili tudi mlajši kotalkarji Poleta, ki so se lepo izkazali. Med starejšimi deklkami je Martina Debernardi imela nekoliko smole pri izvedbi programa in je zato osvojila šele četrto mesto. Med mlajšimi mladinkami je Katarina Jazbec izpeljala zelo dobro program in je tako stopila na najvišjo stopničko zmagovalnega odra, medtem ko se je Valentina Budin uvrstila na sedmo mesto. Med mlajšimi dečki se je Davide Acquafresca uvrstil na prvo mesto, drugo mesto pa si je zagotovil Daniel Sedevec.

MLADINSKI NOGOMET - V prvenstvu deželnih mladincev

Vesna si grize nohte

Že v prvi minuti povedla s Tucciom - Cicibani kljubovali burji in mrazu

Vesna - Monfalcone 1:1 (1:0)

STRELEC ZA VESNO: Tuccio v 1. min.

VESNA: L. Rossoni, Burni, Zarba, Candotti (od 55. min. Križmančič), Milenković, S. Rossoni, Leghissa (od 77. min. Sandri), Tuccio (od 65. min. Rados), Dajič (od 55. min. Turello), De Bernardi, Zampino (od 60. min. Martinelli). TRENER: Toffoli.

Mladinci Vesne so izgubili enkratno priložnost, da bi pod streho pospravili vse tri točke. Ekpa iz Tržiča je sicer dobra, toda niti igre so imeli stalno v rokah nogometaši Vesne. Že v prvi minuti srečanja (prav tako kot Toni v reprezentanci) je mrežo enajsterice iz Tržiča zatresel Tuccio, v nadaljevanju pa so si varovanci trenerja Toffolija priigrali še osem čistih priložnosti, toda žoge niso uspeli spraviti v mrežo. Gostje pa so v celem srečanju le trikrat streljali na vrata, zadnjič v 68. minuti, ko je žoga končala za rameni vratarja Rossonija.

CICIBANI

Chiarbola - Kras 0:2 (0:0, 0:1, 0:1)

KRAS: Gregori, Kosovel, Vidali (1), Bor (1) in Rok Samsa, Kocman, Udovič, Le-

ghissa, De Castro, Suppani. TRENER: Pahor.

Krasovci so doslej že devetkrat zmagali in le enkrat igrali neodločeno, tekma proti Chiarboli pa je bila doslej najtežja, saj je bil nasprotnik zelo dober. Kras je dosegel dva zadetka in trikrat zadel vratnico, Chiarbola pa dvakrat.

Sovodnje - Fincantieri C 1:8 (3:1, 3:0, 2:0)

SOVODNJE: Petejan, Pavletič N. in D., Devetak, Lakovič, Pahor, Vasič, Baccchi. TRENER: Assi.

Starejši nasprotniki so bili za mlade sovođenjce prava uganka. Edini gol za Sovodnje so v prvem polčasu dosegli nasprotniki.

Ronche A - Mladost A 7:1 (1:0, 3:0, 3:1)

MLADOST A: Visintin (1), Terpin, Devivo, Furlan, Cosani, Peric, Fajdiga, Gergolet. TRENER: Fergolia.

Mladi nogometaši niso uspeli zaustaviti prodornih nasprotnikov, a kljub temu so se dobro upirali. Edini zadetek so dosegli v zadnji tretjini.

Trifoglio - Vesna 2:6 (0:2, 0:2, 2:2)

VESNA: Paoli, Buri, Ghersinich, Ro-

velli (2), Covarelli (1), Sartore (1), Košuta, Majcen, Rossi (1), Blasi (1). TRENER: Benčić.

Nogometaši Vesne so na gostovanju zaigrali dobro: veliko podaj in lepe akcije so omogočile popolno prevlado. V zadnji tretjini je Rovelli zaigral v vlogi napadalca in zadel dva gola, ki sta tudi prva v njegovi karieri.

Juventina A - Juventina B 7:1 (2:0, 2:0, 3:1)

JUVENTINA A: Colamarino (1), Braini (1), Radkov (1), Musto (2), Pannone (2), Waccher, Cadeddu. TRENER: Marchesi.

JUVENTINA B: Boschin, Medeot, Jakomin, Graziani, Tonani, Barone, Kovachevič, Trevisan (1). TRENER: Arena.

V domačem derbiju so slavili starejši varovanci trenerja Marchesija. Kljub temu pa je bila igra dopadljiva.

Villesse - Mladost B 2:3 (1:1, 1:1, 0:1)

MLADOST B: Zainer, Gergolet, Jurén, Petejan, Lavrenčič (1), Fajdiga, Čavdek (2). TRENER: Gergolet.

Varovanci trenerja Gergoleta so po izenačenju tekmi zasluženost slavili.

Člani in prijatelji Poleta, ugledni gostje in navadni ljubitelji športa, ki so v petek zvečer do dobra napolnili dvorano Zadrudne kraške banke na Opčinah, so imeli to srečo, da so si lahko preko velikega zaslona ogledali in tudi podoživeli zmagoviti nastop Tanje Romano na svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v Avstraliji. Očarljivi posnetki s te tekme, kot tudi z nekaterih nastopov iz prejšnjih sezon, so bili namreč prava poslastica in vsi so se lahko prepričali, ki ga je najboljša kotalkarica na svetu postregla v Avstraliji z resnično izredno kakovostnim nastopom, kakršnega ni nikoli premogla še nobena v tej zahtevni športni disciplini. Temu primeren je bil veličasten in obenem prisrčen tudi sprejem, ki ga je pripravilo društvo, Tanji pa so se na njem poklonili mnogi iz športnega in političnega sveta, kar kaže na odmevnost njenih uspehov v tukajšnji javnosti.

Na srečanju, ki ga je duhovito povezoval Andro Merku, je uvodoma spregovoril gostitelj večera, to je predsednik ŠD Polet Marino Kokorovec, ki se je zahvalil Tanjinima glavnima pokroviteljema Zadrudni kraški banki in Združenju slovenskih športnih društev v Italiji, vendar tudi predstavnikom društva La Rosa iz Livorna, pri katerih Tanja trenira, ko je ni v Trstu in pa tržaškima društvoma Gioni in Edera, ki so v mrzlih dneh pred odhodom na SP,

PROMOCIJSKA LIGA - Po zmagi proti tržaškemu San Luigiju

Reakcija in zaslužen preobrat Kras Koimpex se je približal vrhu

Gostje so v prvem delu vodili z 1:0 - Knežević zgrešil enajstmetrovko - Giorgi odličen

Kras Koimpex - San Luigi 2:1 (0:1)
STRELCI: Donato (SL) v 14., Centazzo v 66. in 71. min.

KRAS: Contento, Nonis, Rado-
vini, Centazzo, Ventrice, Stabile (v 45.
Metulio), Alejnikov (v 66. Orlando),
Batti, Knežević (v 66. Botta), Giorgi,
Visintin. TRENER: S. Alejnikov.

SAN LUIGI: Ferluga, Zolia, To-
scan, Furlan, Tessaris, Simeunović,
Donato, Franchini, Cano, Cipolla,
Mullner. TRENER: Potasso.

Repenski Kras je v drugem
polčasu dokazal, da je ekipa, ki se lah-
ko bori za za sam vrh. Tudi tokrat smo
sicer videli dva obraza »rdečih«: ne-
povezana in zaspana igra v prvem de-
lu, borbenost in lepe akcije v drugem.
Trenar Sergej Alejnikov si takole ra-
zlaga Krasovo dvoličnost: »Pred
začetkom sezone smo precej spre-
menili ekipo in nismo še uigrani.«

PRVI DEL - Začetek tekme ni bil
najbolj zanimiv. Hladno vreme (tudi
nekaj snežink) je negativno vplivalo
na nogometaše obeh moštev. Prvo re-
sno priložnost so imeli domačini, ko
je branilec Radovini bil z glavo za las
nenatančen (žoga čez prečko). V 14.
minuti hladna prha, ki je še dodatno
ohladila ozračje na repenski tribuni.
Fizično solidni bočni igralec San Lui-
gija Donato se je po zgrešenem stre-
lu Cipolle znašel v dobrem položaju
pred vratarjem Contentom in zatres-
el mrežo. Krasova obramba je bila
slabo postavljena.

PREOBRA - V drugem polčasu
so Alejnikovi fantje prevzeli pobudo
v svoje roke. Že v 6. minuti je Giorgi
(včeraj med boljšimi na igrišču)
zgrešil stooostotno priložnost. Dve
minuti kasneje je stopil v ospredje
vratar Contento, ki je ubranil zelo ne-
varen strel San Luigija. Najbrž je bil
to mejnik srečanja, saj zatem gostje
niso bili več nevarni pred domačimi
vrati, nasprotno pa je Kras pritisnil na
plin. V 14. minuti je spretni Giorgi iz-
silil enajstmetrovko, ki pa jo je »Ridži«
Knežević zgrešil (ubranil jo je vratar
Ferluga). To pa ni zmedlo gostiteljev,
ki so 7 minut kasneje izenačili s Cen-
tazzom (izkoristil je zmedo v kazens-
kem prostoru). Neodločen izid Kra-
su ne bi bog-ve-kako pomagal in v 26.
minuti so »rdeči« še drugič premagali
nekrivega Ferlugo. Giorgi je podal s
kota in Botta je bil z glavo natančen.
»Golica« je še drugič razveselila do-
mače navijače. S tremi točkami se je
tako Kras približal vrhu lestvice.

TRENERJA - Sergej Alejnikov:
»Lepa in borbeno tekma. V prvem
polčasu smo imeli nekaj težav, v dru-
gem pa smo igrali kot je treba. Poh-
valil bi celo ekipo. Moramo še veliko
napredovati. V nedeljo nas čaka še ena
težka preizkušnja, to je tekma proti
ekipi Centro Sedia.« **Marzio Potas-
so**: »Mogoče bi bil bolj pravičen neo-
dločen izid. Vsekakor Kras je odlična
ekipa, ena boljših v naši skupini. Do-
bro smo vedeli, da nam bo v Repnu
trda predla. Vsekakor fantje so se po-
trudili in nimam jim kaj očitati.«

NAŠE OCENE - V drugem
polčasu se je razigral **Alessandro
Giorgi**, ki si je izboril enajstmetrov-
ko in zatem odločilno podal Botti. Iz-
gubil je zelo malo žog. Ocena 8. Na
sredini igrišča je bil zelo čvrst 16-let-
ni **Artur Alejnikov** (7). Pohvalo si za-
služi še Orlando. Črni dan pa je tokrat
imel domači ljubljene **Radenko
Knežević**. Pri gostih je v napadu do-
bro igral **Cano** (7).

Jan Grgič

Dimitri Batti (v petek je dopolnil 21 let) v dvoboju na sredini igrišča

KROMA

1. AMATERSKA LIGA - Srečanje se je odločilo v drugem polčasu

7. poraz Primorja Interland

Menjava trenerja še ni obrodila zaželenih sadov - Primorje tekmo končalo le z devetimi igralci

V prvem polčasu
se je Primorje še
enakovredno
borilo, čeprav je
bilo preveč
izgubljenih žog.
V drugem delu pa
sta na potek tekme
odločilno vplivali
izključitvi Davida
Ravalica in vratarja
Percicha

KROMA

Primorje Interland - San Sergio 0:2 (0:0)

STRELCI: v 79. min Boria (S), v 92.
min. avtogol Pipan (P); IZKLJUČITVE: v 54.
min. D. Ravalico zaradi dvojnega opomina,
v 72. min Percich

PRIMORJE INTERLAND: Percich,
Ferro, Scarpa, D. Ravalico, Merlak, Dagri,
A. Ravalico (od 67. min D'Oronzio), Pipan,
Bertocchi, Siccardi, Picciola (od 72. min
Zuppin). TRENER: Nevio Bidussi.

SAN SERGIO: A. Rossi, S. Rossi (od
69. min. Boria), Godeas, Flego (od 76. min.
Giann), Folla, Pribac, Zoglia, Besič, Bussa-
ni, Puzzer. TRENER: Fabio Sambaldi.

Mraz, sneg, rumeni kartoni, dva za-
detka in novi poraz Primorja. To bi lahko
bil strnjeni komentar derbija 1. amaterske
lige na nogometnem igrišču športnega
centra Ervatti. Primorje Interland je kljub za-
menjavi trenerja in novim majicam, dožive-
lo nov, že sedmi poraz. Vsekakor na tribu-
nah so ob koncu srečanja navijači kome-
tirali, da je Primorje tokrat igralo bolje kot
na prejšnjih srečanjih.

Prvi polčas, enajsterici sta stopili na
igrišče s črnim trakom na roki in spomin na
ubitga navijača Lazia, je bil izenačen, saj se
je Primorje enakovredno borilo, čeprav so
varovanci trenerja Bidussija izgubili preveč
žog na sredini in v obrambi so včasih do-
besedno zaspali, tako da je San Sergio imel
dve izredni priložnosti, vendar je žoga
končala pot mimo vrat. Primorje pa je de-
jansko le enkrat resneje ogrozilo vrata gos-
tov, in sicer s prostim udarcem Davida Ra-
valica v 41. minuti. Ob koncu polčasa pa so
iz neba celo začele padati prve snežinke.

Drugi polčas so gostje začeli zelo na-
padalno, tako da je Primorje prvič prestopi-
lo sredino igrišča šele po osmih minutah
igre. V 54. minuti pa je Davide Ravalico
podrl napadalca gostov na robu kazeneke-
ga prostora in sodnik je brez obotavljanja po-
kazal drugi rumeni karton (prvega je dobil
v prvem polčasu zaradi ugovaranja) in Ra-
valico je moral s igrišča. San Sergio je tako
še bolj pritisnil na plin in začel oblegati vrata
gostiteljev in v 72. minuti je San Sergio s
hitrim protinapadom prodrl po levi strani.
Vratar Percich je stekel iz vrat in na robu ka-
zenskega prostora podrl napadalca gostov:
rdeči karton in Primorje je ostalo v 9. Se-
dem minut pozneje je San Sergio zatresel
mrežo gostiteljev in srečanja je bilo takrat
dejansko konec.

Izjavi po tekmi

Novi-stari trener Primorja Interland
Nevio Bidussi: »Izključitvi sta nedvomno
negativno vplivali na potek srečanja, vse-
kakor v prvem polčasu smo naredili preveč
napak v obrambi, ampak predvsem na sre-
dini igrišča, kjer smo izgubili preveč žog.

ŠPORTEL Ali Tanja skače više od kengurujev?

Svetovni naslov, kenguruj
in med njimi naša šampionka Ta-
nja Romano. Ključne besede jut-
rišnjega Športela (ob 22.30 na
TV-Koper), ki bo posvečen ko-
talkanju in njegovi ikoni, ki je
prejšnji teden v Avstraliji osvoji-
la enajsto zlato medaljo na sve-
tovnem prvenstvu. V oddaji bos-
ta gostovala Tanjin trener Moj-
mir Kokorovec in predsednik ŠD
Polet Marino Kokorovec, ki sta
Tanj o tudi spremljala v deželi
kengurujev. Tanje v studiu ne bo,
voditelj Igor Malalan pa se bo
»neposredno« povezal na Opči-
ne, kjer se bo njegov soimenjak
pogovarjal s šampionko. Gledal-
ci bodo lahko izvedeli, ali najbolj-
ša kotalkarica na svetu res skače
više od kengurujev, ali si bo mo-
goče nadela drsalke in še kaj več.

Športelovi sodelavci so
pripravili obenem še prispevke
o nogometni tekmi Kras - San
Luigi, odbojarski moški D-li-
gi Olympia - Cordenons, košar-
karski D-ligi Kontovel Sokol -
Isontina in hokejskem derbiju
med Poletom ZKB Kwis in tr-
žaško Edero.

2. AMATERSKA LIGA - V Bazovici

Zarja Gaja zasluženoslavila pred pravim testom proti Ronkam

Zarja Gaja - Muglia 1:0 (1:0)

STRELEC: Bečaj v 38. min.

ZARJA GAJA: Carmeli, Segulin,
V. Križmančič, Jurincic (Clarich), G.
Križmančič, Palmisano, Schiraldi, Sat-
ti (Franco), Fratik (Ghezzi), Bečaj, Ka-
riš. TRENER: Nonis.

Po zanesljivi in tesni zmagi proti
miljski Mugli se je Zarja Gaja še do-
datno približala mestom v zgornjem
delu lestvice, ki vodijo v končno
prvenstva. Vnaprej igrano tekmo 2.
amaterske lige v Bazovici je ovirala
močna burja. Zarja Gaja je že na začet-
ku prevzela pobudo v svoje roke in te-
hnično slabšim gostom diktirala tempo
igre. Nogometaši vzhodno-kraškega
društva so zmagovito povedli v 38. mi-
nuti. Nekdanji slovenski reprezentant
Vili Bečaj je izkoristil lepo Schiraldije-
vo podajo, preigral gostujočega vratarja
in žogo potisnil v mrežo. Po vodstvu je
Zarja Gaja še naprej napadala in - kot
ponavadi - zgrešila še celo vrsto dobrih
priložnosti. Najlepšo sta imela Palmi-
sano in Satti. V prihodnjem krogu čaka

Daniel Franco (Zarja Gaja)

KROMA

Zarja Gajo pomembna tekma proti eki-
pi iz Ronk, ki je vsaj na papirju ena
boljših v skupini. »Prihodnjo nedeljo
naš čaka pravi test. Videli bomo, če smo
zreli za višja mesta na lestvici ali ne,«

je po tekmi povedal podpredsednik Ed-
vin Milkovič »Slauc«. Pri Zarji Gaji sta
se tokrat dobro odrezala branilec Ke-
vin Segulin, ki je prvič v letošnjem
prvenstvu igral od začetka ter Vili
Bečaj, ki je dosegel odločilni zadetek.

VČERAŠNJA IZIDA - Elitna liga:
Tricesimo - Manzanese 0:2 (Masarot-
ti, Tiro); **promocijska liga:** Pro Cervi-
gnano - Sangiorgina 1:1 (Ietri (S),
Chiappetti).

V SOBOTO - 1. AL: Primorec -
San Giovanni.

ZAČETNIKI 11:11

**Don Bosco - Pomlad A 1:6 (1:2, 0:2,
0:2)**

POMLAD A: Puntini, Perko, Sed-
mach, Simeoni, Renar, Kante, Arduini
(1), Marussi (3), Bolognini (1), Pertot,
Mesar, Vatrovaz. TRENER: Livan.

Zmaga nogometašev Pomladi ni
bila nikoli vprašljiva, saj je bila premoč
varovancev Livana očitna. Kljub sla-
bemu vremenu so odigrali dobro v vseh
tretjinah.

Obvestila

AŠD-SK BRDINA organizira v pe-
tek, 23. novembra informativni sesta-
nek za tečaje smučanja za vse stopnje,
ki bodo tudi letos v Forni di Sopra. Se-
stanek bo na sedežu društva v Repen-
taborski ul. 38 v Mercedolu s pričetkom
ob 20.30. Zainteresirani lahko tudi po-
kličejo na tel. št.: 340-1653533. Vljudo
navabljani vsi lanske tečajniki in novi
prijetelji!

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse
člane na društveno kosilo v nedeljo, 2.
decembra, ob 12.45 v restavraciji Sar-
doč (Prečnik 1/b - Devin - Nabrežina).
Prijava sprejemamo v tajništvu
tel./fax: 040-299858 ali po E-pošti do
28-11-07.

ŠD SK BRDINA organizira zimo-
vanje v kraju Forni di Sopra od 22. do
29. decembra 2007. Zainteresirani lah-
ko pokličejo na štev. 3475292058.
Vljudo navabljani.

SK DEVIN prireja sejem rabljene
smučarske in kolesarske opreme v ha-
li F tržaškega sejmišča na Trgu De Ga-
speri 1. Zbiranje rabljene opreme v to-
rek, 20. in v sredo, 21. novembra od
10.30 do 20.00. Sejem bo v petek, 23.,
soboto, 24. v nedeljo 25. in v ponedel-
jek, 26. novembra od 10.30 do 20.30. Za
informacije tel. 3335201854 -
www.skdevin.it

MOŠKA C-LIGA - Tokrat sama gostovanja

Točka za Sočo ZBDS in Sloga Tabor Televita

Val Imsa pa je po poraz v Buii sam na dnu lestvice

Prata - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:2 (20:25, 25:16, 23:25, 25:18, 17:15)

SOČA ZB DOBERDOB SOVODNJE: Braini 6, Testen 13, S. Černic 8, Mi. Černic 8, I. Černic 7, Valentinčič 24; Košir (L), Čevdek 0, Ma. Černic 6, Juren nv, J. Černic nv, R. Devetak. TRENER: Battisti.

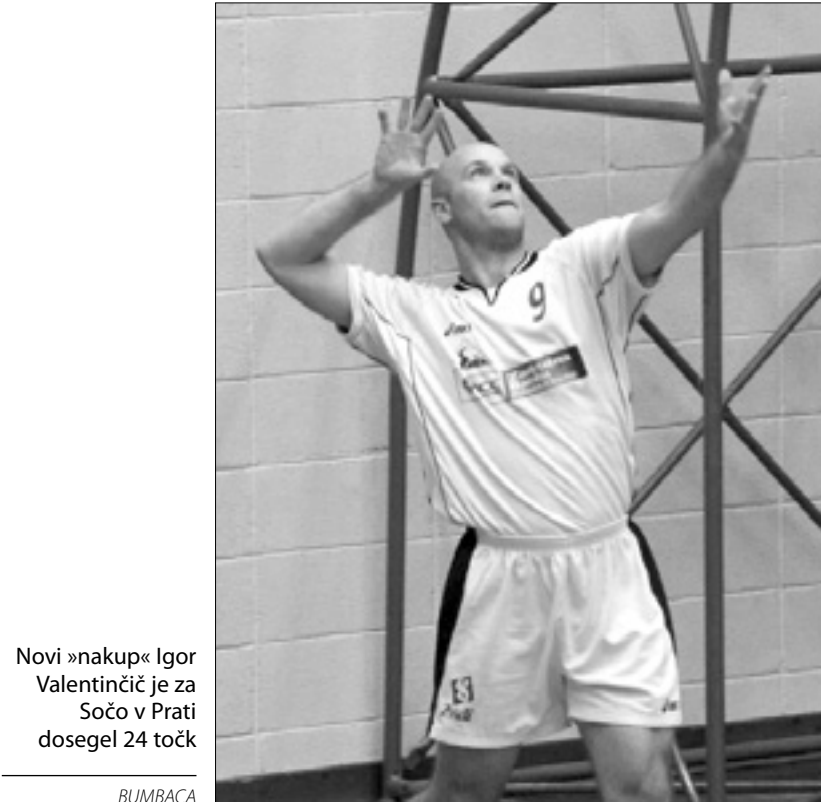
Soča se iz Prate, kjer je v drugem krogu Val potegnil krajši konec, vrača s točko. Trener Battisti je bil ob koncu srečanja zadovoljen. »Fantje so dali vse od sebe in v ključnih trenutkih so obdržali mirno kri. V drugem setu nam je tako uspelo nadoknaditi kar pet točk zaostanka, tako da sem z osvojenjo točko zelo vesel.«

Sočani so na parket sicer stopili z nekoliko spremenjeno postavo. Zaradi bolečin v hrbtu je Mitja Čevdek začel na klopi (na igrišče je stopil le v drugi liniji), v vlogi korektorja ga je tako nadomestil Igor Valentinčič, ki je svojo nalogo opravil zelo dobro in je bil s 24 točkami tudi najboljši tolkač srečanja. Zaradi bolečin v gležnju pa je na klopi ostal tudi mladi podajalec Jan Černic. Vzrok za poraz v drugem in tretjem nizu je bila predvsem igra na mreži: v drugem setu blok ni deloval kot bi moral, v četrtem pa so jim gostje povzročali veliko preglavic v napadu, predvsem s centra. V prvem in tretjem nizu pa so varovanci trenerja Battistija igrali kot znajo. Še najbolj zanimiv je bil prav tretji niz, ko so z Valentinčičem na čelu uspeli nadoknaditi zaostanek petih točk (14:9) in z umirjeno igro v končnici spraviti pod streho niz. Odločilni peti niz je bil zelo izenačen, predvsem zadnje točke, žal pa so Sočanom pošle moči in zmaga je ostala v Prati.

PAV Natisonia - Sloga Tabor Televita 3:2 (25:18, 20:25, 13:25, 25:22, 15:6)

SLOGA TAJBOR TELEVITA: Mirko Kante 1, Vasilij Kante 11, Riolino 12, Slavec 11, Igor Veljak 11, Vanja Veljak 3; Privileggi (L), Bertali 0, Peterlin 4, Sorgo 9. TRENER: Božič

Sloga Tabor Televita se z gostovanja vrača s porazom vendar z zelo dragoceno točko, ki jo je osvojila proti eni boljših ekip v ligi. Če bi pred tekmo samo kdo naši ekipi napovedal osvojitve točke, bi jo vsi z veseljem sprejeli, po tem, kako so se odvijale stvari, pa ostaja kar nekaj grenkobe, saj so bili naši igralci na pragu nepričakovane zmage. Ker sta se ekipi letos srečali že tretjič (dvakrat v pokalnih tekmah in

Novi »nakup« Igor Valentinčič je za Sočo v Prati dosegel 24 točk

BUMBACA

obakrat so naši fantje izgubili), je trener Božič spremenil postavo, da bi nasprotnike zmedel: Vasilij Kante in Riolino sta si zamenjala vloge korektorja/napadalca, v standardni šestarki pa je prvič letos začel Igor Veljak. Taka postava se ni posebno obnesla, zato sta Kante in Riolino v naslednjem setu spet zaigrala na običajnem mestu, na igrišče pa je stopil Sorgo. V drugem in tretjem nizu je Sloga Tabor Televita zaigrala zelo dobro, prav gotovo najboljše doslej. Zelo dober sprejem je omogočil Vanji Veljaku, da je zalagal vse svoje napadalce, med katerimi sta se še zlasti izkazala Danjel Slavec in Sorgo. Domačini so bili proti takemu nasprotniku dobesedno brez moči in naša ekipa je zasluženovo povedla z 2:1. V četrtem nizu si je PAV Natisonia nekoliko opomogla, set je bil izenačen vse do konca, poraz v končnici pa je našo ekipo povsem pravil s tira, tako da v odločilnem tie breaku ni bila več zmožna nuditi domačinom enakovrednega odpora.

Buia - Val Imsa 3:1 (25:14, 23:25, 25:16, 25:20)

VAL IMSA: Pantič 11, Lavrenčič 12,

Berzacola 2, Ombrato 22, Nanut 4; Plešničar (L), Brisco 1, Sancin, Corva, Povšič. TRENER: Jerončič.

Valovi odbojkarji še čakajo na prvo zmago, saj tudi iz Buie se vračajo praznih rok. Sinoči so sicer igrali nekoliko bolje, toda še vedno je bilo preveč pavz v igri, ki so gostiteljem omogočili, da so si priigrali 3-4 točke prednosti. Prvi in tretji niz sta bila dejansko enosmerna, saj so valovci napravili preveč napak v sprejemu ter napadu in tudi blok ni deloval kot bi moral. V drugem nizu so le igrali kot znajo, zadnji set pa je bil izenačen vse do izida 16:16, nato so igralci Buie pritisnili na plin in o zmagovalcu ni bilo več dvoma. V vrstah Buie je zelo dobro igral slogaš Ambrož Peterlin (v prvem setu kot korektor, v ostalih pa na krilu), ki je sicer v drugem setu, edinem, ki so ga Goričani osvojili, sedel na klopi.

Ostali izidi: Basiliano - Faedis 3:2, VBU - CUS Trieste 3:1, Vivil - San Vito 2:3.

Vrstni red: VBU 12, San Vito 10, Prata in Buia 8, **Sloga Tabor Televita** in, Basiliano 7, CUS Trieste 6, Pav Natisonia 5, **Soča ZBDS in Faedis 4**, Vivil 1, **Val Imsa 0**.

ŽENSKA C-LIGA - Proti močnemu Palazzolu

Po odličnem prvem setu so okrnjene slogašice precej popustile

Sloga List - Palazzolo 1:3 (25:14, 18:25, 15:25, 14:25)

SLOGA LIST: Cvelbar 9, Fazarinc 11, Pertot 14, Alice Spangaro 5, Michela Spangaro 2, Starec 5, Chirani (L), Gantar 2, Mamillo 0, Maurovich 2. TRENER: Maver

Sloga List je sinoči na domačih tleh doživela poraz, ki ji ga je zadal letos zelo solidni Palazzolo. Slogašice so nastopile okrnjene, saj zaradi službenih obveznosti ni bilo Daniele Ciochi, Ivana Gantar pa zaradi bolezni ni trenirala ves teden, tako da je trener Maver tokrat na igrišče poslal dokaj spremenjeno postavo: podajala je Fanika Starec in na korektorskem mestu je začela mlada Michela Spangaro. Vendar te spremembe niso prav nič vplivale na našo ekipo, nasprotno: Sloga List je začela odlično, igralko so bile zelo zbrane in so publiki postregle z res lepo predstavo. Zelo dobro so servirale, bile učinkovite tako v napadu kot v bloku, obramba je bila vedno na mestu in nasprotnice so bile dobesedno brez moči. Vse je kazalo, da bodo slogašice s takim

ritmom tudi nadaljevale, v drugem nizu so povedle s 3:0, tu pa se je njihova pot končala, saj je bilo to zadnje vodstvo v vsej tekmi. Gostje so začele igrati bolj agresivno, naši ekipi pa se je začelo zatikati. Igralke so začele grešiti, kar jih je spravilo s tira in volja po uveljavitvi se je spremenila v zmedenost, ki je slogašice pripeljala do cele vrste napak. Za nameček jih je še zapustila samozavest, ki je kajpak gostjam rasla iz točke v točko in potek tekme se je povsem spremenil v korist Palazzola. Trener Maver je poskušal z menjavami obrniti situacijo, vendar mu tokrat ni uspelo in gostje so se po štirih setih lahko upravičeno veselile zmage. (INKA)

Ostali izidi: Talmassons - Martignacco 1:3, Volleybas - Teor 3:1, Porcia - Libertas TS 3:0, Chions - Vivil 3:0, Biesse PN - Cormons 3:0, Lucinico - Virtus 3:1. **Vrstni red:** Porcia 17, Palazzolo 16, Lucinico 15, Biesse Triveneto in Martignacco 14, Volleybas in Libertas TS 8, Cormons 7, Talmassons, Rivignano in Chions 6, Virtus TS 5, **Sloga List 4**, Vivil 0.

Poseg libera Roberte Chirani

KROMA

ŽENSKA D-LIGA - V 6. krogu

Tretja zmaga zapored Bora Brega, točka za Kontovel, pekoč poraz Govolleya

Manzano - Govolley Kmečka banka 3:1 (25:22, 22:25, 25:23, 25:15)

GOVOLLEY: Mania' 10, M. Zavadlav 11, Danielis 4, Uršič 15, Černic 17, Visintin 0, Alberti (L), Bressan 0, Petejan 0, Turus, G. Zavadlav. TRENER: Petejan.

Manzano, ki je na lestvici zasedel pred zadnje mesto, je pokazal precej več, kot so morda pričakovale Goričanke, ki so se morale tako sprijazniti s pekočim porazom. Ekipa, v kateri igra tudi nekdanja igralka Govolleyja Giulia Gobbo, je z borbeno igro že od vsega začetka presenetila naše odbojkarice, ki so v storilnosti tudi tokrat preveč nihale. Na začetku je bila njihova igra preveč statična. Manzano je visoko povedel (15:7 in 17:9), Goričanke so sicer zmanjšale zaostanek, vendar zmage nasprotnic niso ogrozile. V drugem setu so igrale bolj zbrano in odločno, samozavest je narasla in tako so stanje v setih izenačile. Tudi tretji set je bil podoben drugemu, v končnici pa je imel Govolley smolo. Pri izidu 20:19 za našo ekipo, se je poškodovala podajalka Tamara Visintin, ki je morala zaradi bolečin v hrbtu zapustiti igrišče. Nastala je zmeda, mlada Petejanova, ki jo je zamenjala, ni bila ogreta, in Manzano je prevzel vodstvo ter ga obdržal tudi potem, ko se je Visintinova spet vrnila na igrišče. Poraz v tem setu je precej potrl naše igral-

Sabrina Bukavec (Kontovel)

ke, ki se v četrtem setu niso več enakovredno upirale gostiteljicam.

Kontovel - Il Pozzo 2:3 (16:25, 25:16, 23:25, 27:25, 13:15)

KONTOVEL: Bukavec 29, Lisjak 7, Pertot 2, M. Satrc 17, Verša 20, A. Zuzič 8; Kapun (L) 1, Micussi 0, Milič, N. Starc, V. Zuzič. TRENER: Cerne.

Kljub porazu so bili v taboru Kontovela zadovoljni z nastopom. Na igrišču

so pokazale veliko borbenost, v napadu so igrale prepričljivo, blok je bil izredno učinkovit, kar dobro obeta za bodoče nastope. Zelo pozitivna je bila reakcija po porazu v prvem nizu, saj so varovanke trenerke Cerne uredile svoje vrste in napravile malo napak. Na mreži sta se razigrali Sabrina Bukavec in Alenka Verša. Izredno lepo in izenačeno srečanje pa je v četrtem in petem nizu skvaril sodnik z zelo dvomljivimi odločitvami. Kljub temu je Kontovel uspelo osvojiti četrti niz in izsiliti odločilni peti set, ki je bil izenačen vse do izida 13:13, ko je sodnik z dvema spornima odločitvama Pozzu pomagal do zmage.

Bor Breg Kmečka banka - Pasiano Pordenone 3:0 (25:23, 23:17, 25:15)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 10, Sancin 10, Colsani 7, Spešič 9, Flego 9, Gruđen 0; Contin (L), Žerjul 1, Grgič 1, Legovich 0, Della Mea, Sadowski. TRENER: Kalc.

Plave so še tretjič zapored slavile zmago in se tako še dodatno povspele na lestvici. Na domačih tleh so brez večjih težav odpravile novinca Gamma Legno Cecchini, ki je sicer v prvem setu prestrašil našo ekipo, v nadaljevanju pa se ji ni mogel več učinkovito upirati. V prvem nizu so

se plave prilagodile počasni igri nasprotnic in veliko grešile, tako da so že izgubljale 13:9. Na igrišče sta med setom stopili Žerjulova in Grgičeva in soigralkam pomagali spreobrniti potek srečanja. Z dobrim servisom so plave večkrat spravile v težave nasprotno ekipo, na mreži pa niso več grešile in na koncu z uspešnim blokom tudi osvojile niz. Od drugega seta dalje je bilo vse lažje. Servis in napad sta bila zelo učinkovita, borbene nasprotnice pa niso našle pravega protiorožja. Še lažja je bila naloga gostiteljic v zadnjem setu. Kljub številnim menjavam v vrstah nasprotne ekipe se razmere na igrišču niso spremenile. Trener Kalc je bil z novimi tremi točkami zelo zadovoljen: »Za zmago bi rad pohvalil celo ekipo, še posebej pa bi omenil igralki, ki so na igrišče stopili sredi prvega seta in poskrbeli za preobrat, centra Sancinovo in Legovichovo, ki je od polovice zadnjega seta prevzela mesto podajalke«. (T.G.)

Ostali izidi:Cordenons - Buia 1:3, Fiume Veneto - Roveredo 2:3, Reana - Tarcento 1:3, Cervignano - Paluzza 3:0.

Vrstni red:Tarcento 18, Cervignano 17, Cordenons 14, Pradamano 11, **Bor Breg Kmečka banka**, Buia in Roveredo 9, Paluzza 8, Reana 7, Manzano in Fiume Veneto 6, **Govolley Kmečka banka** in Pasiano PN 5, **Kontovel 3**.

Domači šport

DANES, nedelja, 18. novembra

KOŠARKA
MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Cordenonsu: Cordenons - Bor Radenska
PROMOCIJSKA LIGA - 11.00 v Trstu, Suvich: Libertas Barcolana - Cicibona
UNDER 17 MOŠKI - 11.00 pri Briškikih: Jadran ZKB - Snaidero
DEŽELNI UNDER 17 - 11.30 v Trstu, 1. maj: Bor - Ronchi; 17.30 pri Briškikih: Jadran - Pall. Trieste
NOGOMET
ELITNA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Torviscosa; 14.30 v Tržiču: Monfalcone - Vesna
1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Turriaco; 14.30 v Pierisu: Pieris - Primorec
2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, UI. Petracco: Costalunga - Breg
3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Malisana
NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Drevored Sanzio: San Giovanni - Pomlad
NAJMLAJŠI - 10.30 na Padričah: Pomlad - Gemonese
NAJMLAJŠI 1994 - 10.30 v Turjaku: Monfalcone - Pomlad
ODBOJKA
UNDER 18 MOŠKI - 17.00 v Sovodnjah: Soča Gostilna Devetak - VBU Videm; 18.00 na Opčinah: Sloga - Prata
UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Kontovel - Killjoy; 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - OMA A
NAMIZNI TENIS
MOŠKA C2 IN D-LIGA - 10.30 v Zgoniku: Kras - Libertas Latisana in Kras - Fiumicello B

JUTRI, ponedeljek, 19. novembra

KOŠARKA
UNDER 21 MOŠKI - 21.00 pri Briškikih: Kontovel - Snaidero; 21.15 v Trstu, 1. maj: Bor NLB - Newport & Fly

KOŠARKA - V 8. krogu moške C2-lige slavili za +33 točk

Jadran Mark kot valjar v Krminu Izkazali so se predvsem mladi

Odločilna je bila granitna obramba - Matteo Marusic 15 točk in 11 skokov

Alba Cormons - Jadran Mark 43:77 (10:18, 20:36, 30:52)

JADRAN: Oberdan 12 (2:2, 5:8, 0:1), Slavec 12 (-, 3:4, 2:7), Franco 6 (1:2, 1:4, 1:3), Marusic 15 (5:6, 5:9, 0:1), K. Ferfaglia 4 (1:2, 0:7, 1:3); Vitez 8 (-, 1:2, 2:4), Umek 2 (0:4, 1:1, -), Ukmar 2 (-, 1:1, 0:2), Semec 2 (-, 1:2, -), Malalan 14 (-, 7:9, -). TRENER: Popovič. PON: Marusic v 33. min.

Jadranovci so zlahka in brez večjih težav odpravili krminsko Albo. Končni izkupiček +34 točk je dovolj jasen dokaz, da so varovanci trenerja Bobana Popoviča gospodarili na igrišču. Začetek srečanja sicer ni najbolj briljanten za »plave«, ki so morali v 3. minuti najprej nadoknaditi izid 5:0, zatem pa v 5. minuti še izid 9:2. Odtlej pa so ujeli pravi ritim in jim je šlo vse kot po maslu. V obrambi so igrali zelo zagrizeno, v napadu pa so bili zelo natančni. Z delnim izidom 16:1 so prehiteli Albo in zaključili prvo četrtino s plus osmimi točkami. Edina negativna točka so bile tri osebne napake Petra Franca. V drugi četrtini so jadranovci že izrabili bonus osebnih na-

pak (tri osebne napake tudi Marusic), kar pa ni negativno vplivalo na potek tekme. V 27. minuti so Popovičevi fantje po zaslugi cele serije protinapadov in ukradenih žog povišali vodstvo na dvajset točk. Trener je zatem zaupal mladim silam (Vitez, Malalan, Ukmar, Ferfaglia), ki niso zatajili. Še dodatno so povišali vodstvo in povsem zadovoljili trenerja Popoviča.

Jadranova zmaga v Krminu je bila povsem zaslužena. Izkazala se je celotna ekipa (predvsem v obrambni fazi), do točk pa so prišli vsi košarkarji. Matteo Marusic je ob 15 točkah zbral še 11 skokov, 3 pridobljene žoge in 1 asistenco. Zelo dobro sta igrala še Saša Malalan in Alex Vitez.

Ostali izidi: Venezia Giulia - CBU Videm 72:98, Latisana - Basket Time Videm 65:76, Boz Carta San Vito - Ardita Gorica 72:80, Ronchi - Cervignano 68:57, Tricesimo - CUS Videm 68:85, Santos - Portogruaro 77:62; danes: Aviano - Acli Fanin.

ŽENSKA B-LIGA: C.M.B. - Ginnastica Triestina 65:44.

Osemnajstletni Saša Malalan je dosegel 14 točk, največ letos

KROMA

KOŠARKA - V moški D-ligi proti Poggiju

Pomembna zmaga Brega

Hud spodrslijaj Kontovela Sokola v Nabrežini proti Polisportivi Isontini

Breg - Poggi The Tender Pub 88:72 (26:18, 42:29, 67:46)

BREG: Sila 34 (6:8, 2:2, 8:10), Ciacchi 5 (1:3, 2:6, 0:2), Jevnikar 4 (2:4, 1:3, 0:1), Widmann 13 (-, 3:5, 2:4), Križman 8 (-, 4:6, 0:1); Posar 5 (0:2, 1:4, 1:2), Cerne 17 (-, 7:10, 1:2), Puzzer, Grazioso (-, 0:1, -), Laudano 3 (1:2, 1:2, 0:3). TRENER: David Pregarc. SON: 10.

V osmem krogu deželne D lige so Brežani proti Poggiju nanizali že četrto zaporedno zmago z vsaj 14 točkami prednosti. Breg in Poggi naj bi bili - vsaj na papirju - precej enakovredni ekipi, dejansko pa je bila tekma izenačena le v prvi četrti-

ni. V tem delu je ob precej medli predstavi svojih soigralcev v Bregovem dresu blestel Borut Sila: s skoraj brezhibno igro je v prvih desetih minutah dosegel kar 17 točk s stoodstotno realizacijo iz igre (2:2 za dve in 4:4 za tri točke) in skupni učinek +24! Odlična igra Sile v napadu je kompenzirala nepazljivo igro Brežanov v obrambi, kjer so nasprotniki dosegli nekaj lahkih košev in se s 17:10 spet približali na 19:16 v osmi minuti igre. Domačini so po dvominutnem odmoru takoj pritisnili na plin in v šestnajstih minutah zbrali prav šestnajst točk naskoka. Komaj je Celega sedel nekaj minut

na klop je učinek Poggija močno upadel, proti koncu prvega polčasa pa so gostje strnili svoje vrste in le nadoknadili nekaj pik. Igra bivšega Brežana Bembicha in soigralcev je bila na začetku tretjega dela vse prej kot dopadljiva, saj niso sploh izkoriščali premoči pod košema in raje metali iz razdalje. Pregarčevi fantje pa so s pridobljenimi žogami in posledičnimi protinapadi že po minuti in pol zbrali 20 točk naskoka (49:29), za tem pa ga postopoma večali vse do najvišjega vodstva 28 pik (67:39 v 28. minuti). Brežani so se tedaj verjetno prepričali, da imajo zmago že v žepu. Gostje pa so takoj nadoknadili nekaj točk, tudi po zaslugi trojke ob izteku četrtine. V šestih minutah so se igralci Poggija z neverjetnim delnim izidom 3:20 spet približali na enajst točk. S tem so se tudi izpeli in Brežani so z razpoloženim Cernetom (na koncu 17 točk in 7:10 za 2 točki) spravili izid na varno. Sila pa je tekmo zaključil s fenomenalnim 8:10 pri metu za tri točke, sedmimi prejetim osebnimi napakami in prav tolikimi skoki, za skupni učinek +46.

Mitja Oblak

Kontovel/Sokol - Isontina 70:73 (15:26, 31:27, 53:54, 66:66)

KONTOVEL/SOKOL: Paoletič 16 (6:8, 2:10, 2:5), Budin 9 (1:5, 4:15, -), Godnič 5 (1:2, 2:5, 0:1), Vodopivec (0:2, 0:3, -), Lisjak 17 (4:10, 5:9, 1:2), Sossi sr 5 (-, 1:3, 1:2), Adamič 8 (0:1, 4:4, -), Rogelja 2 (-, 1:2, -), Bukavec 2 (0:1, 1:2, -), Gantar 6 (2:5, 2:6, -). TRENERJA: Starc in Šušteršič.

SON: 22. PON: Adamič (45).

Združena ekipa Sokola/Kontovela je še vedno brez osvojene točke. Kljub temu da je igrala v novem okolju (v Nabrežini) in proti povsem enakovrednemu tekmeču, je spet izgubila, tokrat po podaljškju. Glavni vzrok za vnovičen neuspeh pa je predvsem katastrofalno slab met. Naši košarkarji so namreč pri prostih metih imeli še posebno slab dan, saj so pri 34 poskusih dosegli le 14 točk. Nič bolje ni bilo pri metih za dve točki (22:59). S takim odstotkom meta je seveda težko premagati tudi še tako skromenga nasprotnika.

Po dobrem začetku, ko se je predvsem izkazal Gregor Budin, ki je vseh svojih 9 točk dosegel v prvi četrtini, so se gostje opogumili in v hipu dosegli 12-13 točk prednosti. V drugi četrtini so gostitelji predvsem po zaslugi Petra Lisjaka znižali zaostanek, čeprav je obramba vse ekipe še vedno šepala. V tretji četrtini je domače moštvo vendarle igralo bolj srčno v obrambi in učinkovito v napadu. Žal pa se je v tem delu poškodoval Lisjak. Gostitelji pa so le uspeli znižati zaostanek na eno samo

Borut Sila je dosegel kar 8 »trojk« v 10 metih

KROMA

ODBOJKA - Moška D-liga

Prvi poraz okrnjenih slogašev, Olympia TMedia doma končno zadovoljila

Olympia Tmedia - Cordenons 3:1 (25:14, 21:25, 25:14, 25:13)

OLYMPIA TMEDIA: F. Hlede 6, Faganel 20, Manià 1, Dornik 10, Lango 14, Bernetič 15; Maraž (L), Caregari 7, Terčič 2, Devetak, G. Šfiligoj, J. Hlede. TRENER: Konz.

»Že dolgo doma nismo igrali tako dobro. Končno smo napravili manj napak in to se je seveda obrestovalo,« so bile besede trenerja Conza takoj ob koncu srečanja. Dejstvo je, da so sinoči Goričani igrali zbrano od prve do zadnje točke. V napadu in predvsem na servisu so naredili zelo malo napak in blok je bil vedno na pravem mestu. V končni prvega seta je z igrišča moral zaradi poškodbe (nategnjena stegenska mišica) center Gianni Manià, tako da je na igrišče stopil Caregari. V šestem setu je poznala določena neuigranost in to je bil tudi glavni vzrok za poraz v tem nizu. V nadaljevanju pa so uredili svoje vrste in zmaga ni bila več pod vprašajem. Zelo dobro je svojo nalogo tokrat opravil Rok Bernetič, ki je tekmo začel v prvi postavi.

Rigutti - Sloga 3:0 (25:13, 25:20, 25:20)

SLOGA: Cettolo 8, Iozza 10; Rauber 3, Romano 3, Rožac 8, Taučer 6, Jernej Šček (L), Strain, Jakob Šček. TRENER: Peterlin

Slogaši so sinoči izgubili proti enemu od favoritov za napredovanje: Rigutti je namreč izbrana vrsta najboljših igralcev Riguttija in Volley Cluba in si želi takojšnjega povratka na tretjeligaše. Se-

stavljajo jo sami izkušeni odbojkarji, med katerimi prav gotovo izstopa odlični napadalec Spinelli (lani je igral pri Valu).

Sloga je prav proti tako močnemu nasprotniku nastopila okrnjena: zaradi drugih obveznosti je bil odsoten trener/podajatelj Igor Štrajn in njegovo mesto je - prvič letos - prevzel Matija Rauber, njegovo vlogo libera pa Jernej Šček. Tako spremenjena postava je imela zelo malo zaupanja vase in v prvem setu popolnoma odpovedala. Slab sprejem je praktično onemogočil vsako nadaljnje igranje in Rigutti je set osvojil brez večjega naprezanja. V nadaljevanju so se stavirni bistveno spremenili: Slogaši so zaigrali neprimerno bolje, izvedli celo serijo res dovršenih akcij in bili predvsem na mreži (kjer je tokrat dobro opravil svojo nalogo David Cettolo) enakovredni domačinom. Ti pa se niso pustili presenetiti, spretno so izrabili vsako negotovost v Sloginih vrstah in v odločilnih trenutkih spravili našo ekipo na kolena. Poraza vsekakor res ne gre jemati tragično, saj je bil tokrat nasprotnik objektivno močnejši in Slogaši bodo do novih točk poskusili priti že prihodnjo soboto, ko prihaja na Opčine sicer nevarni Pallavolo.

Ostali izidi: Aquileia - Broker TS 1:3, Club Altura - San Quirino danes Pallavolo TS - Porcia 0:3, Cervignano - Fincantieri 1:3. **Vrstni red:** Porcia 12, Fincantieri 11, Rigutti 9, **Sloga 8**, Club Altura, **Olympia TMedia** in Pallavolo TS 6, San Quirino 5, Broker in Cervignano 3, Volley UD in Cordenons 0.

točko. Zadnja četrtina je bila dokaj izenačena, gostitelji pa so prvič povedli dve minuti pred koncem (63:62). Minimalne prednosti niso uspeli ohraniti in regularni del se je končal pri 66:66. V podaljškju je spet stopil na igrišče Lisjak, pri domačih igralcih pa se je porajala utrujenost, veliko je bilo izgubljenih žog, tako da je bil poraz skoraj neizbežen. Od posameznikov bi pohvalili Petra Lisjaka in Jana Godniča, ki se je, kljub bolečini v hrbtu, požrtvovalno boril in je imel 13 skokov. (lako)

Ostali izidi: San Vito - Fly Gorizia 73:66, Goriziana - Don Bosco 89:70, Pall. Monfalcone - Drago Basket 75:65, Fogliano - Romans 55:74, Perteole - Radio Gorizia Uno 65:64.

Promocijska liga: Slab nastop Doma

Mossa - Dom 67:53 (17:17, 30:28, 42:39)

DOM: Voncina 5, Grauner 5, Dornik n.v., Cej 9, Belli 8, Franco 10, Kojanec 2, Campanello 10, Pahor 4, Čotar, n.v., Zavadlav. TRENER: Brumen.

SON: 24. PON: Voncina, Cej, Belli. IZ-

KOŠARKA - C1

Borovci danes proti Cordenonsu J. Drvariča

MARZIO KRIZMAN

Igralci Bora Radenske bodo danes igrali v Cordenonsu proti ekipi nekdanjega Jadranovega trenerja Janeza Drvariča. Moštvo iz pordenonske pokrajine ima na lestvici dve točki več od borovcev, ki bodo danes predvidoma nastopili v popolni postavi.

Včerašnji izid: Corno di Rossazzo - San Daniele 72:43. **Danes:** Pool Venezia - Caorle, Vicenza - Eraclea, Virtus UD - Montebelluna, Roncade - Limena, Marghera - Virtus Padova, Codroipese - Spilimbergo.

KLJUČEN: Belli. TRI TOČKE: Campanello 2 in Cej.

Domovci so nastopili v skoraj popolni postavi in na koncu... razočarali. Varovanci trenerja Petra Brumna (letos še niso izgubili) so bili prepričani, da bodo z levo roko premagali zadnje uvrščeno Mosso, ki letos še ni zmagala, toda so se pošteno ušte-li. Začetek tekme je bil izenačen. V drugi četrtini pa so košarkarji iz Moša pobegnili in Goričani so držali korak s serijo uspešnih prostih metov.

Po odmoru sta obe moštvi veliko grešili in igra je postajala iz minute v minuto vse bolj živčna in predvsem pod košema zelo groba. Olje na ogenj je dodal še sodnik, ki je še dodatno naelektral ozračje. Zaradi ugovaranja je izključil domovca Bellija. Še štiri minute pred koncem je bilo stanje izenačeno in po izključitvi je sodnik dosodil štiri proste mete za gostitelje, ki so tako dosegli zmagoviti »break«. Domovci so tokrat razočarali in zmaga Mosse je bila povsem zaslužena. V petek bodo Brumnovi fantje gostovali v Gradežu.

Ostali izidi: Edera - Grado 50:56, Amatori Isontini - Falconstar Basket 60:69, Romans - Villesse 58:72.

PIRAN - 24. in 25. novembra

Letošnji Piranski dnevi arhitektov že petindvajsetič po vrsti

Od leta 1983 poteka v Piranu mednarodni seminar arhitektov Piranski dnevi arhitekture. Pripravljajo ga Obalne galerije Piran v sodelovanju z Organizacijskim odborom, ki so ga vedno sestavljali ugledni strokovnjaki, arhitekti in umetnostni zgodovinarji. Člani zadnjega Organizacijskega odbora so: Tomaž Brate, Maja Vardjan, dr.Sonja Ana Hoyer, Jurij Kobe, Janez Koželj, Branko Siladin in Marjan Vrabec. Predsednik in spiritus agens tega tradicionalnega srečanja je že vsa leta Vojteh Ravnikar, v tujni in doma uveljavljen arhitekt ter profesor na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo.

Seminar, ki je tradicionalno vezan na slikovito obmorsko mesto - odvija se konec meseca novembra v piranskem Gledališču Tartini - je z leti prerasel regionalne okvire in dolgo predstavljal eno redkih strokovnih arhitekturnih srečanj z mednarodnim predznakom pri nas. Na njem so se zvrstili številni ugledni predavatelji, med katerimi lahko razbiramo zveneča imena sodobnega arhitekturnega snovanja, tako na področju teorije (Friedrich Achleitner, Jacques Lucan in Francesco Dal Co) kot tudi prakse (Oriol Bohigas, Svete Fehn, Juan Navarro Baldeweg in Alvaro Siza) iz Evrope in drugih delov sveta. Z izborom vabljenih predavateljev in predavateljic

je srečanje uspešno ohranjalo distanco do občasnih stranpoti in ekscesov v stroki. Prireditve beleži izjemno zanimanje predvsem strokovne javnosti, domačih in tujih arhitektov, študentov arhitekture, pa tudi strokovnjakov drugih sorodnih področij.

Letošnje srečanje bo zaradi pomembne obletnice - 25 let Piranskih dnevov arhitekture - še posebej zanimivo, tako v strokovnem kot tudi družabnem programu. Dvodnevni seminar, na katerem se bodo zvrstili povabljeni predavatelji, arhitekti in teoretiki, iz Italije (Francesco Dal Co, Mauro Galantino), Avstrije (Anna Popelka), Češke (Ivan Kroupa), Srbije (Branislav Mitrović), Anglije (Stephen Bates), Norveške (Sami Rintala) in Mehike (Michael Halbert Rojkind), bodo spremljale izbrane tematske razstave v različnih piranskih razstaviščih.

V Galeriji Herman Pečarič bo na ogled potujoča razstava z naslovom Workshop Pula 2007 (Zagreb-Ljubljana-Benetke), medtem ko bodo v Galeriji Sv.Donat razstavljene fotografije finalistov študentskega natečaja ER (Edvard Ravnikar) v objektivu. Vpogled v delo študentov ljubljanske fakultete za arhitekturo, ki ga je pripravil Matevž Čelik, bo mogoč v Studiu Galeriji Gasspar. Postavitev dokumentarne razstave, ki bo v

fotografijah in plakatih povzela seminarско dogajanje od njegovih začetkov do danes, si je njen avtor Marjan Vrabec zamislil v avli Mestne galerije.

Po pomenu in obsegu ima nedvomno osrednje mesto razstava za Nagrado Piranesi v Mestni galeriji Piran. Na njej se povabljene dežele (Avstrija, Italija, Slovaška, Češka, Madžarska, Hrvaška in Slovenija) predstavljajo z najboljšimi arhitekturnimi realizacijami zadnjih dveh let. Letos se je krog sodelujočih razširil še s tremi novimi državami: Grčijo, Srbijo in Romunijo.

Od leta 1989 se za najboljšie stvaritve podeljuje tudi Nagrada Piranesi (nagrajenci prejmejo Nagrado Piranesi v obliki bronaste plastike priznanega umetnika Mirsada Begića). Kakovosten izbor vsako leto zagotavlja mednarodna žirija, ki jo sestavljajo povabljeni predavatelji na seminarju. Pomenljivo ime omenjenega priznanja se navezuje na velikega italijanskega grafika in arhitekta iz osemnajstega stoletja Giovan Battista Piranesija (1720-1778) in piranskem poreklu njegove rodbine. Nagrada Piranesi se je v vseh teh letih dodobra uveljavila v kulturno geografskem prostoru srednje Evrope, kjer se je s svojim edinstvenim nagrajevanjem arhitekturnih stvaritev umestila med pomembna izbrana arhitekturna priznanja te vrste.

OPČINE

Prosvetni dom

Danes, 18. novembra, ob 18.00 / Oopenska glasbena srečanja: koncert Črtomirja Šiškoviča.

GORICA

Gledališče Verdi

Jutri, 19. novembra, ob 20.45 / Luigi Cherubini: »Il giocatore« in William Walton: »L'orso«. Igra Compagnia vocale in Orchestra dell'Opera Giocosa del Friuli V.G., dirigent Severino Zannerini.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 20. novembra, ob 20.45 / koncert dua Nikolaj Znaider - violina in Robert Kulek - klavir.

V torek, 4. decembra, ob 20.45 / koncert: Quintetto Bibiena.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Jutri, 19. novembra ob 20.45 / »L'Orfeo« igra ansambel La Venexiana, dirigent Claudio Cavina.

■ 30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

Danes, 18. novembra ob 20.30, / Trst, cerkev Rožnovenske Matere Božje / »Orgelski dvboj«: Manuel Tomadin in Mirko Ballico.

SLOVENIJA

DOBOVO

Grad Dobrovo

Danes, 18. novembra, ob 18. uri / »Sozvočenja 2007« - regijski koncert zborov s tematskimi sporedi. Nastopajo: Komorni zbor Musica viva iz Podljudinja, ŽPZ Vesna iz Križa, ŽPZ Znamenje iz Volč in Vokalna skupina Vinika iz Brd.

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 22. novembra, ob 20.30 / v okviru »Postojna blues festivala« koncert ameriškega orgličarja R. J. Mischo.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V sredo, 20. novembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Nikolaj Demidenko, klavir. **V četrtek, 22. novembra, ob 20. uri** / Gallusova dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija.

V četrtek, 22. novembra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / Tcheka - koncert mojstra zelenortske zvrsti batuque.

V soboto, 24. novembra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / Doran/Stucky/Studer/Tacuma play jimi Hendrix.

Cvetličarna mediapark

V torek, 20. novembra, ob 20.30 / koncert skupin Lačni Franz in Mi2.

V četrtek, 22. novembra, ob 21.00 / koncert skupie Bajaga.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

BARNOVLJE

Dvorana SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6): na ogled je razstava vlakov, dioram in plovil »Modelarstvo kakor hobby«. Urnik: danes, 18. 11., od 10.00 do 13.00; 19., 20. in 21. 11. od 9.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.30; 22. in 23. 11. od 15.30 do 18.30; 24. in 25. 11. od 10.00 do 13.00.

OPČINE

Bambičeva galerija: do 24. novembra je na ogled razstava Deziderija Švare pod naslovom »Poklon Milku Bambiču«. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, danes, 18. novembra, od 10. do 12. ure.

GORICA

Kulturni dom / do 21. novembra bo na ogled razstava tržaškega slikarja Jožeta Cesarja ob 100-letnici rojstva (1907-1980). Urnik: od ponedeljka do srede od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami. **V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg** bo do 29. decembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 14. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 20. ure.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci, bo do 6. januarja na ogled razstava o fotografskem arhivu semeniške knjižnice z naslovom »Sacra Itinera«; od sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro.

V palači Attems - Petzenstein razstava »Abitare il Settecento«; na ogled bo do 24. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni močje, zemljski gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.

LESTANS

Vila Ciani, galerija John Phillips: še danes, 18. novembra, bo razstavljal fotografije Andrej Perko pod naslovom »Pripovedi«. Urnik: od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 19.00.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja 2008 bo razstavljala slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotič.

AJDOVŠČINA

V Pilonovi galeriji bo do 7. decembra na ogled razstava z naslovom Milan Klemenčič (1875-1957), slikar, fotograf, lutkar. Urnik galerije: tor - pet: 10 - 17, ned: 15 - 18. Več informacij na 003865 3689177 ali pilonova.galerija@siol.net .

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

SOLKAN

Vila Bartolomei: do konca leta je na ogled razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstaviteljski konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prisljan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Mestna galerija: na ogled so inštalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Instalacija bo na ogled do sanacije predora.

Mestna galerija: razstava slikarja Dušana Kirišča z naslovom »Snov in sanje« bo na ogled do 30. novembra po urniku: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure; ob sobotah od 9. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto.

Poslovni center Hit - Paviljon: do 30. novembra je na ogled razstava z naslovom Naslikati prihodnost in okviru mednarodnega humanitarnega projekta Paint the future. Slikarji iz različnih koncev sveta vključujejo v svoja dela risbe zapuščenih otrok v katerih upodabljajo svoje sanje o prihodnosti. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure. **Galerija Artes (Gradnikove brigade 6)** razstava Žarka Vreza bo na ogled do 30. novembra vsak dan od 9. do 12.30 in od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah zaprto.

DOBOVO

Goriški muzej prireja v Mušičevi galeriji na Gradu Dobrovo razstavo akvarelov goriškega slikarja Andreja Kosiča. Na ogled bo še danes, 18. novembra, med 12. in 16. uro; informacije na tel. 003865-3959586.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

Dom Andreja Manfreda: do konca novembra je na ogled razstava fotografij iz natečaja Občine Kobarid »Tu je moj dom«.

LJUBLJANA

Mednarodni grafični likovni center: do 13. januarja bo na ogled razstava Edvarda Zajca »Umetnik in računalnik od začetkov do sedanjosti«. Urnik: od srede do nedelje od 11. do 18. ure.

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminski muzej: do 30. novembra je na ogled razstava ljudskih glasbil in glasbenih izročil v severni Istri, Čičariji, Brkinih in na Bistriškem.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (17.11.2007)

Vodoravno: Kolumb, rantaha, Ob, Ora, Iberia, Ivan Cankar, ral, lopatica, Alser, eolif, oro, arzenolit, tornado, Vitorog, Teo, A.C., Tain, Anet, Rohir, čtivo, Don, taca, Eva, ski, genocidi, Zora Tavčar, Panin, Rataški rokopis, Meda, tenija, E.B., obi, Tatific, Eja, kaznenec, oltar, ušesnik, Armando, Sam, Ana, Kanaan; *na sliki:* Zora Tavčar.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Jutri, 19. novembra, ob 19.30 / Nikolaj Erdman: »Samorilec« - red K z italijanskimi nadnapisi in varstvom otrok.

V sredo, 21., in v četrtek, 22. novembra, ob 19.30 / P. P. Pasolini: »Svinjak« - ponovitev z italijanskimi nadnapisi.

V petek, 23. novembra, ob 11.00 / P. P. Pasolini: »Svinjak«, abonma Barakuda.

Gledališče Rossetti

Carlo Goldoni »I due gemelli veneziani« / igra Massimo Dapporto. Urnik: danes, 18. novembra ob 16.00.

Nuovo Teatro Nuovo - Teatro Stabile d'Innovazione: »Le cinque rose di Jennifer« / režija: Arturo Cirillo; urnik: od torka, 20., do sobote, 24. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 25. novembra ob 17.00.

Dvorana Bartoli

Claudio Magris: »Lei dunque capirà« / igra: Daniela Giovanetti, režija: Antonio Calenda. Danes, 18. novembra, ob 17.00 in jutri, 19. novembra, ob 21.00.

Annibale Ruccello: »Le cinque rose di Jennifer« / igrata Arturo Cirillo in Monica Piseddu. Od torka, 20., do sobote, 24. novembra, ob 21.00, v nedeljo, 25. novembra, ob 17.00

La contrada

Danes, 18. novembra, ob 16.30 / A. Schnitzler: »Il sottotenente Gustl«, igra Marco Sbroso, režija F. Macedonio.

Sofokle: »Antigona« / režija: Giulio Bosetti, igrajo: Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Sanbdrta Franco. V petek, 23. in soboto, 24. novembra ob 20.30, v nedeljo, 25., in torek, 27. novembra, ob 16.30, od srede, 28. novembra, do sobote, 1. dedcembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 2. decembra, ob 16.30.

Gledališče Silvio Pellico

Danes, 18. novembra, ob 16.30 / »Fasoleti e matavilz« v prireditbi dramske skupine Quei de Scala Santa (gledališče v narečju).

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Jutri, 19. novembra, ob 20.45 / »Miserabili. Io e Margaret Thacher«, igra Marco Paolini, glasbena spremljava Mercanti di Luquore.

V petek, 23., in v soboto, 24. novembra, ob 20.45 / Ettore Petrolini - »Gastone«. Igrata Tosca in Massimo Venturiello.

ČEDAD

Teatro Ristori

V torek, 20. novembra, ob 20.30 / »Miserabili. Io e Margaret Thacher«, igra

Marco Paolini, glasbena spremljava Mercanti di Luquore.

VIDEM

Gledališče S. Giorgio

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: od 24. do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

»Sei brillanti Giornaliste Novecento« / igra in režira Paolo Poli. Od četrтка, 22., do nedelje, 25. novembra, ob 20.45.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V petek, 23., in v soboto, 24. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišljeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

Kulturni dom

V sredo, 21. novembra, ob 20.15 / Vida Mokrin - Pauer: »Čutnost - smeh - duhovnost«.

KOBARID

Kulturni dom

V soboto, 24. novembra, ob 19.00 nastopa: Gledališka skupina Šentjanž iz Koroške s predstavo »Izstopni vizum«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V torek, 20. novembra, ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Ivanov« - gostuje gledališče Katona Jozsef Szinhaz iz Budimpešte.

V sredo, 21. novembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

V četrtek, 22. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V petek, 23. novembra, ob 11.00 in 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V soboto, 24. novembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

Mala drama

V petek, 23., soboto, 24., v sredo, 28., in v petek, 30 novembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 19. novembra, ob 19.30, / Robert Harling: »Jeklene magnolije«.

V torek, 20. novembra, ob 19.30, / Petr Zelenka: »Zgodbe vsakdanje norosti«.

V sredo, 21. novembra, ob 19.30 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John kander: »Kabaret«.

V četrtek, 22. novembra, ob 19.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

V petek, 23. novembra, ob 19.30, / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V soboto, 24. novembra, ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan sv smrti Jožce Rožce«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče G. Verdi

Giuseppe Verdi: »Ernani« / premiera v četrtek, 22. novembra, ob 20.30; ponovitve v petek, 23., ob 20.30, v soboto, 24., ob 17.00, v nedeljo, 25., ob 16.00, v torek, 27., sredo, 28., in petek, 30. novembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Musical »Jekyll & Hyde« / uglasbil Frank Wildhorn; produkcija Teatro Stabile D'Abruzzo v sodelovanju s Teatro Musica Mamò. Urnik: od torka, 20. novembra, do sobote, 24. novembra, ob 20.30, v nedeljo, 25. novembra, ob 16.00.

Gledališče Rossetti (sezona 2007-08 Koncertnega društva)

Jutri, 19. novembra, ob 20.30 / koncert American String Quartet.

■ Glasbene matineje ob nedeljah ob 11.00.

Avditorij muzeja Revoltella

Danes, 18. novembra / komorno srečanje, nastopa Trio Melos.

Evangelikičansko-luteranska cerkev

Danes, 18. novembra, ob 17.00 / v okviru prireditve »I concerti della Cometa« nastopa Piccola Orchestra Veneta.

Konservatorij Tartini

V sredo, 21. novembra, ob 20.30 / koncert Alessandre Sagelli (čembalo).

Nudimo tehnično in pravno pomoč pri nakupu in prodaji ter možnost kredita z dogovorjenimi bankami.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka: Lupo Alberto - Bumerang

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Sedem dni v parlamentu

6.30 Razvedrilna odd. o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)

10.00 Aktualno: Linea verde - Obzorja

10.30 Verska odd.: A Sua immagine

10.55 Maša

12.00 Angelus

12.20 Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave (vodi M. Ossini)

13.30 Dnevnik

14.00 Nedeljski razvedrilni variete: Domenica in (vodi Massimo Giletti)

15.10 Variete: Domenica in... Roza (vodi Lorena Bianchetti)

16.25 Vreme in dnevnik

17.40 Domenica in... Včeraj, danes in jutri (vodi Pippo Baudo)

20.00 Dnevnik

20.35 Rai Tg Šport

20.40 Kviz: Affari tuoi

21.30 TV film: Liberi di giocare (It., '06, r. F. Miccicche', i. Isabella Ferrari, Pierfrancesco Favino)

23.35 Dnevnik

23.40 Aktualno: Posebna odd. Tg1

6.00 Replay Show

6.45 Razvedrilni variete: Jutro v družini (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi)

10.05 Variete: Voyager

10.30 Variete: Random, risanke in Art attack

11.30 Variete: Opoldne v družini

13.00 Dnevnik/Tg2 Motorji

13.45 Variete: Quelli che aspettano..., 15.00 Quelli che il calcio e... (vodi Simona Ventura), 17.05 Quelli che... tretji del

17.30 Šport: Numero Uno

18.00 Dnevnik Tg2

18.05 Tg2 Dosje

18.50 Tg2 Eat Parade

19.10 Šport: Nedeljski sprint

19.30 Otok slavnih

20.00 Risanke

20.30 Dnevnik Tg2

21.00 Nan.: NCIS (i. Sean Murray, Michael Weatherly, Mark Harmon, Cote de Pablo, Lauren Holly)

21.45 Nan.: Criminal Minds - Jones (i. Mandy Patinkin, S. Moore)

22.30 Nan.: Senza traccia - Zgrešena ljubezen (i. Anthony LaPaglia)

23.20 Športna nedelja

1.00 Nočni dnevnik Tg2

1.20 Rubrika o protestantizmu

1.50 Reality show: Otok slavnih

6.00 Fuori orario

7.00 Variete za najmlajše

9.05 Variete: Screensaver

9.40 Dok.: Timbuctu

11.15 Tgr Dober dan, Evropa, 11.45 Dežela Evropa

12.00 Dnevnik, šport, vreme

12.15 Aktualno: Telecamere

12.45 Življenjske zgodbe

13.20 Aktualno: Passepartout

14.00 Dnevnik, deželne vesti

14.30 Aktualno: V pol ure

15.00 Aktualno: Alle falde del Kiliman-giaro (vodi Licia Colo')

18.00 Kviz o književnosti: Per un pugno di libri (vodi Neri Marcorè')

18.55 Tg3 Meteo

19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo che fa

21.30 Aktualna odd.: Report - Milan v prihodnosti (vodi Milena Gabanelli)

23.15 Dnevnik, deželne vesti

23.35 Variete: Govori z menoj

0.35 Dnevnik, vreme

0.45 TeleCamere

6.05 Nan.: Velika dolina

7.00 Pregled tiska

7.20 Nad.: Uccelli di rovo (ZDA, '82, i. Richard Chamberlain)

9.35 Artezip

9.40 Dok.: Čudovita Italija

10.00 Maša

11.00 Planet morje

11.30 Dnevnik Tg4, promet

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik Tg4, vreme

14.00 Komični filmi

15.15 Film: I giovani leoni (dram., ZDA, '58,r. E. Dmytryk, i. Marlon Brando, Montgomery Clift)

18.30 Nan.: Hiša Vianello

18.55 Tg4 dnevnik/Meteo4

19.35 Nan.: Colombo (i. Peter Falk)

21.30 Film: Debito di sangue - Blood Work (thriller, ZDA, '02, r.-i. Clint Eastwood, Anjelica Huston)

23.40 Film: Pollock (biog., ZDA, '00, r.-i. Ed Harris, M. Gay Harden)

6.00 Na prvi strani

7.55 Promet - Meteo 5

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 TG5 Insieme - Skupaj

9.00 Verska odd.: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)

9.50 Aktualno: Nesamomoda

10.20 Aktualna odd.: Kronika v živo - Verrissimo

11.00 Tg com/Meteo 5

13.00 Dnevnik, vreme

13.35 Nedeljski razvedrilni variete: Buona domenica (vodita Paola Perego in Stefano Bettarini)

16.30 Tg com/Meteo5

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik TG 5 in vreme

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 TV nad.: La figlia di Elisa - Ritorno a Rivombrosa (It., '07, r. Sarah Felberbaum, Giulio Berruti)

23.40 Aktualna odd.: Terra!

0.40 Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toffanin)

1.10 Nočni dnevnik, vreme

7.40 Variete za najmlajše

10.30 Ris.: Lupinove pustolovščine

11.00 Nan.: Phil iz prihodnosti, 11.30 Willy, princ Bel Aira

12.25 Odprti studio, vreme

13.00 TV film: Dragon Ball GT - Zadnja bitka (ris., Jap, '96)

14.15 TV film: L' isola misteriosa (pust., ZDA, '05, i. Patrick Stewart, Kyle MacLachlan)

15.50 Tg com/Meteo

17.50 Odprti studio, vreme

18.15 Risanke

18.20 Sunday Simpson

19.15 Film: Ritorno al futuro III (fant., ZDA, '90, r. Robert Zemeckis, i. Michael J. Fox, C. Lloyd)

20.15 Tg com/Meteo

21.30 Variete: Distraction (vodi teo mam-mucari)

0.10 Variete: Urban Legends

1.20 Šport studio

2.20 Film: City Hall (dram., ZDA, '96, i. Al Pacino, John Cusack)

8.05 Dok.: Lepote Italije

10.30 Horoskop, svetnik dneva

10.35 Nad.: Marina

11.15 Aktualno: Muza TV

12.00 Papežev blagoslov

12.50 Automobilissima

13.20 Oddaja o glasbi

13.35 Oddaja o kmetijstvu

14.10 Dokumentarec

14.45 Variete: Son el mago de Umago

15.05 Sprehod po Krasu z Lucianom Santinom

17.30 Risanke

19.50 ... in jutri je ponedeljek

23.15 Film: Quel maledetto giorno d' inverno (western, '70, i. Fabio Testi)

6.00 12.30, 20.00, 0.30 Dnevnik

7.00 Omnibus Weekend

10.25 Nan.: New Tricks

11.30 Barbarski intervjuji

12.30 Tg La7 šport

13.00 Dok.: Anni luce

14.00 Film: Per favore non toccate le pal-line (kom., ZDA, '61, i. S. McQueen)

15.55 Film: Soldato sotto la pioggia (dram., ZDA, '63, i. Steve McQueen, Jackie Gleason)

20.30 Variete: Šef za en dan

21.30 Variete: Crozza Italia Live

23.30 Aktualno: Reality

1.25 Film: Donna Flor e i suoi due mariti (kom., Braz., '76, i. S. Braga)

7.00 Živ živ

9.20 Umko, najboljša zabava za umne glave

10.15 Šport špas

10.50 Sledi

11.20 Ozare

11.25 Obzorja duha

12.05 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vreme, šport

13.10 Na zdravje!

14.30 Razvedrilna odd.: NLP (vodita Tjaša Železnik in Dejan Pevčević)

14.35 5 minut slave

14.40 Človeški faktor, Glasbeni dvoboj, Klic po, 15.25 Grema se šport, 15.50 Nedeljsko oko

16.10 U-rbano

16.30 Hum.dok. odd.: Oglasni blok

17.00 Poročila, šport, vreme

17.15 Razvedrilna odd.: NLP, Družabna - Lepa soseda, Paparazzo

17.45 Čas za ... Silo

18.25 Zmagovalec glasbenega dvoboja

18.30 Žrebanje lota/Risanke

19.00 Dnevnik, vreme, šport

19.20 Zrcalo tedna, vreme, šport

19.55 Razvedrilna odd.: Spet doma (vodi **Mario Galunič**)

21.45 Večerni gost: Miran Možina

22.35 Ars 360

22.55 Poročila, vreme, šport

23.25 Film: Kava in cigarete (kom., koprod., '03, r. Jim Jarmusch, i. Robert Benigni, Bill Murray)

1.00 Dnevnik

1.25 Infokanal

6.30 Zabavni infokanal

9.30 13.10 TV prodaja

10.00 Skozi čas

10.10 Kviz: Ljubljana, prestolnica EU

11.20 37. Mednarodni folklorni festival Beltinci - Le plesat me pelji Med valovi

11.45 Med valovi

12.15 Globus

12.45 Slovenski magazin

13.40 Film: Dekleti iz Belorusije

14.50 TV prodaja

15.20 Glasovi in koraki preteklosti

15.45 Slovenci po svetu

16.20 Magazin in alpskem smučanju

18.55 Hokej na ledu: ZM Olimpija - Acroni Jesenice (Liga EBEL, prenosi)

21.15 Ruska nad.: Mojster in Margareta ('05, r. Vladimir Bortko, i. Aleksander Galibin, Valentin Gaft, Anna Kovalčuk)

22.10 Športna odd.: Š

22.55 Nad.: Vse po predalčkih

23.45 Umetnost glasbe in plesa: Svečani baletni večer in podelitev nagrad DBUS 2007

0.55 Dok. igrani film: Trdinov ravs (Slo)

2.10 Dnevnik zamejske TV

2.40 Zabavni infokanal

14.00 Čezmejna TV

14.10 Bike Explorer

14.40 Q - trendovska oddaja

15.30 Odmev

16.00 Koncert: Rudi

16.55 Dok.: City Folk

17.25 Potopisi

18.00 Program v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja

19.00 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Il Disfatto (pripr. Franco Juri)

19.35 Tednik

20.05 Vesolje je, 20.35 Istra in

21.05 Dok.: Jože Plečnik - Arhitekt

22.10 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Nedeljski športni dnevnik

22.30 Slovenski magazin

23.10 Koncert: Terg Antiqua

23.45 Vsedanes-TV dnevnik

0.00 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

11.00 Videostrani

17.00 Duhovna misel

17.15 Futsal: Gorica - Dobovec

18.15 Vesolje zabave

18.45 Miš maš

19.20 Avto za vas

19.30 Settimana Friuli

20.00 Spoznajmo jih

20.30 Ob Martinovem

21.25 Tedenski pregled

21.40 Kulturni utrinek

21.45 Ne prezrite

22.00 Futsal: Kix Ajdovščina - Tomi Press Bronx

23.20 Moj hobi

23.50 Videostrani

RADIO TRST A

8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Lahka glasba; 10.30 Vabilo v kino; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzorjak, osmrtnice; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Iz studia D; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Kulturni večer ob podelitvi nagrade 3. Natečaja Ignacij Ota; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM) (SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

7.25 Danes na RK; 7.45 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika;9.15 Pregled prireditev;9.30 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila, osmrtnice; 11.00 Primorski kraji in ljudje: v spomin partizanski zdravnici Pavli Jerini Lah; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in promet; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.00 7 dni; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Razglednica; 14.00 Izbrane strani; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.00 Ferry sport; 16.00 Sigla single; 18.00 Album charts; 19.00 Potopisna odd. ali Alpe Adria; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.30 Giulianine note; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 The magic bus.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.30 Sončna kronika; 8.05 Igra; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa: Osmice; 10.40 Zbori; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.30 Predsedniške volitve, drugi krog; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika, promet; 8.15 Dobro jutro, vreme; 8.40 Koledar prireditev; 9.10 Reportaža; 9.35 Popevki; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 13.00 Poročila, vreme; Športno popoldne, gost izbira glasbo; 15.00 DIO; 15.30 in 17.15 Rokomet; 16.05 Popevki ted-

na; 17.50 Morda niste vedeli; 18.00 Hokej: Olimpija-Jesenice; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 23.00 Drugi val

SLOVENIJA 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Maša; 11.05 Slovenski concertino; 11.30 Izbrana proza - F. Tomizza: Obiskovalka; 12.05 Koncert Evrrodia; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Vokalni abonma (prenosi); 21.00 Arsove spominčice; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.00 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Domači se bodo pritoževali nad vašo trmo. Kljub temu boste vztrajali pri svojem, ker ne boste prenašali njihovih predlogov in pripomb. Hoteli boste, da vas preprosto pustijo pri miru.

BIK 21.4.-20.5.: Pred vami je prijeten teden. Obkrožali vas bodo predvsem ljudje, katerih družbo cenite tako kot oni vašo. V tem varnem okolju boste sproščeni, a včasih nekoliko preveč pokroviteljski.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Uživate v trenutkih, ki so vam dani. Naj se vam nikar preveč ne mudi, bodite tam, kjer ste zadovoljni s tistim, kar imate in kar ste. Ljubezen: odlično!

RAK 22.6.-22.7.: Vsem dnevnim obveznostim boste brez večjih težav kos. Vi boste gospodar svojega časa, zato bi zvečer lahko zadovoljni legli v posteljo, a kaj ko se vedno najde kaj, kar bi radi izboljšali.

LEV 23.7.-23.8.: Več časa boste posvetili svojim domačim. Z drobnimi spremembami boste veliko pripomogli k boljšemu počutju in uspešnosti vseh družinskih članov. Službo boste bolj zanemarjali.

DEVICA 24.8.-22.9.: Držite se pregovora, da se počasi daleč pride, in si zadajte realne cilje. Dosegli jih boste s trudom in vztrajnostjo. Ne zanašajte se preveč na pomoč drugih ljudi. Dobro denar in v ljubezni.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Razmere na delovnem mestu vam bodo pobrale precej energije. Bolj kakor fizično boste psihično utrujeni. Ljubezen: ste v zelo romantičnem in plodnem obdobju.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Pred vami je veliko izzivov. Naučili se boste veliko novega in uživali v spoznavanju drugačnosti. S pozitivno energijo boste odprli marsikatera zaprta vrata, tudi v ljubezni.

STRELEC 23.11.-21.12.: Če nimate razloga za nezadovoljstvo, si ga ne ustvarjajte sami. Uživate v prijetnih dneh. Ostalo vam bo dovolj časa za prijatelje, saj se boste v njihovi družbi sprostiti in zabavali.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Ponočni ste lahko na zveste prijatelje, ki bi vam sledili na konec sveta. Ljubezen: s partnerjem bosta težko našla skupno besedo. Najprej se umirita in šele nato začnite pogovor.

VODNAR 21.1.-19.2.: Pogovori s partnerjem vam bodo pomagali pri iskanju notranjega ravnotežja. Na delovnem mestu upočasnite svoj ritem in bodite pripravljeni na nasprotujoča si mnenja.

RIBI 20.2.-20.3.: Pred vami je prijeten teden. Imeli boste dovolj volje in časa, da naredite kaj za svojo dušo in kar si že dolgo niste privoščili. Bodite pogumni in si zaupajte.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343
Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Videofleš

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualna odd.: Anima Good News (vodi G. La Porta)

6.10 Nan.: Sottocasa

6.30 Dnevnik, informacije o prometu

6.45 Jutranja razvedrilna oddaja: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele), vmes Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi Roberto Olla), 9.30 Tg1 Flash

10.35 Gremo v kino

10.40 Deset minut za odd. pristopanja

11.00 Aktualna odd. o nasvetih za dobre nakupe: Occhio alla spesa

11.25 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Variete o kuharski spretnosti: La prova del cuoco (vodi A. Clerici)

13.30 Dnevnik

14.00 Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana zgodbe

15.50 Variete: Festa italiana

16.15 Variete: La vita in diretta - Življenje v živo (vodi Michele Cucuzza)

16.50 Tg parlament

17.00 Dnevnik Tg1 in vreme

18.50 Kviz: L' eredita'

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi (vodi F. Insinna)

21.10 TV film: Liberi di giocare (It., '06, r. F. Miccicche', i. Isabella Ferrari, Brando Pacitto, zadnji del)

23.20 Dnevnik

23.25 Aktualno: Porta a porta

1.00 Dnevnik/Vreme/Potihoma

2.05 Svet v barvah

Rai Due

6.15 Tg2 Eat Parade

6.35 Otok slavnih

6.55 Skoraj ob 7-ih

7.00 Variete za najmlajše: Random, risanke

9.30 Rubrika o židovski kulturi

10.00 Dnevnik Tg2punto.it

11.00 Variete: Piazza Grande (vodita G. Magalli in M. Leofreddi)

13.00 Dnevnik

13.30 Tg2 Navade in družba,

13.50 Zdravje

14.00 Aktualno: Italija na 2.

15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D' Eusanio)

17.20 Nan.: One Tree Hill (i. **Sophia Bush**, Hilarie Burton)

18.05 Tg2 Flash/Šport

18.30 Dnevnik/Meteo

18.50 Hum. nan.: Piloti

19.10 Reality show: Otok slavnih

20.00 Nan.: 7 življenj

20.30 Dnevnik

21.05 Dok. oddaja: Voyager

23.05 Dnevnik

23.20 Dok.: Mi smo zgodovina

0.25 Aktualno: 12. Round (vodi P. Martini)

0.55 Tg parlament

1.05 Rubrika o protestantizmu

Rai Tre

6.00 Rai News 24

8.05 Mi smo zgodovina

9.05 Aktualno: Verba volant (vodita Peter Freeman, Alessandro Robecchi)

10.05 Cominciamo bene

12.00 Tg3 šport, vreme

12.25 Tgr Shukran

12.40 Zgodbe - Italijanski dnevnik

13.10 Nan.: Saranno famosi

14.00 Deželne vesti, dnevnik

14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis

15.10 Variete: Terbisonda - The Saddle Club - Mladinski dnevnik, 16.35 Melevisione

17.00 Dok.: Druga Geo

17.50 Dok.: Geo & Geo (vodi Sveva Sagramola)

18.15 Tg3 Meteo

19.00 Dnevnik, deželne vesti

20.00 Rai Tg Šport

20.10 Variete: Blob

20.30 Nad.: Un posto al sole (i. Patrizio Rispo, Federica Apicella)

21.05 Aktualna odd. o izginulih osebah: Chi l' ha visto? (vodi F. Sciarelli)

23.10 Tgr Dnevnik, deželne vesti

23.25 Tg3 - Primo piano

23.45 Film: Un' isola (biog., It., '85, r. Carlo Lizzani, i. M. Ghini)

1.55 Fuori orario

Rete 4

6.00 Pregled tiska

6.20 Kapljice zgodovine

6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Nash Bridges

9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubenzenska vročica

11.30 Tg 4 dnevnik, promet

11.40 Aktualno: Forum

13.30 Dnevnik, vreme

14.00 Aktualno: Forum

15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu (i. Jürgen Heinrich) - Skinheads

16.00 Nad.: Steze

16.15 Film: L' anima e la carne (dram., ZDA, '57, r. John Huston, i. Deborah Kerr, Robert Mitchum)

18.55 Dnevnik in vreme

19.25 Meteo 4

19.35 Aktualno: Zanimivosti Tg4

20.00 Nad.: Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Rohl, Gregory B. Waldis)

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Ticker (pust., ZDA, '01, i. Steven Seagal, Dennis Hopper)

23.25 Film: Henery & June (dram., ZDA, '90, i. Fred Ward, U. Thurman)

2.00 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Na prvi strani, vreme

7.55 Promet, vreme, borza in denar

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

9.00 Aktualno: Pregleda dneva

9.10 Vaše mnenje

9.20 TV film: Katastrofa v New Yorku (ZDA, '99, i. Tom Skerritt, 1. nad.)

Tg5 borza flash

9.40

11.25 Nan.: Detektiv v bolnici

12.25 Nad.: Vivere (i. Luciano Roman, Mariella Valentini, F. Mazzari)

13.00 Dnevnik TG 5, vreme

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: Centovetrine (i. Elisabetta Coraini, Enrico Mutti)

14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi Maria De Filippi)

16.15 Reality show: Prijatelji

16.55 Tg5 minut

17.05 TV film: Marito in prestito - Family plan (kom., ZDA, '05, i. Tori Spelling, Jordan Bridges)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik TG 5, vreme

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)

21.10 Nan.: Distretto di polizia 7 (i. Massimo Dapporto, Daniela Giordano, Raffaella Rea)

23.30 Aktualna odd.: Matrix

Italia 1

6.10 Nan.: Good morning Miami

6.35 Variete za najmlajše

9.05 Nan.: O la va o la spacca (It., '04, i. Ezio Greggio, Leo Gullotta)

11.10 Nan.: A-Team - Kolo sreče

12.25 Odprti studio, vreme

13.00 Šport studio

13.35 Kviz: Kviz šport

13.40 Risanke: Lupin

14.40 Tg com/Meteo

15.00 Nan.: Veronica Mars (i. Teddy Dunn, Kirsten Bell, Rachel Roth)

15.55 Nan.: Malcolm - Poker (i. F. Muniz)

16.00 Tg com/Meteo

16.50 Ris.: Aloha, Scooby-Doo!

18.30 Odprti studio, vreme

19.10 Nan.: Camera Cafe'

19.45 Dragon Ball GT

20.10 Variete: Candid camera

20.30 Kviz: Prendere o lasciare

21.10 Variete: Distraction (vodi Teo Mammucari)

23.50 Variete: Urban Legends

1.00 Šport/Odprti studio

Tele 4

8.05 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dogodki in odmevi

8.50 Oddaja o zdravju

10.35 Nad.: Marina

11.05 Koncert

13.30 Oddaja o živalih

15.00 Dokumentarec o naravi

17.00 Risanke

18.30 Super nogomet: Udinese calcio, 19.00 Triestina calcio

19.55 Športna oddaja

20.05 30 let Telequattro

21.00 Aktualna odd.: Stoa'

22.30 Nogomet: Modena-Triestina

0.50 Klasična glasba

La 7

6.00 12.30, 20.00, 23.45 Dnevnik

9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo

10.30 Nan.: Angelski dotik

11.30 Nan.: Raziskave duhovnika Dowlinga (i. Tom Bosley)

13.00 Nan.: Komisar Scali

14.00 Film: La battaglia di Algeri (dram., It.-Alž., '66, r. Gillo Pontecorvo)

16.15 Dok.: Atlantida

18.00 Nan.: Stargate SG1

19.00 Nan.: JAG

20.30 Osem in pol

21.00 Informativna odd.: Exit - Zasilni izhod (vodi Ilaria D' Amico)

23.30 Dok.: Gillo

1.35 Aktualno: 25. ura

Slovenija 1

6.25 Utrip

6.40 Zrcalo tedna

6.55 Eutrinki

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.10 8.10 Dobro jutro

9.05 Risana nan.: Mali Mozart

9.30 Iz popotne torbe: Nesrečna ljubezen

9.50 Umko

10.40 Dok. nan.: Slovenski vodni krog - Bohinjsko jezero

11.05 Dok.: National Geographic

12.00 Pogovor z opozicijo

13.00 Poročila, šport, vreme

13.15 Razvedrilni variete: Spet doma (vodi Mario Galunič)

15.00 Poročila, promet

15.10 Dober dan, Koroška!

15.45 Risanke

16.15 Lutkovna nan.: Bisergora

16.30 Otroška nan.: Sejalci svetlobe - Nedokončana zgodba

16.50 Dok.: Koža, dlaka, perje

17.00 Novice, kronika, šport, vreme

17.35 Poljudnoznanstvena odd.: Galapaško otočje

18.30 Žrebanje 3 x 3 plus 6

18.40 Risanke

18.55 Vreme, dnevnik

19.35 Vreme, šport

19.55 Vroči stol

21.00 Nad.: Kingdom (VB, '07, i. Stephen Fry, Karl Davies, Celia Imrie)

22.00 Odmevi. Kultura, vreme, šport

23.00 Umetni raj

23.30 Glasbeni večer: Orkester Slovenske filharmonije, Tasmin Little in Charles Oliveri Munroe

1.05 Dok.: Galapaško otočje

1.55 Dnevnik

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal

7.15 14.25 TV prodaja

7.45 Športna odd.: Š

8.30 Razvedrilna odd.: NLP

12.15 Sobotno popoldne

15.00 Seja Državnega zbora

18.00 Poročila

18.05 Debatna odd.: Tekma

18.55 Hum. nan.: Totalna razprodaja

19.25 Z glavo na zabavo

20.00 Dok. nan.: Vojno so posneli v barvah (Fr.)

21.00 Aktualno-informativna oddaja: Studio City (vodi Marcel Štefancič)

22.00 Oddaja o modi: Bleščica

22.30 Glas(be)ni večeri na Drugem: Frekvenca in Aritmija

23.30 Film: Bežimo! - Skidoo (kom., ZDA, '68, r. Otto Preminger, i. Jackie Gleason, Carlo Channing)

1.00 Seja Državnega zbora

3.00 Dnevnik zamejske TV

3.30 Infokanal

Koper

14.00 Čezmejna TV

14.20 Euronews

14.55 Vzhod-zahod

15.10 Alter eco

15.40 Alpe Jadran

15.20 Slovenski magazin

16.10 Terg antiqua

16.45 Vesolje je..., Istra in...

17.45 Il disfatto (pripr. Franco Juri)

Znižano naročnino za leto 2008 se lahko plača do 31.1.2008:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl – DZP doo:
› na pošti na račun Št. 11943347
› Pri naslednjih bančnih zavodih:
- Banca Antonveneta Trst, ag. 8 – št. računa: F 05040 02208 00000011366X
- Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici – št. računa: E 05484 12401 001570404860
- Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst – št. računa: O 05484 02200 004570422289
- Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst – št. računa: P 03018 02200 010570002197
- Zadruga banka Dobrodo in Sovodnje – št. računa: R 08532 64560 000000019102
- Zadruga kraška banka – št. računa: F 08928 02203 010000010730
na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

▲ ZA NAKAZILA:

▼ ZA INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

Za vse naročnike, nove in stare, **brez izjeme**,
smo tudi letos pripravili **dve prijetni presenečenji**:
glasbeni CD, v sodelovanju s Slovenskim stalnim
gledališčem in praktični **stenski koledar**,
darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Naročite se: **do konca leta 2007** bodo vsi novi
naročniki prejeli dnevnik na dom **povsem brezplačno!**

Znižana naročnina za **leto 2008 znaša 195,00 evrov**
in jo je treba poravnati najkasneje do 31. januarja 2008.
Vsak izvod časopisa vas bo torej stal samo **0,65 evra!**
Poleg tega pa boste lahko **brezplačno**
objavljali male oglase in čestitke.

Ne zamudite priložnosti!

Brez izjeme.

